

Reflexus (6-8. oldal) júl 5-15 2022-ig

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XVI. évfolyam 1. szám, 2006. március

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Töprengés

*

Az EFDSz Emlékérem
kitüntetettjei

*

WWF Magyarország és az
EFDSz közös közleménye

*

Erdőgazdálkodásunk keretei

*

SzITA székfoglaló előadás

*

EFDSz név- és címjegyzék

*

Erdészeti oktatóközpont
Ásotthalmán

*

A minimálbér

*

NATO lokátor a
Nagy-Tubes csúcson

*

A jubileumi ...

*

Emlékezés Herman Ottóra

*

Meghalt Magyar János

Töprengés

Még az év elején igyekszünk átgondolni a magunk mögött hagyott esztendőt és áttekinteni az előttünk álló feladatokat.

A mostani alkalommal a számvetést furcsa módon inkább egyfajta töprengés váltotta fel bennem. Milyen is volt a 2005-ös év? Rendelkeztünk-e megfelelő információkkal véleményünk megfogalmazása érdekében? Képesek voltunk-e megfelelni vállalt feladatainknak?

Sorakoznak a feltörő kérdések, kételemek bennem. S bevallom: nehezen tudok pontos válaszokat megfogalmazni.

Félelmes számomra a 2005-ös év. Váltakoznak bennem egyrészt a bizakodó, eredményeket is igazoló gondolatok, másrészt a bizonytalanság és a kétely rossz ízű felvillanásai.

Szándékainkat 2005-ben is az jellemezte, hogy jól felkészülve, határozottan, akár harciasan is képviseljük-védjük az erdészeti-faipari ágazatban dolgozó szakszervezeti tagok érdekeit.

A szakszervezeti munka alfáját és ómegáját jelentő *Kollektív Szerződésben foglalt vívmányokat sikerült döntő mértékben megőrizni, sőt számos szociális-jóléti juttatásnál értékmegőrző emelést is elérni.*

Kiemelt célunk a bérek, évi jövedelmek folyamatos emelésének a szorgalmazása. Sajnos, ezen a téren nincs okunk a büszkélkedésre. *Szakágazatunk igen alacsony jövedelmezősége, stratégiai szempontból az ugyancsak alacsony érdekérvényesítő képessége a szerény eredményeket is alulmúlja.* A foglalkoztatottak létszáma sajnálatosan évről évre drasztikusan csökken, (érdekegyeztetés nélkül), mégis érzékelhető visszaható eredmény a munkahelyen megmaradó dolgozók javára. *Kevesebb ember, több feladat, azonos bér!* Nehezen magyarázható, s úgy gondolom, nem csak nekünk, szakszervezeti tisztségviselőknek; vezetőink sem lehetnek igazán büszkéek.

Nagy vívmánynak tartjuk, hogy Állami erdészeti-faipari részvénytársaságaink, intézményeink megőrizték a jelentős szociális elemeket is magukba foglaló kedvezményes üdültetéseket. Szükség van erre, hiszen egyre jobban érezzük a betegség megelőzésének fontosságát, az aktív pihenés, a regeneráció szükségességét. *Elhasználódunk és sajnos, ennek a nehezen kikerülhető idegi megterhelés, a megélhetésért vívott küzdelem az oka. Tetézi ezt a munkahelyi bizonytalanság és az alacsony keresetek.*

Örömmel szembesültünk viszont az MKB Önkéntes Nyugdíjpénztár 2004. és 2005. évi hozamával. Emlékeztetni szeretném tagságunkat, hogy szakszervezetünk kezdeményezésére jött létre a Pénztár, számos vezérigazgató támogatásával, amit ezúton is köszönünk. Számos részvénytársaság és munkavállaló tagja, hasznélvezője ennek a pozitív döntésnek.

A 2004. évi fúzió, amelynek keretében az ERFA Önkéntes Nyugdíjpénztár beolvadt az MKB Önkéntes Pénztárba, nagyon jó döntés volt. Stabil, megbízható, jól jövedelmező helyen tudhatjuk forintjainkat, amelyekre várhatóan nagy szükségünk lesz.

Tizedik, jubileumi rendezvényünk volt az *Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok* Pécsen, a Mecseki Erdészeti Rt. rendezésében. Közel 500 fő részvételével hangulatos, izgalmas versenyek résztvevői lehetünk. A rendezvény elősegítette a személyes kapcsolatok, a barátság, az együvé tartozás erősítését, újak létrejöttét. Köszönet a résztvevőknek, különösen a rendezőknek-szervezőknek. Büszkéek lehetnek teljesítményükre, további példát mutatva az elkövetkező sportnapok rendezőinek.

Eddig felsorolt tevékenységünket számos kisebb-nagyobb súlyú napi feladat színesítette. A szakszervezeti élet különböző fórumain, személyes megbeszéléseken, tájékoztatókon határoztuk meg tennivalóinkat és érté-

keltük a már említett több-kevesebb sikerrel történt teljesítésüket.

Fontos eleme a szakszervezeti munkának kapcsolatrendszerünk kialakítása és működtetése. Felsorolás-szerűen említem ezeket.

– Tagja vagyunk az Építő-, Fa- és Bútoripari Ágazati Párbeszéd Bizottságnak, amely fontos témákat vitat meg, mint pl. az ágazati kollektív szerződés, bértarifa rendszer, a „felelősen foglalkoztatás” elleni intézkedések stb.

– Tagja vagyunk az FVM által működtetett FÖVÉT Erdészeti és Faipari Ágazati Tanácsának, amely hivatott az erdő- és fagazdaságban pl. az ágazat éves költségvetésének véleményezésére és hasonló fontos feladatok megoldására.

– Jó kapcsolatokat tartunk fenn a szakszervezeti partner-szervezetekkel, mint amilyen a MEDOSz, az ÉSzt, az Építők Szakszervezete.

– Együttműködünk olyan külföldi baráti erdészeti-faipari szakszervezetekkel, mint amilyen a horvát, lengyel, román, szlovák és ukrán szervezet.

– Talán említenem is felesleges, hogy rendszeres kapcsolatban állunk a szakma területén tevékenykedő olyan további társadalmi szervezetekkel, mint az OEE, a FAGOSz, a MEGOSz stb.

Az említetteken túlmenően nyitottak vagyunk minden olyan megkeresésre, amely előmozdítja tagságunk érdekeinek képviselését, védelmét.

Vannak tehát eredményeink, s mégis a töprengés lesz úrrá rajtam. Érzésem szerint az egész 2005-ös esztendőt egyfajta bizonytalanság, sejtelmesség lengte körül. Szakmánk helyzetéről, sorsáról esetleges átalakulásáról pletykák, szóbeszédek keringenek. Úgy tűnik, a háttérben „ki kit győz le” harc, csöndes fojtogatás folyik. *Hogyan tovább, állami erdőgazdálkodás?* Hová tartozzék az ágazat? Milyen formában működjön? Vesznek-e el területeket az államerdészettől? Lesznek-e összevo-

Az EFDSz Emlékérem kitüntetettjei

Szakszervezetünk Elnöksége a mozgalomban hosszú időn át kimagasló eredménnyel kifejtett szakszervezeti munkásságának elismeréseként az *Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Emlékérmét* adományozta Vudmaszka Katalin, a Vértesserdő Rt. szakszervezeti bizottságának titkára, valamint Goldperger András, az Ipoly Erdő Rt. vszb. titkára részére. Az emlékérmét Barta László, Szakszervezetünk elnöke az országos titkári értekezlet megtisztelő nyilvánossága előtt adta át a kitüntetetteknek.

Vudmaszka Katalin

A jelenleg Ukrajna területéhez tartozó Nagybereznán született, ahol édesapja a Kárpátokban dolgozó erdőmérnök volt. 1955-ben települt át Magyarországra. Szakmai pályafutása és egyben szakszervezeti tagsága 1962-ben az Oroszlányi Szénbányánál kezdődött. 1974 óta dolgozik az erdészet területén, folytonosan a Vértesserdőnél. 1998-ban lett

a vállalati szakszervezeti bizottság elnöke és egyben titkára, 2003-tól titkára. Így 44 év tevékeny szakszervezeti tagsági viszony és nyolc évi ugyancsak aktív, eredményes tisztségviselői múlt indokolta kitüntetését.

Goldperger András

Balassagyarmaton született 1945-ben, erdésztechnikus. Egész szakmai pályafutása az Ipoly Erdő Rt.-hez fűződik. Dolgozott a szécsényi és a salgótarjáni erdészetnél, s a salgótarjáni fűrészüzemben. 1972-től volt a salgótarjáni erdészetnél működő alapszervezetünk titkára, 1989-től a vállalati szakszervezeti bizottság elnöke volt, 1994-től pedig annak titkára. 2005 szeptemberében vonult nyugállományba. Ugyancsak több mint négy évtizedes szakszervezeti tagsági viszony, illetve 33 éves eredményes vezető funkcionáriusi tevékenység alapján érdemelte ki a kitüntetést.

K. P.

nások, további létszámleépítések részvénytársaságainknál?

Naivnak tűnhet a kérdés: van-e koncepció, van-e döntéselőkészítés? Ha igen, akkor miért nem tárják a szakmai nyilvánosság elé? Mire volt jó a Nemzeti Erdőprogram nagy dírral-dúrral lefolytatott társadalmi megvitatása? Mi valósul meg belőle? Kap-e a működéséhez elegendő anyagi erőforrást az Állami Erdészeti Szolgálat, az Erdészeti Tudományos Intézet, a szakoktatás?

Sajnos, látható, tudható, érzékelhető, hogy *nem*. Az erdőgazdasági részvénytársaságoknak sem biztosítanak támogatást az un. erdészeti közfeladatok ellátására. Azoknak a közfeladatoknak az elvégzését, amelyeknek a költségeit nem térítik meg az erdészet számára, fel kell függesz-

ni. *Nem várható el, hogy az alacsony bérből élő erdészeti dolgozók saját pénztárcájuk terhére finanszírozzanak közfeladatokat.*

Kollégáim, már nincs szocializmus, már nem lehet "kommunista műszakokon" elvégeztetni az elmaradt feladatokat. Mi is a piacról élünk, a boltban vásárolunk, mint bármely más szakma dolgozója.

Töprengés-fakasztotta kételyeim vezettek el a 2006-os feladatainkhoz.

– Erőteljesebben kell megfogalmaznunk igényeinket; meg kell követelnünk a jövőnköt érintő információk közreadását.

– Meg kell védenünk a megélhetésünket biztosító munkahelyeket.

– Rengeteg kiváló erdészeti szakember életmunkája testesül meg a ma-

gyar erdőkben; ne mások arassák le annak gyümölcseit!

– Kiemelt feladatunk a Kollektív Szerződések minőségének javítása.

– Meg kell kezdeni a magyar bérekhez történő felzárkóztatás programját.

Tegyük a dolgunkat, amihez *kérjük tagtársaink támogató segítségét, egyúttal megköszönve az elmúlt évben tanúsított kitartó hűségüket, bizalmukat szervezetünk iránt.*

Szakszervezeti híradónk idei első számában ezekkel a gondolatokkal és a bizakodás hangján kívánok minden tagtársamnak, s a lap minden T. Olvasójának jó egészséget és biztos megélhetést nyújtó munkahelyet!

Barta László
az EFDSz elnöke

Közjóléti fejlesztések Somogyban

A Kaposvári Erdészet által kialakított 2 km hosszúságú *tanösvényt* avattak Kaposvár közelében, a Deseda-tó északkeleti partján. A szép vonalvezetésű sétaúton tíz tábla mutatja be az erdő élővilágát és az erdei munkát. A több mint két millió – jórészt pályázati úton elnyert – forintból készült egy szabadtéri „tanterem” is, egy iskolai osztályt befogadó kapacitással. A közjóléti létesítményeket Nadas József, az ÁESz Kaposvári Igazgatóságának igazgatója, valamint Major László, a Somogyi Erdészeti és Faipari Részvénytársaság erdőművelési osztályvezetője adta át Kaposvár, Magyaregres és Somogyaszaló lakosságának.

Tizenkétfélmillió forintos pályázati forrásból megvalósított *parkerdőt* avattak Mikében. A község lakosainak nevében Tóth Árpád polgármester vette át üzemeltetésre a parkerdőt dr. Gyenesei Istvántól, a Somogy Megyei Közgyűlés elnökétől és Barkóczi Istvántól, a SEFAG ZRt. vezérigazgatójától. A létesítmény most átadott első része a lábodi vadászerdészet munkáját dicséri.

Tíz éves fennállását ünnepelte a *Szilágyi Erdei Iskola*. A létesítmény múltját, alapításának körülményeit az alapító igazgató, Horváth József ismertette, a jelenről és a további tervekről pedig Bogdán József nagyatádi erdészeti igazgató beszélt. A ma már időjárásbiztos úton megközelíthető, villamos hálózattal rendelkező, új tanteremmel és szabadtéri foglalkoztatóval bővült iskola tíz évének fontosabb eseményeit a Detrich Miklós fotóiból készített tablón követhették nyomon a jubileumi ünnepség résztvevői.

Detrich Miklós

A WWF Magyarország és az EFDSz közös közleménye

A WWF Magyarország természetvédelmi szervezet, valamint az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete 2006. február 1-én Budapesten a MEDOSz Szállóban közös szakmai fórumot szervezett „Állami erdők kezelése az új társadalmi, intézményi és finanszírozási keretek között – jelen helyzet, lehetőségek, veszélyek” címmel.

A fórumon mintegy 80 fő, a természetvédelem és az erdészet területén tevékenykedő szakember vett részt. A tanácskozást Herczeg Miklós, az EFDSz főtitkára, valamint Máthé

László, a WWF Magyarország erdészeti programvezetője vezette, s a következő előadások hangzottak el.

Klemencsics András, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési, Minisztérium Erdészeti Főosztályának vezetője:

Az állami erdészeti szektor helyzete, időszerű kérdései.

Sóder Márton, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Természetvédelmi Hivatalának főosztályvezetője: *Természetvédelmi elvárások az*

erdőgazdálkodásban és a jelenlegi szakmapolitikai keretek.

Ormos Balázs, az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára: *Állami erdőgazdálkodás, természetvédelem az OEE programjában.*

Gulyás Levente, a WWF Magyarország természetvédelmi igazgatója:

Az állami erdőgazdálkodásban rejlő lehetőségek civil szemszögből.

Az előadásokat követő vitában igen sokan szólaltak fel és így alakult ki a következő nyilatkozat.

Állásfoglalás

1. Az erdő, mint a bioszféra legmagasabb szinten szerveződött természetes szárazföldi ökoszisztémája (biológiai sokféleségével, géntartalékaival) az utóbbi évtizedekben nemzetközi szinten is általában, az erdőben szegény Magyarországon pedig különösen felértékelődött a társadalom szemében, s ennek következtében az erdőgazdálkodás közüggé vált.

Ezért a WWF Magyarország és az EFDSz, mint az erdő és az erdőgazdálkodás, valamint a természetvédelem ügyeivel huzamos idő óta és szakmai alapon foglalkozó legitim és autonóm civil szervezetek (élve az Alkotmányban és az egyesületi törvényben biztosított lehetőségeikkel), jogot formálnak arra, hogy ugyan-

csak autonóm módon viszonyuljanak az állami erdészeti politikához. S vélemények, javaslatok, kezdeményezések, de ha szükségét látják, kritikák formájában (de mindig jobbitó szándékkal) beleszóljanak az erdő és az erdőgazdálkodás jövőjének formálásába.

2. Magyarországon az állami erdő olyan különleges közvagyon, amelyhez igen komoly állami szintű humánökológiai és természetvédelmi érdekek fűződnek.

Ezért a két szervezet feltétlenül szükségesnek tartja a meglevő állami erdők hosszú távon is állami tulajdonban tartását. Továbbá azokat is, amelyeket állami, földterületeken állami – illetve EU-támogatású vegyes – fi-

anszírozással hoznak létre. Erre irányulóan törvényes garanciák megteremtését kívánják.

A magyar társadalom érdekein túlmenően Magyarország nemzetközi erdészeti és természetvédelmi kötelezett-

ségvállalásait is csak így tartják teljesíthetőnek.

3. Az állami erdők vagyongazdálkodását a 2. pontba foglaltakra alapozva, az erdőgazdálkodás és a természetvédelem érdekeit együttesen figyelembe véve kell kialakítani, illetve működtetni.

A konferencia szervezői szükségesnek tartják a vagyongazdálkodási szervezet kialakítása során a társadalmi egyeztetést.

4. Az állami erdőkben a magánszektor számára is például szolgáló, az erdők termelési-környezetvédelmi-rekreációs funkcióit harmonikusan érvényesítő, fenntartható és szolgáltató mintaszerű erdőgazdálkodást kell folytatni. Ennek jogi, szervezeti és közgazdasági feltételeit biztosítani kell.

Az erdő gondozása során egyrészt a 2006-2015 évekre szóló, 2004-ben kormányhatározat szintjére emelt Nemzeti Erdőprogram célkitűzései az irányadók, különös tekintettel annak stratégiai céljaira, valamint az erdő- és környezet-, illetve természetvédelemről szóló operatív programjaira. Másrészt pedig a KvVM Természetvédelmi Hivatal által „A természetvédelem erdészeti szakmai koncepci-

ója és távlati fejlesztési feladatai” című, 2004-ben közreadott tanulmányba foglaltak.

5. Az említett célok elérése, valamint a társadalmi környezet fejleményei szükségessé teszik a két egymásra utalt, azonos töről fakadt tevékenységi kör: az erdészet és a természetvédelem közötti szorosabb együttműködést, egymás jobb megismerését és támogatását. A közös érdekek mentén a közös érdekérvényesítést kell erősíteni mind a vállalati-intézményi, mind a civil szférában. Kommunikációnkban ne csak – az indokolt, építő – kritika jelenjen meg, hanem elsősorban egymás eredményei. Kíváncsús, hogy a két szakterületen tevékenykedő civil szervezetek a rendelkezésükre álló eszközökkel támogassák egymást az érdekképviseleti-érdekvédelmi munka vonalán.

Példamutató az a civil kezdeményezés, aminek eredményeként 2007-től a személyi jövedelemadó 1%-a a természetközeli erdőgazdálkodás támogatására is felajánlható.

A WWF Magyarország, illetve az EFDSz állásfoglalása elsősorban a két szervezet véleményét, javaslatait képviseli és a fórumon elhangzott vélemények alapján fogalmazódott meg, de nem feltétlenül egyezik a résztvevő kollegák véleményével. A két szervezet arra ösztönzi a hazai erdőügyben érdekelt feleket, hogy minél több hasonló, konstruktív szakmai műhely szervezésével támogassák a február 1-én elindult folyamatot.

Mindehhez reményt nyújt az a szemlélet- és hangnemváltozás, amely a

korábbi kölcsönös kritizálás helyébe lépett az utóbbi időben.

Mind a WWF Magyarország, mind az EFDSz vezetősége köszönetet mond mindazoknak, akik a szakmai fórum létrehozását támogatták és a résztve-

vőknek, akik aktivitásukkal annak eredményességét biztosították.

Budapest, 2006. február 5.

Gulyás Levente a WWF Magyarország természetvédelmi igazgatója
Herczeg Miklós az EFDSz főtítkára

*

Az előzőkben közölt WWF-EFDSz közös dokumentumhoz kapcsolódóan tudósítás jelleggel még a következő információkat fűzzük.

A konferencia előzményét az az újság cikk képezte, amelyet Márkus Ferenc, a WWF Magyarország igazgatója tett közzé a „Népszabadság” című napilap 2005. január 28-i számában, s amellyel kapcsolatban az EFDSz Elnöksége részletes választ fogalmazott meg. Mindkét írást közöltük lapunk 2005. évi 2. számának 13-16. oldalán.

Az EFDSz Elnöksége ennek a válasznak a végén úgy nyilatkozott, hogy célszerű volna a két tevékenységi kör dolgozóinak gyakrabban leülni személyes eszmecsere és tárgyaláson, kollegiális hangnemben megvitálni a közös témákat, problémákat.

Ez a javaslat WWF-körökben fogadókészségre talált, mert az ősz folyamán Máthé László erdőmérnök, a WWF Magyarország erdészeti programvezetője megkereste ebben az ügyben Herczeg Miklóst, Szakszervezetünk főtítkárát, s megállapodás született a közös konferencia megrendezéséről.

A következőkben a teljesség és a sorrendiség igénye nélkül felidézzük

még néhány gondolatot a konferencián elhangzottakból. A felszólalók nevét mellőzzük, mert azonos gondolatokat vagy javaslatokat többen is elmondtak.

– Márkus Ferenc múlt évi cikke – „Nem látják a fától az erdőt” – serkenteni kívánt egy változásról szóló gondolkodást, némi kritikai felhanggal ugyan, de nem ellenségesen.

– Külső mesterséges szembeállítás történt a két tevékenységi kör között. Ezzel szemben nem egy állami erdőgazdasági részvény társaság jól tud együttműködni a nemzeti park igazgatóságokkal. Korábban az együttműködést zavaró tényező volt, hogy a természetvédelem irreális igényeket támasztott az erdőgazdálkodással szemben.

– Kár volt 1996-ban a természetvédelemről, az erdőről és erdőgazdálkodásról, s a vadról és a vadásatról szóló törvény csomagot együtt megszavazni, ráadásul ebben a sorrendben. A tulajdonosokat meg sem kérdezték a természetvédelmi korlátozásokkal kapcsolatban. Ezek a törvények már nem is EU-konformak. Az erdőtörvény módosítása a civil szervezetek társközreműködésével történjen.

– A természetvédelem: olyan kakukkfőka, amely már nemcsak kitér a fióka-testvéreket a fészekből, de már a fészek is kellene neki.

– Az erdőgazdálkodás vonatkozásában a fiatal természetvédők respektálják jobban az erdészek nagyobb tapasztalatát.

– Ott működünk együtt elsősorban, ahol már ma is tudunk – a továbbiakban majd ez fejlődik, csiszolódik.

– Nehéz idők jönnek – ne gyengítsük egymást!

– Az állami erdő azért állami, hogy fokozottan érvényesüljön közcélú funkciója.

– Szakszerű közvéleménykutatás útján megbízhatóan kell tisztázni, hogy melyek az ún. társadalmi igények, elvárások az erdőgazdálkodással szemben a környezet- és természetvédelmi funkció ellátásával, s az ún. közcélú

sággal kapcsolatban. (Ma sokan sok mindenre ráfogják, hogy „társadalmi elvárás”.)

– A társadalom igényeit az erdőgazdasági üzemterv közvetíti az erdészet számára.

– Az állami erdőgazdálkodás: szolgáltató erdőgazdálkodás, mert környezetvédelmi szolgáltató tevékenység is. Egységes alapelvek szerint működő ökoszisztéma-gondozás, amely azonban a helyi viszonyokhoz alkalmazkodik.

– A szolgáltató jellegű állami erdőgazdálkodás megvalósítása technológiai változtatásokat is igényel, s szervezési-szabályozási feladatokat is meg kell oldani. Olyan szervezeti formára van szükség, amely értékalapú gazdálkodást tesz lehetővé az állami erdőkben. A szolgáltatás és annak finanszírozása egyensúlyát meg kell teremteni.

– Az erdő valóságát nem igazíthatjuk egy igazságtalan pénzügyi rendszerhez. Nem piacosítható értékei (pl. a biológiai sokszínűség megőrzése) nem szorulhatnak háttérbe a használatlalt összefüggő, piacosítható értékekkel szemben.

– Az erdőgazdálkodásnak ki kell használniuk a Regionális Operatív Programhoz (ROP) kapcsolódó támogatási forrásokat is!

– Az állam eredményeket vár el az erdészettől. A faanyaghasznosítás szempontjait nem szabad figyelmen kívül hagyni; ez természetvédelmi érdek is. Az elsődleges faipart a „he-

lyére kell tenni” a nemzetgazdaság állami irányítási rendszerében.

– Ki kell dolgozni a megújuló energiák termelésének erdészeti ágazati programját.

– Ki kell dolgozni az állami erdőgazdálkodás jövőjének átfogó programját is.

– Az osztrák és a bajor államerdészet területén a közelmúltban végbement fejlemények azt mutatják, hogy nem a költségvetési gazdálkodás a jövő útja. Az állami erdőgazdálkodás ezekben a fejlett országokban is a költségvetési formából a részvénytársasági forma irányába fejlődött (tegyük hozzá: jelentős létszámleépítéstől kísérvé). Ennek következtében pl. az ÖBF nemzeti park-erdészetei már kaphatnak EU-támogatást. Az un. nem-kormányzati szervek, az NGO-k képviselőit pedig „beültették a székbe”, a részvénytársaságok vezetőségébe és ezzel megnyerték ezeknek a támogatását is.

– Az államerdészeti szakszemélyzet létszámát jogszabály rögzítse.

– Az erdő gazdasági haszna nemzetgazdasági léptékkel mérve csekély Magyarországon. A WWF is segítse az erdészetet annak elérésében, hogy az erdészet állami támogatása legalább az agrártámogatásokkal azonos arányban növekedjen.

– A WWF nem ismeri eléggé a magyar államerdészet tevékenységét. Az ÁPV Rt. nem vonja el az általa felügyelt erdőgazdasági részvénytársaságoktól az államot egyébként megil-

lető nyereséget; az Állami Erdészeti Szolgálat pedig példásan konzekvens, következetes módon működik. A magyar államerdészeti modell alkalmas mindazoknak a feladatoknak az ellátására, amelyeket a természetvédelem az erdőgazdálkodással kapcsolatban megfogalmazott. Az erdészet ért az erdőhöz. Javítania kell azonban külső kommunikációját, PR-tevékenységét. Az erdész az erdőből, de az erdőért él.

– Nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy az erdőhöz-erőgazdálkodáshoz számos foglalkozási ág, azokon keresztül sok család, sok emberi sors is kötődik.

– A lakosság csak a fa kivágáság látja – a fa lassú növekedését nem.

– Mindig szem előtt kell tartani, hogy kicsi, szegény és eladósodott ország vagyunk.

*

Ezekből a hozzászólás-szemelvényekből is látható, hogy *érdekes és értékes tanácskozás volt a WWF MO és az EFDSz közös konferenciája*. Az előadók is, a résztvevők is bőséges munióit szolgáltattak a továbbgondolkodáshoz is, a cselekvéshez is.

A jó hangulatú rendezvény a természetvédelem és az erdészet egymáshoz közeledését jól szolgálta – és ez volt az elsődleges cél.

De lesz-e folytatás? Lesz-e vajon, aki „veszi a lapot” és bele is vág ... ? Vagy csak elszálló szavak, sokadszor elmondott igazságok maradnak ezek is?

Dr. Király Pál

Technikatörténeti ankét

Huszonkettedik alkalommal rendezte meg a MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága országos ankétját „A természettudományok, a technika és az orvoslás eredményeinek tükröződése a köztudatban és a művészetekben” címmel. Szakmánk részéről három előadó szerepelt a rendezvényen. Dr. Tóth Sándor László okl. faipari mérnök, c. egyetemi tanár „Adalékok a faipar kultúrtörténetéhez”; Pauló Tamás faipari szakközépiskolai igazgatóhelyettes „Az erdélyi fafeldolgozás fejlődéséről”; Prof. dr. Gerencsér Kinga tanszékvezető egyet. docens

(NyME-FMK) „A vízsugaras vágás technológiája” címmel tartott érdekes, számos ábrával illusztrált előadást.

A 2006. évi tervezett ankét meghirdetett témája is érinti szakmánkat: „A természettudományok, a technika, az orvoslás – s a természetes és épített környezet”. Erre novemberben kerül sor.

Az UNESCO 2009-ben Magyarországon rendezi meg a következő Tudománytörténeti Világkonferenciát. Ezt 2005-ben Pekingben bonyolították le legutóbb, s ennek volt technikatörténeti szekciója is.

k.p.

Erdőgazdálkodásunk keretei

Szakszervezetünk és a WWF Magyarország természetvédelmi szervezet február 1-én közös konferenciát rendezett Budapesten amelyről részletesebben lehet olvasni lapunk 4-6. oldalán. A közös szakmai fórum első előadója, *Klemencsics András*, az FVM Erdészeti Főosztályának vezetője *ismertette azokat a nemzetközi és hazai ágazatpolitikai és azokhoz kapcsolódó jogi és pénzügyi kereteket*, amelyek már ma is, a következő években pedig még inkább meghatározzák a magyar erdészet feladatait és lehetőségeit. Mivel Szakszervezetünk tagságának is célszerű minderről áttekintéssel rendelkeznie, a következőkben közreadjuk az előadás tömörített, szerkesztett változatát.

Megjegyezzük: a cikk tanulmányozása feltételezi a tartalom bizonyos mértékű előismeretét, mivel több fogalom részletesebb magyarázatára nincs terjedelmi lehetőségünk.

Az erdőgazdálkodás kereteit meghatározó dokumentumokat célszerű a nagyból a kicsi felé haladva, ilyen csoportosításban áttekinteni.

I. A nemzetközi kereteket globális jellegű megállapodások képezik, amelyek a következők.

– Az 1992-ben Rio de Janeiro-ban lebonyolított „Környezet és fejlődés” elnevezésű konferencia (az un. első Föld-csúcs) határozatai.

– A 2002-ben Johannesburgban lebonyolított un. második Föld-csúcs dokumentumai.

– Az UNFF ajánlásai. (UNFF = az ENSZ Erdőfóruma.)

– Az 1997-ben megalkotott (gyakorlatilag inkább csak 2004-től érvényesülő) kyotói jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségek.

II. Az Európai Unió által meghatározott keretek a következők.

– „Az Európai Erdők Védelme Miniszeri Konferencia” elnevezésű területi tanácskozások határozatai: Helsinki 1993; Lisszabon 1998; Wien 2003.

– Az EU erdészeti stratégiája.

– Az EU erdészeti akcióterve.

III. Nemzeti kereteink a következők.

– Nemzeti erdészeti politika.

– Nemzeti jogi szabályozás.

– Nemzeti Erdőprogram.

Ez után az általános áttekintés után nézzük meg kissé közelebbről, hogy a munkálkodásunkra az országhatáron túlról érkező hatások közül a legoperatívabb befolyással bíró *EU erdészeti akcióterv* milyen célokat tartalmaz. Ezek gazdasági, környezeti és közjóléti irányultságuk szerint csoportosíthatók.

Az EU erdészeti akcióterv gazdasági céljai.

A *fő cél* ezen a téren: az erdőgazdálkodás hosszú távú versenyképességének megőrzése. Ezen belül a következőket részletezi az akcióterv.

– A többcélú fenntartható erdőgazdálkodás gazdasági életképességének elősegítése.

– Az új és újszerű erdőalapú termékek, javak és szolgáltatások fejlesztése.

– Az erdőalapú energia használatának elősegítése.

– Az erdő termelésének mobilizálása és a nyersanyag elhelyezésének optimalizálása.

Az EU erdészeti akcióterv környezeti céljai.

Ezen a téren a *fő cél*: az erdei ökoszisztémák épségének, egészségi állapotának és változatosságának (a biodiverzitásnak) a fenntartása és bővítése.

– Az éghajlat- és földhasználat-változások erdei ökoszisztémákra, azok dinamizmusára gyakorolt hatásainak felmérése.

– Az erdei ökoszisztémák hosszú távú alkalmazkodóképességének és változatosságának megvalósítására irányuló gazdálkodás elősegítése.

– Az erdőpusztítás, az élőhelyek degradációja, az elaprózódás, az erdőtűzek, az elsivatagosodás elleni küzdelem; az erdőfelújítások és az erdei ökoszisztémák leromlásának megakadályozása.

– Az erdők védelmi funkcióinak bővítése.

Az EU erdészeti akcióterv közjóléti céljai.

A XXI. század társadalomszemléletét jellemzi, hogy ezen a téren a *fő cél*: az életminőség javítása az erdők és az erdőgazdálkodás társadalmi és kulturális hatásainak megővésével és bővítésével. Ezt a következő *négy rész-célkitűzés* megvalósítása révén kívánja az akcióterv elérni.

– Az erdők, az erdőgazdálkodás, valamint javaik és szolgáltatásaik hozzájárulása a vidék gazdasági életéhez.

– Felüdülés, egészség, pihenés és kultúra az elvárosiasodott társadalom részére.

– Védelmi funkciók a biztonsági infrastruktúra érdekében.

– Az erdők által a társadalomnak nyújtott javakra és szolgáltatásokra vonatkozó információk és a kommunikáció javítása.

Végül az EU erdészeti akcióterve **az irányítás** számára is meghatároz feladatokat, mivel az irányítás szükségszerűen kiterjed az iménti mindhárom – egymással is szorosan összefüggő – feladatcsoportra.

Az irányítás *fő feladata* a gazdasági, környezeti és közjóléti célok egyensúlyának megteremtése, a következő teendőkön keresztül.

– A fenntartható erdőgazdálkodás különféle szinteken történő tervezésének a fejlesztése.

– Az ágazati politika koordinálása és a politikák integrálása.

– A tudománypolitika erdészeti kapcsolatának biztosítása.

– A gazdasági, környezeti és közjóléti fenntarthatóságra irányuló folya-

mat egységes mérési és ellenőrzési rendszerének kidolgozása.

Nemzeti Erdőprogramunk

a NEP – amelyet 1110/2004. szám alatti határozatával hagyott jóvá a kormány – a benne lefektetett alapelveket és stratégiai célokat *10 célprogramba* foglalta a 2006-2015 közötti időszakra vonatkozóan:

- Az állami erdőgazdálkodás fejlesztése.
- A magánerdőgazdálkodás fejlesztése.
- Vidék- és területfejlesztés, erdőtelepítés, erdőszerkezet-átalakítás.
- Természetvédelem az erdőkben.
- Modern erdővédelem.
- A fenntartható vadgazdálkodás.
- Racionális fahasznosítás.
- Az erdészeti igazgatás.
- Kutatás, oktatás és termelésfejlesztés.
- Az „ember – erdő” viszony javítása érdekében hatékony kommunikáció az erdőről.

Milyen EU-s támogatásokra számíthatunk a NEP megvalósításához?

Az Unióhoz történt csatlakozásunkat követően az erdészet részéről 2006

végéig igénybe vehető támogatásokat az EU Tanácsának 1257/1999/EK számú, „Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról” szóló rendelete határozta meg. Ez röviden az EMOGA, amit 2007-től az EU 1698/2005. számú rendelete vált fel „Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról”. Röviden ez lesz az EMVA.

Unió szóhasználatával élve, **az EMVA „tengelyei”** a következők.

- A mezőgazdaság és az erdészet versenyképességének növelése.
- A természeti környezet és a vidéki tájak fejlesztése (erdészeti területek fenntartható használata).
- A vidéki területek életminősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása. (Az erdőgazdálkodás vidéki életkörülményekre gyakorolt hatásának fejlesztése.)

Az EMVA tengelyei mentén megvalósítható célprogramok a következők.

1. Mezőgazdasági területek erdősítése.
2. Nem mezőgazdasági területek erdősítése.
3. Az erdők ökológiai, gazdasági és szociális funkcióinak bővítése.
- 3.1 Gazdaságok korszerűsítése.

3.2 Az erdők közjóléti, szociális funkcióinak bővítése, turisztikai tevékenységek ösztönzése.

4. Természeti katasztrófák megelőzése és hatásuk felszámolása.

5. Magánerdőgazdálkodás támogatása.

5.1 Erdészeti célú beruházások.

5.1.1 Agrárerdészeti rendszerek.

5.1.2 Erdőszerkezet átalakítás.

5.1.3 Erdészeti termékek betakarítása, feldolgozásának és marketingjének fejlesztését célzó beruházások elősegítése.

5.2. Szakképzés, tájékoztatás, tanácsadás.

5.3 Erdő környezeti kifizetések. (Védelmi jellegű erdők ökológiai stabilitásának fenntartása és fejlesztése.)

5.4 Natura 2000 területek támogatása.

Az Európai Unió erdészeti stratégiájával és akciótervével összhangban levő Nemzeti Erdőprogramunk megvalósítása, s az EMVA erdészeti cél-támogatási rendszerének kihasználása 2007-től lehetőséget teremt erdőgazdálkodásunk kiteljesítésére is és jelenlegi nemzeti erdőfenntartási rendszerünk előnyeinek az új keretek közötti fenntartására is.

(Klemencsics András kézírata alapján a cikket szerkesztette:

dr. Király Pál)

Nagy szakmai elődök életrajzai

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara, valamint Faipari Mérnöki Kara évekkel ezelőtt megkezdte a két szakterület kimagasló személyiségei életrajzának füzetekben történő közreadását. Az „Erdésznagyjaink arcképcsarnoka” című sorozat füzetait a zöld-fehér-zöld borítósín különbözteti meg „A Faipari Mérnöki Kar nagyjai” címet viselő sorozat világosbarna-fehér-világosbarna borítójú füzetaitől. A füzetek általában a következő standard tartalmi felépítéssel kerülnek kibocsátásra: 1. A szóbanforgó személy portréfotója és kézjegyének reprodukciója. 2. Életrajza. 3. Szellemi alkotásainak bibliográfiája, illetve tárgyi alkotásainak /pl. építmények/ jegyzéke. 4. A róla szóló irodalom jegyzéke /ujtság- és folyóiratcikkek is/.

Az „Erdésznagyjaink arcképcsarnoka” c. sorozat eddig megjelent füzetei: 1. Fekete Lajos. 2. Fekete Zoltán. 3. Roth Gyula. 4. Moór Arthur. 5. Haracsi Lajos. 6. Török Béla. 7. Divald Adolf. 8. Koltay György. 9. Káldy József. 10. Fodor László. 11. Walek Károly. 12. Bedő Albert. 13. Babos Imre. 14. Fehér Dániel. 15. Bencze Gergely. 16. Modrovich Ferenc. 17. Csapody István. 18. Jankó Sándor. 19. Györfi János.

„A Faipari Mérnöki Kar nagyjai” c. sorozat eddig megjelent füzetei: 1. Szabó Dénes. 2. Lugosi Armand. 3. Cziráki József. 4. Winkler Oszkár. 5. Dr. Pallay Nándor.

k.p.

SzITA-székfoglaló előadás

Budapesten a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának dísztermében (a VIII. ker. Szentkirályi utca 28. szám alatt) „A természetközeli erdő és a természetközeli erdőgazdálkodás helye és szerepe Magyarország 21. századi erdőstratégiájában” címmel tartotta meg székfoglaló előadását Prof. dr.dr.hc. Solymos Rezső Bedő-díjas aranyokleveles erdőmérnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, most azonban úgy, mint a *Szent István Tudományos Akadémia* (röviden: SzITA) tagja. Az esemény előzménye az, hogy az említett katolikus tudományos testület közgyűlése 2004. április 23-án *rendes tagjává* választotta Solymos Rezsőt az erdőszet és az erdőszeti politika terén kifejtett kimagasló tudományos tevékenysége alapján.

Úgy véljük, hogy lapunk T. Olvasói többségének nem kell különösebben bemutatnunk sem a székfoglaló személyét, sem előadásának témáját. Hanem inkább azt az intézményt, amelynek részéről kollégánkat ez a megtisztelő kitüntetés érte. Mindazonáltal a rend kedvéért nagyon röviden összefoglaljuk szakmai pályafutását is, előadásának lényegét is.

*

Solymos Rezső 1929-ben a Vas megyei Bejcgyertyános községben született pedagógus családban. Elemi, majd középiskolai tanulmányait a szombathelyi Szent Norbert Premontrai Gimnáziumban érettségi vizsgával zárta le, majd 1951-ben

szerezte meg oklevelét Sopronban. Ezt követően a gyakorlati erdőgazdálkodásban dolgozott a vasi-őrségi erdőkben különböző beosztásokban. 1961-ben meghívást kapott az Erdészeti Tudományos Intézetbe tudományos kutató és szervező munka folytatására. 1983-ig dolgozott az intézet kötelékében az Erdőművelési Főosztály vezetőjeként. Ekkor áthelyezték a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Erdészeti és Faipari Hivatalába, annak vezetőhelyettesi beosztásába; innen vonult nyugállományba 1990-ben. Tudományos munkásságát azonban folytatta napjainkig, jelenleg kutató professzorként. Tudományos eredményeinek elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia 1998-ban levelező, 2004-ben pedig rendes tagjai közé választotta. Számos kitüntetés birtokosa. *Szakszervezetünk 2004-ben tüntette ki az EFDSz Emlékérmével* a tudomány és a szakszervezeti mozgalom közötti kapcsolat fenntartása terén kifejtett munkásságáért.

*

A székfoglaló rendezvényt Prof.dr. Bolberitz Pál pápai prelátus, egyetemi tanár, a SzITA jelenlegi elnöke nyitotta meg, röviden bemutatva mind Solymos Rezsőt, mind a SzITA intézményét a pompás dísztermet megtöltő megjelenteknek, akiknek soraiban nem csak erdőszeti szakembereket, hanem más tudományágak képviselőit, akadémikusokat, SzITA-tagokat egyházi személyiségeket is láthattunk.

*

Solymos Rezső Asszisi Szent Ferenc híres Naphimnuszából, a középkori szakrális lírának ebből a remekéből vett idézettel vezette be előadását, miközben az idézett szentet a természetvédők szentjének nevezte. Majd bemutatta szakmai-tudományos pályafutásának azt a három fő szakaszát, amely az 1951-gyel kezdődő múlttól a 2000-rel folytatódó jelenen át a jövőig, vagyis majd a 21. századra jellemző természetközeli erdő és

erdőgazdálkodás vizsgálatáig elvezette.

Részletesen foglalkozott a természetközelség fogalmi meghatározásával és mértékének osztályozásával. Továbbá a természetes, a természetszerű és a természetközeli erdő definíciójával.

E szerint *természetközeli erdőnek* azt nevezhetjük, amelynek élővilága megfelel az ökológiai adottságoknak (vagyis *termőhely-álló*), erdőművelése pedig az erdei ökoszisztéma törvényeinek. Rámutatott, hogy külföldi tudósok megállapítása szerint is az Európai Unión belül Magyarországon még ma is irigylésre méltóan sok természetközeli erdő található.

*

Erdészfülnék jó volt hallani, hogy az akadémikus ezen a magas tudományos fórumon, a szakértő és illusztris közönség előtt nyilvánosan elutasította egyes környezetvédőknek némi betelepített és a hazai erdőkben polgárjogot nyert, mert jól meghonosodott fafajjal kapcsolatos elítélő és az erdőszettel szemben túlzott követeléseket támasztó álláspontját. *Nem őshonos fafajok erdeje is lehet természetközeli, ha termőhely-álló* – szögezte le Solymos Rezső. Vetített-képes előadásában szemléletesen bemutatta, hogy a magyar erdőszettudomány nemzetközi viszonylatban is figyelemreméltó kiterjedésű hosszú lejárati kísérleti területhálózat eredményeire, adataira alapozva teszi megállapításait. Egyúttal hangoztatta is eme tudományos adatgyűjtő bázis fenntartásának és fejlesztésének nélkülözhetetlenségét a jövő szempontjából.

*

Ugyancsak külön figyelmet érdemelt, hogy Solymos Rezső kiemelte: *a fának, mint természetbarát nyersanyagnak és energiahordozónak a megtermelése és hasznosítása is célja a természetközeli erdőgazdálkodásnak*. Ezt a megállapítását pedig nyilván a faiparos kollégák is jó érzésekkel hallgatták.

Terjedelmi korlátok miatt nem tudjuk tovább részletezni a közel másfél órás előadás gazdag anyagát. Röpké szemelvényünket talán annál inkább is befejezhetjük, mert Solymos Rezső kilátásba helyezte, hogy előadása valószínűleg még ebben az évben külön kiadvány formájában kézbe vehető lesz.

*

A székfoglaló az elnöklő Bolberitz professzor zárszavával fejeződött be. Ennek során az elnök kiemelte: jó érzés volt hallgatni a mai sötét gondoktól és gondolatoktól nyomott világban ezt a jövőbe vetett hitet, optimizmust sugárzó lelkes előadást! Végül átadta Solymos Rezsőnek a SzITA rendes tagjává történt megválasztását tanúsító oklevelet (aki ennek birtokában tagsági jogait most már teljes körűen gyakorolhatja).

*

Valószínűleg kevésbé ismert erdészeti-faipari szakkörökben a *Szent István Tudományos Akadémia*; ezért ezt is bemutatjuk, ugyancsak röviden, részben annak alapszabályaiból, részben Bolberitz professzor szavaiból merítve információinkat.

Az Akadémia latin neve: *Academia Scientiarum de Sancto Stephano Rege Nominata*, s még 1915-ben alapította Csernoch János akkori esztergomi bíboros-hercegprímás. Ennek az alapításnak is volt azonban előzménye: a Szent István Társulat 1879-ben létrehozott Tudományos és Irodalmi Osztálya.

Az intézmény tehát komoly történelmi gyökerekkel rendelkezik. A szoci-

alizmus évtizedei alatt kénytelen volt szüneteltetni tevékenységét. 1998-ban azonban hosszas gondos előkészítés után ismét aktivizálta magát, de iure folytatta működését a jelenlegi nevén, hivatalos egyházi tudományos társulásként. Központi hivatala Budapesten az V. ker. Kossuth Lajos utca 1. szám alatt található. Egyházi főhatósága az Esztergom-budapesti Ordinárius.

*

Az Akadémia tudományos, irodalmi és művészeti irányultságú autonóm-katolikus testület, amely operatív tevékenységét erre a három témakörre szervezett osztályokba tömörített katolikus tudósok munkássága révén fejti ki. Élén az Esztergom-budapesti érsek által három évre kinevezett elnök áll, akinek a munkáját közgyűlés által választott és az érsek által megerősített alelnök, továbbá ugyancsak választott öt tagú elnökség segíti. Az ügyintézési teendőket választott főtisztár látja el.

*

Az akadémiai tagsági viszonnal kapcsolatban szükséges tudni, hogy az Akadémiának 80 rendes, 10 tiszteleti és 10 külső tagja lehet, s ez a létszám mindhárom kategóriában zárt, tehát több nem lehet.

A taggá választáshoz legalább két rendes tag írásos ajánlata szükséges, amely mellékletben tartalmazza a javasolt személy életrajzát és a munkásságát dokumentáló iratokat. Magát a jelölést már az osztályelnökök végzik testületileg, a jelölt tudomá-

nyos munkássága és katolikus tanúságtétele alapján.

A tagbeválasztás a közgyűlésen titkos szavazással történik és kétharmados támogatottságot igényel. A megválasztást azonban az esztergomi egyházi főhatóságnak is meg kell erősítenie. Solymos kollégának tehát kemény szűrőn, alapos „káderezésen” kellett túljutnia, amíg a megtisztelő cím birtokába jutott. Örülhetünk azonban, hogy személyén keresztül az erdő és az erdőgazdálkodás, s az erdészeti szaktudomány most már az MTA után ebbe a rangos testületbe is bejutott. A társadalom minél szélesebb köreiben ismerik meg szakmánkat, annál inkább remélhetjük annak támogatását az erre ugyancsak rászoruló munkálkodásunkhoz.

*

Híradásunk befejezéseként megemlíjük, hogy Solymos Rezsőt megelőzően legjobb tudomásunk szerint eddig még egy erdész tagja volt a Szent István Akadémiának: dr. Györfi János /1905 - 1966/ erdőmérnök, soproni Erdőmérnöki Karunk Erdővédelemtani Tanszékének professzora, majd az ERTI kutatója, a biológiai tudományok doktora. Őt Mödlinger Gusztáv, Wolsky Sándor és Dudich Endre ajánlása alapján 1947-ben választották az Akadémia tagjai közé.

Dr. Király Pál

Fehér szarvasgomba, mesés áron

Egy olaszországi eredetű fehér szarvasgombát /*Tuber magnatum*/ rekordáron 28.000 fontért értékesítettek egy londoni étteremben – jelentette a Times. A tulajdonos, Zafferano Chelsea-ből egy krízises gyermekeknek rendezett jótékonyági aukción vásárolta a 850 g-os szarvasgombát. A hatalmas méretű gombát egy farmer találta a kutyájával San Miniato-ban, közel Pisahoz.

A kutyáknak nincs meg az a szokása, mint a disznóknak, hogy maguk is szívesen megeszik a kitért értékes csemegét. Az olaszországi fehér szarvasgomba ára magasabb, mint a franciaországi fekete szarvasgombáé, amelyet „fe-

kete gyémánt” néven emlegetnek. A fehér szarvasgomba ára a feketének akár a tízszeresét is elérheti. Zafferano évente mintegy 80 ezer fontot költ el olasz szarvasgomba: vásárlására szeptember végétől december közepéig. Legutóbbi szerzeménye 600 fontba fog kerülni a vendégnek alkalmanként, ha szarvasmarha szeletkéket rendel az omléttjére, vagy a fondüjére /fondü = francia étel, olvasztott sajt pirított kenyérszeletkéken/.

T.E.

/Forrás: a "Fruit and Vegetable Markets" nyomán "Az Európai Unió Agrárgazdasága"/

Fülökegombák

/Újabb határozó/

Erdészemberről különlegesen és főleg közönségesen – szinte mindent megírtak már. Katonás és szívhez szóló stílusban egyaránt. Mégis, lehet valami újat mondani, ha a rávilágítás iránya, meg a fényerő produkál újabb érdekességeket.

A fénynyaláb most a gombahatározót világítja meg, amely balkézről fekszik az asztalon. Jobbról, a lecsorgó fényben esetlenül pózol egy, most még ismeretlen kalapos gomba, névadóra várakozván.

Fülökegombák – kezdem olvasni a soron lévő gombafajok jellemzőit, s a régebben tanultak ötlenek fel, mint általános ismeretek: nagy víz- és fehérjetartalom, cellulóz-bőség. A fülökék kisebb termetűkről, domború kalapjukról /1./ és vékony testűkről /2./ a szakavató elődöm alakja ugrik a képbe és emiatt sajátos zavar támad a meghatározásban. A nagy víztartalom helyett a Csíki-hegyen termelt „Karcos” nem a fülökék sajátja; ellenben a lefelé elvékonyodó tönk /láb/, pláne megcsavarodva /3./ teljesen ráillik szakavató elődömrre. Sőt! Ha gyökérszerűen folytatódik az elvékonyodó tönk /3.a./, akkor néhány kínos esetre is asszociálnom kell. Például arra, amelyiknél a „fanapra” füttyülve, váratlan ellenőrzéstől izzott egy szombati munkanapon az erdei farakodó levegője és szakavató mesterem földbe gyökerezett lábakkal keresett enyhítő szimbiózist, ismeretlen forrásból.

A fülökegombák csoportosíthatók aszerint, hogy ragadós-e a kalap felülete /1. a./ vagy bársonyos-e /1.b./. A kipróbált kerületvezető erdészek ezzel szemben egyetlen kalapos csoportot alkotnak, amelynek a jellemzője: a télen-nyáron viselt, ezért vízhatlanra zsírosodott fejfedő (szolg. öltözet).

Ha pedig a kalap sem nem ragadós, sem nem bársonyos, akkor a tönk /láb/ alja, azaz a lábszár még mindig lehet elvékonyodó (kiváltképpen a bokánál) és a felülete lehet csíkos, bordás /3.b./.

Ezek az ismérvek a fülökék két fajtájához, nevezetesen a Vörösbarnához és a Foltoshoz kalauzolnak. Szakavató mesterem az elvékonyodó lábszárnak illetően jelzései (visszerek) következtében szintén a Foltoshoz (Dr. Foltos, sebész) kalauzoltatott (egészségpénztár).

Ha sem nem ragadós, sem nem bársonyos kalap alatt a tönk /láb/ teljes egészében lehet megvastagodott is /3. c./, vagy csak az alján, tehát a bokánál, lábszárnál /1/3. b./. Így ez a jelenség mintegy reciproka a Vörösbarnának és a Foltosnak. Magától értetődően nem is kalauzol hozzájuk, még csak Dr. Sebészhez sem, hiszen itt a felület teljesen sima, nincs mit lemetszeni! Amíg a fülökékénél ez a néhány jellemző gazdag permutációval kecséget, addig erdész-kollégák panaszaiból ítélve, náluk az egyetlen motor hibájára utal és semmi jóval nem kecséget (orvosi bizottság)!

Az erdészek /A-Z/ nagyobbik részéről elmondható viszont, hogy aktív korukban rostos, szívós, mozgékony az egész test, erőteljes az alkalmazkodóképesség. És bár közöttük is található domesztikálódott, ha sokuk becézett is, a vadócok alig-alig etethetők, emiatt is nehezen téveszthetők össze másokkal.

Eldobásuk előtt azért ne feledjük: egy eldobott erdészbottal más még öt-hat évig is elbiceg (terápia)

-y -n

Vadászósök tisztelete

Pompás, érdekesítő könyvvel örvendeztette meg a vadászat híveit – s tágabb értelemben a szabad természet, az erdők-mezők-vizek, az élővilág rajongóit, így az erdészeket is – a szakkörökben jól ismert szakíró szerzőpáros: *Fácányi Ödön és Molnár László* (utóbbi, sajnos, a közelmúltban 84 éves korában már el is távozott az örök vadászmezőkre). S még valakiket: a kultúrtörténészeket.

Mert a „Vadászósök tisztelete” című, 152 oldal terjedelmű kötet tartalma a vadászat kultúrtörténete.

Ennek a históriának a hosszú fonala az emberiség őstörténetéig nyúlik vissza; onnan kezdtek felgombolyítását a szerzők is. *Óskori* vadászok kultikus eszközei, barlangfestmények és sziklarajzok ismertetései (szerte a világból) indítják ezt a sokévezredes történetet, amit követ az *ókori* Közel-Kelet, a mezopotámiai népek és egyiptomiak magas szintű vadászati kultúrájának bemutatása. Követik ezt a görög-római mitológia vadászati vonatkozásai. *A népvándorlás kori* emlékek ismertetése pedig már elvezeti az olvasót a magyarságra. S egyúttal a keresztény *középkorig*, amikor is a pogány vadászlegendák és mítoszok /is/ beolvadtak a keresztény kultúrába.

A magyarok ősi regéi és eredetmondái külön fejezetet alkotnak a könyvben. Ugyancsak külön fejezet foglalkozik a vadászat „főhősével”, a vaddal, az egyes vadfajoknak a regékben, legendákban játszott szerepével (áldozati és totemállatok, címerállatok stb.).

A könyv terjedelmének kb. egyötödét kitevő következő része a *vadászhagyományokkal* foglalkozik, azok változásaival és mai szerepével. Ebben olvashatunk részletekben pl. a középkorban kialakult, de napjainkban hazánkban is újabb virágkorát élő Szent Hubertus kultuszáról is. A hagyományok ápolásának mai hazai helyzetét pedig megyénként és néhány vadászkepző iskolán keresztül ismerhetjük meg (Csongrád, Szeged, Sopron, Szőcsénypuszta).

Újabb két fontos fejezettel folytatódik ezután a könyv. Az egyik

néhány oldalba ügyesen összefoglalja a vadászati kultúra és etika óriási témakörét. A magyar vadászati jog történetének főbb vonásait pedig ennek a témának nehezen fölülmúlható nagymestere, dr. Csőre Pál vázolta fel.

S ezzel el is jutottunk „A korszerű vadászmagatartás – természetvédő” címet viselő utolsó fejezethez, s vele napjainkhoz. Ebben Fácányi Ödön rámutat arra a tényre, hogy korunk nagy eszméje: a természet- és környezetvédelem úttörői között már a 19. században az élvonalban voltak a vadászok. S ma és a jövőben sem adhatják alább – önmaguk és a vadászat érdekében. „A bölcs természethasználattal kínálja számunkra a tartós jövőt ... hiszen vadászni csak addig lehet, amíg van vad ... a fenntartható használat a bölcs természethasználtság lényege” – így mutatja meg a szerző maga is bölcsen a hosszú-hosszú történet folytatásának egyedül lehetséges további irányát.

Gondosan megválogatott és érdekes irodalomjegyzék, továbbá név-, tárgy- és szakkifejezés-mutató zárja a kötetet, s egyben növeli annak egyébként is magas tartalmi értékét, kezelhetőségét.

A *Könyi József* festményeinek szép színes reprodukcióival díszített, keménynyomtatás, masszív kötésű kötetet számos ábra teszi szemléletessé: különböző korokban készült vadászati tárgyú műalkotások (sziklarajzok, festmények, szobrok, domborművek, grafikák, középkori képes iniciálék stb.) és napjainkban készült fényképfelvételek. Ha valamit egyáltalán hiányolhatunk a könyvvel kapcsolatban, akkor az, hogy bizony ez a becses szöveg több színes ábrát érdemelt volna a fekete-fehér képek mellett. Ennek azonban nyilván pénzügyi korlátai voltak, a könyv árának elfogadható szintentartása érdekében.

A kiadó Nimród Vadászújság (dr. Zoltán Attila) és az Ibex Press, továbbá a nyomdai előkészítést végző Monographia Bt. és a nyomást végző Alfa-Anzix Kft. élvezetes, szép könyvet adott az olvasók kezébe.

Előszavában Fácányi Ödön azt írja, hogy ez a könyv nem szórakoztató olvasmány, hanem készült, s nem ajánlja mindenkinek egyhuzamban való elolvasásra. Erre az egy mondatára azonban legott rácsafolunk: aki kézbe veszi és kinyitja, az már nehezen tudja majd becsukni és letenni. Beszerzését a kézi könyvtár polcára addig ajánljuk, amíg egyáltalán kapható.

Dr. Király Pál

EFDSz név- és címjegyzék

2006. január 1-i állapot

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Telefonok: 06-1-3314-369; 3119-455; 3743-011

Fax: 374-3025

Főtitkár: Herczeg Miklós; tel.: 06-30-9485-411

Irodavezető: Szenvedi Józsefné; tel.: 06-30-3975-011

Munkahely neve és címe SzB titkár, tel./fax/email

Bakonyerdő ZRt.
8500 Pápa, Jókai u.46.

Tamás László
T: 06-89-513-210
F: 06-89-513-120
M: 06-30-9466-935
E: tamas.laszlo@bakonyerdo.hu

Egererdő Rt.
3301 Eger, Pf.: 55.
3300 Eger,
Kossuth L. u. 18.

Barta László
T: 06-36-801-554
F: 06-36-801-502
M: 06-30-9608-278
E: sh@egererdo.hu

Északerdő Rt.
3501 Miskolc, Pf.: 2
3525 Miskolc,
Deák F. tér 1.

Nagy József
T: 06-46-501-528
F: 06-46-501-505
M: 06-30-2605-294
E:

Gemenc Rt.
6501 Baja, Pf.: 81.
6500 Baja,
Szent Imre tér 2.

Bajai Béla
T: 06-79-324-144
F: 06-79-324-181
M:
E:

Gyulaj Rt.
7090 Tamási, Pf.: 38.
7090 Tamási, Rác völgy

Kárász Attila
T: 06-74-473-470
F: 06-74-473-471
M: 06-30-2568-152
E:

Ipoly Erdő Rt.
3100 Salgótarján,
Füleki út 160.

Goldperger András
T: 06-32-789-174
F: 06-32-430-940
M:
E:

Kerületvezető Erdészek Szakszervezete
2654 Romhány,
Szabadság tér 21.

Ó Szabó Mihály
T/F: 06-35-355-135
M: 06-20-4687-085
E:

Kisalföldi Erdőgazdaság ZRt.

9002 Győr, Pf.: 13.
9023 Győr, Corvin u. 9.

Sipos Imre
T: 06-96-529-450
F: 06-96-526-576
M: 06-20-9387-569
E: fahaszn@kaeg.hu

Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt.
6001 Kecskemét, Pf.: 8.
6000 Kecskemét,
József A. u.2.

Mézes Lajos
T: 06-76-510-400
F: 06-76-328-318
M:
E:

Mecseki Erdészeti ZRt.
7601 Pécs, Pf.: 179.
7623 Pécs, Rét u.8.

Németh Szilveszter
T: 06-72-508-252
F: 06-72-508-201
M:
E: szilveszter.nemeth@mefa.hu

Nagykunsági Erdészeti és Faipari Rt.
Monori Erdészete
2200 Monor, Petőfi u. 17.

Benei Béla
T: 06-29-610-312
F: 06-29-610-311
M: 06-20-9147-430
E: benei.b@monornef.hu

Nyírségi Erdészeti Rt.
4401 Nyíregyháza,
Pf.: 148.
4400 Nyíregyháza,
Kótaji u. 29.

Dr. Halmágyi János
T: 06-42-598-450/180
F: 06-42-501-170
M: 06-30-4151-904
E: halmagyij@nyirerdo.hu

Ökopal Raklap Kft.
6440 Jánoshalma,
Kisszállási út 10.

Gillicze Péter
T: 06-77-501-120
F: 06-77-501-121
M: 06-70-5178-356
E:

Somogyi Erdészeti Rt.
7401 Kaposvár, Pf.: 9.
7400 Kaposvár,
Bajcsy Zs.u.21.

Csávics János
T: 06-82-505-114
F: 06-82-505-033
M: 06-30-2047-280
E:

Tanulmányi Erdőgazdaság Rt.
9401 Sopron, Pf.: 97.
9400 Sopron, Honvéd u.1.

Göde József
T: 06-99-506-810
F: 06-99-312-083
M: 06-30-6408-771
E: titkars@taegrt.hu

VADEX Mezőföldi ZRt.
8001 Székesfehérvár,
Pf.: 371.
8000 Székesfehérvár,
Tolnai u. 1.

Kálmán József
T: 06-22-510-511
F: 06-22-327-525
M: 06-30-9938-780
E: kalmanjozsef@externet.hu

Vértesi Erdő Rt. 2801 Tatabánya, Pf.: 121. 2800 Tatabánya, Dózsa kert u. 63.	Vudmaszka Katalin T: 06-34-310-636/209 F: 06-34-316-226 M: 06-70-2002-534	ÁESZ Budapesti Igazgatósága 1355 Budapest, Pf.: 18. 1055 Széchenyi u.14.	Fritsch Ottó T: 06-1-374-3400 F:
Zalai Erdészeti és Faipari Rt. 8801 Nagykanizsa, Pf.: 201. 8800 Nagykanizsa, Múzeum tér 6.	Bekő György T: 06-93-500-232 F: 06-93-500-251 M: 06-30-4742-119 E:	ÁESZ Kaposvári Igazgatósága 7401 Kaposvár, Pf.: 149. 7400 Kaposvár, Bajcsy Zs.u.21.	Varga György T: 06-82-529-200 F: 06-82-314-501 M: 06-30-4560-532 E:
Erdészeti Tudományos Intézet 1277 Budapest, Pf.: 17. 1023 Budapest, Frankel Leo u. 42.	Szendreiné dr. Koren Eszter T: 06-1-438-5854 F: 06-1-326-1639 M: 06-20-4566-544 E: korene@erti.hu	ÁESZ Miskolci Igazgatósága 3510 Miskolc, Pf.: 579 3535 Miskolc, Árpád út 90.	Juhász Zsolt T: 06-46-531-023 F: 06-46-531-029 M: 06-30-2693-683 E: juhasz.zsolt@aeszh.hu
Állami Erdészeti Szolgálat Központja 1355 Budapest, Pf.: 10. 1055 Budapest, Széchenyi u.14.	Dudás Péter T: 06-1-374-3251 F: 06-1-374-3206 M: 06-30-9524-807 E: dudas.peter@aeszh.hu	ÁESZ Pécsi Igazgatósága 7633 Pécs, Lázár Vilmos u.12.	Ábel Lajos T: 06-72-522-062 F: 06-72-522-041 M: 06-30-2693-655 E: abel.lajos@aeszh.hu

Amiről beszélnek ...

Előadások a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban

„Gondolkodva gazdálkodni ...” címmel, gróf Széchenyi István szellemiségét felidézve előadás-sorozatot rendezett a Magyar Mezőgazdasági Múzeum az agráriumot érintő kérdésekkel kapcsolatban. A konferenciateremben lebonyolított rendezvények közül kettőnek is volt erdészeti, illetve vadászati vonatkozása.

A madárinfluenzáról

dr. Mészáros János állatorvos, az MTA rendes tagja tartott előadást.

Az akadémikus elmondta, hogy a madárinfluenza 1870 óta ismert betegség, amely enyhe formában már hazánkban is többször előfordult, elsősorban a vizes madáratvonuló helyek, pl. a hortobágyi tavak környékén, de különösebb gondot eddig nem okozott. *Két vírustörzs ismert:* az amerikai és az eurázsiai. Az utóbbi megbetegítő képessége /patogenitása/ erősebb. Az elmúlt tíz évben egyes ázsiai országokban történt állandósulásának és terjedésének oka főleg az, hogy ezekben az országokban a társadalmi-szociális viszonyokból fakadó higiéniai körülmények és a népesség túlszűfolttsága fölöttébb kedveznek a vírus állatról emberre történő terjedésének.

A megbetegedések tekintetében jelenleg Vietnámban a legsúlyosabb a helyzet, ahol hagyományos módon régóta élnek együtt, közös helyiségben az emberek háziállataikkal, elsősorban a szárnyasokkal.

A madárinfluenza emberről emberre történő terjedését, fertőző hatását eddig még csak alig tapasztalták. Viszont megállapították, hogy az emberi sejtől izolált vírustörzs patogénebb, mint a madárból izolált törzs.

A betegség

étvágytalansággal, bágyadsággal, lázzal kezdődik. Majd el-esettség, hasmenéssel folytatódik, amit hajszáleres vérzés, légcsőgyulladás és -vérzés követ; végül beáll a halál.

Dr. Mészáros János intett a madárinfluenza ügye körüli pánikhangulat keltésétől. Mindazonáltal *tanácsos néhány egyszerű megelőző óvórendszabályt mindenkinek betartani,*

– Vízet kedvelő szárnyasaink ne járhassanak ki olyan vízre, ahol vándorló madarakkal kerülhetnek érintkezésbe.

– A vadmadarakkal magunk is kerüljük az érintkezést.

– Az állataink körében való tartózkodásunk alatt viseljünk védőszemüveget, maszkot. Főleg szemünket és légzőszer-vünket védjük a madárürüléket is esetleg tartalmazó portól, annak belélegzésétől.

– Nyers hús feldolgozása közben gyakran mosunk kezet, szemünket pedig ne érintsük meg.

– Csak állatorvosi vizsgálaton átesett húsrut vásároljunk. Az előadó elmondta, hogy a betegséggel kapcsolatban megfigyelő /monitoring/ rendszert működtetnek, s nyomatékosan felhívta a figyelmet az állampolgárok bejelentési kötelezettségére a betegség észlelése, illetve annak gyanúja esetén.

A madárinfluenza magyarországi előfordulása szempontjából kedvező az a körülmény, hogy a nagy madárvonulások iránya térségünkben elsősorban észak-déli irányú és nem kelet-nyugati.

Erdészeti oktatóközpont épült Ásotthalmán

Sok szó esik mostanában az infrastruktúra elmaradott állapotáról, benne az oktatásügy nyomorúságáról, s pénztelenségről, a fejlesztési lehetőségek drasztikus beszűküléséről, s hasonlókról.

Az új létesítmény

Annál nagyobb tehát az örömünk, ha erdészeti szakoktatásunkkal kapcsolatban éppen egy ettől az általános helyzetképtől elütő eseményről adhatunk hírt. Mégpedig a soproni egyetemünk után második legrégebb múltú intézményünk, az immár fennállásának 123. évében járó ásotthalmi *Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium* esetében.

*

A történet 2003 októberében kezdődött, amikor az iskola a fennállásának 120. évfordulóját ünnepelte, akkor egy új géptároló szín átadásával. Ám ezzel egyidejűleg már meg is kezdték egy másik jelentős beruházás: egy oktatóközpont alapjainak lerakását.

Ennek gyökerei még távolabbra, 1999-ig nyúltak, amikor viszont egy 160 férőhelyes kollégiumot avattak. Ez a kapacitás-bővítés hatalmas változást hozott a tanintézet életébe, mert az addigi 70-80 fős tanulói létszám a háromszorosára nőtt (jelenleg mintegy 260 fő). A tantermi kapacitás viszont változatlan maradt. Ezért már csak szűkös körülmények között, szükségstantermeket is berendezve tudták a két vonalon: az erdészeti

szakmunkás és a virágkötő-berendező szakmában folytatott képzést tovább vinni.

Ezen az áldatlan helyzeten segített a *mostani beruházás*, amely két 50-50 m²-es és két 70-70 m²-es tanteremmel kiváltja az eddigi szükségstantermeket.

*

Ám a történetnek ezzel még nincs vége. Ugyanis a kisegítő helyiségekkel együtt összesen 360 m² hasznos alapterületű földszint után *folytatódik a tetőtér első, 300 m²-es és második, 90 m²-es beépítése is*. Az iskola vezetőségének reményei szerint a munkálatok hamarosan, talán még 2006-ban befejeződnek, s ezzel megteremtődnek az eddig is közzismerten színvonalas oktató-nevelő munka további tantermi feltételei. A 71 millió forint összegű beruházásból az iskola 23 milliót szakképzési hozzájárulásból, 48 milliót pedig pályázati forrásból finanszírozott.

*

Az iskola az új oktatóközpont felavatásának – a korábbi alkalmakhoz hasonlóan – hangulatos kis házi ünnepséggel adta meg a módját. Ezen számosan résztvettek: a szakma, valamint az iskolafenntartó Csongrád Megyei Önkormányzat képviselői, a társiskolák küldöttei, egykori és mai diákok, dolgozók stb., akiket *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* igazgató köszöntött.

Az igazgató beszédében áttekintette az iskola, s az utóbbi évek jelentős fejlesztéseinek történetét. A jelenlegi beruházás támogatói közül kiemelte az FVM Erdészeti Főosztályát és az ÁESz Kecskeméti Igazgatóságát.

*

Az új létesítmény átadásának jelképeként a nemzeti színű szalagot *dr. Frank József*, a Csongrád Megyei

Dr. Frank József, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke (a képen bal oldalon) és Klemencsics András, az FVM Erdészeti Főosztályának vezetője adta át az új oktatóközpontot rendeltetésének.

Községi elnöke és *Klemencsics András*, az FVM-EF vezetője közösen vágta át, miután rövid beszédben méltatták az építkezés jelentőségét. Az iskola diákjai pedig hangulatos műsorral, valamint erdészeti és virágkötészeti kiállítással tették még emlékezetesebbé az avatási ünnepséget.

Dr. K. P.

Két világrekorder naperőmű épül

Kaliforniában épít meg a világ két legnagyobb naperőművét – állapotodott meg az illetékes állami bizottság és a Stirling Energy System vállalat. A nagy teljesítményű naperőművek nem a szokásos félvezetős napelemekkel működnek majd, hanem tükrökkel összegyűjtik a Nap melegét és egy központi hőerőgépet hajtanak vele.

„A Stirling Solar Dish” technológiát tíz éve tökéletesíti a vállalat, egy hattükrös kísérleti rendszer pedig már üzemel is Új-Mexikóban.

(Forrás: MTI.)

A minimálbér

Még a múlt év november 25-én fontos megállapodás született az Országos Érdekegyeztető Tanácsban a minimálbér emeléséről. A megállapodás érdekessége, hogy nem egy, hanem három évre előre határozta azt meg.

Ennek megfelelően a minimálbér összege a múlt évi 57 ezer forinttal szemben ebben az évben 62.500 forintra emelkedett, 2007-ben 65.500 forintra, 2008-ban pedig 69.000 forintra fog emelkedni.

A megállapodás további érdekessége, hogy a szakképzett munkaerő számára külön magasabb bérminimumot vezet be, ami a jelenlegi első fél évben csak ajánlott, de a második fél évtől már kötelező lesz. Továbbá azt javasolja a vállalkozásoknak, hogy felsőfokú végzettségűek alkalmazása esetén – lehetőségeik szerint – a minimálbérhez képest legalább másfélszeres szorzót alkalmazzanak.

*

A megállapodást Gyurcsány Ferenc miniszterelnök jelenlétében munkavállalói oldalról Borsik János, az Autonóm Szakszervezetek elnöke, a munkaadói oldalról Károlyi Miklós, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének képviselője, a kormányoldaltól pedig Csizmár Gábor foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter írta alá.

A miniszterelnök a megállapodáshoz azt a kommentárt fűzte, hogy a minimálbért az emeléssel a létminimumhoz igazították, így az meghaladja a tervezett inflációt. Reálértékben pedig 7-8%, illetve 5-6%-os keresetnövekedést érnek el a legalacsonyabb fizetési kategóriában.

A közszolgálati bérekről december 6-án született megállapodás, amelynek értelmében ebben az évben átlagosan 4,8%-kal emelkednek az illetmények a közszférában. A megemelt minimálbér és a garantált bérminimumok fizetési fokozatonként épülnek be a közalkalmazotti illetménytáblába.

Szakszervezeti tagoknak nem árt tudni, hogy a legkisebb munkabérek megállapítását először 1937-ben szabályozták általános jelleggel, az 1937. évi XXI. törvénnyel. Ez a törvény kimondta, hogy ha valamely üzletben, üzemben, vállalatban vagy foglalkozásban a munkabérek indokolatlanul alacsonyak, akkor a legkisebb munkabérek hivatalos megállapításának van helye.

A mezőgazdaságban már az 1923. évi XXV. törvény átmeneti jelleggel szabályozta a legkisebb munkabérek megállapítását a napszám- és szakmányaik tekintetében. Az 1940. évi XV. törvény pedig kiterjesztette a bérmegállapítást bármely gazdasági munkavállalónak fizetett bármilyen természetű munkabérére és járandóságára, így a cselédbérre és a részesbérre is.

*

A családi munkabért hazánkban az 1938. évi XXXVI. törvény vezette be, Európában a negyedik államként. A családi munkabér azt jelentette, hogy a törvény hatálya alá eső vállalatok meghatározott összegű járulékot fizettek be alkalmazott munkavállalóik után egy szakmai pénztárba, amely a szakmához tartozó vállalatokat egyesítette. A szakmai családpénztár azután az így képzett alaphoz gyermeknevelési pótlékot fizetett a gyermekes munkavállalóknak, a törvényben rögzített feltételek és szabályok szerint. Ez fejkvóta volt, amely azonban a gyermekek számának függvényében csak degresszív jelleggel növekedett.

A köztisztviselők és állami alkalmazottak számára családi pótlékot fizettek az állami költségvetés terhére, az 1912. évi XXXV. törvénynek megfelelően.

*

Ezeknek a szociális jellegű intézkedéseknek a múltban az a felfogás képezte az alapját, hogy helyes, igazságos és szociális csak az a bérpolitika

lehet, amely figyelemmel van a dolgozó ember családfenntartási terheire. A szociális munkabérpolitika ideológiai alapját XIII. Leó pápa 1891-ben kiadott „Rerum novarum” kezdetű híres enciklikája képezte, amelyben a pápa szorgalmazta, hogy minden munkás olyan munkabért kapjon, amelyből nemcsak magát, de családját is el tudja tartani. A pápai enciklika kiadása mögött nyilván ott volt a XIX. század klasszikus liberálkapitalizmusával szemben fellépő heves munkásmegmozdulások nyomása és az egyszerű hívők tömegével közvetlen kapcsolatban álló un. alsó papság figyelmeztető jelzései is. A rendszerben az a gyakorlati politikai cél is benne volt, hogy a gyermeknevelés terheinek vállalására buzdítsa a dolgozókat.

Már nem tartozik szorosan a témához, de mai napi politikai aktualitása miatt befejezőként megemlítjük azt is, hogy a szociális lakásépítésre vonatkozó első törvények 1927-ben és 1930-ban jelentek meg hazánkban.

Dr. K. P.

Mi sokkal gyorsabban melegsünk

Magyarországon a világlátnál erősebben érzékelhető a globális felmelegedés – jelentette ki a Magyar Rádiónak nyilatkozva az Országos Meteorológiai Szolgálat elnöke.

Dunkel Zoltán elmondta, hogy míg az elmúlt 100 évben a Földön a hőmérséklet 0,7 fokkal emelkedett, addig Magyarországon 1 fokkal lett melegebb.

A meteorológus utalt arra, hogy a különböző igen eltérő tudományos források könyvek alapján a következő 100 évben 1,5 – 8 fokkal nőhet az átlaghőmérséklet a Földön, Magyarországon pedig valószínűleg ennél is nagyobb lesz a felmelegedés.

(Forrás: MTI)

NATO-lokátor a Nagy-Tubes csúcson

Mint a derült égből lehulló mennykő, úgy érte a pécsieket 2005. november 23-án a Kossuth Rádió déli híreiben az alábbi bejelentés.

A Zengőn biztosan nem épül meg a NATO-lokátor; a kormány a Pécs melletti Nagy-Tubes-hegyre javasolja telepíteni az új radart – jelentette be Gyurcsány Ferenc miniszterelnök. Toller László, Pécs MSZP-s polgármestere örült, hogy lesz egy újabb nagyberuházás a városban, hiszen ez a fejlesztés milliárdos nagyságrendű. Maga a megvalósuló lokátor, ha keveset is, de munkahelyeket teremt, az építkezés alatt pedig sokkal többen dolgozhatnak majd. A Honvédelmi Minisztérium területén zajlik majd az építkezés, út is vezet a területre, így nem problémás a beruházás.

*

A bejelentéshez még a híradásban többen hozzászóltak.

– A *Mecsek Egyesület* nevében Baronek Jenő ügyvezető elnök: „Nem örül a döntésnek, de mivel a hegyen már amúgy is van katonai objektum, más építmények is, így a jelen ismeretei, valamint a külföldi példák szerint a bázis nem zavarja majd a túrázókat.”

– Csáki Roland, a *Greenpeace* kampányfelelőse:

„A Greenpeace a többi szervezettel együtt azt követeli, hogy a mostani hirtelen kormánydöntést kövesse lakossági tájékoztatás, ismerjék meg az ott élők véleményét is az ügyben.”

– A *Civilek a Zengőért Mozgalom* képviselője, Herbert Tamás: „A Zengőnél jobb, de semmiképpen sem jó megoldás a Tubesre telepítendő lokátorállomás terve. Csak abban az esetben fogadható el az elképzelés, ha a radar a jelenlegi katonai helyszínen belül marad. A területet ugyanis a „Natura 2000” védett övezetei fogják közre. S mivel a lakosságot váratlanul érte a döntés, elengedhetetlen a helyiek tájékoztatása, valódi párbeszéd már a tervezés, a hatástanulmányok készítése során.”

E váratlan hírek után cseng a telefon és egy ismerős nyugdíjas bányász kérdezi: hallottam-e a hírt a Tubes-ről?

Hallottam, de teljesen váratlanul ért. Felhívtam az erdőfelügyelőt: ő is hallotta, de ő sem tudott hamarjában hozzászólni.

*

A Középső-Mecsek legkedveltebb sétáló része a pécsiek által „városi erdőnek” nevezett kedves terület. A hegygerincen három csúcs van: délen az 534 méter magas Misina; középen az 551 méteres Kis-Tubes; északon pedig a 612 méter magas Tubes.

A Tubes-csúcson (és nem „hegyen”) 1910-ben a Mecsek Egyesület építette közadakozásból azt a mutatós, csonka kúpra emlékeztető kilátót, amelynek szürke triász mészkőből készült palástján csigavonalban vezetett fel a lépcső, s amelyről pompás kilátás nyílt északi és déli irányban messzi tájakra.

Ezt a kilátót az 1970-es évek elején, amikor közvetlenül mellette katonai objektum létesült, lebontották, de a rendszerváltás után újraépítették, és sokan keresik fel. Az egész városi erdő védett terület, sok sétaút és tanösvény hálózza be.

*

A létesítendő új lokátor honvédségi területen létesülne, ezért erdőterületet

már nem kellene igénybe venni. A felfeztető út már üzemel, hiszen az építkezések szállításait ezen bonyolították le. Esetleg a kábelek vezetéséhez lehet még szükséges erdőterület igénybevétele.

Marad a kérdés: a 40 m magasra tervezett lokátornak milyen hatása lehet a környezetre, az ott tartózkodókra, a kirándulókra és a városra?

Az első helyszíni tiltakozás 2005. december 17-én volt a Tubesen. Lakossági tájékoztatót tartottak a Honvédelmi Minisztérium és az Országos Sugárbiológiai Kutatóintézet munkatársai, de a helyieket nem győzték meg a szakmai érvek. Új pécsi szervezet alakult: a *Civilek a Mecsekért Mozgalom*, amely bejelentette, hogy nem kérnek a Tubesre tervezett lokátorból. Viszont amíg nincs hivatalos döntés, addig tiltakozó akciót nem terveznek.

Minden bizonytalan, de már a lokátor híre is örli a pécsiek idegeit.

Pécs, 2006. február.

Dr. Tóth Aladár főerdőmester

Néhány jeles nap

Január 22.	A Magyar Kultúra Napja
Február 2.	A Vizes Élőhelyek Világnapja
Március 8.	Nemzetközi Nőnap
Március 22.	A Víz Világnapja
Március 23.	Meteorológiai Világnap
Április 18.	Műemlékvédelmi Világnap
Április 22.	A Föld Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 31.	A Tömegtájékoztatás Világnapja
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Július 1.	Építészeti Világnap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Szeptember 27.	A Turizmus Világnapja
Október 1.	Habitat Világnap
Október 4.	Az Állatok Világnapja
November 3.	A Magyar Tudomány Napja

A jubileumi XXX. ...

... kutatási és fejlesztési, tanácskozást rendezte meg az MTA Agrártudományok Osztályának Agrárműszaki Bizottsága az agrárgazdaság gépesítéséről, karöltve a gödöllői Szent István Egyetem Gépészmérnöki Karával, valamint az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézetével. A nyolc közreműködő intézmény között most is ott volt a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdészeti-Műszaki és Környezettechnikai Intézete is. A helyszín hagyományos módon most is a Szent István Egyetem volt.

Prof. dr. Szendrő Péter egyetemi tanár, az Am.B. elnöke nyitotta meg a tanácskozást. Beszédéből megtudtuk, hogy a rendezvény ismét nemzetközi jellegű volt, mert a magyar előadók mellett angol, belga, német, román és török szereplők is voltak.

Jubileumi köszöntőt Horn Péter akadémikus, osztályelnök mondott. Rámutatott, hogy a világ mezőgazdaságában el-
képesztő méretű, 2000-szeres színvonalbeli különbségek alakultak ki és ennek oka a birtokszerkezettel összefüggő műszaki fejlődés különbözősége. *A korszerű technika alkalmazásának éppúgy a nagy üzemméret a feltétele, mint a környezetvédelmi szempontból fenntartható gazdálkodásnak.* Sajnos, Magyarország a rendszerváltás óta az elaprózódás irányába lépett. Az akadémikus a jubileum alkalmából „több örömet, mint ürmöt” kívánt a tanácskozásnak, és további 60 évet.

*

Szendrő professzor a továbbiakban áttekintette a gödöllői SK + F tanácskozások harminc éves történetét, amelyek 1976-ban vették kezdetüket. Tisztelettel emlékezett meg az úttörőkről: Sipos Gáborról, Gergely Istvánról, Dimény Imréről, Bánházi Gyuláról, Kocsis Károlyról. Megállapította, hogy a mezőgazdasági gépgyártók, -fejlesztők - forgalmazók, támogatók és társrendezők, civil és profi szervezetek, s persze magának az országban dolgozó több mint 10 ezer mezőgazdasági gépésznek az összefogása tartotta fenn eddig is és fogja fenntartani továbbra is a rendezvénysorozatot. *Elismeréssel emlékezett meg arról a tényről is, hogy az erdészek kezdetől fogva részesei, aktív közreműködői voltak a konferenciáknak, amelyeknek egymást erősítő jellegük is van.*

A tanácskozások anyagából az Akadémiai Kiadó eddig 90 kötetet jelentetett meg „A mezőgazdaság műszaki fejlesztésének tudományos kérdései” címmel, s hamarosan megjelenik az eddigieket összefoglaló 91. kötet is. A továbbiakban tervezik angol nyelvű szekció beindítását is.

Végül az elnök a szakértársadalom összefogására szólított fel, s így fejezte be előadását: *műszaki kultúra nélkül nincs eredményes gazdálkodás!* (Megszívlelendő szavak az erdészet számára is.)

*

Ünnepélyes percek következtek ezután. Dr. Fenyvesi László, az FVM MGI főigazgatója Bánházi Gyula Emlekéremmel tüntette ki Búvár Gézát, a KITE RT. vezérigazgatóját és dr. Földesi Istvánt, az intézet főosztályvezető-helyettesét, továbbá Bill Day angol professzort.

Az ebédszünetben az érdeklődők megtekinthették a SzIE által az egyik kollégiumi épület lapos tetőzetén EU-támogatással létesített 10 kWh teljesítményű

fotovillamos naperórművet, amely ebben az erőmű-típusban jelenleg a legnagyobb hazánkban. Az erőmű a téli hónapokban is képes villamos áramot termelni és az elhelyezéséről szolgáló épület áramsükségletét fedezni.

*

Ez a kis bemutató már mintegy átmenetet képezett a délutáni kerekasztal-beszélgetés felé, amelynek témája a megújuló energiák termelése volt, összefüggésben a 2005-ben alkotott új villamosenergia-törvénnyel. A sok érdeklődőt vonzott beszélgetésen résztvett Gőgös Zoltán MSZP-s országgyűlési képviselő, a téma miniszterelnöki különmegbízottja is. (A képviselő úrról a beszélgetés során kiderült, hogy a biogázról történő energiatermelés területén főként otthonosan mozog.) Az erdészetet pedig Prof. Marosvölgyi Béla erdőmérnök, a NyME-EMKI Energetikai Tanszékének vezető tanára képviselte a kerekasztalnál.

A következőkben csupán néhány megállapítást ragadunk ki az óráig tartó érdekes tanácskozáson elhangzottakból.

*

Gőgös Zoltán szerint ez az egész alternatív energia ügy elsősorban nem energia-politika, hanem vidékfejlesztés. Ami a megújítható energiahordozók felhasználását illeti, az erdei fa felhasználását már nem kívánják fokozni, sőt inkább szűkíteni. A pénzügyi támogatással inkább a természet biomassza (energiafű stb.) felhasználását fokoznák. Az EU által 2010-ig előírt 3,6%-os, megújítható forrásból történő energiatermelést az erdei fának köszönhetően már 2005-ben teljesítettük 4,5%-ra, az összes energiatermelésen belül. A „zöld áram” termelésével viszont 10% fölé úgysem tudnánk menni 2010-ig.

Azzal a természeti erőforrás minisztériummal kapcsolatban, amelyről mostanában sokat beszélnek, a képviselő úgy nyilatkozott: a mezőgazdaságot, környezetvédelmet és vízügyet magába foglaló intézménnyel értene egyet. (Vagyis ebben nem lenne benne az energetika.)

*

A kerekasztal-vita főként a szélenergia és a biogáz-energia problematikája körül mozgott. A megnyilatkozásokból az világott ki, hogy az előrehaladást inkább jogi és közgazdasági problémák fékezik, de azért van még megoldandó műszaki feladat is. Például: a biogáz jelenleg még azért nem versenyképes a földgázzal szemben, mert nem lehet tárolni. Egyébként műszaki szempontból ez az energiatermelési forma eléggé előrehaladott állapotban van. A decentralizált kis erőművek termelésének fajlagos költségei magasabbak ugyan, de figyelembe kell azt is venni, hogy a biogáz-üzem környezetszennyező hulladékból termel tiszta energiát. Így a környezetszennyezés kompenzálására fordított összeggel

csökkenteni kell a termelési költségeket. Vagyis *a globális mutatókkal a lokális adatokat kell szembeállítani.*

*

Az alternatív energiák használatával kapcsolatban jó példaként hozták fel Ausztriát, ahol a különböző energiák használata kiegészíti egymást. Ezzel szemben viszont elhangzott, hogy mivel kevés a pénzünk, ezért nem tudunk mindenféle termelést egyszerre fejleszteni. Inkább – a lehetőségeket szelektálva – abban az irányban kell fejleszteni, amelyben gyorsan tudunk eredményt elérni.

A szélenergia termelés vonatkozásában elsősorban jogi problémák látszanak fennforogni. Mert egyébként – az egyik felszólaló szakértő szerint – csaknem egymilliárd euro tőke áll készen szélpark-projektek létrehozására, de ezt a kvóta-szemlelet fékezi. Ezzel kapcsolatban erősen kritizálták a Magyar Energia Hivatal eljárását.

A vita résztvevői hangsúlyozták az alternatív energiák termelésével és felhasználásával kapcsolatban az *érdekképviselőket, a civil szervezeteket, a lobbizás* fontosságát is. Ebből a szempontból eredménynek látszik, hogy egy éve megalakult a Magyar Megújuló Energiák Szövetsége. Szükség volna továbbá a *szaktanácsadás* megszervezésére a potenciális kistermelők számára.

*

Talán ezekből az idézetekből is érzékelhető, hogy nagy gondot vesz az ma a nyakába, aki megújítható, alternatív energia termelésére kívánja adni a fejét. *Sokrétű műszaki, közgazdasági és jogi ismeretekre van szükség* a meginduláshoz, no meg nem kevés tőkére. És végül: jó idegekre.

Hosszú átmeneti időre számíthatunk addig, amíg az alternatív energiák termelése és felhasználása lényegesen meghaladja majd az eddig használt, hagyományos energiák mennyiségét (szén, olaj, gáz, atom). Mindazonáltal az év eleji orosz gázcsapellárás arra int, hogy *a megkezdett úton megállni már nem szabad.*

*

Idei gödöllői tudósításunkban a harminc éves jubileumra és a kerekasztal-vitára koncentráltunk. Mindazonáltal nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül, hogy *dr. Horváth Bélának*, soproni egyetemünk Pattantyús-díjas intézetigazgató tanárának /EMKI/ köszönhetően *a konferenciának*, miként eddig mindig, úgy *most is volt erdőgazdálkodási szekciója is.* Ezen előadások hangzottak el: az energiafa-bázis modellezéséről; a vibrációs tuskólasítás erőszükségletéről; a GPS technika alkalmazásáról erdővel fedett területen; az erdészeti utak geoinformatikai nyilvántartásáról. *Az elsődleges faipar* pedig annak az előadásnak a formájában jelent meg a tanácskozás, amely a CNC megmunkáló gépek elszívófejének vizsgálatával foglalkozott aerodinamikai szempontból.

*

Végül megemlítjük, hogy a SzIE hatalmas aulájában most is megrendezték a hagyományos *poszter-kiállítást*, az előadási szekciónak megfelelő tematikus csoportosításban. Megállapíthatjuk, hogy a poszterek minősége – mind a tartalom, mind a kivitel tekintetében – az utóbbi két-három évben nagyot fejlődött és az ideki kiállítás minden eddiginél gazdagabb és színvonalasabb volt. Ebből a siker-

ből szaktársaink is kivették a részüket. A fagazdaság műszaki szakembereinek, kutatóinak, fejlesztőinek *érdemes volna azonban a jövőben ezt a lehetőséget jobban kihasználni* (bár tudjuk, hogy a poszter nem olcsó mulatság). Annál is inkább, mert már az idén is megrendezték a poszterek versenyét, s 2007-ben is meg fogják rendezni.

Már most érdemes a felkészülést megkezdeni

Dr. Király Pál

Mikor vadászhatsz 2006-ban?

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény alapján a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter erre az évre is meghatározta az egyes vadfajok vadászhatóságának idejét, a vadászati időnyelveket.

Tagtársaink között is vannak szép számban olyanok, akik vagy hivatásból, vagy sportként gyakorolják a vadászatot. Ezért mi is közöljük a vadászati időnyelvek időtartamát, de a teljesség igénye nélkül, s csak a vadászat tárgyát leggyakrabban képező vadfajokra vonatkozóan.

Golyóra érett gímszarvasbika	szepetember 1. - október 31.
Selejt bika, szarvastehén	szepetember 1. - január 31.
Szarvasünő, borjú	szepetember 1. - február 28.
Golyóra érett dambika	október 1. - december 31.
Selejt dambika	október 1. - január 31.
Dámtehén, ünő, borjú	október 1. - február 28.
Őzbak	április 15. - szepetember 30.
Őzsuta, gida	október 1. - február 28.
Vaddisznó kan, süldő, malac	egész évben
Vaddisznó koca	május 1. - január 1.
Muflonkos, jerke, bárány	szepetember 1. - február 28.
Mezei nyúl	szepetember 1. - december 31.
Fácánkakas	október 1. - február 28.
Fácantyúk	vadászati időnyel nélkül
Tökésréce, csörgőréce	szepetember 1. - január 31.
Erdei szalonka	március 1. - április 10.
Róka	egész évben
Házi görény, nyest	szepetember 1. - február 28.
Dolmányos varjú, szarka	július 1. - február 28.
Szajkó	augusztus 1. - február 28.

A kiegészítő rendelkezésekből.

– Természetes tökes- és csörgőrecéből, szárcsából naponta személyenként összesen legfeljebb 8 darab ejthető el. Tenyészített tökésréce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.

– Erdi szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta személyenként legfeljebb 4 darabot szabad elejteni.

Figyelem! Kis kivonatos ismertetőnk nem helyettesítheti a miniszteri rendelet teljes szövegének alapos ismeretét a vadászni szándékozók számára!

k-p.

Emlékezés Herman Ottóra

HERMAN OTTÓ
1835-1914

zényi László agrármérnök volt, akinek nagyatyja, Vezényi Elemér, a neves festőművész és grafikus illusztrálta Herman könyveinek többségét.

Elsőként dr. Magyar Gábor biológus (a KvVM Természetvédelmi Hivatal munkatársa) azt emelte ki, hogy Herman számos területen alkotott maradandót, ezért egy tudomány sem sajátíthatja ki őt magának. Az előadó természetesen saját munkaterületének megfelelően elsősorban Herman ornitológiai munkásságát részletezte: skandináviai és Nilus-menti madártani tanulmányútját; a budapesti II. Nemzetközi Ornithológiai Kongresszus megszervezését; a Madártani Központ vezetését; az "Aquila" című madártani szakfolyóirat megindítását stb.

Az előadó kiemelte azt a tényt, hogy Herman számos fiatal tehetséget karolt fel: Csörgey Tituszt, Schenk Jakabot, a már említett Vezényi Elemért, Lambrecht Kálmánt. *Hermant nehéz természetű, de következetes és megalkuvást nem ismerő személyiségként jellemezte.*

Magyar Gábor előadásából megismertük Herman Ottó halálának körülményeit is. Idős korára erősen nagyot hallott, ezért vigyázatlanul közlekedvén, egy kocsi elütötte. A Szent Rókus Kórházba került, ahol azonban a fellépett tüdőgyulladás következtében 80 éves korában, 1914. december 24-én meghalt.

Szilágyi Miklós néprajzkutató Herman munkásságát a Néprajztudomány szempontjából elemezte. Méltatta Hermannak azt a tulajdonságát, hogy nemcsak példás pontossággal, rendszerességgel vezette néprajzi gyűjtőnaplóit, de elméletileg-módszertanilag is kezdeményező tudós volt. *A történelmi-régészeti anyagokat elsőként állította párhuzamba a néprajzzal.* Ekként a néprajzi eszközökkel történő őstörténeti kutatások megindítója volt. Ennek klasszikus példája, hogy kora halászatának népi eszközeit és módszereit a múltba visszavetítve vázolta fel a

prehistorikus idők ősmagyar halászatának képét. „A néprajz a jelenkor régészete, amely belevilágít az őstörténetbe” – vallotta. 1887-ben megjelent „A magyar halászat könyve” című munkája mindmáig klasszikus néprajzi tárgyú alkotása. *Takács Sándorral együtt elindítója volt a népi gazdálkodás kutatásának, az agrárgazdaság-történeti kutatásoknak.*

Bánffy György színművész Herman közéleti portréjához járult hozzá új vonással azzal, hogy idézett az Országgyűlésben 1894. január 30-án elmondott beszédéből, amelyben Herman a káros és a hasznos állatokkal foglalkozott. Herman Szeged városát képviselte a Parlamentben, mégpedig ellenzéki oldalon, s *vállalt magyarsága messze fölülmúlta vérszerinti német származását.*

A színművész – pompás orgánumán – felolvasta Muray Róbert Állami-díjas festőművész Herman Ottóval kapcsolatos visszaemlékezését is.

Prof. dr. Kordos László paleontológus (Magyar Állami Földtani Intézet) Herman ősrégészeti munkásságát méltatta. Herman sokoldalú tudományos szervező volt ugyan, de a Magyar Tudományos Akadémia mégsem választotta be soha tagjai közé, bár előterjesztették a tagságra. Ennek fő oka valószínűleg Herman megalkuvásokat, simulékony helyezkedéseket nem ismerő, nyakas, szókimondó, konfrontációkra hajlamos személyisége is közrejátszott.

Végül dr. Balázs Béla egyetemi tanár Herman nyelvészeti, etno- és szocio-lingvisztikai munkásságát méltatta. Úgy értékelte, hogy Herman példamutatón kapcsolta össze a tudományt és a közéletet, mert *vallotta, hogy a tudomány jobbá teheti az életet, s talán magát az embert is.*

Az érdekes és értékes emlékülést Geszti Glória és Lázár Zoltán színművészek által közbeiktatott szép szavakok tették emlékezetesen hangulatossá, Herman Ottó színes egyéniségéhez méltóvá.

Szalonkázás

Reminiscere: keresni gyere.

Oculi: itt vannak ni!

Laetare: sok szalonka jár-e?

Judica-kor rosszul jár,

Palmarum-kor nincs vásár.

Quasimodo vasárnapján

A szalonka ül tojásán.

/Forrás: Hönig István „Vadászati műszótár” c. műve, Budapest, 1889. - A latin szavak a Húsvétot megelőző vasárnapok elnevezései a róm. katolikus egyházi év naptárában./

Meghalt Magyar János

Csodálatos vitalitása láttán titkon azt reméltük, hogy megéri a 100 esztendő. Ám abban a bizonyos égi Nagy Könyvben úgy volt megírva, hogy 95 éves korában Budapesten, budai otthonában 2006. január 17-én csöndes elszenderüléssel befejezte földi pályafutását *dr.dr.hc. Magyar János* rubinokleveles erdőmérnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának ny. tanszékvezető tanára – az egész magyar erdőszet szeretve tisztelt „János bácsija”.

Gyermekkor és ifjúság

Csomádon, ebben a Budapeستől észak-keletre nem messze fekvő községben született 1911. október 14-én Magyar Béla községi jegyző és Bencsok Irma gyermekeként. *Gyermekeveit és serdülőkorát* azonban már a Galga-menti *Acsán és Aszódon* élte, ahol az elemi iskola, illetve az aszódi evangélikus Petőfi Sándor Reálgymnázium elvégzése után 1930 júniusában jeles érettségi vizsgával fejezte be alapozó tanulmányait.

Még azon év októberében beiratkozott a soproni M.kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola erdőmérnöki szakára. Ösztöndíjas jeles-jó hallgatóként a lehető legrövidebb idő alatt abszolvált, s 1934. november 19-én (már a M.kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem végzett hallgatójaként megszerezte erdőmérnöki oklevelét).

Korai tudományos elhivatottság

Szakmai pályafutását a Zempléni-hegységben, báró Waldbott Kelemen erdőbirtokán, az erdőhorváti erdőgondnokságban kezdte el 1935. február 1-én uradalmi segéderdőmérnöként. Azonban hamarosan, 1936. május 30-án *állami szolgálatba lépett*: papírforma szerint a M.kir. Erdészeti Kísérleti Állomás állományába tartozóként (de illetményét a szegedi m.kir. erdőigazgatóság folyósította számára, mint havidíjas erdőmérnöknek). Valójában *Sopronban az Erdőrendezéstan Tanszéken tevékenykedett Fekete Zoltán professzor asszisztenseként*. Résztvett a professzor

faterméstani és faállományszerkezet-tani kutatásaiban, valamint vezette a hallgatói gyakorlatokat.

Az erdészettudománnyal és azon belül az imént említett szakterülettel egész életre szólónak bizonyult elkötelezettségét már 1937-ben kimutatta az „Erdészeti Lapok”-ban megjelent első publikációjával. Ez a „Hozzászólás Ajtay Vikornak ‘A vágásérettséget és vágássorrendet meghatározó szám’ címmel megjelent tanulmányához” saját címét viselte (E.L. 1937/253-267.p.). Ezt a tanulmányt azután élete folyamán rengeteg (csaknem 200) más írása követte különböző orgánumokban.

Az 1937-es esztendő emlékezetes és fontos volt számára abban a tekintetben is, hogy októberben házasságot kötött. Ebből a frigyből azután egy leány és két fiú gyermeke született.

1937-38-ban lehetősége nyílt a Földművelésügyi Minisztérium anyagi támogatásával külföldi tanulmányok folytatására. A müncheni Ludwig Maximilian Egyetem Institut für Biologische Ertragslehre elnevezésű intézetében annak vezetője, *dr. Karl Vanselow* professzor mellett folytatott *faterméstani tárgyú kutatásokat*. Eredményeivel kivívta főnöke, mintegy doktorandusz-vezetője, Vanselow prof. elismerését is.

Hazatérése után írta és védte meg 1939 júniusában kitűnő minősítéssel „A fatermési táblák szerkesztésének alapkérdései” című *műszaki doktori értekezé-*

sét. *Opponensei* egyben tanítómesterei: *Fekete Zoltán* és *Roth Gyula* professzorok voltak. Magyar egyike volt az 1931-ben a doktoravatás és magántanári habilitáció jogával felruházott soproni tanintézetünk. legelső doktorainak. 95 oldalas, nyomtatásban is megjelent *disszertációja ma is szakirodalmunk egyik legértékesebb gyöngyszeme*. A 351 tételt felsoroló irodalomjegyzéke európai szintű, kiváló bibliográfiája az erdőrendezéstan 19. század elejétől a 20. század közepéig terjedő nagy korszakának.

Az erdőrendezési gyakorlatban

1939. október 15-i hatállyal m. kir. erdőmérnök-gyakornokként az Erdészeti Kísérleti Állomás személyi állományába kerülve folytatta tudományos munkásságát. Kutatásai közben résztvett Vas megyei elaprózott erdőparcellák tagosításában is és kidolgozott egy ehhez szükséges értékbéslési eljárást is. Ennek azután az erdők 1945-ben történt államosítása és az ahhoz szükségzerűen kapcsolódó tagosítási munkálatok során is jó hasznát vették.

A frissen szerzett kitűnő doktorátus alapján Fekete Zoltán professzor is meghívta tanszékére adjunktusnak. Magyar János azonban úgy vélte, hogy előbb – még fiatalon – gyakorlati tapasztalatokat kell szereznie az állami erdőrendezési gyakorlatban. Ezért kérte a Földművelésügyi Minisztériumtól a Gödöllői Állami és Koronauradalmi Erdőigazgatóság erdőrendezőségéhez való áthelyezését. Ez 1940 júniusában meg is történt.

Itt el is végezte a visegrádi és nagymarosi állami erdők 20 évre szóló erdőgazdasági üzemtervének a félidőben esedékes felülvizsgálatát. 1941-ben azonban az FM berendelte Budapestre, a minisztérium erdőgazdasági üzemrendezés és statisztika ügyosztályára. Ekkor már megkapta a m.kir. erdőmérnök titulust is. A minisztériumi osztályon főleg az akkoriban ugyancsak megszorított rendkívüli fakitermelésekkel, művelési ág változásokkal foglalkozott, végezte az ezekkel kapcsolatos helyszíni szemléket és az adminisztrációt.

A II. világháború után

Az 1944/45. évi hatalmas történelmi fordulat Magyar János életébe is nagy változást hozott. Mint minisztériumi tisztviselő, elszabotálta a Nyugatra távozásra irányuló felszólítás teljesítését, s a helyén maradt. Alig hallgattak el a fegyverek a főváros ostroma után, 1945 februárjában máris szolgálattételre jelentkezett a minisztériumban.

Saját maga mesélte el, hogy miként járt át gyalogosan budai lakásáról a Dunán vert szovjet pontonhídon az FM gránátalálatokat kapott épületébe, ahol fűtetlen szobákban, nagykabátba burkolózva, dideregve dolgoztak az élet újraindításán. Az erdészeti főosztály igazgatási ügyosztályára kapott beosztást, ahol a párizsi béketárgyalások előkészítéséhez kellett a magyar erdőgazdaság helyzetét bemutató tanulmányt kidolgozni.

Hamarosan azonban egy nem kevésbé fontos, ráadásul óriási feladat jelentkezett. A nagybirtokok erdeinek államosítása nyomán létrejött új, hatalmas állami erdőbirtokon kellett a munkát megszervezni.

Magyar János szívvel-lélekkel vetette magát a történelmi rendszerváltáshoz kapcsolódó ugyancsak történelmi léptékű feladat végrehajtásába. Amikor megalakították a Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek Központját /MÁLLERD/, az FM-ből ennek központi igazgatóságára helyezték át, közvetlenül az ügyvezető igazgató mellé, a szervezési feladatok ellátására. Ő alakította ki az állami erdőigazgatóságok területi szervezetét az egész országra kiterjedően, egészen erdőgondnokság mélységig. Amikor pedig a kormány létrehozta az Erdőközpontot, a központ erdőrendezési és erdőtelepítési főosztályának vezetőjévé nevezték ki. Itt dolgozták ki az erdőrendezés 11 állami erdőrendezőségéből álló országos szervezetének tervezetét. Továbbá az ugyancsak országos erdőtelepítési és fásítási un. községhatáros kerettersvet, ami azután alapja lett az 1950-től beindított nagy arányú erdőtelepítési és fásítási munkának.

Átszervezések sodrában

Az 1950-es évek eleje az egymást követő gyors átszervezések időszaka volt az erdőszetben is. Az Erdőközpontot a kormány megszüntette, feladatait az Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériuma (ÁGEM) vette át. S ez a minisz-

térium átvette Magyar Jánost is az erdőtervezési osztályára főmérnöki rangban, s az állami erdőrendezőségek irányításának és fejlesztésének feladatával.

Kb. három évig dolgozott ebben a beosztásban. Ez alatt az idő alatt kidolgozta az erdőgazdasági üzemtervnek azt a formáját, amelyet azután az erdőrendezés addig használt, amíg a számítástechnika széles körű bevezetése az üzemtervezésbe szükségessé nem tette új forma kialakítását. Ez alatt az idő alatt tért át az erdőszet – Magyarországon elsőként – a kataszteri holdban kifejezett területkimutatásról a hektárban történő területszámításra.

Az 1952-es esztendő újabb változást hozott Magyar János életében: az újjászervezett *Erdészeti Tudományos Intézet igazgatójává nevezték ki.* Ennek a munkakörnek a betöltése alatt újjáélesztette a soproni és a püspökladányi kísérleti állomást, további négyet is szervezett és fellendítette a hirtelen különösen fontosá vált nyárfakutatásokat. Ez alatt az idő alatt szerezte meg *kandidátusi* tudományos fokozatát is.

A soproni „célegyenesben”

Két év múlva, 1954-ben március 15.-e az ő életében is történelmi dátummá vált: *ezzel az időponttal kezdődően nevezték ki az önálló soproni Erdőmérnöki Főiskola Erdőrendezéstani Tanszékének vezetőjévé, tanszékvezető egyetemi tanárrá.* Ezzel élete végre megállapodott és „célegyenesbe” került, mert nagy múltú intézményünkben dolgozott tovább tanszékvezetőként 22 éven át 1976-ig, majd kutatást vezető professzorként 1982-ben történt nyugállományba vonulásáig.

Élete eme újabb három évtizedes periódusának története külön terjedelmes tanulmányt igényelne. Egy külön kiadvány formájában bizonyára ez sem várat magára sokáig. Ezért e helyen csak néhány legfontosabb mozzanat kiemelésére szorítkozhatunk.

A drámai 1956-os esztendő ...

... Magyar János számára vélhetően életének legnehezebb feladatát hozta. Az elhíresült, s ma már meglehetősen ismert soproni exodus: erdőmérnök-hallgatók és több oktató jelentős számban történt kollektív emigrálásának ügyét a forradalom leverése után Magyar Jánosnak, mint, a főiskola Sopronban maradt igazgatóhelyettes-

ének kellett kivizsgálnia és a szükségesnek tartott fegyelmi intézkedéseket megtennie. Ezt a szereplését az emigrált csoport egy-két tagja utólag élesen bírálta és Magyar a szovjet rendszer kiszolgálójának minősítette.

Valójában azt kell megállapítanunk, hogy Magyar János igen diplomatikusan és emberségesen oldotta meg a rendkívül kényes feladatot. A forradalmi eseményekről szóló jelentését, (amely 1996 óta nyilvános), úgy állította össze, hogy az akkor már a Csendes-óceán partján járó, s így a kádári hatalom számára már elérhetetlen Roller Kálmán professzorral „vitette el a balhét”, az ő nyakába varrta a felelősséget az egész csoport „disszidálásáért”. Azt is úgy, hogy mindössze Roller egy állami kitüntetésének megvonására tett javaslatot. *Senki másnak bántódása nem történt a főiskolán;* a Nyugatról visszatért oktatók és hallgatók folytathatták tanulmányi munkájukat.

Kellően nem értékelhető eredmény volt ez akkor, amikor a megtorlás során ezek, (közöttük többségében ártatlan) ember számára jutott osztályrészül elbocsátás, letartóztatás, megveretés, testi-lelki megkínzás, internálás, bebörtönzés, sokaknak kivégzés.

A főiskolai főigazgató

Magyar János már 1956. november 10-én újra meg tudta indítani a tanítást a főiskolán és hozzáfogott az intézmény leromlott műszaki átlagának rendbehozásához, amit azután 1957-ben már *kinevezett főigazgatóként* folytatott. De tett ennél jóval többet, fontosabbat is.

Azt már korábban felmérte, hogy a főiskola, mint egy karral működő felsőoktatási intézmény az akkoriban periférikus helyzetben tengődő Sopronban maga is elsorvadásra van ítélve. Ezért még 1956-ban *Sébor János professzorral kidolgozta egy mezőgazdasági építőmérnöki kar felállításának tervét.* Ez azonban nem kapta meg a minisztériumi jóváhagyást. Viszont felmérte azt is, hogy a nagyarányú erdőtelepítések nyomán hamarosan jelentkező megnövekedett fatermés korszerű feldolgozása jól képzett faipari szakemberek sokaságát fogja igényelni.

Ezért az 1957/58-as tanévben az illetékes főiskolai munkatársaival csendben, de következetesen *hozzáfogott a faipari mérnöki kar életrehívásához,* az ehhez szükséges személyi, szervezeti és inf-

rastrukturális feltételek megteremtéséhez. Szorgalmazta továbbá, hogy az egyébként is műszaki egyetem jellegű főiskola – több más hasonló státusú felsőfokú agrárszakoktatási intézménnyel együtt – megkapja az egyetem címet és rangot.

Amint ismeretes, 1962-ben ez be is következett. Ettől kezdve egy törvényerejű rendelet alapján Erdészeti és Faipari Egyetem néven két karú intézményként folytatta működését ősi tanintézetünk 1995-ig. (1962-ben vehették kézbe oklevelüket az elsőként végzett faipari mérnökök is.) *Magyar az egyetem tudományos rektorhelyettese lett.*

A professzor

Magyar János 22 éven át erdőmérnök-hallgatók generációit oktatta a faterméstan és az erdőrendezéstan tudományára, s ezeken a területeken szerteágazó tudományos kutatásokat is folytatott.

Iskolateremtő professzor volt, abban az értelemben is, hogy tudatos, innovatív és produktív folytatója volt annak a magyar erdőrendezési iskolának, amelynek gyökerei még a XIX. század második felére nyúlnak vissza és amely a két Fekete professzor (Lajos és fia, Zoltán) nevével fémjelezhető leginkább. Ez az iskola céljának tartotta a kétségtelenül német nyomdokon megindult erdőrendezéstanunk a sajátos magyar természeti adottságokra alapozott szaktudományra fejlesztését.

Magyar János folytatta a nagy mesterek munkásságát kutatásainak olyan fafajok állományaira történt kiterjesztésével, azok faterméstan-faállományszerkezeti feltárással, amelyekre a nagy elődöknek életük fogytával már nem volt lehetőségük. Természetesen az erdőrendezés fejlesztésén már sokan munkálkodtak hazánkban mások is. Kétségtelen azonban, hogy közöttük Magyar mind elméleti, mind gyakorlati szempontból kiemelkedő szerepet játszott.

Magyar János professzor úr színes és közvetlen egyénisége, élettapasztalatokkal-bölcsességekkel és nem egyszer humorral fűszerezett előadásai életre szóló élményt jelentettek hallgatói számára.

A tudós akadémikus

Eredményeinek elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia 1967-ben levelező, 1985-ben pedig rendes tagjai közé választotta. Utóbbihoz kapcsolódó

székfoglaló előadásában, 1986. március 27-én – feltűnést keltve – azt fejtegette, hogy az erdőgazdálkodás területén nem lehet egyoldalúan és kizárólagos jelleggel a tartamosság elvét túlhangsúlyozni. Hanem a szükségletfedezés, a tartamosság és a gazdaságosság elvének harmonikus egységben történő megvalósítására kell törekedni, az első elv primátusa alatt.

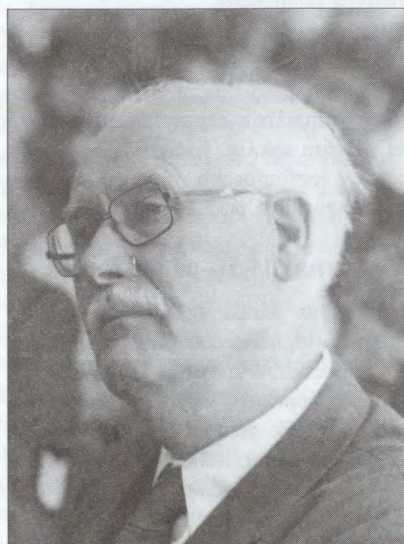
Ugyancsak kritikusan viszonyult a „hozadék = növedék” gyakran hangoztatott, de általa idealistának és statikusan kezeltnek tartott erdőgazdasági alapelvhez is. A szabályos állapotú erdőkép kialakítását, mint erdőrendezési ideált szintén elavultnak tartotta.

Ezek ma is továbbgondolásra érdemes nézetei voltak, éppúgy, mint az erdőgazdálkodásunk közérdekű továbbfejlesztésének elvi-eszmei feltételeiről, végső soron az erdőgazdálkodás alapelveiről, az erdőszet elméletéről-filozófiájáról vallott további nézetei is. *Gondolkodva kell tanulni, a tanultakon-tapasztaltakon pedig el kell gondolkodni* – vallotta.

Aktív tagja volt a tudományos közéletnek. Tagja és tíz éven keresztül vezetője is volt az MTA Erdészeti Bizottságának, továbbá az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottságának (alelnökként is, a VEAB Erdészeti Szakbizottsága elnökeként is). Az MTA-EB ülésein nála jóval fiatalabbakat megszégyenítő rendszerességgel és aktivitással vett részt szinte halála napjáig.

A közéleti ember

Mindig gondosan öltözött, kifogástalan megjelenésű, jó fellépésű, tekintélyt, derűt és bölcsességet sugárzó ember

volt, akit a társadalmi életben az izes és választékos kifejezésmód, a higgadt, korrekt, indulatmentes, kulturált vitakészség jellemezte. A közéletben igen széles körű ismertségnek és nagy népszerűségnek örvendett. Bár legjobb tudomásunk szerint nem volt tagja sem az MDP-nek, sem az MSZMP-nek, soha nem rejtette véka alá baloldali közéleti beállítottságát. „Már az acsai falusi futbalcsapatban is balszélsőt játszottam” – mondta még nem sokkal halála előtt is, arcán a reá olyannyira jellemző derűs-hamiskás kis mosollyal. Az életet szerető és megbecsülő ember volt, aki mértékkel üzte a vadászat nem-sportját is.

Tudását, munkásságát minden rendszerben elismerték. Kitüntették a Munka Érdemrend arany fokozatával, a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével, a Bedő Albert Emlékéremmel, a Nyugat-Magyarországi Egyetem tiszteletbeli doktori és Sopron város díszpolgári címével. Kilencvenedik születésnapja tiszteletére színvonalas, szép konferenciát rendeztek az Akadémián, ahol a számos meleg hangú üdvözlés megmutatta, hogy már életében a szakma klasszikussá vált személyiségként tisztelték.

A végső búcsú

Búcsúztatására soproni egyetemünk rektori épületének aulájában került sor, amikor is Prof.dr. Faragó Sándor rektor, Prof. dr. Mészáros Károly, az Erdőmérnöki Kar dékánja, Prof.dr.dr.hc. Solymos Rezső, az MTA rendes tagja, valamint az evangélikus egyház lelkesen mondott búcsúbeszédet. Hamvait vadászpuskák díszsörtüze mellett a hallgatók fátylász szalamandere és gyászolónak tömege kísérte az egyetem főkapujáig. Másnap Budapesten, a Deák-téri evangélikus templom kolumbáriumában helyezték végső nyugalomra, az MTA és a NyME saját halottjaként.

Dr. Király Pál

Örökre el- távoztak

Budapesten 77 éves korában elhunyt Bogár Istvánné **Frivaldszky Margit** aranyokleveles erdőmérnök. Sopronban született 1929-ben, elemi iskolai és gimnáziumi tanulmányait szülővárosában végezte, s oklevelét is Sopronban szerezte meg 1953-ban, az első magyar erdőmérnökök egyikeként. Szakmai pályafutását Budapesten az Országos Tervhivatalban kezdte, majd az Erdészeti Tervező Irodához, a későbbi ERFATERV-hez került. Ott faipari technológiák fűrészüzemi tervezéssel foglalkozott, s főosztályvezetőhelyetesként vonult nyugállományba. Hamvait a római katolikus egyház szertartása szerint Budapesten az I. ker. Batthyány-téri Szent Anna templom altemplomának urnatemetőjében édesapja hamvai mellett helyezték végső nyugalomra.

*

A Szeged közelében fekvő Zsombón 55 éves korában hosszú, súlyos, gyógyíthatatlannak bizonyult betegségben elhunyt **Bacsa Árpád** okl. földmérő, üzemmérnök, erdőszaktanár, az ÁESz Kecskeméti Igazgatóságának igazgatóhelyettese. Szakmai pályafutása a délföldi erdőkhöz és az erdőrendezéshez kötődött. Az ÁESz-nél szak szervezeti titkári funkciót is betöltött. Munkásságának elismeréseként 2005-ben az OEE Kaán Károly Emlékérmével tüntették ki. A zsombói temetőben helyezték végső nyugalomra a róm. katolikus egyház szertartása szerint, széles körű részvételt kísérve. Sírjánál a szakma nevében **Halász Gábor** erdőmérnök a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet ny. elnökhelyettese, az ÁESz korábbi főigazgatója mondott búcsúbeszédet.

*

Tamásiban 94 éves korában csendesen elhunyt **Draskóczy József** erdőmérnök. Máramaroszigeten született 1912-ben. Eredetileg pedagógusnak készült, 1937-ben szerzett matematikai-fizika szakos középiskolai tanári oklevelét Budapesten. Ezt követően azonban Sopronban elvégezte az Erdőmérnöki Kar kurzusait is, ezt az oklevelét 1943-ban szerezte meg. Szakmai pályafu-

tatását Erdélyben kezdte a csíkszeredai erdőigazgatóság beosztott mérnökeként, majd a gyergyóapáti erdőhivatal vezetőjeként folytatta.

A front közeledtével visszatért az anyaországba, s Komáromban, majd a budapesti erdőfelügyelőségen folytatta munkáját. 1945-49 között a piliscsabai erdőgazdálkodást vezette, majd húzamosabb időn keresztül, 1950-1964 között erdőrendező volt a budapesti erdőrendezőség állományában. 1964-ben saját kérésére Tamásiba helyezték át erdőfelügyelőnek, s ott dolgozott 1978-ban történt nyugállományba vonulásáig. A tamási temetőben helyezték végső nyugalomra, többek között három gyermekének és kilenc unokájának gyászáttal kísérve.

Szoboravatás

Az Országos Magyar Vadászati Védegylet, valamint az Országos Magyar Vadászkamara Hagyományörző és Kulturális Bizottsága szobrot állított Budakeszin a C.I.C. központja előtti vadászati szoborparkban **Vallus Pál** (1919-1998) emlékére, aki a Magyar Vadászok Országos Szövetségének 1965-1989 között volt az elnöke, a C.I.C.-nek pedig 1972-1975 között szintén elnöke volt. A mellszobrot Zsin Judit szobrászművész alkotta.

Entz Ferenc emléke

Rokonszakánk, a kertészet emlékülést rendezett dr. Entz Ferenc (1805-1877) akadémikus, a neves kertész tiszteletére születésének 200. évfordulója alkalmából. Ennek helyszíne az MTA Roosevelt téri székházának díszterme volt, s **Horn Péter** akadémikus, az MTA Agrártudományok Osztályának elnöke vezette. Előadást tartott **Glatz Ferenc** akadémikus, **Tóth Magdolna** professzor, a BCE Kertészettudományi kar dékánja, valamint dr. **Papp János** egyetemi tanár, az MTA-AB Kertészeti Bizottságának elnöke. Végül a résztvevők megkoszorúzták Entznek az egyetemi kar botanikus kertjében (a Budai Arborétumban) 1963-ban felállított szobrát.

k. p.

Őrségváltás az egyetem központi könyvtárának élén

Mastalir Ernőné dr. több évtizedes munkásság után már csak látogatóba jár a második otthonaként szeretett könyvtárba. Bármilyen hihetetlen, őt is elérte a nyugdíjazás... A hosszú évek fáradtságos és eredményes alkotótevékenysége elismeréseként magas állami kitüntetést vehetett át Magyar Bálint oktatási minisztertől, a Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztet.

Régi-új egyetemünk meghatározó személyiségeként nagy szerepet játszott híres könyvtárunk értékmegőrzésében, fejlesztésében és tudományos műhellyé alakításában egyaránt. Elhivatottsága, hűsége, szakmai kvalitása, műveltsége, emberi magatartása sokak számára példaértékű lehet. Intézményünk jó hírét számtalanszor öregbítette, a könyvtár vendégeit mindig magas színvonalú tájékoztatásban részesítette, s kedves, intelligens lényé emléket is magukkal vihették a látogatók.

Igyekezett jó szívvel átadni a stafétabotot, s vigyázó tekintete nem kerüli el továbbra sem a könyvtári munkát, hisz *utódját, ifjú Sarkady Sándort* támogatásáról biztosította.

Az új főigazgatót, az ismert helytörténészt a Vivat Academia következő számából ismerhetik meg az olvasók. Szerkesztőségünk nevében sikeres munkásságot kívánok új szerepkörében az eredményes kutatónak, s hosszú, boldog életet, megérdemelt tevékeny pihenést a – nehéz leírni – nyugdíjas Mastalir Ernőnének.

Tóth Mariann

A „Vivat Academia” című egyetemi lapból átvett tudósításhoz azt a kiegészítést fűzzük, hogy ifj. **Sarkady Sándor** úr ezt megelőzően a soproni Széchenyi István Városi Könyvtár könyvtárosa volt, s eredményes pályázata alapján nevezte őt ki a rektor a Nyugat-Magyarországi Egyetem központi könyvtárának főigazgatójává. Egyebekben mi is osztjuk mindazokat a jókívánságokat, amelyeket **Tóth Mariann** a régi és az új könyvtári főigazgató irányában írásában kifejtett.

Talán nem árt tudni szakszervezeti tagságunknak sem, hogy a központi könyvtárból és négy kari könyvtárból álló hálózat mintegy 486.000 kötet könyvvel és 79800 kötet folyóirattal rendelkezik, az egyéb információhordozókról nem is beszélve (elektronikus folyóiratok, CD ROM-ok stb.). A központi könyvtár szervezetében 1984 óta önálló ágazati szakleltár is működik.

K. P.

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XVI. évfolyam 2. szám, 2006. június

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Mozgalmas hetek után

*

Szakszervezeti
demonstrációk

*

Fontos tudnivalók az MKB
Nyugdíjpénztáráról

*

Új vezetők az OEE élén

*

Az erdészeti igazgatás
reformja Bajorországban

*

Ásotthalmi sikerek

*

AGROKER gépbemutató
Budán

*

Árvíz utáni gondolatok

*

Repülőmodellezés az
erdészet szolgálatában

*

Könyvismertető

*

Hírek

Mozgalmas hetek után

Még nem tudhatjuk, hogy milyen jelentősebb fejleményeket hoz magával az év hátralevő része. Azt azonban biztosra vehetjük, hogy ha majd valaki valamikor, hosszabb idő eltelte után, felüti a 2006-os esztendő krónikáját, két kiemelkedő eseményt biztosan feljegyezve talál benne. Az egyik: az országgyűlési képviselő választások. A másik: a Dunán, a Tiszán és a Marosokon levonult hatalmas árhullám. S a magunk részéről tegyük még hozzá ezekhez egy lényegesen szerényebb, ám az erdészet szempontjából fontos eseményt is: általános tisztújítás, vezetőségválasztás történt az Országos Erdészeti Egyesület minden szintjén.

Mozgalmas tavaszi heteket hagytunk tehát magunk mögött. Ám ez nem jelenti a folyamatok lezáródását, hanem inkább *elgondolkodásra késztető új szakaszok* kezdetét. Kezdjük most a politikával.

Amikor ezeket a sorokat papírra vetettük, még folytak a kormányalakító pártok egyeztető tárgyalásai; az államirányítási szervezet átalakításáról, személyi kérdésekről még csak találgatások keringtek a közéletben. Abban azonban a tömegtájékoztatóban megnyilatkozó valamennyi szakértő egyetértett, hogy az új kormány legsürgősebb és legfontosabb teendője az államháztartás pénzügyeinek egyenesbe hozása lesz. Ha másért nem, hát azért mindenképpen, mert az Európai Unió erre szorít bennünket.

Sajnos, nem egy és nem két történelmi tapasztalat alapján van okunk agadalommal tekinteni az egyébként indokolt pénzügyi megszorítások, szervezeti-személyi leépítések elébe, amelyek az *államerdészetben dolgozó szakszervezeti tagtársainkat is érinthetik*.

Dramai módon már nemigen érintetheti a leépítés az FVM Erdészeti Főosztályának szervezetét – ha csak teljesen fel nem számolják –, mivel megítélésünk szerint az már egyébként is minimális létszámmal dolgozik. Legfeljebb néhány, eddig titkon táplált illúzióink illanhat el ezen a téren.

Több okunk van aggódni az Állami Erdészeti Szolgálat sorsa miatt. Az AESz

jelenlegi formájában és méretében való fenntartását már szakmán belül is eddig is megkérdőjelezték egyesek. (Lásd erről pl. lapunk 2005. évi 3. számának 3. oldalát.) Csak remélhetjük, hogy bármiféle „reform” a végrehajtandó feladatok és az ezekhez szükséges szervezet összhangjának szem előtt tartásával történik majd, úgy, hogy közben a fenntartható erdőgazdálkodás jöttányit se sérüljön hazánkban.

A nagy kérdés azonban a gazdaság állami szektorának, a dobra még nem ütött állami vagyonnak, azon belül az *állami erdőterületeknek a jövője*. (Visszafordíthatatlan folyamatról van szó.) S persze, ehhez kapcsolódóan a jelenleg azokat kezelő, zártkörűen működő *állami erdőgazdasági részvénytársaságok jövője is*. Folytatódik-e a privatizáció? A kérdés önmagában „költői”; inkább az, hogy hogyan, milyen ütemben, milyen feltételekkel. Sajnos, a szakma ebben a kérdésben sem egységes, amint azt az imént említett cikkünkben is jeleztük. Nagy az ügyben a szakmai-gazdasági elit felelőssége.

A magánosítási spekulációkat nem csak az állami költségvetés krónikus pénzhiánya éltetheti, hanem bizonyos társadalmi törekvések is. Amint tudjuk, a jómódú nyugat-európai államokban – már a Lajtától nyugatra – az *erdő egyre inkább presztízs-vagyontárggyá válik*. Egy üzletember társadalmi tekintélyét például jelentősen növelheti, ha fontosabb üzleti tárgyalásait nem egy nagyvárosi irodaházban bonyolítja le, hanem ügyfelét akár családstól saját vadászházába meghívja, s távol a világ zajától és szemétől, kellemes, szép erdei környezetben, hangulatos erdei piknik vagy üdülés, vadászgatás közben beszél meg az ügyletet.

Ezzel összefüggésben a problematika mélyén már meghúzódik a *vadászati területbérleti szerződések jövő ében esedékes megújítása, gyakorlatilag újraelosztása*. Erdészeti részvénytársaságaink vezetői tudnák leginkább elmondani, hogy már most hányféle kis ravaszkodást, vagy éppen nyomást ész-

lelnek a kezelésükben levő állami vadászterületek legalább egy részének megkaparintására irányulóan. Gazdag ember már nálunk is egyre több van (de sajnos, szegény is) és *a gazdagság már nem éri be a pénzzel – társadalmi presztízs is kell/ene/ neki*. Akinek van pénze 60-70 millió forintos luxusautóra, a műtárgy-árverésen 100-140 milliója egyetlen festményre, azután Spanyolországi vagy floridai tengerparti telekre vagy Sri Lanka-i családi nyaralásra – az reális célkitűzésnek tarthatja ennek vagy annak a patinás állami vadászháznak a megszerzését is, 400-500 hektár környező erdővel együtt. S amikor már a gazdag emberé az erdő, „ez már nem a mi erdőnk, hanem az enyém” elv alapján, azt tesz vele, amit akar. Ha erre valaki azt mondja, hogy no-no, nem egészen így van ez, az nézzen szét az országban, hogy mi mindent lehetett itt megtenni a privatizálás égisze alatt, (és egyébként is). Van tehát okunk a privatizációval kapcsolatos aggodalmunkra.

Sajnálatos történelmi tapasztalatunk az is, hogy az erdészet azok közé a nemzetgazdasági ágazatok közé tartozik, amelyeken az illetékes állami szervek inséges időkben a költségvetési lefaragásokat megkezdik (s nem egyszer azután ott be is fejezték). Kérdés tehát, hogy lesz-e pénz az erdészeti közcélú kiadásokra, erdőtelepítésre-fásításra, bioenergetikai faültetvényekre, erdészeti természetvédelemre, a jövő építésére?

Ezek a kérdések tulajdonképpen már átvézetnek az ágazati – és nem csak ágazati – *infrastruktúra* területére. Arra a területre, amely már évtizedek óta az állami megspórolások, álszent agyonhallgatások, szőnyeg alá söprések terepe volt. Amelyet szinte 1945 óta a „sosem volt úgy, hogy valahogy ne lett volna” elv alapján, a társadalom mostohagyermekként kezeltek az egymást követő, *termeléscentrikus kormányok*.

Persze, közben akadtak látványos ellenpéldák is. Például épült metró, autópálya, híd, paneltelep, Ferihegy 2., egy-egy kórház, intézet stb. is. Az általános összkép azonban napjainkban már

Szakszervezeti demonstrációk

Érdekes vonása volt az idei országgyűlési választási időszaknak, hogy időben – minimális, egyhetes differenciával – szinte csatlakozott hozzá Május 1. ünnepe. Az az ünnep, amely a rendszerváltás óta szinte már teljesen elvesztette politikai töltetét, a munka ünnepe jellegét, legalább is hazánkban, s csupán egyszerű munkaszüneti nappá változott.

Ezzel szemben meglepő változást hozott most május első hétfője. Mégpedig első sorban nem a legnagyobb kormányzó és a legnagyobb ellenzéki párt majális-hangulatú (bár még mindig eléggé puskaporszagú) budapesti gyűlése. Hanem amire nemigen számítottunk: a nagy szakszervezeti tömörülések és a Munkástanácsok Országos Szövetsége /MOSz/ által szervezett harcos fővárosi demonstrációk. Az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma az Andrassy útra, a Liga Szakszervezetek és a MOSz pedig az Alkotmány utcába mozgósította aktivistáit és az érdeklődő rokonszenvezőket.

*

A demonstrációk szónokai kemény, harcos hangnemben nyilatkoztak a várható kormányzati megszorításokról, s előre szót emeltek a munkavállalók jogaiért, a foglalkoztatás biztonságáért. A munkahelyi kiszolgáltatottság, a sorozatos és büntetlenül maradó munkaadói törvénytörések mellett számos egyéb téma is szóba került, amint arról a tömegtájékoztató

eszközök beszámoltak: a bérek közelítése az EU-s bérekhez és a rájuk nehezedő közterhek csökkentése; a privatizáció megváltoztatása; a szakképzési, az egészségügyi, a szociális és a nyugellátási rendszer érdemi fejlesztése; a foglalkoztatás bővítése; a többkulcsos jövedelemadó és a minimálbér adómentessége; a feketemunka visszaszorítása; a humán közszolgálati intézmények hatékony működtetése stb.

*

A szónokok követelték, hogy a kormányzati döntéshozókba, program-egyeztetésekbe feltétlenül vonják be a munkavállalói érdekképviselőket és ennek fóruma továbbra is az Országos Érdekegyeztető Tanács /OÉT/ legyen.

Érdekes jelenség volt, hogy a mai nagy spórolási, államapparátus-leépítési hangulatban éppen a társadalmi szervezetek szálltak sikra egy állami főhivatal függetlenségének megmentéséért: a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium további fenntartása mellett. (Ma már tudjuk: sikerrel.) A Liga-MOSz tüntetést éppen ezért tartották az Alkotmány utca elején, az FMM épülete előtt (csaknem az Országos Erdészeti Egyesület sok vihart látott, az idén éppen 120 éves régi székházával átellenben).

Egy dologról azonban édes-kevés szó esett és ez is elgondolkodtató. Arról ugyanis, hogy 2004. május 1. óta, vagyis két év óta tagja Magyarország az Európai Uniónak. Pedig annak idején, amint mondani szokták, még a vízcsapból is EU folyt ...

*

Ugyancsak elgondolkodtató további érdekessége volt az idei Május 1.-nek, hogy a munka ünnepe alkalmából felbukkant munkás Szent József, másként Szent József, a munkás alakja a programokban, amire már talán évtizedek óta nem volt példa a magyar politikai közéletben. Például a Kossuth Rádió délelőtti fő adásidőben egy órás műsort sugárzott „Szent József a munkáshagyományokban” címmel. A témáról Palkovics Imre, a MOSz elnöke, valamint dr. Berán Ferenc, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanszékvezető docense beszélgetett a rádióban.

Palkovics Imre reálishan rámutatott, hogy a mai szekularizálódott, ketté szakadt, pénzközpontú, hamis ideálokkal telített világban aligha lehetne a fiatalabb nemzedékek elé példaképként állítani a közösségért, a családjáért önzetlenül, szorgalmasan dolgozó, becsületes kétkezi famunkást, Józsefet, az ácsot.

*

Remélhető, hogy a május elsejei harcos szakszervezeti fellépésnek lesz is fogantatja és folytatása. Az Andrassy úti tüntetés vezetőit ugyanis fogadta a Városligetben nagygyűlésező Gyurcsány Ferenc miniszterelnök is. Az Alkotmány-utcaiak pedig írásba foglalt követeléseiket legott átvitték a közeli Országházba, dr. Szili Katalinnak, a parlament elnökének címezve.

A demonstrációk szép és reménykeltő megnyilvánulásai voltak a szakszervezeti szolidaritásnak, a különböző területeken tevékenykedő szervezetek összefogásának, együttműködésének.

k. p.

mégis kétségbeejtő. Amint egy gépkocsivezető a minap a Kossuth Rádióban a közutak katasztrofális állapotával kapcsolatban mondta: „Toldják-foldják a kátyúkat, akár csak az egész országot.”

Ezért tehát már csak félve forgatjuk a fejünkben a kérdést: lesz-e elég pénz szakiskoláinkra, egyetemünkre, egyetlen megmaradt 107 éves kis kutatóintézetünk fenntartására, a tudományra? Avagy a „tudásalapú társadalom” is csak egyike a blöfföknek, a handabandáknak? Jó lenne, ha pesszimista aggályainkra a tények majd rácafolnának.

Nem folytatjuk tovább az országgyűlési képviselőválasztásokat követő gondolatsorunkat. Még csupán egy zárógondolat: legjobban tudomásunk szerint a majd' 400 fős legmagasabb államirányító testületbe nem került be egyetlen képviselő sem a szakmából. Pedig emlékezhethetünk még azokra az időkre, amikor ott ült a pompás teremben dr. Schmidt Ernő, Várhelyi József, Weibl Elemér erdőmérnök is. Nem jó ez így, hogy nincs közvetlen szószólónk a parlamentben. Így mindig csak más szakmák képviselői körül kell kujtorgnunk, hogy legyenek szívesek vala-

miképpen képviselni a mi érdekeinket is. Ez azután vagy sikerül, vagy nem.

Le kellene vonni a helyzetből a tanulságot és hozzáfogni egy kisebb szakmai csapat szisztematikus felkészítéséhez arra, hogy tagjai közül idővel legalább egy-kettő majd bejusson az Országgyűlésbe. Persze, fiatal, tehetséges potenciális ígéreteken túlmenően ehhez szakmai egységre, egyetértésre volna szükség ...

Dr. K. P.

ORR

Fontos tudnivalók az MKB Nyugdíjpénztáráról.

Az MKB Nyugdíjpénztár éves rendes közgyűlését 2006. március 30-án tartotta meg, ahol elfogadták a Nyugdíjpénztár 2005. évi beszámolóját. A Közgyűlés megállapította, hogy az MKB Nyugdíjpénztár sikeres évet zárt, mindenekelőtt az elért hozamok szempontjából:

Nettó hozamráta %

	Önkéntes Ág			Magán Ág		
	2005.	2001-2005. mértani átlaga	Alakulás óta eltelt 10 év mértani átl.	2005.	2001-2005. mértani átlaga	Alakulás óta eltelt 8 év mértani átl.
Fedezeti tartalékra	12,45	9,75	15,7	12,41	9,82	11,37
A pénztár egészére	12,41	9,72	15,58	12,31	9,69	11,32
Infláció	3,6	5,9	10,4	3,6	5,9	7,91

A Nyugdíjpénztárunk hosszú távú befektetési politikájának eredményességét az is bizonyítja; hogy az előzőekben jelzett hozamok - a 3,6 %-os inflációt alapul véve - 2005-ben önkéntes ágon 8,85 %-os; magán ágon 8,81 % nettó reálhozamot biztosítanak. A vagyon és a létszám tovább növekedett azzal, hogy 2006. január 1-én az MKB Nyugdíjpénztárába beolvadt az Egészségügyben Dolgozók Nyugdíjpénztára és a Biztonság Országos Nyugdíjpénztár. A beolvadást követően a jogutód MKB Nyugdíjpénztár 2006. január 1-én közel 141 ezer taggal és 102,4 Mrd Ft vagyonnal rendelkezett.

Kedvező kamatozású hosszú lejáratú hitel önkéntes pénztári tagjainknak.

Az MKB Bank új, speciális nyugdíjpénztári hitelkonstrukciót hozott létre a 10 éves nyugdíjpénztári viszonytal rendelkező, - illetve a nyugdíjra jogosult, - valamint nyugdíjas tagjaink számára, amennyiben nincs folyamatban lévő tagi kölcsönük. A hosszú lejáratú hitelkonstrukció - a felvevők egyéni nyugdíjpénztári számlájára 50 %-ának lekötése mellett a jelenleg érvényes kondíciók szerint - alacsony, 10,2 % kamatozású kölcsön felvételét teszi lehetővé. Ez a konstrukció kedvező lehetőséget teremthet arra, hogy tagjaink

pénzügyi nehézségeiket nyugdíjpénztári befektetésük változatlanul hagyása mellett oldhassák meg.

A nyugdíjpénztári számla fedezetével nyújtandó banki hitel természetesen rendelkezésre áll azok számára is, akik korábban átlépéssel, beolvadással váltak tagjainkká, valamint a jövőben hozzáink belépő, átlépő tagjaink számára is. Ilyen esetben a 10 éves nyugdíjpénztári tagság megállapítása során a korábbi nyugdíjpénztárban szerzett tagsági idő figyelembe vételre kerül. A hitel felvételéről részletes felvilágosítást nyújtanak az MKB Bank Rt. fiókjai, valamint az MKB Bank Call Centere (06-40-333-666). A felvilágosítás mellett a fiókok - tagi igény esetén - a postaköltségek csökkentése, a levelezés gyorsítása érdekében arra is vállalkoznak, hogy a tagjaink által a Pénztárunkhoz eljuttatni szándékozott dokumentumokat átveszik és zárt borítékban haldéktalanul eljuttatják az MKB Nyugdíjpénztárhoz.

30 év alattiak lehetősége a jövő gondoskodására

A magánnyugdíjpénztári ág legfontosabb változása, hogy a pályakezdők kötelező belépése mellett önkéntesen beléphet minden 30 évnél fiatalabb személy: így az MKB Nyugdíjpénztár Magán Ága várja a fiatal erdészeti és fa-

ipari dolgozókat, pénztártagjaink hozzátartozóit tagjai sorába.

- A 35 év alatti pályakezdőknek kötelezően be kell lépniük valamelyik magánnyugdíjpénztárba. Fontos, hogy azoknak a nappali tagozatos tanulóknak, hallgatóknak is kötelező pénztárt választaniuk, akik nyáron akár csak egy napot is dolgoznak.
- Önkéntesen léphet be a magánnyugdíjpénztárba az a 30 év alatti személy, aki már biztosítási jogviszonyban áll (tehát nem pályakezdő).

Az MKB Nyugdíjpénztárába történő belépés az Internetről letölthető Belépési Nyilatkozat kitöltésével is lehetséges. (Másik magánnyugdíjpénztárból történő átlépés esetén a belépési nyilatkozat mellett ki kell töltenie egy átlépési nyilatkozatot is, ezt követően minden adminisztratív teendőt a Pénztárunk magára vállal.) Amennyiben a letöltés valamilyen okból nem sikerül, a belépési nyilatkozat beszerezhető az MKB Nyugdíjpénztár ügyfélszolgálatától (telefon: 268-7001, e-mail: ugyfel@mkbnyph.hu), valamint a Bank fiókjaiban.

Dinamikusan növekszik az MKB Egészségpénztár

Az MKB Egészségpénztár 2005-ben megháromszorozta vagyonát és létszámát, s ezzel az egyik legnagyobb egészségpénztár lett. 2006. májusára az MKB Egészségpénztár létszáma meghaladta a 45 ezer főt, vagyona pedig a 2,4 Mrd Ft-ot. A Pénztár szolgáltató helyeinek száma dinamikusan növe-

kedve meghaladta a 3800-at, a kártya elfogadó helyek száma pedig megközelítette az 1800-at. A Pénztárban a működési levonás továbbra is az egyik legkedvezőbb.

Tagszervezőket vár az MKB Nyugdíj- és Egészségpénztár

Az MKB Nyugdíjpénztár és az MKB Egészségpénztár taglétszáma növelése

érdekében megbízási szerződést köt mindenki vel, s kész tagszervezési járulékot fizetni azoknak, akik környezetében (munkahelyükön, lakhelyükön, családjukban, ismerőseik körében) készek ajánlani az MKB Pénztárak szolgáltatásait.

Érdeklődni lehet Lengyel Lajosnál a 06-1-268-7272-es telefonszámon, vagy a lengyel.lajos@mkbnyp.hu email címen.

MKB Nyugdíj és Egészségpénztár

Új vezetők az OEE élén

Számunkra, fagazdaságbeliek számára az idei tavasz közéleti mozgalmasságát növelte az a körülmény, hogy választások zajlottak le a mi köreinkben is: az Országos Erdészeti Egyesület valamennyi szintjén.

Persze, a fő figyelem az országos vezetés megválasztására irányult. A szombathelyi titkár-ügy azonban rávilágított arra, hogy fontosak a részletek is: a területi és más szervezeti egységeknél végbemenői fejlemények – akár csak a nagypolitikában. (Lásd az „Erdészeti Lapok” márciusi számának 128. oldalát.)

Felfokozott volt az érdeklődés

Örömteljes tapasztalat volt a tél óta folyó jelölési munka során, hogy kitűnőnél kitűnőbb nevek merültek fel az országos vezető tisztségek betöltésével kapcsolatban. Továbbá az is, hogy az egyesületi tagságot, tágabb értelemben a szakmát felfokozott érdeklődés jellemezte az ügy iránt. Ennek a két körülménynek köszönhetően valódi választásról lehetett beszélni, még akkor is, ha tudjuk, hogy az egyes javaslattevő személyek és testületek véleménye nem egyforma súllyal nyom a latban.

Amikor ezeket a sorokat papírra vetettük, a választás még nem történt meg, de a személyi felállás főbb kontúrjai már körvonalazódott. Érthető, hogy mint a szakma területén tevékenykedő érdekképviselési-érdekvédelmi szervezet, érdeklődéssel várjuk mi is, hogy milyen lesz az új vezetők – főleg az elnök és általános helyettese – szerepe az egyesületi politika alakításában. Személyiségük mennyiben tudja

majd motiválni, új irányba terelni szakmán belüli legnagyobb partnerszervezetünk munkáját?

A mához vezető út

Távol áll a szándék tőlünk, hogy akár csak a legcsekélyebb mértékben is beavatkozzunk az OEE belügyeibe. Úgy véljük azonban, hogy a közös ügy, a közös cél – a magyar erdőgazdaság szekerének együttes tolása és a rajta ülők, többségükben közös tagtársaink boldogulásának szolgálata – bizonyos jogcímet jelenthet legalább várakozásaink megfogalmazására.

Tapasztalataink szerint az OEE tevékenységében a rendszerváltás után egy bizonyos politikai fellángolás volt észlelhető (érthető módon), ami az 1996. évi új erdőtörvény előkészítésében való társadalmi részvételben kulminált. Ez hasznos, jó dolog volt.

Ezt követően inkább egy szakmai értéktérítő-értéktörző periódus következett, amit főként a társadalomnak az erdőgazdálkodással kapcsolatban megnövekedett, nemzetközi és hazai szinten egyaránt megfogalmazott igényei generáltak. (Pl. még természetközeli fenntartható erdőgazdálkodás folytatása, az erdő és a társadalom egymáshoz közelítésének fokozása stb.)

S mindez már az említett új erdőtörvény végrehajtásának jegyében is.) Ez is hasznos, jó dolog volt.

A mai helyzet

Az új évezred első évtizedének közepére azonban új helyzet állt elő: a 2002. évi parlamenti választások politikai retorikájával szemben napjainkra nehéz gazdasági helyzetbe jutott az állam.

Ennek nyomán – amint az lenni szokott – súlyos társadalmi feszültségek keletkeztek. *Kiéleződött a szakmák közötti kenyérharc, a pénzforrásokért, támogatásokért folytatott küzdelem stb.* Rájátszanak mind erre a globalizációs folyamatok is.

A negatív fejlemények szakmánkat, az erdészetet és az elsődleges faipart sem kerülik el. Ennek részleteit a leghitelesebben tagtársaink, T. Olvasóink tudnák megírni.

Szakmai érdekvédelem és az OEE

Véleményünk szerint az Egyesület eddigi szakmai értéktérítő-értéktörző munkájára ebben a kiéleződött helyzetben is szükség van továbbra is. Ám a jelek szerint ez nem lesz elég a továbbiakban, hanem a következő két-három évben várhatóan előtérbe kell kerülnie a szakmai érdekvédelmi tevékenységnek!

Ennek egyébként komoly történelmi hagyományai vannak a idén 140 éves OEE életében. A példák közül talán elég most egyre emlékeztetni: a földművelésügyi miniszter 1942-ben az Egyesületet hivatalosan is a szakma „egyesületi országos szabad érdekképviselési szervének” nyilvánította.

Ezzel szemben viszont a mai állapotra jellemző, hogy az OEE nem szerepel a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Érdekegyeztető Tanács /FÖVÉT/ Erdészeti és Faipari Ágazati Tanácsának tagjai között, nincs benne a tíz tagú testületben. (Lásd lapunk múlt évi 4., decemberi számának 4. oldalán „Ágazati

érdekegyeztető rendszerünk fejlesztése” című cikkünket.)

Ez már nem hasznos, nem jó dolog.

Szakszervezetünk a maga szerény lehetőségeinek keretén belül harcol az erdészeti és faipari, s az ott dolgozó munkavállalók érdekeiért (miközben figyelmét kiterjeszti nyugdíjasaink sorsának alakulására is). Ennek tényeit hosszúra nyúlva most itt felsorolni: ágazati kollektív szerződés kiharcolása, bértárgyalások a tulajdonos, valamint a munkáltatók képviselői szerveivel stb. Most azonban többről van szó és *kellene a segítség, az összefogás a szakma egészét érintő ügyekben.*

Mit kell megvédeni?

Összetett problematika ez, amelyet ráadásul naponta váratlanul új fejleményekkel gyarapít az élet. Úgy érezzük azonban, hogy esetleg *síkra kell szállni*: az állami erdők tartósan állami tulajdonban maradásáért; az államerdészeti intézményrendszer megőrzéséért (irányítás, oktatás, kutatás), sőt fejlesztéséért; a pénzforrásokért, támogatásokért; az erdészeti közcélú feladatok állami finanszírozásáért. A magánerdőgazdálkodás fejlesztéséért. A részvénytársaságaink kezelésében levő állami vadászterületek csorbítatlanságáért. Az erdőtelepítések és fásítások folytatásáért. Az erdészek társadalmi megbecsültségéért.

Csak néhány, legfontosabbnak vélt érdekvédelmi feladatot említettünk meg. S hogy kivel, kikkel kell a küzdelmet felvenni? Nem lehet, s nem is szabad előre „ellenségképeket” gyártani, mert az élet forgandó. Ezt mindig a konkrét téma dönti el. Olykor szakmán kívülről, a társadalom irányából éri váratlan és igaztalan támadás, megalapozatlan vádaskodás, vagy kapzsi haszonszerzési kísérlet az erdészetre. Máskor egy-egy felettes szervet, főhatósági döntéshozót kell az ügyünknek megnyernünk. Ismét máskor viszont egy politikus, egy önkormányzati vagy területfejlesztési illetékes „tarthat be”, vagy ellenkezőleg: lehet váratlanul segítségünkre.

Szakmán belül is akadnak, s akadhatnak a jövőben is személyek vagy kisebb érdekcsoportok, részek, amelyek az egész rovására próbálnak parciális érdekeket érvényesíteni, esetleg magát az

Egyesületet is felhasználni céljaik érdekében.

Összefogásra és kapcsolatokra van szükség

Tévedés ne essék: nem kívánnánk mi az Egyesületet harcterré változtatni, amint azt egyesek megjegyzik. Azt azonban reméljük – úgy véljük, joggal –, hogy az Egyesület nem tűri néma hallgatással a szakmát érő inzultusokat, hanem *fel meri vállalni a konfliktusokat is minden olyan esetben, amikor ennek szüksége adódik.* Az új vezetők is bizonyára tisztában vannak azzal, hogy a személyükre esett választásban ez a szempont is benne volt.

S ez a remény, ez a várakozás a szakma részéről irányukban igen nagy.

Bíztható jelenség ezzel kapcsolatban az a nézetfelfogás, amelyet Ormos Balázs úrnak, az Egyesület főtítkárának Szakszervezetünk főtítkárához, Herczeg Miklóshoz intézett levele tükröz, s amelyből idézzük az ide vágó részt.

„Rendkívül nagy kihívás előtt áll ágazatunk a következő időszakban. Az állami és magánerdőgazdálkodás, az oktatás, a kutatás és a szakigazgatás is kritikus helyzetben van. Mindegyik szakterület más-más okból. Komolyan kell venni a 2006. évi költségvetés és ahhoz kapcsolódó igyekezetünk lenul-lázását, az erdészeti ágazat érdekérvényesítésének eredménytelenségét. Ez nem lehet véletlen. Nem mondhatjuk, hogy csak rajtunk kívül álló okok miatt süllyed tizenöt éve hajónk. Fel kell tárni saját hibáinkat, gyengeségeinket, hogy eredményesek legyünk az ágazatban dolgozók többsége érdekében. Ez az ágazatban vezető tisztséget vállalók feladata, felelőssége és kötelezettsége ... Egyre nagyobb az igény egy erős egyesületi vezetés létrejöttére, amely a szakmai kihívásokra megfelelő eréllyel képes reagálni. Természetesen a szakmai érdekérvényesítő szervezetek és az ágazat minden jelentős szereplőjének összefogásával lehet eredményt elérni.”

Mi készen állunk

Messzemenően egyetértünk Ormos Balázs főtítkár úr itt idézett álláspontjával, s az *Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete kész az együttműködésre!* Úgy véljük továbbá, hogy a szakmán belüli összefogás erősítésén túl-

menően *a szakmán kívüli kiterjedt közéleti-politikai kapcsolatrendszer kiépítésére is szükségünk van.* Ennek megteremtése is érdekvédelmi feladat – sőt, talán ez a legnehezebb.

Már lapzártánk idején értesültünk arról, hogy az OEE Pápan lebonyolított vándorgyűlésén beiktatták tisztségükbe az Egyesületnek a küldöttközgyűlés által két héttel korábban megválasztott új vezetőit, akik a következők.

Elnök: dr. Pethő József okl. erdőmérnök.

Általános elnökhelyettes: Schmotzer András okl. erdőmérnök.

Technikus alelnök: Boros István erdésztechnikus.

A magánerdőgazdálkodást képviselő alelnök: Bodor Dezső Károly okl. erdőmérnök.

Az „Erdészeti Lapok” Szerkesztő bizottságának elnöke: Haraszi Gyula okl. erdőmérnök.

Az OEE új vezetőinek és vezető testületeinek munkájukhoz erőt, kitartást, közeleti bátorságot és sok sikert kívánunk!

Dr Király Pál

Aforizmák

Nyulak serege, amelynek élén oroszlan áll, jobb, mint az oroszlanok hadserege, amelynek élén nyúl áll.

(B. Napoleon)

Nemzet csak úgy ígérhet magának jövődőt, ha határozottságával a helyzet magaslatára emelkedve, nem a nehézségeket latolgató meghunyászkodás gyáva „bölcsesség”-étől, hanem a semmi áldozattól vissza nem riadó kötelességérzettől kér tanácsot.

*

Úgy látszik, a magyarnak hiába írták a történelmet. Nem okul semmin. Még csak saját kárán sem. Sőt megtapsolja a hangzatos szavakat, melyekkel őt a vesztőpadra nógatják.

(Kossuth Lajos)

Az erdészeti igazgatás reformja Bajorországban

Hazánkban az államháztartás, s ezen belül az államigazgatás reformja régóta napirenden levő téma. A döntési helyzetben lévők, de maguk a potenciálisan érintettek is egyetértenek a reform szükségességében, és sürgősségében, ugyanakkor komoly viták folynak a végrehajtás módjáról. Emiatt különösen érdekes a közelmúltban Bajorországban végbement államigazgatási, s ezen belül erdészeti igazgatási reform.

A bajorországi államigazgatási reform Edmund Stoiber bajor miniszterelnök 2004-ben, a választási győzelmet követően tett kormánynyilatkozatára vezethető vissza, melyben 2006-ra kiegyenlített bajorországi államháztartást ígért:¹

„Az államháztartás rendkívül feszített. Sok olyan feladatot, mely ésszerű és kívánatos, nem tudunk elvégezni. E kihívásnak csak felelős, hosszútávon is jövőbeforduló politikával kell megfelelni.”

Ennek eredményeképpen a jövőben nem a hasznosság és a kívánatosság a meghatározó egyes feladatok állam általi felvállalásában, hanem szigorúan a szükségesség.

Az erdészeti igazgatásban végbement reform lényege az alábbiakban foglalható össze

Az igazgatás reformja biztosítja az erdészeti üzemek gazdasági sikerét, és tehermentesíti az adófizetőket. Az így nyert pénzügyi mozgástér beruházásokra és az erdő sokrétű funkcióinak fenntartására, bővítésére használható. A természetközeli, tartamos erdőgazdálkodás hosszútávú garanciái a reformot követően is biztosítottak.

A reform fontosabb elvi elemei:

- Az állami erők állami tulajdonban maradnak.
 - Kezelésük állami feladat.
 - A kezelést az erdészeti hatóság felügyeli.
- A tanácsadást, a támogatást és a felügyeletet a *Mezőgazdasági és Erdészeti Hivatalok* veszik át
 - A szaktanácsadás kombinált, ami egy közös állami és nem állami tanácsadást jelent. Az állam azokról a területekről, ahol arra privát tanácsadót be tud vonni, fokozatosan kivonul. Az állami tanácsadás ingyenes marad, ám a bevont tanácsadónak fizetni kell.
 - Az egyes erdészeti (magán) üzemek szakmai tanácsadását a jövőben erdészeti önszerveződő csoportosulások is ellátják, mely tevékenység támogatásra kerül.
 - A helyi erdősz továbbra is az erdőbirtokos rendelkezésére áll tanácsaival.
 - A közösségi erdők korábban 50 ha-ig ingyenes kezelése megszűnik.
- Az erdők a jövőben is szabadon látogathatók.
 - Az erdő pihenés céljára történő költségmentes igénybevétele jogszabályilag biztosított.
 - Egyes közjóléti berendezések, létesítmények esetében az állam továbbra is támogatást nyújt.
- Az erdő védelmi funkcióinak biztosítása és fejlesztése a jövőben is kiemelt cél.
- Az elegyes erdők prioritást élveznek.
 - Cél a természetközeli, változatos szerkezetű, elegyes erdők kialakítása és fenntartása.
 - Elegyes erdőkben a tarvágás tilos.
- Elviselhető mértékű vadállomány.
 - Alapelv: „Az erdő a vad előtt”.
 - Az erdő képes legyen önmaga felújulni.
 - A költséges vadvédelmi kerítéseket mellőzni kell.

Az erdészeti reform 2005. július 1-vel lépett életbe. A reform eredményeképpen az eddigi egységes erdészeti igazgatás (Einheitsverwaltung) egy a hatósági, a tanácsadási és a támogatási feladatokért felelős – több intézmény alkotta – *erdészeti igazgatásra*, valamint egy a piacgazdasági alapelvekhez igazodó, az állami erdők kezelését végző vállalatra, a *Bajor Állami Erdők*-re lett bontva.

Az *erdészeti igazgatás* kétszintűen szervezett (szemben a korábbi, 3 szintű struktúrával), mivel az eddigi *Erdészeti Igazgatóság* (4 db), mint középső szinten elhelyezkedő hatóság, megszűnt. A főhatóság feladatkörét a *Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium* látja el, mely egyben a *Bajor Állami Erdők* jogi felügyeletét is gyakorolja.

Az igazgatás alsó szintjén az egymástól független 127 – korábban hatósági és gazdálkodási feladatokat egyaránt ellátó – *Erdészeti Hivatal* és 79 *Mezőgazdasági Hivatal* összevonásra került, s létrejött 47 *Mezőgazdasági és Erdészeti Hivatal*.

¹ Bajorország 36%-át erdő borítja, melyből egyharmad (cc. 800.000 ha) az állam tulajdonában van. Az erdészeti ágazat költségvetése 2003-ban 140 millió Eur, ami a teljes állami költségvetésnek 0,4%-a. A reformnak köszönhetően tervezett megtakarítás éves szinten mintegy 500.000 Eur.

Az erdészeti igazgatáson belül a jól bevált erdészeti kerületi rendszert fennmaradt. Az erdészeti és mezőgazdasági igazgatás, valamint a helyi kerületvezető „összekapcsolásával” a föld-, illetve erdőtulajdonosok számára (lakóhelyükről könnyen elérhető) ügyfélbarát szervezet jött létre.

Munkája támogatásához az erdészeti hatóság az erdészeti igazgatáson belül egyéb intézményre is támaszkodhat: *Erdő és Erdőgazdálkodási Intézet, Erdészeti Szakmunkásképző Iskola, Erdőgazdálkodási Iskola, Mag- és Növénytermesztési Hivatal*. Ezen intézmények tevékenységüket egész Bajorországban végzik, mivel az általuk vállalt feladatok speciális ismereteket igényelnek. (Érdemes megjegyezni, hogy az iskolák oktatói szaktanácsadói szerepet is ellátnak.)

Az erdészeti igazgatás feladatai

Az állami erdészeti igazgatás – ezen belül kiemelten, a regionális illetékességgel bíró *Mezőgazdasági és Erdészeti Hivatal* – a felosztással nem csak feladatokat adott le, hanem személyügyi és technikai értelemben szabadságot is nyert, ami a feladatok újrastrukturálását tette lehetővé, melyek a következők:

- Törvényi megbízás az erdőterület megtartására és növelésére. Az erdészeti hatóság minden az erdőt érintő terv esetében hatáskörrel bír, az erdőterület kivonását és az erdőtelepítéseket engedélyezi, felügyeli az erdőtörvény előírásainak betartását. (Erdőfelügyelet, erdővédelem).
- Az erdőgazdasági támogatási programok végrehajtása.
- Az erdőgazdálkodás tartamosságának biztosítása. (Rendszeres erdészeti szakértői tanulmányok készítése az erdők állapotáról, erdőfunkció tervek, az erdei fák genetikai változatosságának és tartamosságának vizsgálata.)
- Erdészeti szaktanácsadás, mely az átalakítást követően a közjő érdekében fontos területekre redukálódik. Ugyanakkor egyidejűleg az erdőtulajdonosok részére alap- és továbbképzések kerülnek megtartásra.
- Közösségi erdők kezelésének irányítása (külön díjazás ellenében).
- Felelősség a védőerdők ápolásában (különösen hegyvidéki területen), fenntartásában, tulajdonformától függetlenül.
- Erdei iskolák működtetése.
- Részvétel a Natura 2000 területek kezelési tervének elkészítésében, az un. szerződéses természetvédelmi programban, és egyéb természetvédelmi témájú programokban.
- Erdővédelmi feladatok: pl. rovarkárosítók megfigyelése, védekezés koordinálása. Új feladatként az export-, ill. import faanyag rovarkárosítók szerinti kontrollja.
- Az erdészeti szakszemélyzet minősítése.
- PR feladatok.

Az erdészeti szektorban tervezett reformot számos kritika érte.

A Természet- és Környezetvédelmi Szövetség népszavazást kezdeményezett a reform megakadályozása érdekében. Az általuk megfogalmazott kritika: „A reform kísérlet az erdők privatizálásának előkészítésére. Az állami erdők kezelésére létrehozott szervezetet profitorientált és kereskedelmi célok vezérlik majd. Az elegyes erdők lucfenyő plantázssá történő alakításának, és ezzel az intenzív gépesítésnek a veszélye megnő. Az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodási társulások szakmai tanácsadása megszűnik.”

A fenti állításokat erdészeti szakértők tételesen cáfolták, melynek eredményeképp is a népszavazáshoz szükséges aláírás mennyiség nem gyűlt össze.

A Bajor Állami Erdők (BaySF)

A 2005. évi erdőtörvény (04.21.) alapján a BaySF-hez került a 720.000 ha erdő, és a 85.000 ha egyéb állami területen történő gazdálkodás felelőssége. Az erdők tulajdonosa továbbra is a bajor tartomány maradt, ahol is a BaySF-nak ingyenes használati joga keletkezett. A vállalat a mintegy 5 millió m³ éves fakitermeléssel Európa egyik legnagyobb erdészeti vállalkozása és Németország legfontosabb gömbfakinálója. A tervezett éves forgalom mintegy 250 millió Eur.

A vállalat gazdálkodásának alapelvei

A vállalat cselekvési terét a tartományi és a szövetségi erdőtörvény határozza meg. A BaySF a jogszabályi előírásokat az ökológiai, ökonomiai és szociális tartamosság alapelveinek megfelelően hajtja végre. Legfontosabb feladatai:

- Az állami erdők példaértékű kezelése, figyelembe véve a természetközeli erdőgazdálkodás alapelveit, valamint a védelmi és közjóléti funkciók biztosítását. A BaySF gazdálkodási módja növeli a biodiverzitást és megőrzi a természetközeli biotópokat, célja struktúrájában gazdag elegyes erdők létrehozása és ápolása.
- Az erdőt előtérbe helyező példaértékű vadgazdálkodás.
- A Bajor Tartomány megbízásából a BaySF különleges közjóléti feladatokat is ellát (pl. védőerdők ápolása, helyreállítása, mocsaras területek természetes állapotának helyreállítása, gyalogos és kerékpár utak biztosítása, ökológiai hálózatok projektje). E célokat a bajor államháztartás támogatja.
- A BaySF az alapfeladataihoz kapcsolódó újabb – egyéb – üzleti területek tár fel.

Szervezet

A BaySF-nek egy központja (Regensburg) és 41 erdészeti üzeme van 558 erdészkerülettel. Egy erdészeti üzem átlagosan 12-18 erdészkerülettel, 15.000-30.000 ha erdőterületen, éves szinten 120.000-150.000 m³ kitermelt faanyaggal gazdálkodik.

Üzemenként 2 vezető, 2-5 irodai alkalmazott, valamint a kerületvezetők és az erdei munkások dolgoznak. Minden üzemben egy ún. szolgáltató részleg működik, mely az egyéni gazdálkodóknak nyújtott szolgáltatás keretében koordinálja az ott dolgozó erdei munkások és vállalkozók munkáját.

Az erdészeti üzemek vezetése felelős a költségvetésért, az előírások betartásáért, valamint a BaySF vezetésének informálása és a kapcsolattartás, az üzem működésének és a személyzetének vezetése terén, az erdőművelési alapelvek teljesítésében, a vadászat és a PR tevékenységek terén.

A BaySF, 2840 alkalmazottjával az erdészeti szektor legnagyobb munkaadója Németországban.

Kovácsévics Pál

Ásotthalmi sikerek

Ennek az évnek a tavaszán Ásotthalmon a Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium adott helyet az FVM Oktatási és Kutatási Főosztálya, valamint Képzési és Szaktanácsadási Intézete által meghirdetett „Az Erdészeti Szakmunkás Szakma Kiváló Tanulója” versenynek.

*

A tanulók vetélkedőjén két iskola három csapata vett részt, mivel ma az országban csak két helyen folyik erdészeti szakmunkásképzés: Ásotthalmon, valamint a Somogy megyei Szőcsénypusztán.

A kiírás szerint végzős osztályonként egy-egy csapat, csapatonként 4 fővel nevezhetett a versenyre. Ásotthalmi iskolánkat két csapat képviselte, mivel két végzős erdészeti szakmunkás osztályunk van.

*

A rendezvényt Ott József, a Csongrád Megyei Közgyűlés elnöke nyitotta meg, majd a tanulók az írásbeli versenyrésszel megkezdtek a vetélkedőt. Délután került sor tanulmányi erdőnkben és az iskola udvarán a gyakorlati versenyszámok lebonyolítására. Szerencsére az igen nehéz feladatok megoldásához az időjárás is kedvező feltételeket biztosított.

A tanulóknak közel 30 méter // magas erdeifenyőt kellett dönteni, majd LKT tip. csörlős traktorral faanyagot kiköszéltetni.

A gyakorlati feladatok között szerepelt az erdőnevelés szempontjából rendkívül fontos tisztítás jelölés is.

A leendő szakembereknek a motorfűrész lesz a legtöbbször használt eszközük. Ezért a versenyfeladatok között a motorfűrész szerelés, a lánckímélő és a kombinált darabolás is fontos szerepet játszott.

A verseny záró napjának délelőttjén került sor a szóbeli versenyre, amelyen az erdőművelési, erdőhasználati és géptani ismeretek mellett munkavédelmi és EU-s ismereteikről is számot adtak a fiatalok.

*

A verseny magas színvonalú volt. A 66 %-os teljesítményt elért versenyzők megszerezték a szakmunkás bizonyítványt. Ez alkalommal mind a 12 versenyző teljesítette ezt a szintet.

A verseny iskolánk nagy sikerét hozta. Az egyéni verseny mindhárom első helyét ásotthalmi tanuló foglalta el, név szerint a következők: 1. Fehér János; 2. Lévai Lóránt Levente; 3. Jakus Dávid. A csapatok versenyében: 1. Ásotthalom I.; 2. Ásotthalom II.

A versenyt támogatók értékes ajándékokkal jutalmazták a versenyzőket, amit ezúton is köszönünk, a versenyzőknek és felkészítőiknek pedig gratulálunk!

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó
igazgató

Bedő Albert Iskola,
Erdészeti Szakiskola és Kollégium

Néhány évforduló

140 éve olyan mélyreható átalakulás ment végbe az 1851-ben alapított első magyarországi önálló erdészeti egyesület, az Ungarischer Forstverein alapszabályában, vezetésében és tagsági összetételében, hogy Országos Erdészeti Egyesületünk ettől az időponttól, 1866. december 9-től számítja fennállását.

140 éve született Jenei Jankó Sándor /1866-1923/ erdőmérnök, a selmeci-soproni főiskolán a földméréstan tanára, az erdészeti szállítástan egyik tudomá-

nyos megalapozója, aki egy időben a főiskolának rektora is volt.

130 éve született Boleman Géza /1876-1961/ gépészmérnök, a műszaki tudományok kandidátusa, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület tiszteletbeli elnöke, aki a selmeci-soproni főiskolán 1904-től 1948-ig bányá-, kohó- és erdőmérnök-hallgatók generációinak oktatta a fizika és elektrotechnika tantárgyakat. Egy időben a főiskolának ő is rektora volt. 1917-ben írt Elektrotechnika c. könyve hosszú ideig egyedülálló mű

volt a magyar szakirodalomban és a műegyetemi hallgatók is tankönyvként használták.

120 éve építették fel az Országos Erdészeti Egyesület székházát 1886-ban Budapestben, az V. ker. Alkotmány utca 6. szám alatt, erdészek közadakozásából, Czigler Győző műegyetemi tanár terve szerint. A háromemeletes, 150 helyiségből álló pompás kis belvárosi palotát 1950-ben jogellenesen állami tulajdonba vették, s az Egyesületet kiűzték ősi hajlékából.

AGROKER-gépbemutató Budán

Érdekes és tartalmas erdészeti gépbe-mutatót rendezett a kecskeméti székhellyel működő *AGROKER Kereskedelmi és Logisztikai Kft.* a Pilisi Parkerdő ZRt. Budapesti Erdészetének területén, Budakeszi közelében, a vadasparkhoz vezető út mellett egy erdei tisztáson.

A bemutató főszereplői – a társaság profiljának megfelelően – nagyobb részben finn gyártmányú VALTRA, valamint olasz Goldoni traktorok voltak, amelyekhez különböző munkagépeket csatlakoztattak. A demonstrációnak voltak azonban más kiállítói is, amint arról még a továbbiakban említés történik.

*

Elsőként egy vágásterületi kihordó szelvényt tekinthettünk meg. Ezt egy VALTRA T 120 tip. traktor, valamint egy rácsatlakoztatott KESLA Patu 10 MV tip. kéttengelyes kihordó kocsi alkotta. Utóbbira egy ugyancsak KESLA gyártmányú Patu 304 T típusú max. 25 méter gémkinyúlású hidraulikus markolódarut építettek. A forwardert a Pilisi Parkerdő ZRt. már meg is vásárolta és eredményesen dolgozik a budai erdőkben, hegyvidéki vágásokban. A rönk fel- és leterhelést bemutató gépkezelő kiemelte, hogy a KESLA-daru a markolójával szinte emberkéz finomságú, ügyes, pontos munkát tesz lehetővé.

*

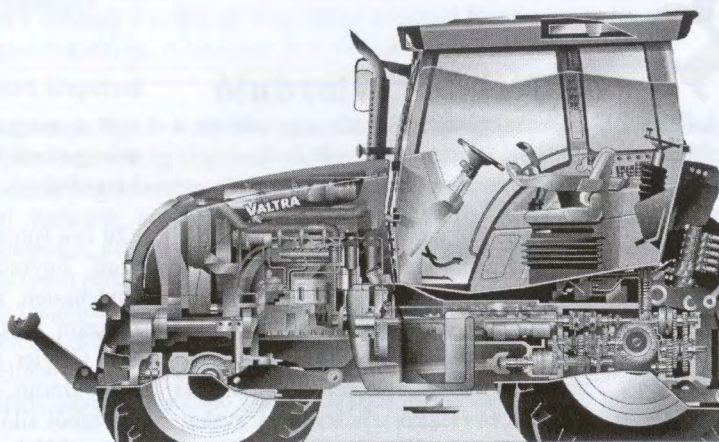
A következő, még nagyobb, még erősebb, 150 lóerős motorral ellátott VALTRA XM traktor robusztus megjelenésére mintegy rácsáfolva, még a forwardernél is mozgékonyabbnak, fordulékonyabbnak mutatkozott. Ennek az a magyarázata, hogy ez a gép csuklós törzsű. Egy kis kar segítségével egyszerűen, egyetlen kézmozdulattal könnyen megtörhető, illetve a merev törzs-

szerkezet ugyanígy ismét helyreállítható. Ennek köszönhetően a gép fordulási sugara alig több két méternél. Orr-részen, vagyis a motorház előtti oldalon hidraulikus mozgatású mellső emelőműves homlokrakodóval, tereprendezővel szerelték fel (VALTRA 970 Front Bracket).

Az erőleadó oldalon egy olyan olasz Nobili gyártmányú szárzúzóval szerelték fel ezt az erőgépet, amely 180 fokos szögtartományon belül tetszőleges állásban rögzíthető. Így a gépkezelő messzemenően tud alkalmazkodni a terepfelszín adottságaihoz. A traktor számos előnyös tulajdonságának egyike, hogy levegőrugózású kezelőülése 180 fokkal átfordítható. Így a kezelő teljes figyelmét a munkagép irányítására, annak tevékenységére tudja koncentrálni. Ez az ún. TwinTrac kormányzási rendszer.

*

Közbevetve megjegyezzük, nem árt tudni, hogy az említett, 60 éves múltta visszatekintő és molinellai központtal működő Nobili S.p.A. olasz cég a kiadott gyártmánykatalógusa szerint jelenleg 22 szériában, ezen belül 75 variációban gyártja az ág-, illetve szárzúzó különböző modelljeit. Ezek többsége mezőgazdasági rendeltetésű, de amint a példák is mutatták, egyes variánsok az erdőgazdálkodásban is alkalmazhatók.

Az erdészeti célra is alkalmas, TwinTrac kormányzási rendszerű VALTRA N traktortípus szerkezeti ábrája. /Prospektus-kép/

*

Ezt kivétően a hatalmas gépmonstrum ellentétét, egy helyes kis olasz gyártmányú Goldoni Master 45 tip. kistraktort vehettünk szemügyre. Azt sem árt tudni egyébként, hogy ennek a cégnek a gyártmányspektrumát is az igen széles választék jellemzi, a kistraktoroktól kezdve az óriástraktorokig szinte tíz lóerős ugrásokkal minden fokozatot megtalál benne az érdeklődő felhasználó. A most bemutatott gép az egyik legújabb, 2005. évi fejlesztés volt, 48 lóerős motorral, ki- és bekapcsolható összerékmeghajtással, légkondicionált kezelőkabinnal.

A kapcsolt munkagép ebben az esetben egy ugyancsak olasz gyártmányú Baiano GM-3 tip. kis tárcsás talajmárgógép volt, amely cserélhető fejeget képez a traktoron. Az erő- és a munkagép közé beiktatott nagyszerű hidraulikus berendezésnek köszönhetően ez a fej akár bakhát-oldalra is ráállítható.

Egy íves pálcás akadályjelző terelő pedig azt teszi lehetővé, hogy pl. erdőtelepítés talajápolása során a gép az útjába kerülő suhángokat automatikusan kikerülje.

*

Egy másik, az iméntinél robusztusabb, ám alacsony építésű, erdei munkára alkalmas Goldoni-traktorra, a Master W 70 RS típusra viszont nyesedékszűzót, a szintén olasz Nobili Triturator BNU 195 tip. munkagépet szereltek. Az Y-késes ágzúzó imponáló menetsebesség mellett is percek alatt vágott tiszta nyiladékat az útjába került, felferődött sűrű vágástéri növényzetben. Láthattunk viszont kalapácsos ágzúzót is; ez volt a Nobili Triturator BNG 270 típus.

*

A gépbemutató repertoárjából nem hiányoztak az erdőhasználat gépei sem (a

A VALTRA + KESLA közelítő szerelvény már dolgozik a Pilisi Parkerdő ZRt. erdőiben.
/Fotó: Prof.Dr.Horváth Béla/

már említett kihordószerelvényen túlmenően).

Elsőként egy 88 lóerős VALTRA traktorra épített norvég gyártmányú Igland 3001 tip. kilincskerekes, egydobos csörlőből és védőpajzsból álló rönkvonszólót láthattunk. Az Igland név és minőség nem ismeretlen lapunk erdész olvasói előtt. Köztudott, hogy az említett csörlős vonszolóberendezések különböző méreteken állnak az érdeklődők rendelkezésére, 50-300 méteres vonókötel-kapacitással. A most leírt húzószinóros irányítású gép csak az egyik egyszerű modellje az Igland AS cég jelenlegi 13 modellből álló termék-választékának. Forgalmazójuk a szolnoki AGROWOLF Kft., amely ez alkalommal becsatlakozott a kecskeméti AGROKER Kft. terepi bemutatójához.

*

Végül egy 190 lóerős VALTRA traktorra épített olasz FAE gyártmányú, víz-

Goldoni Master W70RS kistraktor Nobili-ágzúzóval, munka közben. /Fotó: Prof.Dr. Horváth Béla/

szintes tengelyű dobos fahulladékaprítót szemlélhettünk meg működés közben. Ennek esetében a traktor a hátuljára épített géppel rátolat a fahulladék-rakásra, a gép keretével a gallyrakást lezorítja, a vízszintes tengely mentén forgó aprítóhenger felületére fixen felerősített erős aprítókéseivel pedig az ágakat apróra zúzza.

A Pilisi Parkerdő ZRt. Budapesti Erdészetének munkatársa, Lomniczi Gergely erdőmérnök a

művelet során elmondta: esetükben a vágástéri hulladék megsemmisítésében ez a gép különösen előnyös, mivel a fővárosi önkormányzat az erdőben a tüzelést megtiltotta; így a gép ebben a tekintetben számukra a megoldást jelenti. Az így keletkezett, s a talajon elterített faaprítékot a vaddisznók nem csak nagy élvezettel turkálják, de még csemegeznek is belőle (rovarálcák stb.).

*

A fahasználati gépek felvonultatását a Halászi székhellyel működő Kretzer 2002 Bt. vállalkozás Gigant 30 t. típusjelű, traktormeghajtású hidraulikus fahasítógépe zárta. Az önálló hasítókkal, valamint a fatöngköt a hasítópadra felsegítő hidraulikus emelővel ellátott gép másodpercek alatt hasítja szét hasábokra az erre szánt vastag faanyagokat. A vállalkozás aprítás- és brikettálástechnikával is foglalkozik.

*

A bemutató során a hódmézővásárhelyi Erdőgépkor Kft. is ízeletet adott az általa forgalmazott erdészeti kézi szerszámok, műszerek, munkaruházati cikkek, gépek stb. hatalmas választékából. Ennek a nagy választéknak az a "titka", hogy a társaság mögött a nemzetközi szinten is jól ismert osztrák Interforst H.mb.H. áll anyavállalatként. Árai

nem olcsók, de a kiváló minőség garantált.

Élénk érdeklődést keltett a közönség körében az alkalmi erdei standon kiállított „Oscar” márkanevre hallgató helyes kis egypengés horizontális rönkvágó szalagfűrészgép is. A max. 70 cm átmérőjű törzsek felfűrészelésére alkalmas gép az erdőben (úton, rakodón, tisztáson) könnyen, gyorsan felállítható. Meghajtását a ráépített benzinüzemű robbanómotor biztosítja. Mellette láthattunk függőleges elrendezésű, különböző kapacitású fahasítógépeket is, amelyek villany- és benzinmotoros, illetve traktor tengelycsonkrol működhető változatokban kaphatók.

*

A bemutató sikerében meghatározó szerepe volt – a szakértő gépkezelők mellett – Hernek Zoltán úrnak, a kft. gép és alkatrész kereskedelmi üzletága vezetőjének, aki felesleges szószaporítás nélkül, de egyetlen lényeges szemponttól sem megfélekedve, igen szakszerűen és szemléletes módon mutatta be az említett gépeket, megvilágítva azok optimális alkalmazhatóságának feltételeit is. Elismerést érdemelt a Budapesti Erdészet is, amely a demonstráció helyi feltételeit és kellékeit, a szükséges faanyagokat biztosította.

A részletesebb konzultációra már egy hangulatos erdei piknik keretében, pompás vaddisznópörkölt és a hozzá való szomjoltók mellett került sor. Itt a résztvevők tüzetes választ kaphattak kérdéseikre. Az 1962 óta fennálló és jelenleg a német BayWa csoport tagjaként működő AGROKER Kereskedelmi és Logisztikai Kft. természetesen ezen túlmenően is készséggel áll minden érdeklődő rendelkezésére. Címe: 6000 Kecskemét, Halasi út 29. Tel.: /76/-516-123. Fax: /76/-482-099. E-mail: gep@AGROKER.hu

Dr. Király Pál

Árvíz utáni gondolatok

Április vége felé sugározta a televízió egy teherautóvezető nyilatkozatát, aki akkor jött s Körösök mentéről a fővárosba. „Ezt nem elég a televízió képernyőjén látni!” – mondotta „Ott kell lenni ahhoz, hogy a helyzet rémítő, apokaliptikus voltát teljes egészében átérezzük”. Közvetlen közléről kell látni a roppant, félelmetes víztömeget; a lábunk alatt szétrepedő, áztott, csorgó gátakat; a kis motyójukkal menekülő csoportjait; a szükségszállásokon, tornatermi ágyakon kucorgó hajléktalanokat; a néhány liter ivóvízért sorbanállókat; az otthonuk romjain sírdogáló öregeket. S a derékig a jéghideg vízben dolgozó katonákat; a szakadó esőben nehéz homokzsákokat cipelő, kialvatlan, holtfáradt, sáros-piszkos-borostás férfiakat és nőket és fiatalokat. S hallani a helikopterek, a teherautók, a hatalmas dömperek és földmunkagépek mindenséget betöltő robaját, s az árral éjjel-nappal küzdők aggódó kiáltásait.

Ha többségünkben nem is éltük át személyesen a helyszínen, de láttuk és hallottuk mindezt a képernyőről. De láttuk és hallottuk azokat is, akik ott, a gátak poklában, áztva, izzadtan és sárosan, a víztől nyaldosott gumicsizmában *kíméletlen nyíltsággal tették fel a kérdést* a képernyőn keresztül az egész országnak: *ki a felelős mindezt?* Miért most, az utolsó pillanatban kell irtózatossá munkával és kétszeres-háromszoros, talán többszörös pénzráfordítással elvégezni mindazt, amit békésebb időkben nyugodt tempóban és szakszerűen, tartós eredménnyel, a milliárdos károkat megelőzve el lehetett volna végezni?

Ezt kérdezték a gátakon dolgozó „névtelen” munkások, polgári és katasztrófavédelmi dolgozók, polgármesterek. De ezt kérdezték az eseményeket távolabbról figyelők, a víz által veszélyeztetett településeknek a folyóhoz eljött, aggódó lakosai is.

Válasz nem volt. Pedig láthattuk a helyszínen a miniszterelnököt is, aki, kijelentette: a pénz nem számít; annyi van a védekezésre, amennyi kell. S ott volt a környezetvédelmi és vízügyi miniszter is, akinek vezető állású beosztottja nemrég, a tél elején jelentette be a televízióban: a minisztériumban a vízügyi részleg létszámát 140-ről 80 főre csökkentették. Megtekintette a védelmi munkálatoakat a belügyminiszter asszony is. A felelősség kérdésének megválaszolására senki sem érzett késztetést.

Hogy nagyobb baj nem lett az idén folyóink mentén, mint amennyi lett, a gátakon küzdő több ezer polgári és katonai személy emberfeletti helytállásán túlmenően annak is köszönhetjük, hogy az elmúlt másfél évszázadban Széchenyi István és Vásárhelyi Pál, Csányi Dániel és Vedres István, gróf Andrássy Gyula, Kvassay Jenő és Dégen Imre, kiváló politikusok és vízügyi szakemberek hosszú sora jól megrakta azokat a gátakat és rakpartokat, jól megépítette a zsilipeket, vízelvezető csatornákat és más vízügyi létesítményeket, amelyek többségükben, még most is állták a sarat,

vagyis a ritka nagy tömegű víz hatalmas nyomását.

Emlékezzünk: nekünk, erdészeknek valamikor, nem is olyan régen még a nemzetközi tekintélynek örvendő magyar vízügyi szolgálat volt a titkon irigyelt példaképünk a maga kitűnő szervezeti és infrastrukturális kiépítettségével, költségvetési finanszírozottságával, ami folyamatos és szakszerű munkát tett lehetővé a szervezet számára, s amelynek az élén államtitkár rangú vezető állt.

Azt, hogy két évtized alatt, napjainkra mivé lett ez a szervezet, a szakterület minden részletében jártos, tapasztalt idősebb vízügyi szakembernek kellene megírnia. Szerencsére *minket, erdészeket a mostani esetben nem kiáltottak ki bűnbaknak*. Nem akadt ép ésszel senki, aki bedobta volna az ócska szlogent, ami szerint azért voltak a nagy tavaszi árvizek, mert „az erdészek irtják az erdőt”. Ezt már a kutya sem vette volna be. (Egy évvel ezelőtt, az április 18-i mátrakeresztesi patakáradás esetében más volt a helyzet, amint azt múlt évi 4. lapszámunkban meg is írtuk.)

Amikor még a megáradt Duna Pesten a Tudományos Akadémia épületét ostromalta
(Fotó: Karádi Gergely/)

Mindenesetre az ideai nagy folyami árvizek – az év eleji kiterjedt belvizekkel együtt – azon alkalmak közé tartoznak, amelyek kapcsán feltétlenül rá kell mutatni arra, amivel mi, erdészek /is/ már régóta tisztában vagyunk. Mégpedig arra, hogy a Kárpát-medence teknőjében fekvő Magyarországon a természetes környezet tényezőivel folytatott gazdálkodás legfontosabbika: a vízgazdálkodás! S arra kell kérnünk némely, talán pillanatnyi témahiányban szenvedő újságíró kollégát, vagy tettvágytól duzzadó, cselekvési célt kereső lelkes zöld aktivistát, hogy a „profitorientált erdészeti rablógazdálkodásnak, lelkiismeretlen erdőirtásnak” titulált gumicsontot egy időre vesse a sarokba, s ne féltse éjjel-nappal az erdéstől az erdőt. Bár minden gazdasági ágazatban csak annyi lenne a műhiba és a korrupció, mint az erdészetben! Inkább koncentráljanak arra, hogy az állami illetékesek a vesztély elmúltával ne térjenek ismét napirendre az események fölött a következő árvíz. Hanem még ebben az évben fogjanak hozzá a vízügyek szisztematikus és perspektivikus rendbetételéhez, s fejlesztéséhez.

Ej-haj, de megjött a hangjuk ezeknek az erdészeknek; beh' könnyen osztogatják a tanácsokat, ha nem magukról van szó – csóválhatnák meg egyesek eme sorok olvastán a fejüket. Távol áll tőlünk az öntetszelgő hetvenkedés szándéka. Azt azonban tárgyilagosan idézhetjük emlékezetbe, hogy erdészek és vadászok is nem egyszer vették már ki eredményesen a részüket az árvízi munkálatokból a Szigetközben, a Felső-Tisza és a Körös mentén, a mohácsi és a gemenci erdőben, vagy akár a Dráva, a Rába, a Szamos, a Berettyó, a Sajó stb. körüli területeken. Az idén is láthatták a tv-nézők, hogy a Gemenc ZRt. erdészei, vadászai, és más dolgozói milyen hősiességgel mentették

az állami vagyont jelentő értékes vadállományból, ami menthető volt.

Most azonban még egy, ám történelmi léptékű esetre hivatkozunk. Az 1879. évi nagy tiszai árvízre, amely elpusztította Szeged nagy részét. Újjáépítője az Országos Erdészeti Egyesület hivatalban levő elnöke: Tisza Lajos volt, aki királyi biztostként irányította a város újjáépítésének megtervezését, majd pedig négy éven keresztül magukat a munkálatokat. Munkássága nyomán épült fel a modern Szeged, amelynek az 1880-as években épített védőgátjai, partfalai az ideai nagy árvíz alkalmával is helytálltak.

A folyóéval azonos családi név sorszerűnek bizonyult. Tisza Lajos ezért a nagy művéért grófi címet és (a meglevő „borosjenői” mellé) „szege-di” főnemesi előnevet kapott a királytól. Ám végső soron az életébe is került, mert a munkálatok helyszíni irányítása során alaposan megfázott és olyan idült vesebajt szerzett, amely végül is sírba vitte (még akkor is az OEE aktív elnökeként). Emlékét a város főterén, a pompás Széchenyi téren monumentális emlékmű, Fadrusz János alkotása hirdeti, amelyet a város halás lakossága emelt.

Visszatérve iménti eszmefuttatásunkhoz, sokakkal együtt mi is erősen reméljük tehát, hogy a drámai 2006-os esztendő után az államirányítás legfelső szintjein az országgyűlési képviselők nem egymás becsületbeli ügyeivel töltik majd a drága időt. Hanem az árvíz elleni hatékony felkészülés az egyik állandó, folyamatos témája lesz a kormányzati és minisztériális programoknak, s az éves állami költségvetésnek. Ne kerüljön sor többé az ideihez hasonló apokaliptikus jelenetekre, heroikus és fölöttébb drága rögtönzésekre. Mert abban biztosak lehetünk, hogy amint eddig is volt, úgy ezután is lesz árvíz, sőt egyes prognózisok szerint egyre több és egyre nagyobb.

Kérdés, hogy miért ütjük bele az orrunkat mi, kis erdészek ebbe a nagy magyar sorskérdésbe; mi közzünk van mindehhez?

Sok! A vizes élőhelyeken, ezen belül az ártereken folytatott erdő- és vadgazdálkodás a szakmai-gazdasági szempontokon túlmenően ma már öko-gazdálkodási, természetvédelmi szempontból is kiemelkedő jelentőségű. De tudjuk azt is, hogy a folyóktól távolabbi hegyvidéki erdőterületeken, a forrásvidékeken stb. folytatott erdőgazdálkodás minősége is összefügg az árvizekkel (lásd erről már Bedő Albert XIX. századi cikkeit is) és a közvélemény ezt számon is kéri az erdészettől.

Az erdőtelepítések-fásítások és a vízgazdálkodás összefüggéseit, kölcsönhatásait is felesleges szakmabelieknek részleteznünk. Mindazonáltal: memento! Nemrég, szárazabb időjárású években még az erdész volt a bűnbak a talajvíznek a Duna-Tisza közén jelzett alászállásáért, mondván: ez azért van, mert a telepített erdők elszívják-elpárologtatják az alattuk húzódó talajvíz-készletet.

Úgy érezzük: végkövetkeztetésként levonhatjuk az ideai nagy folyami árvizekből azt a tanulságot, hogy az erdész és a természetvédelem szakértőinek – vállalva – ott a helyük a vízgazdálkodással és árvízvédelemmel kapcsolatos állami döntéshozók között. Ehhez azonban fokozni kell/ene/ szakmán belül az ilyen irányú szakképzést, kutatást és információáramlást is. Ehhez viszont pénz, még több pénz is kell/ene/.

Dr. K. P.

Vándorgyűlés 2007. Az országos Erdészeti Egyesület ideai pápai vándorgyűlésén hivatalosan bejelentették, hogy az OEE jövő évi vándorgyűlését június 22-23-án Kecskeméten, illetve a Kiskunsági Erdészeti és Faipari ZRt. működési területén bonyolítják le, ahol a szervező házigazda szerepét a KEFAG ZRt. látja el.

*

30 éve, 1976. június 6-án avatták fel úttörővasútként a Dél-Börzsönyben a személyszállító erdei vasút Verőcsmaros és Királyréti közötti szakaszát.

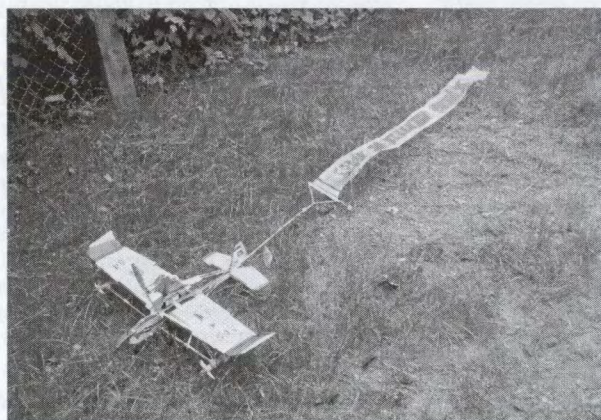
forestpress
erdészeti – faipari – vadászati természetvédelem

Repülőmodellezés az erdészet szolgálatában.

Nyíregyházán évtizedek óta foglalkozik repülőgép modellek és makettek építésével Pócsik József, a Nyírerdő ZRt. (jogelődje) műszaki osztályának ma már nyugdíjas dolgozója. Ezt megelőzően – még az 1950-es években – a honvéd légierőnél teljesített szolgálatot; a repüléshez közel 60 éves múlt fűzi. Legközvetlenebb munkatársa, segítője, mukásságának folytatója: a fia, aki maga is a légierőnél szolgált.

*

Pócsik úr arra hívja fel lapunkon keresztül /is/ a figyelmet, hogy a ma már meglehetősen tökélyre fejlesztett rádió-távírányítású motoros repülőmodellek jól használhatóak a gazdasági életben, így az erdészet területén is. Elsősorban a PR-munka fejlesztésére, a reklámtevékenység fokozására ajánlja a bámulatos kis masinákat: rendezvények alkalmával feliratos transzparenszek vontatására, röpcédulák szórására. (Nyíregyházán röptették például az „Erdők jó kezekben, Nyírerdő ZRt.” feliratú transzparenst, röpcédulára pedig „Az erdők fohászat” javasolja.) Ajánlja továbbá kisebb területek, pl. csemetekertek légi úton történő vegyszeres védelmére, továbbá légi fényképezés céljára.

Reklámtanszparens vontatására használt benzinmotoros repülőmodell.

Érdeklőségként megemlítjük, hogy Pócsik úr még 1983-ban (az akkori Felsőtisza EFAG vezérigazgatójának megbízása alapján) elkészített egy 4,5 méter szárnyfesztávolságú, 48 kg. összsúlyú modellt, amelybe egy Stihl 51 tip.

motorfűrész 91 cm³ hengerűrtartalmú motorját építették be. A motor némi átalakításával a légcsovar fordulatszámát percenkénti 9.000 fordulatra sikerült növelniük. A gépet azonban nem tudták a terveknek megfelelően növényvédelmi célokra hasznosítani, mert a kormányásikokat működtető szervó-mechanizmus elkészítéséhez használt, akkor rendelkezésre álló műanyag nem bírta el biztonságosan a fellépő terhelést.

Ez a „Góliát” névre elkeresztelt kísérleti modell is Pócsik úr több más modelljével és makettjével együtt megtekinthető a Baktalórántházi Erdészet múzeumában (Zöldfa u. 2.)

*

Közbevetve megjegyezzük: az iraki és afganisztáni háború is bizonyította, hogy a világ nagy hadseregei eredményesen és egyre nagyobb számban használják már a távírányítású vagy programozott irányítású kis repülő szerkezeteket, természetesen légi úton történő felderítés céljára. A múlt évi budapesti C + D kiállításon is láthattunk egy ilyen katonai célú, magyar építésű modellt. Ismertek a léggömbök és mini-légcsónokok polgári, gazdasági célú alkalmazásai is. Felmerült a légcsónok és a helikopter kombinációjának ötlete is, mint a két légi jármű-típus előnyeinek egyesítő és hátrányait mérséklő megoldás.

*

Azoknak, akiket a repülőmodellezés erdészeti célú hasznosítása közelebbről érdekel, Pócsik József úr szívesen áll rendelkezésére. Címe: 4400 Nyíregyháza, Schmidt Mihály u. 12. sz.

Dr. K. P.

Brüsszelben az EU agrárminiszteri tanácsa a közelmúltban elfogadta a vidékfejlesztés stratégiai útmutatóját, amely a jövőben a nemzeti vidékfejlesztési tervek alapjául szolgál. A fő fejlesztési irányok: a gazdaságok versenyképességének javítása és az erdőgazdálkodás, a környezet és vidék, az életminőség és a diverzifikáció javítása. („Az EU Agrárgazdasága)

A 4,5 méter szárnyhosszúságú FEFAG RC modell 1983-ban a nyíregyházai Május 1.-i ünnepi felvonuláson. (A képek Pócsik József felvételei.)

Modus király vadászkönyve

Hát ez meg mi a csoda? – kérdezheti meglepődve kis irományunk címének olvastán a T. Olvasó. Meglepődése indokolt, mert mi is meglepődtünk annak a pompás könyvnek, mondhatni albumnak a láttán, amely ezt a címet viseli.

Ez a könyv egy középkori francia kézirat először ó-franciából új-franciára, azután németre, majd németből magyar nyelvre lefordított és könyvalakba foglalt, s mindössze 500 példányban megjelentetett változata. A kiadó a Zalai Erdészeti ZRt., a fordítás nagy munkáját elvégző személy pedig annak dolgozója, Hopp Eszter erdőmérnök.

*

Ha egy könyvre alkalmazhatjuk a klasszikus mondást, ami szerint „a könyveknek meg van a maguk sorsa”, hát erről a könyvről elmondhatjuk.

A XIV. században Franciaországban a vadászat egyik kiváló, ha ugyan nem a legkiválóbb szakértője, egy normann származású nemesember, bizonyos Henry de Ferrieres tankönyvet írt a vadásatról, amelyben összefoglalta mindazokat az ismereteket, amelyekkel a vadásztudomány akkoriban rendelkezett. A könyvet úgy írta, hogy a közlendő ismereteket egy képzeletbeli nagy király: Modus király szájába adta, aki azokat az ugyancsak képzeletbeli tanítványoknak, valójában az olvasónak mondja el.

Mivel könyvnyomtatás akkoriban még nem létezett, Ferrieres úr a tankönyvet pergamenre írta, tanítását számos pompás ábrával és miniaturával illusztrálta, s végül a „Le livre de chasse” vagyis: „A vadászat könyve”, vagy röviden „Vadászkönyv” címet adta neki. Szerepel még a műben az ugyancsak képzeletbeli Ratio királyné is, aki férjeurával nem csak a vadászat tudományáról cserél eszmét a kézirat most nem kiadott második részében – de ennyire részletekbe nem mélyedhetünk.

*

A nagy sikerű kéziratról a továbbiakban a középkorban számos, éppenséggel nem mindig valóságos másolat ké-

szült, amelyekből a fennmaradtakat a világ különböző nagy könyvtáraiban őrzik. Első ízben 1486-ban azután még ki is nyomtatták.

A párizsi francia nemzeti könyvtárban őrzött Fr. 12399. számú kéziratot – amelynek keletkezését 1374 és 1377 közé datálják – hatszáz évvel később, a XX. században Gunnar Tilander svéd irodalmár professzor ó-franciáról mai francia nyelvre lefordította, ezt pedig Max Haehn 1974-75-ben német nyelvre ültette át. Ez lett azután a magyar fordítás alapja.

A 133 oldalra rugó magyar fordítás – az alaplúnak megfelelően – öt főfejezetet tartalmaz; ezek a következők.

Az öt vörös vad. Az öt fekete vad. Az íjászat hét fejezete. Vadászatok csapdával. A solymászat.

Végül Tilander professzor értékes feljegyzései következnek Modus király és Ratio királyné könyveiről. Ezek a jegyzetek megvilágítják azt a hatalmas és nagy szakértelmet kívánó könyvszeti munkát, amely a középkori kéziratok XX. századi közkinccsá tételét kísérte.

*

A művet megjelentető vállalat vezérigazgatója és egyben az Országos Magyar Vadászkamara elnöke, Feiszt Ottó erdőmérnök a magyar kiadáshoz fűzött előszavában a kivétezőket írja:

„... az ókori vadászati leírások után ez az első olyan vadászati műremek, ami a középkorban összefoglalta a korabeli ismereteket. A felhalmozódott tapasztalatok gazdag tárháza a vadfajokról, a vadászati módokról, a vadászkutyákról, a solymászatról, a madarak idomításáról módfelett meglepő a mai olvasónak.

A mű magyar nyelvű kiadásával szeretnénk pótolni azt a hiányosságot, hogy a magyar olvasóközönség napjainkig sajnálatosan nem juthatott hozzá ennek a vadászati alaplúnak a megismeréséhez.”

*

Az elnök úr iménti mondatai azt juttatják eszünkbe: amikor Henry de Ferrieres a „Le livre de chasse”-t meg-

írta, akkortájt írhatta meg I. /Nagy/ Lajos királyunk udvari fősolymásza, Magyar László is a solymászatról szóló kézikönyvét. Az már a tragikus magyar sors része, hogy amíg a francia művét most csaknem hasonmás kivitelben kézbe vehetjük, addig a magyar szerző alkotásának híre-hamva sem maradt – de még a neve is alig ismert a mai generációk előtt.

*

A nagykanizsai Kanizsa Nyomda kitűnő munkát végzett a most ismertetett mű megjelentetése körül. Masszív keménytáblás vászonkötés; elegánsan egyszerű, szép külső védőborító; kb. A/4 álló formátum; szép fényes fehér műnyomó papír; ízléses, jól olvasható tipográfia jellemzi technikailag a kötetet. És sok-sok egészoldalas, jól sikerült színes reprodukció az eredeti kézirat kézzel festett ábráiról! Ezek teszik fel a műre a koronát, teszik igazán széppé és élvezetessé a tartalmában oly értékes kötetet.

Nagy szolgálatot tett a magyar vadászati kultúrának a Zalaerdő ZRt., személy szerint Feiszt Ottó vezérigazgató, ennek a párját ritkító vadásztörténeti kuriózumnak a megjelentetésével, ezzel járó sok-sok-munka és bizonyára nem kis költség vállalásával. Jó helyre tette a pénzét az FVM Vadászati, Halászati és Vízgazdálkodási Főosztálya is, amikor a könyv kiadását támogatta. S minden elismerést megérdemel a fordítást végző Hopp Eszter is, aki nemcsak szakszerűen adta vissza a szöveg szakmai tartalmát, hanem gazdag szókincsének birtokában élvezetes olvasmányt, valódi műfordítást produkált.

A most ismertetett könyv tartalmánál, nyomdai kivitelénél és alacsony példányszámánál fogva igazi bibliofil csemege. Nem valószínű, hogy a vadászati szakirodalom és a szép könyvek valamennyi gyűjtője hozzá tud majd jutni. Akinek viszont a birtokába juttatja a szerencse, az jól vigyázzon rá, mert egyre értékesebb lesz. S no persze: olvassa is!

Dr. K. P.

Földtudományi művek bemutatója

Stílusos módon ünnepelte meg az **S**idei Föld Napját a *Magyar Állami Földtani Intézet (MÁFI): a földtudományok művelőinek legújabb tudományos műveiből rendezett bemutatót az intézet budapesti, Stefánia úti, Lechner Ödön által 1900-ban felépített, szecessziós ízlésű pompás székházának dísztermében.*

A Magyarhoni Földtani Társulattal karöltve rendezett könyv- és térkép-bemutató értékes anyagából *három* olyan művet emelünk ki, amelyek – megítélésünk szerint – az erdészettudományt is, az erdészeti gyakorlatot is közvetlenül érintik.

Hazánk földtani térképe

Erdészek, ökológusok stb. számára felesleges magyarázni, hogy az erdő, mint bonyolult, összetett geo-bio-ökoszisztéma megismerése és helyes kezelése szempontjából milyen nagy jelentőségű a termőhely, azon belül a geológiai viszonyok alapos ismerete (alapkőzet, geomorfológia, hidrológia).

Ehhez nyújt nagy segítséget az a hatalmas térképmű, amely a „*Magyarország 1 : 100.000-es digitális térképsorozata*” címet viseli és ami Gyalog László szerkesztésében, a múlt évben készült el. Amint a sorozat címe is sejteti, a térképmű CD-lemezen is megvásárolható a MÁFI könyvtárában.

Az említett műhöz szorosan hozzátartozik a „*Magyarország fedett földtani térképéhez (az egységek rövid leírása)*” című írásmű, ugyancsak Gyalog László szerkesztésében.

A Bükk hegység földtana

Erdészeti szempontból is fontos művet mutatott be *Dr. Pelikán Pál*: az általa szerkesztett „*A Bükk hegység földtana. Magyarázó a Bükk hegység térképéhez (1:500.000)*” című könyvet.

Ez a mű bővebb kifejtése annak, amit a Bükki Nemzeti Parkról szóló monográfia a hegység földtani felépítéséről és fejlődéstörténetéről, valamint felszínalakításáról tartalmaz, s amelyre lapunk múlt évi decemberi számában már felhívtuk a figyelmet. Most ugyanezt meg tesszük annak földtani térképmellékletével kapcsolatban is, hangsúlyozva azonban, hogy *dr. Pelikán* mostani térképe már nem 1:100.000-es léptékű, hanem 1:50.000-es, vagyis jóval részletesebb.

Börzsönyvidék 3.

Végül *dr. Kecskeméti Tibor*, a Magyar Természettudományi Múzeum c. főigazgató-helyettese a „*Földtani kutatások eredményei a Börzsönyben*” című kötetet mutatta be, amely a „*Börzsönyvidék*” című könyvsorozat harmadik köteteként jelent meg, a *szobi Börzsöny Múzeum Baráti Körének kiadványaként*. Az előadó is, valamint *Fésű József György*, a *BMBK* elnöke is ismételt hangsúlyozta a szponzorok támogatásának jelentőségét abban, hogy a kötet megjelenhetett. E támogatók között ott volt az *Ipoly Erdő ZRt.*, valamint a *Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága* is.

Ez a könyv tulajdonképpen annak a konferenciának az előadásait tartalmazza komplett módon (ábrákkal, táblázatokkal, irodalomjegyzékekkel), amelyek 2003. október 31-én Szobon, a József Attila Művelődési Házban „*A mi Börzsönyünk*” címmel lebonyolított rendezvényen elhangzottak, s amiről lapunk 2004/1. számának 13-14. oldalán mi is közöltünk tudósítást.

Kedves, hangulatos színfoltja volt a MÁFI-székházbeli bemutatónak, hogy *Fésű József György* úr rendezésében a Börzsöny Múzeum Baráti Köre részéről két fiatal művész, *Tóth Edit* és *Tóth Tímea* egy kis alkalmi koncerttel, szép fuvola- és gitárszámokkal kedveskedett a népes hallgatóságnak.

Szobon is volt bemutató

A Börzsöny földtanáról szóló könyv bemutatóját a következő napon a BMBK szervezésében a már említett szobi művelődési házban kibővített formában megismételték.

Az előadó ebben az esetben is *dr. Kecskeméti Tibor* volt. Ez annál is inkább szerencsés körülmény volt – az előadó szuggesztív, lebilincselő stílusán túlmenően –, mert *Kecskeméti* úr volt a könyv szakmai lektora. Így a tématerületen tökéletes otthonossággal mozogva, még a laikusok számára is teljesen érthető, bőséges és a kötet hat dolgozatát tematikai egységbe összefogni képes tartalmi vázlatot nyújtott. Közben megvilágította az egyes szerzők tudományos kilétét, személyiségét is, kiemelve börzsönyi munkásságuk eredményeinek újdonságait.

Kecskeméti Tibor aláhúzta, hogy a kötet a *Börzsönnyel együtt egységben tárgyalja a Visegrádi-hegység földtani felépítését és fejlődéstörténetét* is, mint ahogyan ez a valóságban is fennáll. Tehát a könyvet a Pilisi Parkerdő ZRt. területén dolgozó kollégáink is haszonnal forgathatják.

Szükséges a folyamatos tanulás

Erre a könyvforgatásra nagy szükség is van! Mert magunk is lemérhettük, hogy a *földtudományok területén alig fél emberöltő alatt* is milyen nagyarányú fejlődés ment végbe. Mi, erdészek előszeretettel hangoztatjuk, hogy az erdőt természetes ökoszisztémaként fogjuk fel és ennek megfelelően is kezeljük.

Ez a könyvbemutató sorozat is eszünkbe juttathatta azonban azt a különben nyilvánvaló tény, hogy ennek a rendszernek nem csak olyan szerves alkotóeleme a látszólag életelen, valójában szakadatlan mozgásban levő ásvány- és kőzetvilág, mint a tölgyfa vagy az egerész ölyv, hanem szó szerint is alapja. S nagyot téved és *póruljár az az erdész, aki 25-30 évvel ezelőtt szerzett szerény kis geológiai tudásából próbál ma is megélni*. Mert nemcsak, hogy egyenrangú partnere nem tud lenni az ökoszisztéma-gondozás területén ugyancsak ott tevékenykedő geológusoknak és talajtani szakembereknek, hanem még kommunikálni sem tud velük, oly sokat fejlődött a tudományterületnek még a szaknyelvezete is.

Melegen ajánlhatjuk tehát a most említett könyvek és térképek behatóbb tanulmányozását mind a Bükkben, mind a Börzsönyben és a Visegrádi-hegységben dolgozó kollégáinknak. De az ott tevékenykedő természetvédelmi szakembereknek, s ezen túlmenően pedagógusoknak, természetjáróknak, eme vadregényes erdős tájak minden barátjának.

Néprajzi filmek

Az érdekes, fényképfelvételek vetítésével kísért könyvismertetés megragadó voltát fokozta, hogy *dr. Hála József* geológus, a MÁFI főmunkatársa, aki emellett képzett, okleveles néprajzos is, levetített három néprajzi tárgyú kisfilmet is.

Ezek közül a „*Méhkeresés*” című film a Börzsönyben, Bernecebaráti községben készült. Azt mutatja be, hogy *Pálinkás József* erdei munkás és méhésztanár miként kutatja fel az erdőben odvas fában fészkelő méheket és miként szerzi meg tőlük a finom csemeget, a lépes mézet. Ez a tevékenység is a régi un. népi erdőkiélés egyik formája volt.

A „*Szikladal*” című kisfilm viszont a régi kőbányászok világába vezetett el bennünket, konkrétan a Gerecse-hegységbe, Tardosbányára. Az un. *munkadal* vagy *munkarigmus* nagy jelentőségű volt valaha az egy-

szerű szerszámokkal csoportosan végzett munka mozdulatainak összehangolása szempontjából (ékbeverés, a lehasított kötőmb görgős tovamozgatása stb.).

A „*Hangyatozás gyűjtögetés*” című film szintén egy ma már ritka népi mesterséget mutat be, a Nógrád megyei Kálló községben élő *Székely Lajos* példáján keresztül. Ezt az ugyan-csak régi mesterséget talán még ma is űzik mások is itt-ott az országban.

Székely Lajos az ősi népi tapasztalatok segítségével begyűjtött és pörkölt hangyatojást literben mérve a Fővárosi Állat- és Növénykertnek adta el madáreleség céljára.

Mind a három filmnek egy-egy kópiáját ma már a néprajzi filmek nemzetközi archívuma is őrzi Göttingenben.

Dr. K. P.

A 7000 lámpa, csillár és világítótest háza!

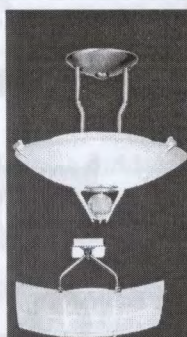
Szeretné egy helyen látni az összes lámpát, csillárt és világítótestet, amely csak elképzelhető?

Mi: a budapesti Molecz-Fény, kívánságát ezentúl teljesíthetjük. A Molecz cég Ausztria legnagyobb lámpagyártó vállalata és világszerte majdnem minden kontinensen sikeresen működik. Így biztos lehet abban, hogy kompetens partnerrel áll szemben.

Címünk: Molecz Fény Csillárúrház
1113 Budapest, Karolina út 17. Telefon: (1) 385 22 12.

Mintatermünkben 800 m²-en 7000 féle világítási cikk között válogathatnak.

Az EFDSZ tagjai számára az alábbi vásárlási kedvezményt biztosítjuk vásárlásonként:
20.000 Ft feletti vásárlásnál -5%. 100.000 Ft felett -10%, 150.000 Ft felett -15% engedményt adunk.

Seres József művészete

Nem mondható elterjedt gyakorlatnak, hogy egy kommunális feladatokat ellátó műszaki vállalat reklámtárgynak készült falinaptárát természeti-vadászati tárgyú festmények reprodukcióival teszi dekoratívvá, szemléletessé.

Márpedig a Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Társaság (röviden: VÜSZI) ezt tette 2006. évi naptára esetében. A helyzet azonban legott érthetővé válik, ha tudjuk, hogy a kht. műszaki igazgatója dr. Krassay László okl. erdőmérnök, az ERTI egykori tudományos munkatársa, gödöllői városi képviselő; a képek alkotója pedig Seres József, a VÜSZI dolgozója.

Seres József a benne rejlő festői hajlamot önállóan, autodidakta módon fejlesztette alkotó tehetséggé, örvendetes módon gyarapítva ezzel a magyar természet- és vadászfestők taborát. Önvalomása szerint Csergezán Pál és Muray Róbert volt művészi példaképe.

Enyhén szólva nem volt rossz választás. Mert van-e vajon ember, aki e két – már életében klasszikussá vált – nagy mester hatása alól képes kivonni magát képeik szemlélése közben?

Nem vonhatta ki magát Seres József sem. Ám az is kétségtelen, hogy *tehetsége gyorsan megtalálta a maga útját, saját stílusát*. A képek homlokterében nála is a vad áll, még akkor is, ha ez nem több, mint a tágas égbolton kergetőző aprócska szalonka-pár. Amíg azonban például Csergezán Pál művészetét a részletek, mondjuk, vaddisznószőr-mélységű kidolgozottsága jellemzi, addig

Seres képeit egy opálos tónus vonja be. Az alkotó megfigyelőképességének köszönhetően minden valósághű az ő képein is, mégsem fényképszerűen élesek. Mert ezt a valóságot a művész szeme és keze mintegy derengő álomszerűséggé absztrahálta.

Művészete másik jellegzetességének azt véljük, hogy csaknem minden festményén az erdő-mező és a vad mellett *jelen van a két őselem: a víz és a levegő* is, többnyire együtt. A víz olykor egy tágas tófelület, máskor azonban csak egy kis dagonya vagy a keréknyomban összegyűlt tócsa. Csillogó tükröződése azonban mozdulatlanságában is mozgalmasságot visz az egyébként talán késő-őszi álomba merült erdő kihaltságába, csöndes, statikus nyugalmaiba.

A levegő, az égbolt néha csak egy kis bizonytalan szürkés-kék derengés formájában van jelen Seres képein, de jellemzőbb a színekkel-fényekkel telített, már említett tágasság, amely ablakot, kaput nyit a szemlélő számára a szoba falán a természeti tájra.

Így érzi ezt a szép naptárhoz ajánlást író Krassay László is; befejezésül az ő soraiból idézünk.

„Amikor kinyitjuk a naptárt, rátekinünk egy-egy képre és átéljük a művészi szép élményt, úgy érezzük, mintha kitarulna egy kapu és mi belépünk rajta. S abban a pillanatban részévé válunk az erdő életének. ... Az erdő ősi ritmusának ereje áthullámszik rajtunk ... érzékeljük, hogy az illatok, a látvány és a hangok beleszövődnek az erdő csendjébe ... Seres József ezt a csendet festette meg képein oly érzékletesen.”

Dr. K. P.

Papp László (1931-2006)

Baján, életének 75. évében rövid szenvedés után stroke következtében meghalt Papp László aranyokleveles erdőmérnök, a Gemenc ZRt. jogelődje, a Gemenci Áll. Erdő- és Vadgazdaság ny. igazgatója.

Szekszárdon született 1931. szeptember 15-én mezőgazdász családban. Elemi és középfokú iskoláit is szülővárosában végezte el. 1950-ben iratkozott be a soproni Eirdőmérnöki

Karra, ahol oklevelét 1954-ben szerezte meg.

Ezt követően *egész szakmai pályafutása az alsó-dunaártéri erdőkhöz kötődött*. Volt erdőművelési előadó és erdészetvezető-helyettes Pörbolyön, erdészetvezető Bátaszéken, erdőgazdasági szakfelügyelő, termelési osztályvezető és főmérnök vállalatának bajai központjában. Végül 1975-től 1990-ben történt nyugállományba vonulásáig pedig igazgató. Már vállalatvezetőként irányította a GÁEV új, impozáns székházának felépítését.

A vezetése alatt álló gazdaságnál – a közismerten problematikus adottságok, a gyakori nagy dunai árvizek ellenére – mind az erdőgazdálkodást, mind a vadgazdálkodást az eredményesség és magas szakmai színvonal jellemezte, de fejlődött a fafeldolgozás is (pl. ő hozta létre az érsekcsanádi fűrészüzemet).

Bár az 1950-es, -60-as évek fafajpolitikai irányelvei a jó vízellátású termőhelyek természetes faállományain is nyomot hagytak (nyárasítás), mégis az ottani élővilág ma is nagy ökológiai értéket jelent. Jelentős, maradandó fejlemény volt ebből a szempontból, hogy közreműködésével valósult meg 1979-ben a Gemenci Tájvédelmi Körzet. A gemenci szarvasgazdálkodás eredményei pedig nemzetközi elismerésnek örvendenek. Mind ezektől Papp László neve ma már elválaszthatatlan.

Munkásságát az Eredményes Fásításért Emlékérem /2x/, az „Erdészeti Kiváló Dolgozója” miniszteri kitüntetés /3x/ és a Munka Érdemrend ezüst fokozatának adományozásával ismerték el. Az Országos Erdészeti Egyesület pedig a 2002. évi bajai vándorgyűlése alkalmával a Kaán Károly Emlékéremmel tüntette ki, mint félévszázados tagsági viszsonnyal rendelkező eredményes tagját és Bajai Helyi Csoportjának lojális elnökét.

Szekszárdon az un. alsó-temetőben széles körű részvétől kísérve temették el a Gemenc ZRt. saját halottjaként, a római katolikus egyház szertartása szerint. Ravatalánál egykori

munkahelyének kollektívája nevében *Dombóvári Sándor* ny. humánpolitikai vezető mondott búcsúbeszédet.

Kocziha Jenő (1924 - 2006)

Budapesten 82 éves korában meghalt *Kocziha Jenő* aranyokleveles erdőmérnök.

Fenyőfőn született 1924-ben erdész családban. Pápán érettségizett 1943-ban. Még azon év őszén beiratkozott Sopronban az Erdőmérnöki Karra. 1944-ben azonban behívták katonai szolgálatra. Németországba vitték, ahol 1945-ben előbb francia, majd amerikai hadifogságba került. Ezért csak 1946 őszén tudta ismét itthon folytatni tanulmányait, amelyeket 1949-ben abszolutoriummal zárt le. 1950-1953-ban politikai meghurcoltatás áldozata lett. Így *erdőmérnöki oklevelét csak 1954-ben tudta megszerezni.*

Ezt követően *egész szakmai pályafutása az ERDÉRT Vállalathoz kapcsolódott* (Alsózsolca, Balatonszentgyörgy, Pestlőrinc, budapesti központ). Innen is vonult nyugállományba 1984-ben.

Hamvait Budapesten, a farkasréti Mindenszentek Plébánia templomában, az altemplom urnafalában helyezték el a római katolikus egyház szertartása szerint, családja, egykori évfolyam és munkatársai részvételével kísérvé.

Dr. K. P.

Normális?

Annak ellenére, hogy – úgymond – majdnem ebek harmincadján vagyunk már, elkeseredésre semmi ok, polgártársak!

Ugyanis ha minden jól megy, nem sokára túltengünk majd az energiától. Hihetetlen? Pedig így van. Az olasz Enel cég ugyanis árajánlatot tett hazánk energiaiparának megvásárlására, és a mi igen tisztelt honatyáink többsége hajlandó is lenne az üzlet megkötésére. Két okból is. Ad 1: nem kerülne pénzbe az energetikai üzemek fenntartása, fejlesztése. Ad 2: nekik is biztosan csurranna vala-

micske a bugyellárisukba. No meg aztán az Enel cég ígérete sem elvetni való: felépítenék a mohi erőmű 3. és 4. részlegét, szélerőműveket állítanának fel, és (kapaszkodj, ember!), vízierőműveket állítanának fel az Ipolyon! Nem a Dunán, nem a Vágon, de még a Garamon sem, hanem egyenesen az Ipolyon! Az Ipolyon, amelybe szinte hordani kell a vizet. Ezek a taljánok készpénznek vették a trianoni megállapítást, miszerint az Ipoly hajózható folyó, de közelről talán még nem is látták azt. Talán még azt is tervezik, hogy hajón hordják majd fel rajta az erőművek berendezéseit. Az ő dolguk.

Annak idején kormányunk azzal az érvvel kezdte építeni a Jaslovské Bohunice-i erőművet, hogy ezzel fedezhetjük majd energiaigényünket. Nem úgy lett. A mohi erőművet azért kezdték építeni, mert most már az biztosan megoldja a gondot. Az államét meg is oldotta, számunkra meg csak az egyre emelkedő villanyárak maradtak. Gyaláztuk is érte az államot becsületesen. Most aztán másnak adta az egészséget, fájjon mások feje tőle. Gyarapítson, fejlesszen, mert mi már az államot nem szeretjük. Minket ugyan fog-e majd szeretni az az olasz, ha majd kikalkulálja a villany árát?

Felesleges dolog idegeskednünk ezen, ne pazaroljuk az energiánkat hiába. Tanuljunk inkább olaszul, hogy majd annak idején a saját nyelvén „köszönthessük” szívhez szóló szép üzenettel az olasz cég anyukáját.

Belányi Gyula

/Forrás: „Honti Lapok”, Ipolyság, Szlovákia./

Hírek

Kitüntetés. Szakszervezetünk Elnöksége az „*Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Emlékérme*” kitüntetését adományozta *Szalisznyó Károlynénak*, a Gyulaj ZRt.-nél működő szakszervezeti bizottságunk titkárának hosszú időn át kimagasló eredménnyel kifejtett szakszervezeti

munkásságáért, nyugállományba vonulása alkalmából. A kitüntetést országos titkári értekezletünk alkalmával Budapesten *Herczeg Miklós*, az EFDSz főtitkára adta át köztisztletnek és szeretetnek örvendő kolléganőnknek, aki a titkári tisztséget *Kárársz Attilának*, a részvénytársaság Tamási központjában dolgozó erdőművelési előadójának adta át /aki erdőmérnöki oklevelét 1997-ben szerezte meg Sopronban/.

*

Személyi hír. Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság Igazgatósága *Sódar Pált*, a Kiskunsági Erdészeti és Faipari ZRt. vezérigazgatóját beosztásából felmentette, mivel öregségi nyugdíj jogosultságát megszerezte és nyugállományba vonult. Utóda a vezérigazgatói poszton *Kiss Béla* okl. erdőmérnök, a részvénytársaság eddigi termelési vezérigazgatóhelyettese.

*

A Kerekérdő Alapítvány – amely szombathelyi székhellyel működik – a Nemzeti Civil Alapprogram támogatásával országos erdő-fórumot rendezett *Bakonybélben*, amelyen Szakszervezetünket *Herczeg Miklós* főtitkár képviselte. *A fórum meghirdetett célja* a párbeszéd és megegyezés keresése volt az erdők ügyével hivatás-szerűen foglalkozók és a civil társadalmi csoportok, szektorok, ágazatok között. *Kilenc előadás* hangzott el, a következő *három témakörbe* csoportosítva: 1. Erdészeti és természetvédelmi stratégiák, jogi szabályozás, strukturális változások. 2. Tartamos erdőgazdálkodás és természetvédelem a Bakonyban. 3. Társadalmi igények, társadalmi részvétel és kontroll, a civil szervezetek szerepe. A konzultációs programban szerepelt a *Pro Silva mozgalom* is, mint híd a természetvédelem és az erdészet között.

*

Bakonyi vándorgyűlés. Az Országos Erdészeti Egyesület idei vándorgyűlését a Bakonyban bonyolították le, a térségben tevékenykedő erdésze-

ti gazdálkodó szervezetek és intézmények együttes szervezésében. A kétnapos rendezvény első napján előzetes bejelentkezés alapján *nyolc szakmai program* valamelyikén vehettek részt az érdeklődők. A *baráti találkozó* színhelye és egyben a rendezvény fő bázisa a balatonkenesei honvédségi üdülő volt. A második napon a *pápai színházban zajlott le maga a közgyűlés*. Ezen iktatták be tisztségükbe az Egyesület májusban megválasztott új vezetőit és adták át az egyesületi kitüntetések.

A vándorgyűlésről részletes tudósítást közöl társlapunk, az OEE sajtóorgánuma, az „Erdészeti Lapok” júniusi száma.

*

Szakirányú továbbképzés. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kara 2006 szeptemberében négy szemeszter időtartamú *energiagazdálkodási szakmérnök* képzést indít mérnöki vagy közgazdasági oklevéllel már rendelkező személyek részére. A képzés *önköltséges*, a térítési díj szemeszterenként 130.000 forint.

A *megszerezhető szakképzettség*: egyetemi oklevéllel rendelkezőknek „okleveles energiagazdálkodási szakmérnök”; főiskolai oklevéllel rendelkezőknek „energiagazdálkodási szakmérnök”; nem mérnöki oklevéllel rendelkezőknek „energiagazdálkodást szakértő”.

*

„**Muzsikál az erdő**” címmel művészeti napokat rendez az azonos elnevezésű alapítvány a Mátra erdeiben 13 helyszínen július 1-9. között. A rendezvény koncepciója az erdő és a zene közös megjelenítése. A programban szerepelnek: erdei és templomi koncertek, kirándulások, falusi vendéglátás és gasztronómia, népzene és néptánc, ismeretterjesztő előadások. A megvalósításban több mint 200 erdész, zenész, művész és önkormányzati tisztségviselő vesz részt. *Bővebb felvilágosítással* az Egererdő ZRt. Bátorfyerényei Erdészete szolgál a 06/32-553-320/38 telefonszámon.

*

Halálozás. Pécsen 73 éves korában meghalt *Berecz Vidor* erdőmérnök, akiről tudósítónk egyelőre csak annyit tudott, hogy repatriált Svédországból. Köszönettel fogadnánk minden olyan információt, amely bővebb felvilágosítással szolgálna kilétével kapcsolatban.

*

Zalai Életrajzi Kislexikon címmel kötet jelent meg a Zala Megyei Önkormányzat szponzorálásával, valamint a Zala Megyei Könyvtár és Levéltár messzemenő támogatásával, amely többek között *számos neves erdészeti, vadászati, faipari és természetvédelmi szakember rövid életrajzát is tartalmazza*. Ez elsősorban Szakács László okl. erdőszaktanár, Bedő-díjas, a Zalaerdő ZRt. területvezető erdésze gyűjtő és feldolgozó munkájának köszönhető.

A mű az Interneten is megtalálható.

*

Egyesületi kitüntetések. Az OEE küldöttközgyűlése ebben az évben a következő kollégákat tüntette ki hosszú időn át kimagasló eredménnyel kifejtett szakmai-egyesületi munkásságukért. *Tiszteletbeli tagsági címet* és díszoklevelet kapott dr. Tóth János Franciaországban élő magyar származású erdőmérnök. *Bedő Albert Emlékéremet* kapott: dr. Kondor Antal, dr. Péti Miklós és Szekeres György. *Kaán Károly Emlékéremmel* tüntették ki Börzsei Lászlót, Stubán Árpádot és dr. Varga Szabolcsot. *Elismerő oklevelet* 18 egyesületi tag kapott.

*

Új kilátótorony. A Pilisi Parkerő ZRt. Budapesti Erdészete a Budai-hegység legmagasabb pontján, az 559 méter magas *Nagy-Kopasz-hegyen* kilátót épített. A nemzetközi hírnévnek örvendő nagy vadászfestőnkéről, néhai Csergező Pálról elnevezett hatalmas létesítmény igen sajtószerű felépítésű. Földszintje betonból készült, a többi hat szint pedig fából, rácsosított oldalfal kialakítással és a látogató esetleges tériszonyára való tekintettel úgy, hogy mindig

Címképünk Adamik Miklós /Gyöngyös/ felvétele: „Legény a kukoricásból”.

csak egy szintet lehet látni a kilátóban való felfelé haladás közben. A legfelső szintről viszont csodálatos kilátás nyílik az egész Buda-vidék hegyes-erdős tájaira.

*

Emlékkő Hejcé. Egy két és fél méteres gránittömbből kialakított emlékkövet helyeztet el a Hejce melletti Borsó-hegyen január 19-én lezuhant szlovák katonai repülőgép becsapódásának helyén a terület erdőségeit kezelő Északerdő ZRt. A köre a negyvenkét halálos áldozatot követelő tragédiára emlékeztető bronztablát erősítettek. A megemlékezésen részt vett Martin Fedor szlovák honvédelmi miniszter; az elhunyt katonák több hozzátartozója is megjelent. („Népszabadság”)

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVI. évfolyam 2. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete
1061 Budapest, Jókai tér 9.
Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkár
A Szerkesztő Bizottság:
Barta László, Fritsch Ottó,
Gilicze Péter
Herczeg Miklós (elnök)
Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-302-5154

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

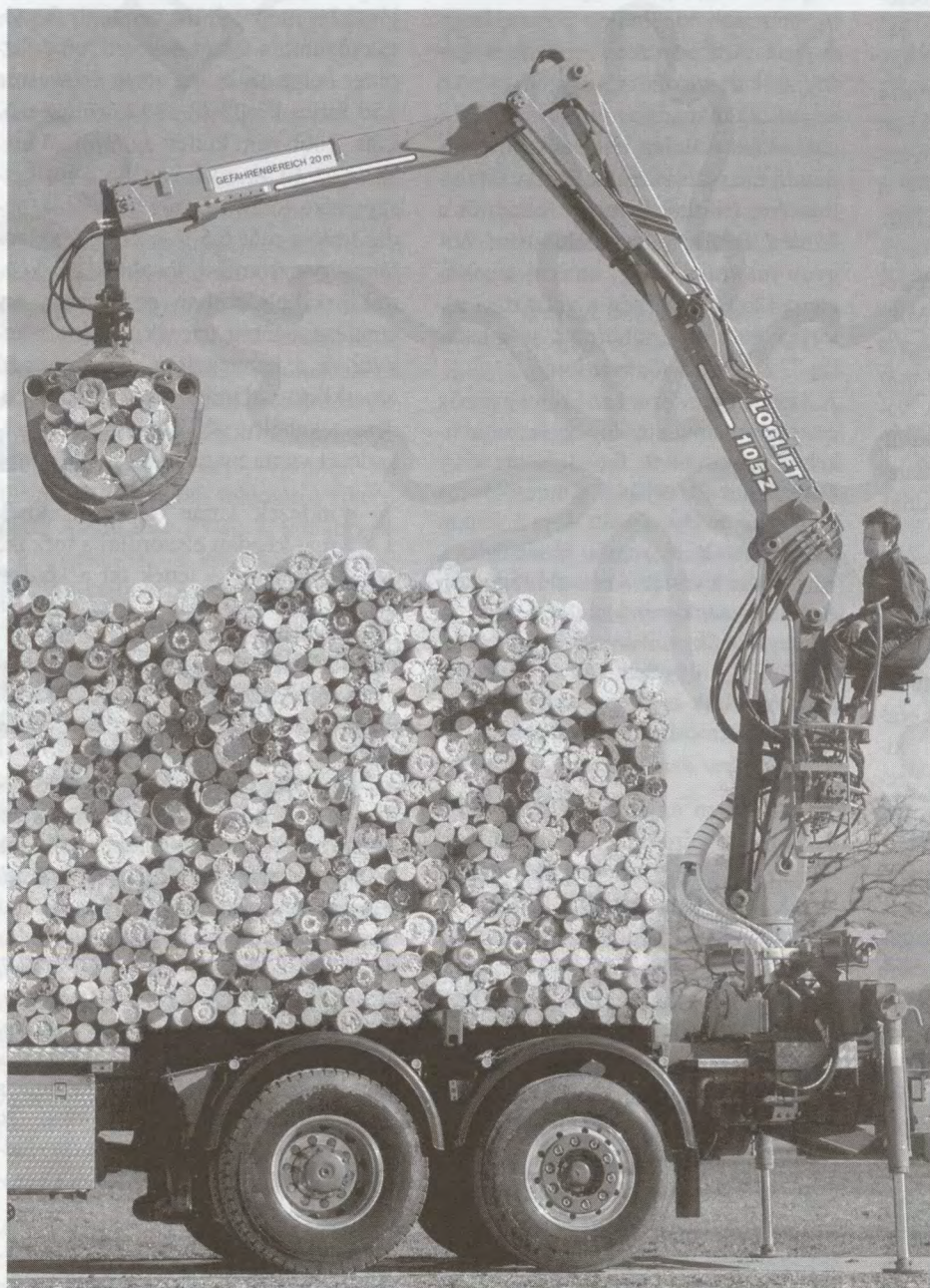
A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárúsi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XVI. évfolyam 3. szám, 2006. október

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Konvergencia

*

Országos Erdőforum a
Nyírségben

*

Erdészeti Információs
Központ Nyíregyházán

*

Erdőrendezési Napok a
Zemplénben

*

„Győzzön a jobbik!”
Szakszervezeti Sportnapok

*

Tanév elején

*

1956!

*

Nekrológok

*

Nyugdíjasoknak –
nyugdíjasokról

*

Nyugdíjas megszorítások

*

Vadászati emlékhelyek
számbavétele

*

Hírek

Konvergencia

(avagy az illúziók alkonya ?)

Hosszan elhúzódó hűvös, esős tavasz után forró, időnként heves viharokkal tarkított nyár következett az idén – az utóbbi nem csupán meteorológiai, hanem politikai-közéleti értelemben is. Az (ismét) hatalomra került MSzP-SzDSz koalíció új kormánya, elsősorban Gyurcsány Ferenc miniszterelnök időhúzás nélkül belefogott úgynevezett reformjainak beindításába. Azért írjuk így, hogy „úgynevezett”, mert ennek a *reform* szónak az értelme az utóbbi években már teljesen deformálódott, kiüresedett. Valaha ennek hallatán még a XIX. század első felének történelme, valóban országépítő-fejlesztő reformnemzedéke jutott eszünkbe, gróf Széchenyi István, báró Wesselényi Miklós és társaik. Manapság azonban a reform szó hallatán a kis ember már idegesen rándul össze, mert tudja: valami megint nem fel-, hanem leépül; valamit ismét babrálni és elrontani a hatalom, valamivel ismét szaporodnak gondjai-bajai.

Gyorsan az arcára fagyott az a mosoly a *köztisztviselői gárdának* is, amely négy évvel ezelőtt elöntötte az akkori tisztességes béremelés alkalmából. Mert gyorsan kiderült, hogy az államigazgatás „reformja” nemcsak a közel másfél évszázados múltú Belügyminisztérium megszüntetését jelenti. Sőt nem is csupán a köztisztviselői jövedelmek megnyirbálását, bérük több évének ígérkező befagyasztását. Hanem drasztikus létszámleépítést, nagyarányú elbocsátásokat. Amint a többit, úgy ezt a *késérő pirulát is fokozatosan adta be a kormány a társadalomnak*. Először csak ötezer főről szóltak a híradások. Azután kiderült, hogy ez a „program” 2007 végéig szól (egyelőre), s a továbbiakban már 20 ezer közszolga lapátra tételéről beszéltek. „Nem semmi”, különösen, ha azt vesszük figyelembe, hogy magának az államhatalomnak (nem egy esetben a lojalitásért hűségjutalomból hi-

vatali székbe juttatott) kiszolgálóiról van szó. Úgy látszik, hogy hasonlóképpen jár a 2002-es választások másik nagy nyertese, a *pedagógus-társadalom* is. A kötelező óraszám emelése mellett több ezer fős, talán a tízezret is elérő elbocsátást emlegetnek.

Nem sok idő kellett ahhoz, hogy az utca egyszerű embere is fel fogja: katasztrofális helyzetben van az ország, bár ezt a miniszterelnök – egyébként minden elismerést megérdemlő ékesszólásával – igyekezett el-tussolni, cáfolni. S legott felmerült a kérdés szerte a társadalomban: *hogyan jutottunk idáig*, amikor két hónappal korábban még a választási retorika szerint „dübörgött a gazdaság”? *S ki a felelős mindeztért?*

A kormányzat azonban a magyarság esetében mindig beváló, egyszerű taktikához folyamodott: figyelem-eltereléshez. Bedobott néhány gumicsontot a tömegbe, amely azután kapva kapott azokon és a lényegről elfeledkezve, megkezdte a részleteken való rágódást. A gumicsontok mindenkit érdeklő, érzékeny témák voltak: az egészségügy átalakítása, ügyeleti díjak, vizitdíj, gyógyszerárak emelése, kamatadó, az euró bevezetésének lehetséges határ-ideje stb.

Miközben az emberkék ezeken a részletkérdéseken nyámmogtak, azonközben a honatyák és honanyák sem tétlenkedtek. Először is bebiztosították magukat. S államkarcsúsítás ide, államkarcsúsítás oda – *úgy döntöttek, hogy az országgyűlési képviselők száma változatlan marad*. Végül is nem a fejnél karcsúsodik az ember, hanem lefelé, nemde? Azután fokozatosan adagolva, nehogy a közhangulat esetleg túlhevüljön, megindult az információk óvatos nyilvánosságra hozatala az ország helyzetéről is. Kiderült, hogy a *külső állam-adósság* pottom 14-16 billió forintocskára körül mozoghat, persze nem forintban fizetve. Pontos számot nem olvastunk, de hát egy-két billió ugye-

bár nekünk amúgy sem sokat számít. Akasztott embernek sem sokat számít már, hogy 14 vagy 16 milliméteres kötélén himbálódzik.

Ijesztő hírek jelentek meg az *államháztartás belső hiányával* és annak növekvő irányzatával kapcsolatban is. Nem csoda, hogy ezek hallatán jócskán megrendült nemzeti fizet-eszközünk, a forint nemzetközi pénzügyi helyzete is. Az euró árfolyama 250 forint körüliről 280 körülre szökött. Több sem kellett az *inflációnak*: az is az EU-s elvárás több mint kétszeresére lódult. Banki szakértők pedig jövőre már 6,5-7, esetleg 8 százalékos pénzromlást jósolnak. A közműdíjak, elsősorban az energia ár-emelése a többi termék, főként a kenyér, s a kenyér fogalmába tartozó árucikkek, valamint a tömegközlekedési, a kábeltv. stb. díjak gyors emelkedését vonta maga után.

Mindezek láttán az embereknek már kezdett elszorulni a torkuk. *Mi lesz velünk?* – tették fel a kérdést maguknak, elsősorban a szegények: a minimálbéren dolgozók, a munkanélküliek, egyedülállók, rokkant- és kistenyudíjasok. Mert a *reálberek* szakértői megnyilatkozások szerint is *nemsokára kb. 4 %-kal csökkennek*.

A nyugdíjakkal kapcsolatban a média is feltette a kérdést: meddig bírja még ezt a nyugdíjrendszer? A miniszterelnök pedig kijelentette: *az állam belefáradt a gondoskodásba*.

Nyilvánvalóvá vált, hogy a *paternalista, gondoskodó állam, a jóléti modell eszméje nem csak válságban van, hanem ennek az illúzióknak talán évtizedekre bealkonyult*. „Át kell alakítani a nagy ellátórendszereket” – mondja a maga sikamlós nyelven a politika. „*Itt a kijózanodás ideje*” – mondta Pal-kovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének elnöke.

Konvergenciaprogram! Lapzártánk idején ez volt a közélet kulcsszava, reggeltől estig „ez folyt a vízcsapból”, a médiából. Egy újabb program a rendszerváltás óta készült

és beharangozott tucatnyi, nagy garal történt meghirdetésük után gyorsan padlásra került programok sorában? Ez más: *ez brüsszeli ukázra készült*. S a brüsszeli betérjesztés előtt kilenc nappal úgy lobogtatta meg a kormány, mint megváltásunk zálogát, bár a tömeg akkor még talán egy betűt sem látott belőle; meglehet, hogy azóta sem sokat. Mert minket már nem a Megváltó vált meg, hanem a pénz. Az EU-s pénz. A kormány nyilván arra játszik, hogy ezután megnyílnak az eurós bőségszaruk a 2007-2014 közötti uniós költségvetési ciklusban és ez majd kihúzza az országot a csávából. Úgy legyen.

Ami a szakszervezetek viszonyulását illeti az események alakulásához, azt állapíthatjuk meg, hogy *a mozgalom* országos viszonylatban talpra állt és *igyekezett fellépni* a kisembereket, a munkavállalókat sújtó megszorítások ellen. Júliusban a nagy szakszervezeti tömörülések demonstrációt szerveztek az Országház előtt az „új egyensúly programja” ellen, amely azonban felemásra sikeredett. Augusztus 23-án a konvergenciaprogramnak a kormányfőnél történt (feltehetően brüsszeli elvárás szerinti) megtárgyalása során már némileg határozottabbak voltak. Magát a megvitátást formálisnak tartották a felkészüléshez rendelkezésre bocsátott idő rövideje miatt. Szabó Endre, a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának elnöke a „Népszabadság”-ban megjelent tudósítás szerint ezt szögezte le: amit a kormány mostanság reform címén művel, az nem tükröz semmilyen átgondolt programot és nem helyez kilátásba progresszív irányú fejlődést sem. A tárgyaláson részt vett nagy partnerszervezetünk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés elnöke, dr. Vig László úr is.

ALiga Szakszervezetek (Gaskó István) és a Munkástanácsok Országos Szövetsége (Palkovics Imre) országos demonstrációs bizottságot szervezett és október közepére nagy tüntetésre készül a dolgozókat sújtó kormányzati megszorítások el-

leni tiltakozásképpen. A bizottságba várják mindazokat a szakszervezeteket, amelyek nem értenek egyet a kifogásolt kormányzati intézkedésekkel. A demonstrációra pedig szintén várják a hasonlóan érző bérből és fizetésből élő dolgozókat.

Volt, aki ennél sokkal keményebben fogalmazott, mégpedig éppen a munkáltatói oldalon az Országos Érdekegyeztető Tanácsban. Demján Sándor, az egyik legnagyobb, legtekintélyesebb vállalkozó visszatért a már-már feledésbe merülő „hogyan jutottunk idáig” és „ki a felelős” alapkérdéshez és felvetette: *büntetőjogi felelősségre vonást kell alkalmazni politikai büntettek elkövetéséért*. (Később ugyanezt pedzette meg Orbán Viktor, az ellenzéki Fidesz elnöke is.)

Megjegyezzük: Demján Sándor ezt felvetette, de nem ő találta fel. Emlékezzünk: a politikai büntett fogalmát és az érte járó felelősségre vonást 1945-ben a német háborús főbűnösök nürnbergi perének idején a nemzetközi katonai törvényszék állította fel. S ennek alapján nem csak Nürnbergben, hanem pl. hazánkban is nem egy személyt ítélték súlyos büntetésre, sőt halálra is, mint pl. Bárdossy László volt miniszterelnököt. Persze, ma már nem 1945-öt írunk. Mindazonáltal a politikai felelősségre vonás eszméjét érdemes felszínen tartani, ha már a *politikai etika szükségességének hangoztatása nem vezetett eddig egyről kettőre*.

Közben a sok panasz és kritika hatására a kormánypárti oldal is kezdett magára találni és felvette a kesztyűt a politikai támadásokkal szemben. Azzal érvelnek: ha a jobboldal került volna hatalomra és megpróbálta volna valóra váltani irreális kampányígéreteit, hónapok alatt összeomlana az ország gazdasága. Mondják továbbá: az Orbán-Torgyán kormány a kormányzása idején még az 1998-as ígéreteit sem teljesítette. A Gyurcsány-csomag fájdalmas, de elkerülhetetlen, mert *ha nem felelünk meg a brüsszeli előírásoknak, akkor a Magyarországnak szánt fejlesztési összegeket is elveszítjük*. A Fidesz és barátai kritikáikat csak a négy évre

szóló kormányzati kampányígéretnek és a megszorító intézkedések összevetésére építik, figyelmen kívül hagyva a hosszabb távra szóló Új Magyarország Fejlesztési Terv programjait.

Akülföldi szakértői megnyilatkozások a Gyurcsány-féle egyensúlyi intézkedés-csomaggal kapcsolatban óvatosak, várakozást tükröznek, esetenként pozitívak, sőt még keményebb magatartást kívánók voltak. A lényegét talán az a külföldi minősítő intézeti vélemény fejezte ki leginkább, amely szerint Gyurcsány Ferenc volt az első felelős magyar politikus, aki hozzá mert nyúlani az évtizedek óta halmozódó problémátömeghez és fel merte vállalni a népszerűtlen intézkedések politikai kockázatait.

Nagyjából itt tartunk most, 2006 szeptemberében. Nem valószínű (bár nem is kizárt), hogy az önkormányzati választások előtt további súlyos bejelentésekkel rukkolna ki a kormány. Éppen eleget kockáztatott már eddig is a politikai népszerűség szempontjából. Azt azonban nem tudhatjuk, hogy még mi van a tarso-lyában. Az elmúlt hónapok fejleményei nem sok alapot nyújtanak a derűlátáshoz. Várakozunk, s majd meglátjuk ...

Dr. K. P.

Brüsszelben az EU agrárminiszteri tanácsa a közelmúltban elfogadta a vidékfejlesztés stratégiai útmutatóját, amely a jövőben a nemzeti vidékfejlesztési tervek alapjául szolgál. A fő fejlesztési irányok: a gazdaságok versenyképességének javítása és az erdőgazdálkodás; a környezet és vidék, az életminőség és a diverzifikáció javítása.

*

Kínában a fával történő takarékoság ösztönzése érdekében megadóztatják az étkezéshez használt, fából készült, eldobható evőpálcikák gyártását. A hatalmas országban erre a célra évente jelenleg 1,5 millió köbméter faanyagot használnak fel. Az intézkedés érinti a japánokat is, akik nagy mennyiségű evőpálcikát importálnak Kínából.

„Jelen, jövő: magánerdő”

Országos Erdőfórum a Nyírségben

Szakmánk, az erdészet nem tartozik az államigazgatás felső köreinek dédelgetett gyermekei közé. Eddig örültünk, ha szökőévenként egyszer láhattuk köreinkben saját ágazati miniszterünket. Most meg ez történt, hogy egyszerre kettő is eljött közénk: Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési, valamint dr. Veres János pénzügyminiszter.

*

Ezt a nem mindennapi eseményt a MEGOSz-nak, vagyis a *Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének* köszönhattuk, amely *Országos Erdőfórumot* rendezett, s erre hívta meg a két illusztris személyiséget.

A helyszín sem volt mindennapi. Nyíregyházától keletre, Napkor község határában, a nemrég elkészült, gyönyörű Harangodi Erdei Iskola területén állították fel azt a hatalmas sátrat, amelyet szaktársaink közül már számosan ismerhetnek az OEE vándorgyűléseiről. Ebben gyűlt össze kb. 450 szaktársunk (vagy talán több is) a szélrőzsa minden irányából, hogy autentikus forrásból kapjon tájékoztatást a bennünket mostanság leginkább foglalkoztató kérdésekről.

Persze, a kissé ismeretlen, de mindazonáltal kellemes helyszín kiválasztása nem a véletlen műve volt, ha tudjuk, hogy a fórum házigazdája, a MEGOSz alelnöke, Tamba Miklós egyben a Napkori Erdőgazdák Szövetkezetének elnöke; így jól ismerte a rendezés technikai lehetőségeit. A másik házigazda pedig a MEGOSz Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Erdészeti Integrátorok Szövetsége volt.

*

A fórum szeptember 10-én, vasárnap, az ebéd utáni időszakban kezdődött, a nyíregyházai Erdészeti Információs Központ délelőtti megnyitását követően. Vadászkiűrtök szignálja után Csinos Anita, a Nyíregyházai Főisko-

la Eötvös József Gyakorló általános Iskola és Gimnázium tanárnője, a rendezvény narrátora köszöntötte a résztvevőket és a vendégeket. Házigazdaként Tamba Miklós üdvözölte a megjelenteket. Ünnepe ez a mai nap, mert ennyi ember figyelmét tudták a magyar erdőgazdálkodásra irányítani, mondotta. Örömmel nyugtázta, hogy Gráf József miniszter délelőtti beszédében is megígérte segítségét az erdőgazdák számára. Rövid beszédét az alelnök ezzel zárta: okosan kell kihasználnunk a kínálkozó lehetőségeket.

*

Az emelvényen Tamba Miklós. Mellette az asztalnál: Luzai József, Gazda László, Gráf József, Csóka Péter,

Üdvözölte a fórum résztvevőit Luzai József, a MEGOSz elnöke is. Talán a helyszínre utalva, ezzel kezdte beszédét: „Nem az a fontos, hogy hol vagy, hanem hogy kik vannak körülötted.” Felhasználva a ritka alkalmat, a két miniszter egyidejű jelenlétét, röviden felvillantotta az erdészeti mai nemzetgazdasági jelentőségét: azt, hogy az ágazat évek óta pozitív befizetője a költségvetésnek, s fontos a munkahelyteremtő képessége a vidék életében. Ezért érdemes, sőt szükséges minél több tőkét befektetni az erdőbe-erdőgazdálkodásba.

*

Az ország művelt területéből ma már minden negyedik négyzetméter: erdő, amely 14-15 címen kapcsolható a vidékhez. Többféle funkciójának köszönhetően az erdő olyan közvagyon,

amelyből mind a tíz millió magyar állampolgár profitálhat. Az elnök kb. öt milliárd forintra becsülte az ágazat prosperitásához szükséges tőkeinjekciót. Sérelmezte viszont, hogy befizetéseiből csak részlegesen érkeznek a jogos visszafizetések, s azok is késve. A jelenlevő miniszterek irányában kifejezte azt a reményét, hogy ezzel kapcsolatban nem lesz csaldásban része az erdőgazdának. Végül nagyra értékelte azt a tényt, hogy Gráf miniszter úr ajtaja mindig nyitva állt a MEGOSz vezetői előtt.

*

A köszöntések elhangzása után ünnepélyes mozzanatra került sor. Dr. Sárvári János, a MEGOSz főtitkára átadta a Rimler Pál Emlékérmét, a szövetség 2004-ben alapított kitüntetését Jeszenszky András erdésztechnikus, a Napkori Erdőgazdák Szövetségének dolgozója részére a szövetkezeti, illetve magánerdőgazdálkodás terén huzamos időn át kifejtett eredményes munkásságának elismeréseként.

Ezt követően került sor magának az Országos Erdőfórumnak a megnyitására, amit Gazda László országgyűlési képviselő /MSzP/, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közigyelés elnöke mondott. Kifejezte afeletti örömét, hogy ennyien vannak együtt a rendezvényen, mert együtt könnyebb az úton végigmenni. S összefogással nem vagyunk annyira kiszolgáltatottak.

*

A fórum első előadójaként Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter lépett a mikrofonhoz. A miniszter elsősorban a következő hét esztendő kihívásaira koncentrált. Ez az EU-s költségvetési ciklus nyilvánvalóan igen fontos az Új Magyarország Fejlesztési Program megvalósítása szempontjából is.

Az országba remélhetően beérkező nagy összegű uniós támogatás észse-

rű felhasználásában az erdészetre is fontos szerep hárul.

A miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy milyen célok megvalósításához lehet majd támogatásért folyamodni. Ilyen lehet például: a szaktanácsadás, termelő csoportok támogatása, az erdő és az erdei termékek értékének növelése, új technológiák meghonosítása, földterületek első erdősítése, agrár-erdészeti rendszerek létrehozása (első alkalommal), erdészeti környezetvédelem, közjóléti célú fejlesztések stb.

*

Gráf József szerint az erdészet rendelkezésére álló támogatási keret várhatóan az eddiginek három és félszerese lesz majd. A finanszírozás nem központilag, hanem a minisztériumon keresztül történik.

A miniszter az erdők hármaskörének következtetés megvalósítására hívta fel az erdészeket. S arra, hogy *a politikát távol kell tartani a szakmától, a szakmaiságtól.* Az lenne a kívánatos, ha a szakma a magáénak érezné a kormányprogramokat és nem „felülről” ráerőltetettnek. Szervezeti kérdésekről szólva elmondta, hogy *a mezőgazdasági és vidékfejlesztési hivatalok nem lesznek az Állami Erdészeti Szolgálat részei,* mert az Európai Unió ragaszkodik az általa akkreditált kifizető ügynökséghez. A kérdésekre adott válaszában pedig Gráf József leszögezte: *az erdészek nem lesznek mostohagyerek a nemzetgazdaságon, illetve az agráriumon belül.*

*

Dr. Veres János pénzügyminiszter hasonlóan nagy érdeklődéssel várt előadásának elején kijelentette: a 19 erdészeti részvénytársaság és a három HM-erdőgazdaság kezelésében levő állami erdők jó kezekben vannak. Ezek a vállalatok jól kezelik az erdőket és jövedelmezően gazdálkodnak. A miniszter ezt a folyamatos nyereségséget várja tőlük továbbra is. Az erdők hármaskörével kapcsolatban azt is határozottan leszögezte, hogy *a célok fontossági sorrendisé-*

gét tekintve az első a termelési funkció.

Állami tisztségének megfelelően ezután a pénzügyminiszter is rátért a finanszírozási témákra. Elmondta, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben *biztosítani kell a nemzeti társfinanszírozást az uniós támogatásokhoz. Azokat csak kiegészítjük,* mert azon túl nincs több pénzünk önálló finanszírozáshoz. Az erdőgazdaság ügyét minél többen és komplex módon közelítsük meg, vagyis fejlesztési tervekben gondolkodva. Más programokhoz kapcsolódva is lehet pénzt „találni”, nem csak az agrárfinanszírozás terén. Ehhez közös fejlesztések, emberi-szakmai kooperációk szükségesek.

*

Dr. Veres János előadását „Az állami erdők szerepe és helye Magyarországon” címmel hirdette meg az Erdőfórum meghívója. Érdekes módon azonban a hozzászólások során senki nem tette fel a miniszternek, mint a legilletékesebb személynek, az ÁPV ZRt. felügyelőjének az államerdészeti dolgozókat manapság leginkább foglalkoztató kérdést: *privatizálják-e az állami erdőket?*

Pedig voltak jelen illetékes személyek, akik ezt megkérdézhették volna. Így azután kérdés híján ezzel kapcsolatos állásfoglalás sem hangzott el...

*

A két minisztert követően még Stefan Schenkel, az Erdőtulajdonosok Európai Szövetségének osztrák elnöke adott tájékoztatást a szövetség tevékenységéről. Ezután néhány felszólalásra nyílt lehetőség.

Négy felszólalásra futotta a rendelkezésre álló időből, amelyek zömmel magánerdőgazdálkodási finanszírozási kérdésekkel foglalkoztak. Válaszában Veres János egyértelművé tette, hogy az e téren *elmaradt kifizetésekre csak 2007. január 1. után kerülhet sor* (de már akár januárban), mert az EU irányában vállalt idejű költségvetési deficitet egyetlen forinttal sem akarják túllépni. Luzsi József elnök pedig arról biztosította a

magánerdőgazdákat és erdészeket, hogy kérdéseiket és véleményeiket a szövetség folyamatosan el fogja juttatni a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz.

Végül a nyíregyházai *Cantemus Kórus* szebbnél szebb énekszámokkal gyönyörködtette a résztvevőket, amelyek mindegyikének az erdő, a fa volt a témája.

A napkori Országos Erdőfórum a házigazda Támba Miklós MEGOSZ alnök zárszavával ért véget.

Dr. Király Pál

A Nyugat-Magyarországi Egyetem vezetői

Az Egyetem, valamint az Erdőmérnöki Kar vezetőségének négy éves megbízatása 2006. június 30-án lejárt. A Faipari Mérnöki Kar vezetőinek kinevezése 2008-ban fog lejárni, ott személyi változás nem történt. A kari dékánoktól kapott tájékoztatás alapján az alábbiakban közöljük az egyetemi vezetőség július 1-től érvényben levő felállítását, mint szaktársaink jelentős része szempontjából közérdekű szakmai információt.

Rektor: Prof. Dr. Faragó Sándor.

Általános rektorhelyettes:

Prof. Dr. Mészáros Károly.

Oktatási rektorhelyettes:

Prof. Dr. Takáts Péter.

Tudományos és külügyi rektorhelyettes:

Prof. Dr. Schmidt Rezső.

Gazdasági főigazgató: Herczeg László.

Egyetemi főtitkár: Dr. Merényi Mária.

Erdőmérnöki Kar

Dékán: Prof. Dr. Náhlik András.

Általános és oktatási dékánhelyettes:

Prof. Dr. Varga Szabolcs.

Tudományos dékánhelyettes:

Prof. Dr. Albert Levente.

Igazgatási és gazdasági dékánhelyettes:

Dr. Bidló András.

Dékáni hivatalvezető: dr. Varga Viktória.

Faipari Mérnöki Kar

Dékán: Prof. Dr. Molnár Sándor.

Általános és gazdasági dékánhelyettes:

Prof. Dr. Varga Mihály.

Oktatási dékánhelyettes:

Prof. Dr. Tolvaj László.

Tudományos dékánhelyettes:

Prof. Dr. Kovács Zsolt.

Dékáni hivatalvezető:

dr. Wesztergom Viktorné.

k.p.

Erdészeti Információs Központ Nyíregyházán

Jelentős szakmai létesítménnyel gazdagodott Kelet-Magyarország hasonlóban bővelkedőnek éppen nem mondható térsége, mindenekelőtt a magánerdő-gazdálkodás. Nyíregyházán átadták rendeltetésének a Kótaji út 35. szám alatt felépült Erdészeti Információs Központot. A létesítmény elsősorban a térség erdeiben már jelenleg is 70 %-os területi súllyal jelen levő magánszektor kívánja szolgáltatásaival segíteni. Itt nyer elhelyezést az eddig eléggé méltatlan elhelyezési körülmények között dolgozó ÁESz nyíregyházi erdőfelügyelőség is, amelynek munkája erősen összefügg a magánerdő-gazdálkodással, az erdőtelepítésekkel, fásításokkal. Mindezekért, bár a központot a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége, a MEGOSz hozta létre, azt jelentős összeggel támogatta a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (s annak volt Erdészeti Főosztálya) is.

Az átadási ünnepségre a városi és megyei közéleti személyiségek mellett szép számban gyűlt össze a MEGOSz tagsága és természetesen erdészeti szakemberek is az ország minden részéből.

Vadászkürtök szignálja és a Himnusz eléneklése után Csinos Anita, a Nyíregyházi Főiskola Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium biológia-környezetvédelem szakos tanárnője, az ünnepség narrátora köszöntötte a megjelenteket.

Közöttük Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztert; Csabai Lászlónét, Nyíregyháza város polgármesterét; Gazda László országgyűlési képviselőt, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnökét; Csóka Pétert, az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának vezetőjét; az Országgyűlés Mezőgaz-

dasági Bizottságának tagjait és minden jelenlevőt.

Üdvözlő beszédet Támba Miklós, a MEGOSz alelnöke mondott. Jeles költőnk, Váczi Mihály hasonlatával élve ő is azt kívánta, hogy ez a ház legyen olyan kimagasló jel a Nyírségben mindenki számára, mint amilyen messziről látható jel a jegenyenyár az alföldi síkságon. Amiként ez az épület is egységesen szolgálja majd mind az állami, mind a magánerdőgazdaság

A megnyitó ünnepség. (Foto: Forestpress)

érdekeit, úgy kell összefognia az életben az állami erdésznek és a magánerdős erdésznek is – intett a szakmai egység szükségességére az alelnök. Elmondta továbbá, hogy a ház másfél év alatt épült fel, s köszönetet mondott minden abban közreműködőnek. Gratulált az építmény tető alá hozásához Csabai Lászlóné polgármester asszony is, mondván: megvalósult egy szép álom.

Gráf József miniszter is az információs központ megvalósulása felett érzett örömét fejezte ki. Hangsúlyozta, hogy az erdész tevékenysége a jelen mellett a jövőnek is szól és aláhúzza az erdő mindhárom funkciójának társadalmi jelentőségét. Utalva a szakmát, az embereket napjainkban érő számos kihívásra, ő másik modern költőnk, Illyés Gyulától merített hasonlatot: a szél támadásaira a fa a gyökérzetével válaszol. Akkor tudunk

megmaradni az Európai Unióban, ha megőriztük magyarságunk gyökereit. Az erdőről pedig ezt mondta: az minden magyar állampolgár közös kincse, védeni kell a legkisebb darabját is.

Végül a miniszter a nemzetiszín szalag átvágásával jelképesen átadta rendeltetésének a létesítményt, aminek az ajtaját az építkezést végző vásárosnaményi székhelyű Koncz Bau Építő, Tervező, Kivitelező és Kereskedelmi Kft. elnöke nyitotta meg az ünnepség résztvevői előtt.

Miniszter úr részéről az avató ünnepséghez kapcsolódó szűkebb körű tájékoztatón is elhangzott néhány olyan információ, amelyekből – sorrendiség nélkül – szükségesnek tartunk néhányat közreadni.

A minisztérium évente kb. 15 ezer hektárral tervezi növelni az ország erdőterületét az erdőtelepítések révén. Néhány kérdést azonban „a helyére kell tenni”, mondta Gráf József, pl. az energia-erdők ügyét. Hangsúlyozta: a magánerdő is köztulajdon, ennek is mindenki javát kell szolgálnia, mert a tulajdon nem csak jogokkal, de kötelezettségekkel is jár. Utalva a társadalomban az utóbbi egy-két évben, de különösen az országgyűlési képviselőválasztások előtt lezajlott bizonyos vitákra, azt mondta: ideológiai vitáknak már helye nincs; ne a használoktól, hanem a kártevőktől védjük meg a természetet, s ne az erdésztől az erdőt.

Az államigazgatás reformjával kapcsolatban fontos információ volt a miniszter részéről, hogy az agrárirányításban nem térnek át a régiós irányításra, hanem a szakágak irányítása három szintű lesz: FVM - megye - kistérség. Megyei szinten pedig csak egy hivatal lesz, „egykapus rendszer”.

Dr. K. P.

forestpress *
erdészeti – faipari – vadászati – természetvédelmi

Erdőrendezési Napok a Zemplénben

Háromévtizedes hagyomány már, hogy legnagyobb szakmai intézményünk, az Állami Erdészeti Szolgálat dolgozói évente összejönnek az ország valamely részén és egyik évben országos Erdőrendezési Versenyt, másik évben pedig Erdőrendezési Napokat bonyolítanak le.

Az idén az utóbbira került sor, immár a 16. alkalommal. A helyszín ez alkalommal Kazinczy és Kossuth városa, a bájos *Sátorajújhely* volt. A kapcsolódó terepi programé pedig a gyönyörű *Zempléni-hegység*, közelebbről az „aranygombos” Telkibánya és Regéc térségének erdei, valamint a várromjáról híres Füzér község.

Vidékfejlesztés és erdészet

Hagyomány már az is, hogy a kétnapos rendezvény egyik napja egy szakmai ülásszaké, amelynek határozott szellemi profilja van. Vagyis az elhangzó előadások és a hozzájuk kapcsolódó felszólalások egy meghatározott, időszerű téma köré csoportosulnak.

Ebben az évben ez az aktuális téma a „Vidék- és térségfejlesztés és az erdészet kapcsolata” volt.

A szakmai ülásszakát a sátorajújhelyi polgármesteri hivatal, az egykori zempléni vármegyeháza patinás, szép épületének dísztermében bonyolították le, amelynek falai már számos történelmi jelenetnek voltak tanúi az elmúlt 250 év alatt. (1756-ban épült fel puritánabb vidéki barokk stílusban.)

Üdvözlések és a program

Az egybegyűlteket elsőként *Wisnovszky Károly*, az ÁESz főigazgatója üdvözölte. Ennek során felidézte, hogy az *Erdőrendezési Napok megtartásának gondolata 1975-ben innen a Zemplénből, Sárospatakról indult el* mindmáig tartó útjára.

Köszöntötte továbbá a résztvevőket *Csóka Péter*, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium közelmúltban létrehozott Természeti Erő-

források Főosztályának vezetője; *Szamosvölgyi Péter*, Sárospatak polgármestere; *Cserép János*, az Észak-erdő ZRt. vezérigazgatója; *dr. Pethő József*, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke; *Duska József*, a Bükk Nemzeti Park igazgatója és *Dr. Bidló András*, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának dékánhelyettese.

Ezt követően a következő személyek tartottak előadást a feltüntetett témakörből.

Csóka Péter: a 2007-ben érvénybe lépő erdészeti támogatási rendszer várható elemei. *Cserép János*: az Észak-erdő ZRt. közjóléti tevékenysége. *Duska József*: a természetvédelem szerepe a térségfejlesztésben. *Dávid József* (az ÁESZ Területfejlesztési és Zöldövezettervező Irodájának vezetője): a Zemplén átfogó erdészeti fejlesztési tervezése; adottságok, lehetőségek és fejlesztési irányok. *Halász Gábor* (az Országos Erdészeti Egyesület Erdőrendezési Szakosztályának elnöke): az erdészeti szakirodalom megújításának folyamata, s kapcsolata a térség- és vidékfejlesztéssel.

A közjóléti funkció: meghatározó

Kis lapunk terjedelmi korlátai miatt nem tudjuk részletesen közreadni a több órán át tartó tanácskozás teljes anyagát, csupán néhány megállapítás, információ kiragadására szorítkozhatunk.

Csóka Péter megállapítása szerint a 2007-től érvénybe lépő támogatási rendszerben elsősorban a magánszektor lesz a kedvezményezett. Ezért /is/ célszerű lesz megkülönböztetni az erdőtelepítések támogatását az erdészeti tevékenységétől. (Amint ismeretes, az előbbi főként a magánerdő-gazdálkodásra, az utóbbi tevékenység viszont az államira jellemző.)

Cserép János elmondta, hogy részvénytársaságuk évente kb. 100 millió forintot fordít az erdő közjóléti funk-

ciójának kibontakoztatására, de áldoznak erre az önkormányzatok is. Nem kis összeg ez, de nem tekintik kidobott pénznek, mert az erdei iskolák, tanösvények stb. létesítése nyomán jó irányba formálódik az emberek erdővel-erdőgazdálkodással kapcsolatos szemlélete. Nagyon sok azonban még a további tennivaló ezen a téren.

Duska József a turizmus, azon belül az ökoturizmus fejlesztésével kapcsolatban a támogatások fontosságát hangsúlyozta. S azt, hogy a támogatásokat differenciáltan, a különböző méretű és sajátosságú társadalmi közösségekre orientáltan kell felhasználni a hatékonyság érdekében.

Nem új keletű a téma

Dávid József a Zempléni-hegység konkrét példáján mutatta be, hogy milyen is egy olyan erdészeti térségfejlesztési terv, amelyet az ÁESZ-TZTI készít. Ennek fontos alapozó anyaga az erdőterület közjóléti adottságainak feltárása és elengedhetetlen tartalmi eleme az erdőállomány-kezelési ajánlások gyűjteménye. Végül teljes komplexitását a tervhez szervesen kapcsolódó költségvetés jelenti.

Halász Gábor előadásnak első részében rámutatott, miként *Csóka Péter* is, hogy az erdőgazdálkodás és a vidékfejlesztés kapcsolata egyáltalán nem új keletű téma. A helyi társadalmak fával és más erdei termékekkel való folyamatos, biztonságos ellátása érdekében a mai „fenntarthatóság” fogalmának erdészeti megfelelője, a „tartamosság” elve már régen megszületett és ez az elv képezte a kb. 400 éves múltra visszatekintő (egészen az első uralkodói erdőrendezésekig visszanyúló gyökerű) erdőrendezés mindenkor vezérlő elvét.

Előadásának második részében *Halász Gábor* közreadta azt az információt, ami szerint az erdőgazdálkodás és a térségfejlesztés kapcsolatát előmozdító segédlet kíván lenni az a

könyv is, amely az ország új erdészeti tájbeosztását tartalmazza. A kötet remélhetően még ebben az évben megjelenik.

A mű annak a munkának a terméke, amely az 1960-as évek elején megjelent un. Danszky-féle „zöld könyvek” korszerű megújítására irányul, s amely munkának gesztora és koordinátora az AESz.

Díjak átadása

Az előadások elhangzása után felszólalt még dr. Pethő József. Az OEE elnöke méltatta az Erdőrendezési Napok programjának logikus felépített-ségét, továbbá az OEE Erdőrendezési Szakosztályának és vezetőjének, Halász Gábornak kiemelkedően eredményes tevékenységét. A szakma egészét pedig úgy értékelte, hogy az országos példakép lehetne a mai világban. Elmondta továbbá, hogy a közelmúltban egy kis delegáció kereste fel dr. Szili Katalint, az Országgyűlés elnökét és tájékoztatta az erdészet helyzetéről, súlyos problémáiról. A küldöttség az OEE elnökéből és főtitkárából, valamint a MEGOSz elnökéből és főtitkárából állt. *Szili Katalin* meglepetéssel értesült szakágazatunk problémáiról és *felajánlotta az erdészet fölötti védnökségét*. Pethő József végül kérte az AESz-dolgozók segítségét a szakma egységének megőrzéséhez.

A szakmai ülés ünnepélyes aktussal zárult. Wisnovszky Károly főigazgató kimagasló munkásságuk elismeréseként átadta az erre a célra alapított *Erdőtervezői Díjat*, illetve *Erdőfelügyelői Díjat* a következő kollégáknak: *Balogh László* erdőtervező (AESz Debreceni Igazgatóság) és *Major Attila* erdőtervező (Kaposvári Igazgatóság), valamint *Miszláng Lajos* erdőfelügyelő (Pécsi Igazgatóság) és *Hornyák Endre* erdőfelügyelő (Egri Igazgatóság).

Erdei bemutatók

A XVI. Erdőrendezési Napok terepi programjára másnap az Északerdő ZRt. Telkibányai Erdészeti Igazgatóságának területén került sor. A bemutatókat az igazgatóság fiatal vezetője,

Hulják Péter erdőmérnök vezette nagy szakértelemmel.

Ennek során a telkibányai erdőkben a Mátyás király kútja környékén közjóléti létesítményeket, a 64 G erdőrészelben pedig szálalóerdő üzemmod bevezetésére irányuló első műveleteket tanulmányozhattak a résztvevők. (Utóbbit erdőrezervátum magterületét körülvevő idős bükkös pufferzónában.)

A szép bükkerdő után szomorú látványt nyújtott a Regéc 82 E erdőrészelben bemutatott tömeges lucfenyő-pusztulás.

A 82 K-ban viszont már láthatók voltak a fenyves szerkezetátalakításának munkálatai is.

Az „aranygombos” Telkibányán

A meredek terep miatt könnyűnek éppen nem mondható erdei program után egy kis lazításban lehetett részünk a résztvevőknek: Telkibánya község látnivalóinak megtekintése.

A festői fekvésű hegyi község hajdani hihetetlenül gazdag aranybányászatáról kapta az „aranygombos” jelzőt. Azt mondják, a középkorban Európa ötödik leggazdagabb aranybánya működött itt.

A hajdani vártemplom, a jelenlegi református templom történetét a helyi nagytisztelendő úr mesélte el. Majd az ide közhajtásnyira levő vadászati kiállítás tekintette meg a csoport. A pompásan elrendezett, sok-sok értéket tartalmazó kis múzeum *Mester László* erdőmérnöknek, a Telkibányai Erdészeti Igazgatóság volt vezetőjének magángyűjteményén alapszik, aki azt a köz rendelkezésére bocsátotta. Sajnos, kitűnő kollégánk a közelmúltban hosszú betegeskedés után, kullancs által okozott Lyme-kór elhatalmasodása következtében elhunyt. (Nekrológiát lásd az „Erdészeti Lapok” 2006. évi májusi számának 166. oldalán.) A múzeumról, amely ma már vadászati emlékhely is, szeretettel és megbecsüléssel gondoskodik a *község polgármestere*, aki nem más, mint az elhunyt özvegye, *Mester Lászlóné*. A kedves Ica asszony

igaz barátsággal fogadta az AESz-csoportot és kalauzolta végig a helységen.

A telkibányai program utolsó stációja – már ebéd után – az értékes, gazdag bányászati, erdészeti-vadászati és ipartörténeti agyagot magába foglaló *helyi múzeum* volt. Aki arra jár, ne mulassza el megtekinteni ezt a nem nagy, de igen értékes és szép gyűjteményt.

Füzér

Telkibányáról Füzér községbe, erre az észak-zempléni gyönyörű kis településre utaztak a résztvevők. Itt a *helyi polgármester* fogadta a társaságot, aki nem más, mint Horváth Jenő erdésztechnikus.

A polgármester a csoportot felvezette a híres füzéri váromhoz, amely turisztikai szempontból hazánk egyik legkeresettebb objektuma. A várban tájékoztatást adott a rom konzerválására és részbeni helyreállítására irányuló munkálatokról, mivel ebben a térségben a turisztikai vonzerő a vidékfejlesztés meghatározó tényezője.

A meredek vulkáni kőszál megmásása után, a váratlanul hideg ziman-kóra fordult időben különösen jólesett az a szívélyes vendéglátás, amelyben Horváth Jenő az elpilledt társaságot részesítette (nem utolsósorban saját vadcsereznyé-, berkenye-, som- stb. bio-pálinkáinak megkóstoltatása által).

Egy sokoldalú vállalkozó erdész

Horváth Jenő személyében igen dinamikus, kezdeményező, sokoldalú, vállalkozó szellemű és kreatív embert ismerhet meg a Füzérre látogató. Erdész, erdőgazdálkodó, a helyi erdőszövetkezet elnöke, panziótulajdonos, vadász, polgármester, s ezzel talán még nem is soroltuk fel összes funkcióját. Például csemetekertjeinek területe összesen 50 hektárra rúg. Hatalmas aktivitásának jelei máris jócskán megmutatkoznak a nemrég még „Isten háta mögöttinek” számító vidék fellendülésében. S biztosak vagyunk abban, hogy nevével még nem

egyszer fogunk találkozni a terület- és vidékfejlesztés vonalán.

Tájékoztatást kaptunk tőle például nemcsak a környékbeli erdőgazdálkodásról, hanem az általa megtervezett és kezdeményezett Nagy-Milic Naturpark megalakításáról, céljairól is. A park egyik érdekessége – a sok közül –, hogy kiteljesedése esetén hazánk legészakibb pontján, a 896 méter magas NagyMilic-csúcson is túlnyúlva, Kelet-Szlovákia területére is áterjed.

Minden jó, ha a vége jó.

A füzéri programponntal az Erdőrendezési Napok eseménysorozata tulajdonképpen véget ért. A befejező akus azonban még hátravolt.

Ehhez idéznünk kell szakmánk selmecbányai őseinek szállóigévé vált mondását: „Amely diák Jénából asszony nélkül, Lipcséből veretlenül, Wittenbergából ép bőrrel, Selmecről pedig Bursch-nóták nélkül kerül vissza szülőföldjére: a leg szánalomra méltóbb teremtménye az Istennek!”

Mi most ehhez hozzátesszük: ugyanez a megállapítás vonatkozik arra az erdészre is, aki Tokaj-Hegyaljáról pincelátogatás nélkül tér haza.

Ezért tehát érthető, hogy a két farszto nap után szaktársaink este Sátoraljaújhelyen a Tokaj Kereskedőház Ungvári Pincészetében a környékbeli szőlőhegyek finom levének kóstolgtása közben erősítették tovább a kol-

legiális barátság, a szakmai együvé tartozás érzetét.

*

A XVI. Erdőrendezési Napok nem válhatott volna kimagaslóan emlékezetessé a kitűnő előkészítő, szervező és lebonyolító munka nélkül. Elismerés és köszönet illeti meg ezért Halász Gábort, az OEE, Erdőrendezési Szakosztályának vezetőjét (az NFA ny. elnökhelyettesét) és Kovacsevics Pált, az ÁESZ Központ oktatási és kutatás-fejlesztési szaktanácsadóját. Továbbá az ÁESZ Miskolci Igazgatóságának munkatársait, élükön Csomós János igazgatóval, valamint az Északerdő ZRt. Telkibányai és Hegyközi Erdészeti Igazgatóságának a munkában résztvevő dolgozóit.

Dr. Király Pál

„Győzzön a jobbik !”

Szakszervezeti sportnapok a tavak városában

Üdvözlő beszédének tudósításunk főcímeént idézett rövid zárómondatával adta meg a XI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok alaphangját dr. Széles Attila, a Vértesserdő ZRt. vezérigazgatója a tavak városában, Tatán, az Ifjúsági Edzőtábor atlétikai pályáján, ahol a benevezett 20 fagazdasági vállalat és intézmény 440 versenyzője a megnyitó ceremóniára fel sorakozott.

*

A tagságunk körében nagy népszerűsége emelkedett országos jellegű baráti vetélkedőt szakszervezetünk immár a tizenegyedik alkalommal hívta össze. Az operatív lebonyolítást pedig a Vértesi Erdészeti és Faipari ZRt. vállalta, mint figyelmesnek és szívélyesnek bizonyult házigazda.

Az „időjárás-felelős” is kegyes volt rendezőkhöz és versenyzőkhöz egyaránt, mert az augusztus végi borús, esős, szeles, hideg időjárást szeptember második napjára kellemes, szélcsendes, napos idő váltotta fel. Azt pedig talán mondani sem kell, hogy az olimpiai versenyzőink, nemzeti

válogatottaink felkészülésére hivatott hatalmas tatai sportlétesítmény kitűnő technikai feltételeket jelentett a mi versenyzőink számára is. (A lövészeti versenyszámokat a tatabányai lőtérn bonyolították le.)

*

A megnyitó bizottság (balról jobbra):
dr. Széles Attila, Koleszár István,
Holdampf Gyula, Müller Gáborné.
(Fotók: Bekő György)

Vadászkürtök vidám zengése hívta gyülekezőre a csapatokat a verseny napjának reggelén az atlétikai pályára. Dr. Széles Attila vezérigazgató a már említett üdvözlő beszédében elmondta, hogy az idei rendezvényen új

versenyszámként, de a hagyományteremtés reményével vezették be a tarokkversenyt, az úszást és az untó-futást (2,2 km, férfi, női szám). A csapatverseny első három helyezettjének serleg-, az egyéni versenyek ugyancsak első három helyezettjének érem-jutalmán túlmenően a Vértesserdő ZRt. egy versenyző részére sportszerűségi díjat is adományoz, amihez egy hosszú hétvége családi üdülés kapcsolódik a vállalat pusztavámi vadászházában.

Végül Széles Attila barátságosan, de határozottan intett arra, hogy a verseny legyen kemény, de sportszerű, tiszta. Majd elhangzott a tudósításunk címében idézett „Győzzön a jobbik!”.

*

Rövid üdvözlő beszédet mondott a Sportnapok helyi főszervezője, Müller Gáborné, a Vértesserdő ZRt. főkönyvelője, a határozott, örökmozgó kedves Kinga asszony is, aki a vezérigazgatói keménység mellé kellemes szórakozást kívánt a versenyekhez. A versenyzőket fogadó, megnyitó bizottság tagja volt továbbá a vállalat

igazgató-tanácsának elnöke, *Holdampf Gyula* erdőmérnök is.

Az üdvözlések után *Koleszár István*, az ÁPV ZRt. Erdészeti és Agrárgazdasági Igazgatóságának igazgatója egy „Hajrá!” kiáltással megnyitotta a Sportnapokat. Ezt követően a különböző pályákon és sportsarnokokban haladéktalanul megkezdődtek a versenyek.

*

Kitűnő hangulatban teltek-múltak az órák a különböző pályákon és csarnokokban és a versenyiláz mindenkit: nézőt, versenyzőt, kísérőt elfogott. Szerencsére zavaró körülmény (bal-eset, stb.) nem merült fel sehol.

Alkonyattájt kellemesen elfáradva, de megkönnyebbült jókedvvel, még az eseményeket tárgyalva sorakoztak fel ismét a versenyzők az ünnepélyes eredményhirdetéssel egybekötött *díjkiosztáshoz*. Szép számban vittek haza szemrevaló érmet, serleget a helyezést elért boldog győztesek. A sportszerűségi díjat a kedves, népszerű, immár 75 éves!! *Fritsch Ottó* erdőmérnök, az ÁESz Budapest csapat versenyzője vehette át, nagy ováció közepette.

Akik nem jutottak a győzelmi emelvény közelébe, azok sem búsultak nagyon, hiszen mindenki tudta: itt a kollegiális részvétel, a találkozás, a baráti együttlét, a szórakozás az elsődleges; az eredmény csak ez után következik. S különben is *az a szép a Sportnapokban, hogy egy év múlva ismét újra lehet kezdeni a vetélkedést új reményekkel és esélyekkel*.

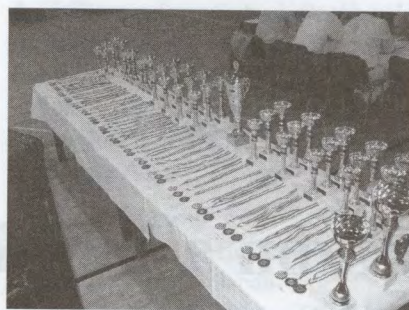
Ha pedig valaki mégis nagyon búnak kívánta volna eresztetni a fejét, az kikúrálhatta bánatát a versenynapot hagyományos módon lezáró vidám hangulatú, baráti vacsorán.

Az eredményekhez nem sok kommentárt kívánunk fűzni; azokat mindenki saját tapasztalata, véleménye alapján értékelhet.

A csapatok összetett pontversenyében az Északerdő ZRt. ismét hengerelt. (Bár azt rebesgették – igaz-e vagy nem igaz, nem tudjuk –, hogy a csapat vezetői már-már egy kis szemérmes visszatartást határoztak el azért, hogy több év után ne jussanak ismét nyomasztó túlsúlyra.) Az élbolyban voltak kisebb helycserék, de a több évi papírforma nemigen változott.

*

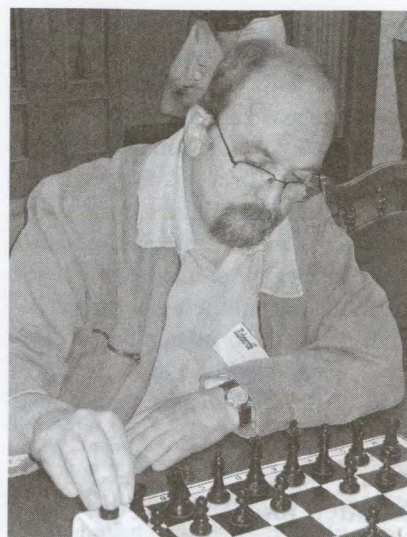

Azt a tanulságot hasznos a jövőre nézve mindenkinek levonni, hogy *érdemes minden pontért a maximálisan megküzdeni* mindegyik versenyszámban, mert a végén gyakran egy-két pontkülönbség is képes eldönteni a helyezés sorrendjét a szorosan fej-fej mellett haladó csapatok között.

Egy másik tanulság talán az lehet, hogy *akik huzamos időn át hagyományosan kitűntek egy-egy versenyszámban, azoknak érdemes ezt az erősségüket továbbra is erősíteni*. (Még akkor is, ha tudjuk, hogy a sportban nincsenek örök időkre szóló bérelt helyek.) Akik viszont sorozatban szerényebb helyezést értek el, megpróbálhatnák szélesíteni szereplésük skáláját, vagyis az eddiginél több sportszámban indíthatnának versenyzőt, hátha „bejön” valamelyik.

*

Szűkebb körű baráti beszélgetések során elhangzott az az észrevétel is, hogy a jövőben *indokolt lenne ismét szélesebb körűen visszaállítani az atletikai versenyszámokat* a Sportnapok repertoárjában: a futás, ugrás külön-

böző válfajait, a súlylökést, diszkoszvetést, esetleg a gerelyhajítást is. Ezek nem különösebben költséges sportnemek és egyiknek vagy másiknak a feltételei majdnem mindenhol megtalálhatók a felkészülés, az edzés szempontjából. Egy falusi sportpálya csaknem mindenütt van és „a láb is mindig kéznél van”.

*

Úgy érezzük, hogy a szakszervezetünk által kezdeményezett XI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok is jól szolgálták az erdész-faiparos barátságot, a szakmai összetartozás érzetének ápolását, s szaktársaink testi-lelki jólétét. *Köszönet* érte mindenkinek, aki erkölcsileg-anyagilag támogatja és az előkészítésben, a lebonyolításban, s természetesen magában a versenyzésben részt vett!

Dr. K. P.

Eredmények

Asztalitenisz, női egyéni:

1. Tóth Szilvia /Kiskunság/;
2. Kovács Pálné /Északerdő/;
3. Mátrai Timea /Északerdő/.

Asztalitenisz, női csapat:

1. Északerdő;
2. Mecsekerdő;
3. Egererdő.

Asztalitenisz, férfi egyéni:

1. Máthé Gyula /Szombathely/;
2. Daróczi Péter /Ipoly Erdő/;
3. Papp István /Egererdő/.

Asztalitenisz, férfi csapat:

- 1. Ipoly Erdő I. csapat;
- 2. Szombathely;
- 3. Ipoly Erdő II. cs.

Kosárlabda:

- 1. Vérteserdő;
- 2. Mecsekerdő;
- 3. VADEX.

Labdarugás:

- 1. Mecsekerdő;
- 2. Kiskunság;
- 3. Vérteserdő.

Sakk, női egyéni:

- 1. Németh Diána /Zalaerdő/;
- 2. Simon Krisztina /Zalaerdő/;
- 3. Madarász Endréné /SEFAG/.
- /A lengyel Eva Iller: 13./

Sakk, női csapat:

- 1. SEFAG;
- 2. Északerdő;
- 3. Egererdő.

Sakk, férfi egyéni:

- 1. Sipos János /Zalaerdő/;
- 2. Papp Nándor /Zalaerdő/;
- 3. Gál Gábor /Ipoly Erdő/.
- /A lengyel Adam Iller: 6./

Sakk, férfi csapat:

- 1. Zalaerdő;
- 2. Ipoly Erdő;
- 3. SEFAG.

Tarokk, férfi egyéni:

- 1. Lukács Sándor /HM VERGA/;
- 2. Horváth Lajos /Vérteserdő/;
- 3. Ugró Sándor /Kiskunság/.

Tarokk, férfi csapat:

- 1. HM VERGA;
- 2. Kiskunság;
- 3. ÁESz.

Teke, női egyéni:

- 1. Drobnyé Pollák Margit /Vérteserdő/;
- 2. Fülöp Lajosné /Északerdő/;
- 3. Szépné Kerekes Dóra /Kiskunság/.

Teke, női csapat:

- 1. Északerdő;
- 2. Vérteserdő;
- 3. Mecsekerdő.

Teke, férfi egyéni:

- 1. Vitéz Tamás /Kisalföld/;
- 2. Hompolá Miklós /Mecsekerdő/;
- 3. Bukovszki László /Északerdő/.

Teke, férfi csapat:

- 1. Kisalföld;
- 2. Mecsekerdő;
- 3. Kiskunság.

Tenisz, női egyéni:

- 1. Göde Gabriella /Tanulmányi/;
- 2. Haffner Zsuzsanna /Vérteserdő/;
- 3. Hernandez Valentina /Vérteserdő/.

Tenisz, férfi egyéni:

- 1. Megyeri Gábor /Északerdő/;
- 2. Komoróczy Zsolt /Ipoly Erdő/;
- 3. Szurómi Péter /Északerdő/.

Úszás, női egyéni:

- 1. Drobnyé Pollák Margit /Vérteserdő/;
- 2. Nagy Éva /Kiskunság/;
- 3. Nyári Erika /Mecsekerdő/.

Úszás, férfi egyéni:

- 1. Burghardt Balázs /Vérteserdő/;
- 2. Benda Ákos /Kiskunság/;
- 3. Abonyi László, ifj. /Északerdő/.

Futóvad lövészet, női egyéni:

- 1. Kelle Veronika /Mecsekerdő/;
- 2. Merczelné Puskás Beáta /SEFAG/;
- 3. Puskásné /SEFAG/.

Futóvad lövészet, női csapat:

- 1. SEFAG;
- 2. Mecsekerdő;
- 3. Északerdő.

Futóvad lövészet, férfi egyéni:

- 1. Király Attila /Gyulaj/;
- 2. Kertész László /Északerdő/;
- 3. Szintai Miklós /Vérteserdő/.

Futóvad lövészet, férfi csapat:

- 1. Északerdő;
- 2. Gyulaj;
- 3. VADEX.

Koronglövészet, női egyéni:

- 1. Hegedűs Bianka /Ipoly Erdő/;
- 2. Fejes Lászlóné /Északerdő/;
- 3. Schmuk Melinda /Ipoly Erdő/.

Koronglövészet, női csapat:

- 1. Északerdő;
- 2. Ipoly Erdő;
- 3. Mecsekerdő.

Koronglövészet, férfi egyéni:

- 1. Major László /SEFAG/;
- 2. Pongrácz Viktor /Mecsekerdő/;
- 3. Golubics István /Mecsekerdő/.

Koronglövészet, férfi csapat:

- 1. Egererdő;
- 2. Mecsekerdő;
- 3. Északerdő.

Tó-futás, női egyéni:

- 1. Végh Éva /Mecsekerdő/;
- 2. Budai Éva /Mecsekerdő/;
- 3. Vörösváczki Mónika /Kiskunság/.

Tó-futás, férfi egyéni:

- 1. Sipos János /Nyírerdő/;
- 2. Ocsenás Mihály /Nagykunság/;
- 3. Baranyai Péter /Vérteserdő/.

A csapatok helyezési sorrendje az elért összes pontszám alapján

1. Észak Magyarországi Erdőgazdasági ZRt.	278
2. Mecseki Erdészeti ZRt.	182
3. Vértesi Erdészeti és Faipari ZRt.	156
4. Ipoly Erdő ZRt.	136
5. Kiskunsági Erdészeti és Faipari ZRt.	123
6. Somogyi Erdészeti és Faipari Zrt.	85
7. Egererdő Erdészeti ZRt.	72
8. Zalai Erdészeti és Faipari ZRt.	56
9. HM VERGA Veszprémi Erdőgazdaság ZRt.	44
10. Kisalföldi Erdőgazdaság ZRt.	42
11. VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási ZRt.	37
12. Állami Erdészeti Szolgálat, Budapest /ÁESz/	37
13. Nyírerdő Nyírségi Erdészeti ZRt.	30
14. Gyulaj Erdészeti és Vadászati ZRt.	28
15. Szombathelyi Erdészeti ZRt.	19
16. Tanulmányi Erdőgazdaság ZRt.	19
17. Nagykunsági Erdészeti és Faipari ZRt.	13
18. Gemenci Erdő- és Vadgazdaság ZRt.	12
19. Bakonyerdő Erdészeti és Faipari ZRt.	0
20. HM Budapesti Erdőgazdaság ZRt.	0

Tanév elején

Ismét tanév kezdete, tanév eleje van az iskolákban, szakmai tanintézetekben is. A felsőfokú oktatási intézmények hallgatói ilyenkor némi izgalommal vegyes megnyugvással foglalják el helyüket a padban, de még a középiskolás tanulók is. Az egyetemisták esetében a megnyugvást a tavasz óta tartó és felvételi pontvadászatot jelentő hosszú, fárasztó, izgalmas procedura vége jelenti fiatalnak, szülőnek egyaránt, mert sikerült a fiatalnak bejutnia a kiszemelt oktatási intézménybe.

*

Idén az egyetemeken főiskolákon az elérhető maximális pontszám 144 volt, a minimális pedig 78. Ezen belül ezek az értékek intézményenként, illetve karonként és szakonként változtak.

Azt, hogy *Sopronban* a bennünket leginkább érintő Erdőmérnöki Karon, valamint a Faipari Mérnöki Karon a ponthatárok, illetve a felvett elsőévesek száma miként alakult, a mellékelt kis táblázat tünteti fel. A létszámadatokat a Nyugat-Magyarországi Egyetem Rektori Hivatala, dr. Merényi Mária főtitkár asszony bocsátotta rendelkezésünkre, amit ezen a helyen is megköszönünk.

*

Ami az országos helyzetképet illeti, a tömegtájékoztatási eszközök révén nyilvánosságot látott adatok szerint 132.527 fő jelentkezett felvételre felsőfokú oktatási intézménybe. Ennek a létszámnak 70%-a, 93.599 fő volt a sikeres és szerencsés befutó. Utóbbiak közül 57.523-an vehetnek részt az államilag finanszírozott képzésben.

A legkeresettebb szakterületek a következők voltak: gazdálkodás és menedzsment /5645 fő/; jogász /4110/; mérnök-informatikus /3693/; turizmus, vendéglátás /3244/; kommunikáció- és médiatudomány /2974 fő/. Változatlanul nagy volt az érdeklődés az orvosi és a közgazdasági pálya, valamint az ELTE bizonyos szakai iránt.

Fő forrásunk a „Népszabadság” című napilap 2006. július 29-i száma, különösen annak „Ponthatárok” című melléklete volt.

*

Az idei felvételek egyik komoly tétje az volt a felsőfokú intézmények vonatkozásában, hogy akik a 2006/2007. tanévben még bekerültek az alapképzés államilag finanszírozott rendszerébe, azok ingyenesen folytathatják tanulmányaikat annak befejezéséig. A 2007 szeptemberében kezdőknek viszont már tandíjat (utólagos képzési hozzájárulást) kell majd fizetniük. Ennek évi összege átlagosan 105.000 forint lesz az alapképzésben /BSc/, a mesterképzésben /MSc/ pedig 150.000 forint.

A doktori iskolákban tanulók jelenleg tandíjmentesen folytatják tanulmányaikat. A megjelent sajtóközlemények

az év végére helyezik kilátásba a doktori képzésről szóló új kormányrendelet kiadását.

*

Az idei tanévkezdéssel kapcsolatban körkérdest intéztünk alap- és középfokú képzést végző tanintézetek igazgatóihoz is. Levelünkre három iskola válaszolt, amit ugyan csak nagyon köszönünk. A kapott válaszok alapján a helyzetkép a következő.

A mátrafüredi Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolában a 9. osztályban 67 erdésztechnikus tanuló és 26 erdészeti szakmunkás tanuló kezdte meg tanulmányait. (Az összes erdésztechnikus tanuló száma az iskolában jelenleg 259, az összes erdészeti szakmunkás tanuló száma pedig 54 fő.)

A soproni NyME Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola 55 erdésztechnikus és 18 faipari technikus tanuló beiskolázási létszámmal kezdte meg a tanévet.

A ászotthalmi Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskolában 58 fő szakiskolai, 20 fő pedig szakközépiskolai képzés keretében kezdte meg az erdészeti szakmunkás szakmára felkészítő tanulmányait.

Létszámkérő levelünket elküldtük a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Középiskola, a barcsi Dráva Völgye Középiskola, a szöcsénypusztai Erdőgazdasági Szakmunkásképző Iskola és a piliscsabai Mezőgazdasági Gépészeti Szakközépiskola igazgatójának is. Választ azonban nem kaptunk. E miatt sajnos nem tudunk T. Olvasóinknak teljes körű országos képet adni arról, hogy miként alakult az idén a minden szakma szempontjából döntő fontosságú utánpótlás a tanév kezdetén. Talán ez a csonka kis statisztika is nyújthat azonban némi képet, legalábbis az arányok tekintetében.

Dr. K. P.

A gazdasági élet miként alakulása nagy befolyással van a politikai élet alakulására, a politikai eseményekre, amennyiben ezeknek fő oka gyakran valamely gazdasági esemény, amire a történelemben sok példa van.

A gazdasági és politikai élet kölcsönhatása nyilatkozik továbbá abban, hogy a politikai hatalom gazdasági szempontból használtat ki. A politika és pénzügyvilágnak a mai korban helyet foglaló nagy érdekösszeköttetése igen aggályos jelenséget.

*

„... az egyetemleges, a magánrdőkre is kiterjedő törvényes szabályozását az erdők fenntartásának és az erdők használatának a magántulajdon tiszteletben tartása miatt is helyénvalónak kell tartanunk, mert a korlátozatlan szabad erdőhasználat nemcsak a közérdekre jelentett sokszor helyrehozhatatlan károkat, hanem igen gyakran az erdőbirtokosoknak is vagyoni romlásával járt.”

(Lesenyi Ferenc)

A 2006. évi felvételi adatok Sopronban az Erdőmérnöki és a Faipari Mérnöki Karon
(minimális felvételi pontszám, felvett személyek száma).

Kar, szak	Forma	Tagozat	Államilag támogatott		Költségtérítéses	
			Ponthatár	Felvett	Ponthatár	Felvett
Erdőmérnöki Kar						
erdőmérnöki /BSc/	A	N	109	61	84	8
környezetmérnök /BSc/	A	N	100	26	92	2
környezettan /BSc/	A	N	100	24	92	1
természetvédelmi mérnök /BSc/	A	N	115	44	84	3
vadgazdda mérnök /BSc/	A	N	110	31	96	1
vadgazda mérnök /BSc/	A	L	108	15	81	8
Faipari Mérnöki Kar						
építész /egyetem/	A	N	93	15	80	3
faipari mérnöki /BSc/	A	N	92	68	78	1
formatervező /egyetemi/	A	N	97	19	97	1
gazdaságinformatikus /BSc/	A	N	106	33	100	0
ipari termék- és formatervezői /BSc/	A	N	107	13	78	2
könnyűipari mérnök /BSc/	A	N	92	3	78	0
faipari mérnöki /BSc/	A	L	92	32	78	10
faipari termelésszervező	F	N	74	9	72	0
mérnöktanári (műszaki) /egyetemi/	K	L	–	–	120	12

Jelmagyarázat:

A = alapképzés
N = nappali tagozat

K = kiegészítő alapképzés
L = levelező tagozat

F = felsőfokú szakképzés

Szilánkok

A halhatatlanságért az életben kell tenni valamit.
Nem mindig az él nagy lábón, akinek nagy a cipője.
Hamar megunja a társaság az olyan embert, aki azt hiszi, hogy csak vele történnek érdekes dolgok.
A hazugság szülőanyja a titkolózás.
Bottal még senkit sem tanítottak meg a szeretetre.
Mindenki elől el lehet bújni, csak önmagunk elől nem.
Sose bízz abban, aki mindig igazat mond. Az ilyen vagy számító, vagy ostoba.
A megbocsáthatatlan bűnöket az emberek rendszerint önmaguk ellen követik el.
A szerelem megölője sohasem a gyűlölet, sokkal inkább az unalom.
Híreszteld el, hogy meghaltál, és máris kiderül, milyen ember voltál.

Ha meg akarod tudni, hogy igaz barátod-e az illető, próbálj összeveszni vele.
Aki másoknak hazudik, végül önmagát is becsapja.
Amit más feleségén észreveszel, lásd meg a sajátodén is.
Számold össze igazi barátaidat, és megtudod, milyen ember vagy.
A nő sohasem öregszik meg annyira, hogy ne szeresse a széptevést.
Mielőtt megbüntetned a gyereket, emlékezz önmagadra.
Gondolkozzon, tehát van véleményem, viszont mit sem ér, ha nem merem kimondani.
Az okos ember sohasem próbálja megmagyarázni a tévedéseit.
Nem mindig bölcs, aki hallgat.

1956!

Drámái évszáma a magyar történelemnek! Ellentmondásos, mert egyszerre dicsőséges és tragikus – mint az utóbbi fél évezred minden magyar forradalma, szabadságharca és rendszerváltási kísérlete. Vérébűlt az 1514-es parasztfelkelés. Elbukott Thököly Imre és II. Rákóczi Ferenc szabadságharca. Elbukott 1848/49 is. Az 1918-as „öszirózsa” polgári forradalom vörös terrorba, az pedig fehér terrorba torkollott. 1945-ben ugyanúgy szovjet tankok hozták meg az – egyébként sokak által már időszerűnek tartott – rendszerváltást, mint ahogyan egy évtizeddel később ugyancsak szovjet tankok tiporták le a kényszerűen szabadságharcra alakult népfelkelést. S a drámái történelmi nagyjelenetek között voltak kisebb haladó mozgalmak, amelyeket epizódoknak is nevezhetnénk, ha nem végződtek volna ezek is véresen kegyetlen módon (pl. a magyar jakobinusok esete).

Smindig magyar harcolt a magyar ellen. Paraszt az úr ellen, kuruc a labanc ellen, republikánus a rojalista ellen, pesti srác az ávos ellen. S az elbukott forradalmakat mindig kegyetlen megtorlások követték: tüzes trónus, kínpad, kerékbetörés, pallos, akasztófa, tömlőc, várbörtön, gumbot és hasonló finomságok. Magyar bírák küldtek magyar embereket magyar törvények alapján vérpadra, börtörre, kivégzőfal elé, börtönbe, lágerbe.

S a nemzetet megosztó, magyart a magyar ellen fordító erő mindig külső nagyhatalmi tényező volt, amelynek erővonalai mentén a magyarság úgy oszlott két részre, mint a papírlapon a vasreszelék a mágnes pozitív és negatív pólusa köré. (A kérdés csak az, hogy melyik volt a pozitív és melyik a negatív pólus.) Magyarország sorsát Mátyás király halála óta nem az ország fővárosában döntenek el többé, hanem Isztambulban, Bécsben, Berlinben, Párizsban, Moszkvá-

ban vagy a világ valamely más hatalmi centrumában.

Szakmánk nagy történelmi személynysége, dr. kálnoki Bedő Albert pedig már száz évvel ezelőtt megírta: Magyarországon mindig tapasztalható volt, hogy a nemzet fiainak minden rétegében találhatók olyanok, kik a hatalommal való tartást választják; azt keresik, hogy merre van a nagyobb erő, amely nekik használható vagy árthat. Ekkor aztán szép hallgatva, vagy esetleg maguk részéről is rúgva egyet a hatalomban gyengében, az erő mellé sompolyognak, hogy az váljék igazsággá és hazafiasná. („Az Országos Erdészeti Egyesület alakulásának idejéből.” – Budapest, 1907. 13.p.)

Kérdéses lehet az, hogy bizonyos történelmi szituációban melyik a pozitív és melyik a negatív pólus? Azt mondjuk, ennek eldöntését a pártatlan utókorra kell bízni. Ám a mai generáció már azt is tudja, hogy a történelmi értéktételeket is azok a bizonyos mágneses erővonalak határozzák meg. Ezek szerint verünk agyon vagy akasztunk fel egy jó hazafit, vagy egy jó elvtársat, vagy egy szent embert. Hogy azután, amikor az erővonalak más irányt mutatnak, jöjjön a nagy szánom-bánom, a rehabilitálás, az újratemetés, a fogadkozás: soha többé! Azután egy új konstellációban újra kezdjük ...

Nem egységes a magyar társadalom 1956 dolgában ma sem, mint ahogyan nem volt a maga idejében sem. Akkor is magyar lőtt a magyarra, magyarok lincseltek meg, végeztek ki foglyul ejtett más magyarokat. Nem változtat a lényegen, hogy magyarok hívtak segítségül magyarok ellen a szovjet tankokat, akik már „csak” feltették az i-re a pontot. S ez a társadalmi megosztottság mindmáig létezik, a lelki barikád kitapintatható, két oldala megkülönböztethető. A Fiumei-úti nemzeti sírkertben halálának évfordulóján semmivel sem ke-

vesebb a megemlékező ember Kádár János sírjánál, mint dr. Antall József sírjánál. Ez a kettősség húzódott meg a nyáron a mögött a vita mögött is, hogy ki mondjon megemlékezést októberben az évforduló alkalmával. Egyesek azon siránkoznak, hogy hová lett, mivé lett '56 szellemisége. Közben mások meg azon töprengenek, hogy abban a bizonyos levéltárban azokban a bizonyos dossziékban mi rejtőzhet pro vagy kontra velük kapcsolatban.

De mi a helyzet velünk, erdészekkel '56 dolgában? Jobbak voltunk-e, vagyunk-e a Deákné vásznánál? Természetesen kis szakmánk sem lehet szeparált sziget a társadalom tengerében, hanem szerves része annak. Az volt 1956-ban is. Itt is megalakultak a forradalmi tanácsok, majd a munkástanácsok; s az imént felvillantott régi jó magyar mentalitás szerint itt is nekiesett az egyik kolléga a másik kolléga torkának. Az erdőgazdaságnál, ahol akkoriban dolgoztam, a vállalati központi tanácsban gyorsan megszületett a döntés: az igazgatónak, főmérnöknek és főkönyvelőnek mennie kellett a vállaltól. A termelési osztályt vezető erdőmérnök maradhatott/egyelőre?/.

Ismeretes azonban, hogy november elején fordult a kocka, s az eltávolított emberek visszatértek. Azok közül pedig, akik néhány héttel korábban eltávolították őket, nem egy és nem kettő előbb a területileg illetékes rendőrkapitányságon találta magát. (Azt, hogy ott milyen kezelésben részesültek, legjobb lenne saját maguknak megírniuk.) Onnan pedig ki börtönbe, ki internálótáborba, ki az utcára került. Forradalmi tanácsunk elnöke – két évvel korábban még az Erdőmérnöki Kar egyik tanára Sopronban – jobbnak látta „nyugatra szakadni”, amíg lehetett. Valami hasonló megoldást választott a maga idejében Thököly Imre is, II. Rákóczi Ferenc is, Kossuth apánk is, gróf Károlyi Mihály és Kun Béla is. Azután Nagy

Imre is, aki miközben már az Andrassy úton családjával és barátai-val a jugoszláv nagykövetség felé autózott, azon közben a rádió révén hangfelvételtől biztosította a nagykörút kockakövein harcoló és vérző szabadságharcosokat, hogy „a kormány a helyén áll”. A Parlament hatalmas épületében csak a fogságából nemrég kiszabadult szegény Tildy Zoltán lézengett, Bibó Istvánnal az oldalán. Hűsége el is nyerte jutalmát: újabb jó kétévi „ingyenes állami ellátás” – s ma már a kutya sem emlegeti a nevét.

Olvastam egyszer egy jelentést arról, hogy miként zajlott le az „ellenforradalom” az Országos Erdészeti Főigazgatóságon.

Az a bizonyos szellemi barrikád ott is gyorsan kialakulhatott, mert a jelen-

tés azután utólag két csoportra osztályozta az „események” résztvevőit: „jó elvtársakra” és „rossz elvtársakra”. Tudomásom szerint ezt a régi kis históriát még nem dolgozta fel senki. Jobb a helyzet viszont a szakmában lejátszódott korabeli események közül a leginkább elhíresülttel: a soproni erdőmérnök-hallgatók és oktatóik egy részének mondhatni tömeges emigrálásával kapcsolatban. Közülük a legnagyobb csoport Kanadában, Vancouverben kötött ki és ennek történetét maga a csoport vezetője, dr. Roller Kálmán professzor írta meg részletesen a „The Sopron Cronicle” című angol nyelvű, és a „Mi is voltunk egyszer az Akadémián...” című magyar nyelvű kötetében.

Roller professzornak egyébként Ritthon, a Rákosi-rendszerben sem

lehetett sok oka a panasza, mert 1949-ben az ERTI igazgatója lett, majd az Erdőmérnöki Karon tanszékvezető tanár, végül az önállóvá lett Erdőmérnöki Főiskola igazgatója. 1956-os „disszidálása” után nem volt ildomos emlegetni sem őt, sem Kanadába távozott társait. 1990 után azonban az emigrációhoz való viszonyulás dolgában is megfordult a helyzet, Roller Kálmán pedig egykori soproni Alma Materének díszpolgára lett. Hiába, igaza volt a nagy francia államférfinak, Talleyrand püspöknek: „Csak elég hosszú ideig kell élni ahhoz, hogy az ember mindennek az ellenkezőjét is megérje!”.

Októberben emlékezik meg az ország az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójáról!

Dr. K. P.

Hessz József (1945-2006)

Balatonfüreden életének 61. évében váratlan hirtelenséggel meghalt Hessz József okl. erdőmérnök, az Állami Erdészeti Szolgálat Területfejlesztési és Zöldövezettervező Irodájának ny. tervezőmérnöke.

Iharkút községben született 1945-ben erdész családban. Oklevelét 1970-ben szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutását Bakonybélben kezdte el, ahol három évig erdőművelési műszaki vezető volt. 1973-ban került a zöldövezettervező irodához, s ott dolgozott 32 éven át 2005-ben történt nyugállományba vonulásáig.

Munkásságának kiemelkedő teljesítménye volt Zala megye összes kistérsége erdősítési és közjóléti fejlesztési tervének elkészítése, a balatoni üdülőkörzet erdőtelepítési terve, a balatonboglári Vár-hegy növényzet-felújítási terve, Mezőkovácsháza parkerdőfejlesztési és Balatonfüred erdei turisztikai feltérképezési tervének kidolgozása. Ő készítette el 1977-ben az első tájvédelmi körzet fejlesztési tervét a Zselicben. Számos arborétum és kastélypark rekonstrukciójának megtervezése is az ő nevéhez fűződik. Tervezői tevékenységét ott fejezhette be, ahol élete elkezdődött; az egykori Iharkúton, amelynek helyét ma már csak egy haranglába jelzi. Külföldön is elismerést szerzett mind a szakmának, mind magának az „Interreg” nemzetközi kutatómunkában történt eredményes részvételével.

A bakonybéli temetőben helyezték végső nyugalomra. Ravatalánál Wisnovszky Károly, az AESz főigazgatója búcsúztatta.

Szalontay Zoltán (1935-2006)

Dudaron, életének 72. évében hosszabb betegeskedés után, de mégis váratlan hirtelenséggel meghalt Szalontay Zoltán okl. erdőmérnök.

Kisvárdán született 1935-ben polgári családban. Középiskolai tanulmányait a helyi református gimnáziumban érettségivel zárta. Erdőmérnök szeretett volna lenni, de családi körülmé-

nei, származása miatt akkor nem vették fel a soproni Erdőmérnöki Főiskolára. Tervét azonban nem adta fel és ezért a szakmában, a baktalórántházi erdészetnél állt munkába bérelszámolóként. A továbbiakban 1962-1966 között mégis sikerült levelező úton elvégeznie az erdőmérnöki oklevél elnyeréséhez szükséges tanulmányokat.

Munkáját egy ideig még Baktalórántházán folytatta, majd dunántúli erdész lett belőle: a HM Veszprémi Erdőgazdaságának dudari erdészeténél dolgozott erdőművelési műszaki vezetőként, a későbbiekben pedig erdészettervezőként nyugállományba vonulásáig.

Írói tehetséggel megáldott ember volt, mert őt könyvet írt. Ezek közül „A Nyírtől a Bakonyig” című műve önéletrajzi jellegű. Megírta Dudar történetét is. A vállalatának történetét megörökítő mű nyomdába adását már nem érthette meg. Dudaron temették el a református egyház szertartása szerint.

(Az adatokat Köveskúti György erdőmérnök úr bocsátotta rendelkezésünkre.)

Halálozások

Budapesten súlyos, már gyógyíthatatlannak bizonyult betegségben meghalt Práger István aranyokleveles erdőmérnök, aki 1931-ben született Felsőgallán, oklevelét pedig 1953-ban szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutása túlnyomó részben az egykori Erdészeti és Faipari Tervező Irodához kötődött. A Farkasréti temetőben helyezték végső nyugalomra.

Szegeden hosszabb betegeskedés után meghalt Hajdu László okl. erdőmérnök, aki Szegeden született 1931-ben. Felsőfokú tanulmányait 1950-ben kezdte meg Sopronban, de közbejött okok miatt oklevelét csak 1960-ban tudta megszerezni. Szakmai pályafutása nagyobb részben a MÁV-hoz (annak agyagellátási igazgatóságához) kötődött. A Szeged-alsóvárosi sírkertben temették el.

k.p.

Nyugdíjasoknak – nyugdíjasokról

Mai és jövőbeli gondok

Korózs Lajos országgyűlési képviselő /MSzP/, a kormány mellett működő Idősügyi Tanács /I.T./ titkára, az Országgyűlés Szociális és Családügyi Bizottságának vezetője a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaságának /NyOK/ meghívása alapján konzultációval egybekötött előadást tartott Budapesten, az Alkotmány utcai Pallas Páholly nyugdíjas fórumán „Az Idősügyi Tanács programja, működésének fejlesztése” címmel. A rendezvényt Mihalovits Ervin, a NyOK elnöke vezette, s résztvett azon Jankovits György, a Nyugdíjasok Országos Szövetségének elnöke is. Az I. T. titkára az említett cím égisze alatt nyugdíjrendszerünk gondjait, megoldandó feladatait tágabb körűen érintette. Előadásának legközérdekűbb részleteit az alábbiakban adjuk közre.

A rendszer egyik hosszú távú gondja az, hogy már ma is kevés, de a következőkben még tovább fogyatkozik azok száma, akik a nyugdíjkiadások fő forrását képező nyugdíjárulékot fizetnek be az erre szolgáló kasszába akár közvetlenül, akár munkáltatójuk révén. Az ebből a szempontból /is/ kedvezőtlen demográfiai irányzatok ugyanis a következők.

Csökken országunk népességének lélekszáma. Ennek több oka is van (amelyeket most nem részletezünk). Egyet megemlítünk: a nők szülési vállalkozási kedve életkorukat tekintve alaposan kitolódott. Egyre többen szülnék a harmincas éveikben, sőt a negyvenesekben is. Ennek azután van olyan következménye, hogy amíg huszonéves házasságkötésük idején két-három gyermeket terveznek, addig a késői első gyermek megszületése idejére ez a szándék már ellanyhul és „leragadnak”, megmaradnak az első, egyetlen gyermeknél.

*

Az iménti jelenség nem magyar specialitás. *Európában nem születik gyerek* – summázta az általános helyzetképet Korózs Lajos. Ennek egyik oka a nők még mindig hátrányos társadalmi helyzete és az ebből való kitörési törekvésük. Esetükben még mindig csak részben érvényesül az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elve. Ezért családvállalás helyett egyre többen kívánnak magasabb szinten tanulni, illetve továbbtanulni, hogy még idejében, fiatalon kedvezőbb társadalmi pozícióba kerülhessenek – és közben telnek az évek ...

Az I.T. titkára a probléma megoldásának egyik feladatául a *tanulás, a munkavállalás és a gyermekvállalás összhangjának megteremtését* jelölte meg.

A nők problémájának nagyságát egyébként az is jelzi, hogy a nyugdíjak értékvesztésének időszerű felzárkóztatása kétharmad részben a nőket érinti.

*

Nyugdíjrendszerünk másik demográfiai problémája az, hogy a *népesség átlagos életkora nő*. Természetesen ez a tény önmagában örömdetes. Ám a társadalom elöregedése a nem is nagyon távoli jövőben oda vezethet, hogy a *társadalomnak legalább 50%-a nyugdíjas lesz* és csak a másik 50%-a lesz a nem-nyugdíjas. S ebből a kb. 5 millió emberből is 1,8 millió lesz a gyermek.

Korózs Lajos szerint a problémának ha nem is a megoldása, de legalább enyhítésének egyik lehetősége a *nyugdíjkorhatár felemelése*. Mert Magyarországon az emberek korán mennek nyugdíjba (és még korábban, 59 éves koruk táján állapítatják meg a nyugdíjuk várható összegét).

*

Persze, a nyugdíjas státusz óhajítása összefügg az egészségi állapottal is. Az egészség megőrzése az egyénnek is érdeke, de a közösségé is. Ezért igen fontos bizonyos komoly betegségek megelőzése, vagy korai stádiumban való felismerése szempontjából a szűrővizsgálaton való részvétel (méhnyakrák-, prosztatarák-szűrés). Ha a betegség már elhatalmasodik,

ennek következményei milliós nagyságrendű összegekkel terhelik a közös kasszát, Az előadó találó megállapítása volt: *a szegény ember beteg lesz, a beteg ember pedig elszegényedik.*

*

Rámutatott Korózs Lajos a *foglalkoztatottság és a nyugdíjrendszer közötti szoros összefüggésre* is. Ezt az összefüggést ismét a nyugdíjárulék fizetés, illetve nemfizetés jelenti. Magyarországon a járulékfizetés többek között azért is alacsony, mert a foglalkoztatási ráta csak 57%-os. Tetézi a bajt, hogy nagyon sokan nem fizetnek járulékot, de igénybe veszik a társadalmi szolgáltatásokat. Ezért a feladatok közé tartozik az is, hogy *fokozni kell a foglalkoztatást, továbbá az ellenőrzést is.*

Az országos nyugdíjalapra nézve az a körülmény is nagy teherterelt jelent, hogy kb. 27.000 külföldi személy úgy kap magyar nyugellátást, hogy itt járulékot soha nem fizetett. Ez a létszám egy kisebb magyar város lakosságának felel meg.

*

Nagyon sok a *visszásság a rokkantnyugdíj területén*; ez 542.000 főt jelent! A nagyságrend némileg megmagyarázható. A rendszerváltást követő gazdasági visszaesés, a munkahelyek tömeges megszűnése, a felmondások stb. idején egy csomó ember a leszállékolásban látta a kiutat a kutyaszorítóba. Ez azonban nem a természetes útja a nyugállományba vonulásnak, s rendbe kellene tenni a helyzetet ezen a téren is.

Mind az egyén, mind a társadalom szempontjából hatalmas perspektivikus problémát jelent a minimálbéren dolgozók majdani nyugdíjas jövője is. Ezek a dolgozótársaink nagyon nehéz öregség elé néznek: jelenlegi értékrenden számítva 17-30 ezer forintnak megfelelő összeg lesz csak a nyugdíjuk. S ez 980.000 főt jelent! Ez a tömeg szorult helyzetében majd a szociális szolgáltató rendszerre fog „rászabadulni”. Magyarán: kétségbeesztő helyzetében állandóan segínyt és különféle segítő juttatásokat fog koldulni – de pénz ott sem lesz. *Ki fog tudni segíteni ennyi emberen?*

*

Korózs Lajos elmondta, hogy a kormány látja a fenyegető, hatalmas problémákat. Személy szerint Gyurcsány Ferenc miniszterelnöknek is el-tökélt szándéka, hogy a nyugdíjkorrekciós programot végig kell vinni, különben a fennálló visszasságok növekednének, az igazságtalanságok továbbgyűrűznek a rendszerben. 15-20 évre előretekintő, *kiszámítható nyugdíjrendszerre*, s azon belül a járulékfizetéssel arányos, *kiszámítható nyugdíjfizetésre* van szükség.

*

Az I. T. titkára határozott nyíltsággal beszélt a roma-problémáról is. Köztudott, hogy ez az a réteg, amelynek létszáma nem követi az általános csökkenés tendenciáját, s aránya az összlakosságon belül növekvő irányzatú. Ugyanakkor a járulékfizetéssel a kapcsolatuk problematikus. Ezért határozottabban és gyorsabban kell haladni a már megkezdett úton és *a munka irányába kell a roma-gyerekeket szocializálni.*

Korózs Lajos elképzelhetőnek tartja, hogy ennek érdekében kötelezővé teszi a roma-gyermekek óvodába járatását. Az általános iskolában pedig ösztöndíjat is kaphatnak majd, hogy tanulmányaikat befejezzék és legalább a képzett szakmunkás szintig eljussanak, mert ők fogják fizetni a mi nyugdíjjárulékunkat.

Ha pedig ez nem megy, akkor *meg kell nyitnunk a határokat* a határon túli magyar munkaerő előtt, sőt a távolabbi országok és kontinensek munkát kereső emberei előtt is (arabok, színesbőrűek stb.).

*

Az előadást követően hozzászólásokra is nyílt lehetőség. Ezek során szembetűnően kidomborodott az a megfigyelés, hogy *a jómódúak körében jellemző a szociális érzéketlenség.* Még a kormányzathoz közel álló bizonyos körök sem támogatják a szociális törekvéseket. *A társadalmi-gazdasági elit reagálása a közjót érintő kérdésekre: felháborító.*

„A fark csóválja a kutyát” – mondta az egyik hozzászóló. Vagyis a gazdasági lobbik a politikát. Márpedig ezekre a lobbikra sem a szociális érzékenység a jellemző. Pedig *a társadalmi béke nem elhanyagolható szempont a mai súlyos helyzetben.* A média is csak riogatja a nyugdíjasokat a rossz hírekkel.

*

A konzultáció annak megállapításával ért véget, hogy a megkezdett reformfolyamat nagy vajúdas közben megy végbe. A nyugdíjas társadalom kiszolgáltatott és csak az államban bízhat. Ezért nagy szükség lenne az idősügyi törvény mielőbbi megalkotására.

Dr. Király Pál

Tisztelet-diploma

Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottságának agilis elnöke, lapunk „Nyugdíjasoknak-nyugdíjasokról” című rovatának elindítója és gondozója, Varga György kolléga úr részére a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora aranyoklevelet adományozott abból az alkalomból, hogy vízépítő mérnöki oklevelét kereken ötven évvel ezelőtt szerezte meg a Műegyetemen.

Kedves kollégánknak a tisztelet-diploma elnyeréséhez szívből gratulálunk és mind szakszervezetünkben,

mind a Nyugdíjasok Országos Közösségében további eredményes munkálkodást, s hozzá erőt, jó egészséget és hosszú boldog életet kívánunk!

Herczeg Miklós főtthár

Nyugdíjas megszorítások

Egyes felelős állami tisztségviselők megnyilatkozásaira hivatkozó média-közlemények szerint az év hátra-levő részében a nyugdíjakat és a nyugdíjasokat megszorító kormányzati intézkedésekre lehet számítani.

Ezek egyikét „hosszabb aktív korra ösztönző” intézkedéseknek titulálják, ami elsősorban a nyugdíjkorhatár fel-emelését jelenti. Új nyugdíjszámítási módszer bevezetését is tervezik, amelyben várhatóan a munkában töltött utolsó három év jövedelme kap majd nagyobb hangsúlyt. Újrászabályozzák a rokkantnyugdíjazás feltételeit is és felülvizsgálják a korábbi rokkantnyugdíjazásokat.

Nem lesz lehetséges a korengedményes nyugdíj melletti munkavállalás. Szóba került az is, hogy megvonják a 65 éven felüli nyugdíjasoktól a tömegközlekedési eszközökön való ingyenes utazás kedvezményét és legalább egy, úgymond, jelképes menetdíjat kell majd fizetniük. Mindezt várhatóan 2007. január 1-től tervezik bevezetni.

Partnerszervezetünk, a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaság /NyOK/ elnöke, Mihalovits Ervin a közszolgálati rádióban úgy nyilatkozott, hogy ezeknek a témáknak a többsége eddig nem merült fel az Idősügyi Tanácsban. Ezért azokat meg kell vitatni, várható következményeikre nézve hatásvizsgálatokat kell végezni és csak ezek után lehet állást foglalni.

k. p.

Vadászati emlékhelyek számbavétele

Az Országos Magyar Vadászkamara /OMVK/ vezetősége elhatározta, hogy számbaveszi az ország területén található vadászati emlékhelyeket, s – ha meg tudja teremteni annak feltételeit – az emlékhelyek leírását kötetbe foglalva közre is adja. A kamara ehhez a nagy munkához kéri az erdésztszadalom segítségét is.

A feladat nem teljesen ismeretlen tagtársaink előtt, mert az erdészeti emlékhelyek összeírása, majd dr. Király Pál által történt kötetbe foglalása, s végül közreadása az Országos Erdészeti Egyesület szervezésében megtörtént 2000-ben, „A velünk élő múlt” címmel.

*

A magyar vadászat történetével, eseményeivel és szereplőivel kapcsolatos, bel- vagy külterületen, erdőn-mezőn-vízparton található emlékhelyek jellegüket tekintve változatosak. Ilyen lehet: emléktábla, emlékoszlop,

szobor, kereszt, kopjafa, sir, megjelölt fa vagy forrás, emlékkő, figurális vagy nonfiguratív emlékmű stb.

A számbavétel legfontosabb adata az emlékhely megnevezése után annak pontos földrajzi helymeghatározása: település, utca, tér, házszám; község-határ, dűlőnév, erdőrészlet-név és üzemtervi jel stb.

*

Ezután következhetnek a részletek. Az emlékhely jellege (az iménti példák szerint), anyaga, mérete, feliratozása, s egyáltalán minél részletesebb leírása. Annak közlése, hogy ki kinek, minek az emlékére és mikor létesítette. Az emlékhely által megörökíteni kívánt személy vagy esemény minél részletesebb ismertetése Az emlékhely alkotója, kivitelezője.

Ha az iméntiekkel kapcsolatban rendelkezésre áll /szak/irodalmi adat, leírás, annak megjelölése. S minden egyéb adat, amelyet az adatközlő ér-

dekesnek, felhasználhatónak, szükségesnek tart az emlékhely leírásával kapcsolatban.

Igen hasznos információhordozó, adatkiegészítő a fénykép, amely sokszor többet mond minden leírásnál.

Elengedhetetlen, fontos részlete az adatgyűjtő lapnak a dátum, s az adatközlő olvasható aláírása és címe. Ezzel hitelesíti az adatokat és felelősséget vállal azok helytállóságáért nyilvánosságra hozatal esetére is.

*

A kamara az adatok összegyűjtését szeretné ebben az évben befejezni. Ezért kérjük T. Tagtársainkat, hogy akinek tudomása van vadászati emlékhelyről, írja azt meg az OMVK Vadászati Hagyományokat Ápoló és Kulturális Bizottságának elnöke, Fácányi Ödön úr részére: 1027 Budapest, Medve u. 34-40. sz.

Dr. K. P.

Motorfűrészeselek versenye

Az Andreas Stihl Kereskedelmi Kft. immár ötödik alkalommal bonyolította le versenyét a német Stihl-cég által gyártott motorfűrészrel dolgozók részére.

A helyszín most is a budakeszi erdőben levő Szilfa-tisztás volt, a vadasparkhoz vezető út mentén. A szervezésből a korábbi alkalmakhoz hasonlóan derekasan kivette a részét a Pilisi Parkerdő ZRt.-nek dr. Boda Zoltán erdőmérnök által vezetett Budapesti Erdészete is (a pálya kialakítása, technikai személyzet, a szükséges faanyagok előkészítése, közelítőgépek biztosítása, kiszolgáló létesítmények felállítása stb.). A Budapesti Erdészeti korábbi vezetője, Bakon Gábor erdőmérnök, a korábbi versenyek szervezője időközben magának a versenyt kiíró Stihl Kft.-nek lett a vezetője, biatorbágyi székhellyel.

*

A versenyben 38 csapat indult, mind-egyikben négy fővel, összesen tehát 152 versenyzővel. Kedvező, derült, kellemes időjárás lévén, szép számú közönség is figyelemmel kísérte a nagy vetélkedő alakulását. Elősegítette ezt, hogy hatalmas sátrat is felállítottak, ahol a kísérők és a közönség verseny közben csillapíthatta éhét-szomját, s ez vidám, közvetlen légkört teremtett az egyébként igen fegyelmezett, feszes atmoszférájú rendezvényen. A hangulatot a sátorban a Taksonyi Fiúk Sramlizenekarának pattogó muzsikája és kellemes éneke tovább fokozta.

A szervezők a zökkenőmentes lebonyolítás érdekében a tisztáson tíz ver-

senypályát alakítottak ki, amelyeken azután sorshúzás alapján indulhattak a csapatok. Minden csapat kétszer versenyzett, s a jobbik eredményét vették figyelembe. Újdonság volt, hogy a hagyományos gallyazási, darabolási és hasítási versenyszámok mellett új számként megjelent a motorfűrész szerelés is. Előírás volt, hogy az erdészeti balesetelhárítási és biztonsági óvrendszabályokat szigorúan be kellett tartani.

*

A gondos előkészítésnek és szervezésnek köszönhetően jó ütemben lebonyolított verseny a délutáni órákban ért véget, s a sok izgalom után következhetett a díjkiosztás. Minden versenyző kapott emléktárgyként egy Stihl-pólót és sapkát, az első öt helyen végzett csapat pedig tisztes pénzdíjazást.

Ez az első öt helyezés így alakult (zá-
rójelben a pénzjutalom összege): 1.
Rotáció Kft., Tata /500 ezer Ft./; 2.
Patent 3H Kft. első csapat, Bicske
/400 eFt./; 3. Bognár BT. Üllő /300
eFt./; 4. FORNAX 97 Kft., Vác /200
eFt./; 5. Patent 3H Kft. második csa-
pat, Csákvár /100 eFt./.

*

Ez az idei verseny is ösztönözte a
résztevők gépkezelői képességeinek
fejlesztését és jól szolgálta a szakmai
összetartás érzületének ápolását. (S
nem utolsósorban a kitűnő Stihl-
motorfűrészek népszerűsítését, jóhí-
rük öregbítését.)

k. p.

„Vallom, hogy a vizuális művészetek,
mint a film és a festészet, közelebb
hozza az embereket a természethez.”
/Dr. Ignác Magdolna/

Az örök természet

Élvezetes együttes ülést bonyolított
le az OEE Vadgazdálkodási Szakosz-
tálya, valamint a Közönségkapcsolat-
ok Szakosztálya Budán, a Budakeszi
úti Erdészeti Információs Központ-
ban. Ennek keretében mutatták be dr.
Ignác Magdolna okl. agrármérnök,
természet- és vadászfestő legújabb
festménykiállítását, valamint azt a
két részből álló filmet, amely a „Ma-
gyarországi vadászatok” című DVD
lemez sorozat IX-X. darabjaként ké-
szült, s amelynek rendezője és egyik
szakértője szintén a művész.

A rendezvényt, s egyben a festmény-
kiállítást is Pintér István, az FVM
Természeti Erőforrások Főosztálya-
nak vezetőhelyettese nyitotta meg,
aki a szép festmények méltatása so-
rán hangsúlyozta, hogy ezek a műal-
kotások segítenek vadgazdálkodási
értékeink megőrzésében.

*

A „Világrekordok nyomában” című,
43 és 40 perces filmet a Kommuniká-
ció Natura BT., valamint a Budapest
Digit-D. Stúdió készítette. A lemezek
ajánló szövege szerint a film történel-

mi körutazásra invitál Magyarország
vadászati emlékhelyeire *Felidézi 18
világrekord, illetve kiemelkedő minő-
ségű trófea történetét és barangolás
közben bemutatja a világhírű vadász-
területek életét.* Mármint azokat, ahol
ezek a csodálatos trófeák „teremtek”
és ahol elejtették őket.

*

Ez a hosszú, de felemelő história az
1881-ben elejtett „szálkai 22-es” vi-
lágrekord gímszarvas-agancscsal kez-
dődik és mintegy 100 további csodá-
latos trófea bemutatásán keresztül
napjainkig, a 2003-ban a budakeszi
erdőben spanyol vadász által zsákmá-
nyolt 162.85 CIC-pontos világrekord
vadkanagyarig vezet.

Újra megcsodálhatjuk a filmen
Rimler Pál vagy Kádár János világre-
kord dám-trófeáját, a Tordas-marton-
vásárhelyi és a jászkiséri őzbak-aganc-
scot, a Maria Schusztér által 1970-
ben elejtett óriási zalai gímszarvas
agancscot, vagy az újabb zsákmányok
közül a szenzációs két guthi világre-
kord dámlapátot.

*

Közben sok-sok régebbi és újabb hí-
res vadász arca is felvillan a filmen.
Mégpedig nem csak nagy zsákmány-
ejtőké, vagy neves vadgazdáké, a va-
dászati tudósaié, hanem – úgy mond –
„egyszerű” kísérővadászoké, hajtóké
stb. is, akiknek azonban kulcsszere-
pük volt eme fölséges magyar trófeák
megtermelésében és terítékre hozásá-
ban. S közben gyönyörű és híres va-
dászterületeken is barangolhatunk té-
len-nyáron, nevezetes vadászházakba
kukkanthatunk be és részesei lehe-
tünk hangulatos vadászatoknak is,
ugyancsak minden évszakban.

*

Megállapíthatjuk, hogy nem csak a
film szellemi konstruktőre, de az
operatőr is kitűnő munkát végzett. Az
a szakember, aki ezt a filmet végig-
nézi, az az átélte szépségek nyomán
emelkedett hangulatban és vadászön-
tudatában megerősödve kelhet fel a
képernyő elől.

Igaza volt Pintér Istvánnak, amikor
megnyitójában a sokak által vitatott
un. trófea-kultusszal kapcsolatban
megállapította, hogy a trófea nem
csupán egy szubjektív vadászemlék,
hanem egy területen folytatott vad-
gazdálkodás színvonalának értékmé-
rője is.

*

A nevezetes vadászházak felemlítése
kapcsán néhány mondat erejéig
Ignác Magdolna képművészetéhez
visszatérve, legyen szabad egy szub-
jektív megjegyzést tenni.

A tudósítót a képek sorában megra-
gadták azok, amelyek vadászházakat
örökítettek meg a festőművész sze-
mével és eszközeivel. Bizonyára so-
kan egyetértenek azzal a megállapí-
tással, hogy a vadászházak, vadász-
kastélyok valósággal külön önálló
stílusirányzatot képviselnek az építé-
szetben, különösen, ha a belsőépíté-
szeti munkákat, kialakításokat is fi-
gyelembe vesszük. Ez a téma a tájké-
pekhez, vadhoz, erdei-mezei-víz-
menti tájrészletekhez viszonyítva lé-
nyegesen kisebb hangsúlyt kapott a
festészetben, mint amelyet megítélé-
sünk szerint megérdemelne. Egyes
földrajzi tájegységeken belül az egy-
kor híres, de napjainkra már eltűnt
(megsemmisült, lebontott, széthor-
dott) vadászházaknak, vadászkastély-
oknak már emléke is alig maradt;
képi ábrázolása – festmény, fénykép
– pedig végképpen nem. Sajnos, nap-
jaink modernizáló átalakításai is sok
mindent eltüntetnek a még meglevő
régí vadászházak sajátos, patinás kül-
ső-belső kialakításaiból.

*

Ignác Magda képein látható, hogy
bizony tud ő is remek téli-nyári er-
dei-mezei tájképeket festeni, de ezek
mellett megjelennek olyan régi szép
vadászati építmények is, mint pl. a
karapancsai vagy a szentpéterföldi
vadászház, erdei környezetével
együtt. Isten tartsa meg jó szokását és
szeretnénk remélni, hogy más va-
dászfestők is követik példáját, s ezzel
tulajdonképpen iskolát teremtetünk
festészetünkben.

Dr. K. P.

Hírek

Egyetemi kitüntetések. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Díszpolgára címet adományozta az egyetemi tanács Prof.Dr. Adamovich László gyémántok-leveles erdőmérnök, a vancouveri University of British Columbia egykori Soproni Divíziójának professzora részére. Továbbá a „Pro Silvicultura Natura et Venatoria Kari Díszlőrt” adományozta Balsay Miklós, Halász Gábor és Sódar Pál okl. erdőmérnökök részére.

Doktoravatás. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Doktori Tanácsának előterjesztése alapján Ph.D. doktorrá avatták Bodnár Sándor, Mózes Csaba és Winkler Dániel okl. erdőmérnököt, valamint Buzgó József okl. agrármérnököt, vadgazda mérnököt és Vityi Andrea okl. környezetmérnököt.

Az Ember az Erdőért Alapítvány Kuratóriuma az azonos elnevezésű emlékérmét adományozta Bognár Gábor és Steiner Józsefné erdőmérnök, valamint Hegedűs Tibor erdésztechnikus részére. A kitüntetés a NyME Erdőmérnöki Kar tanévnyitó ünnepségén került átadásra Sopronban.

Társadalmi egyeztetés. Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter névre szóló levélben felkérte szakszervezetünk főtítkárárt, Herczeg Miklóst, hogy az EFDSz vegyen részt Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Tervének társadalmi egyeztetésében. Szakszervezetünk készséggel tett eleget a felkérésnek és területileg illetékes titkáraink több megyében is részt vettek a terv társadalmi megvitatásában.

Fekete István író /1900-1970/ mell-szobrát, Farkas Pál szobrászművész szép alkotását állította fel a Mecseki Erdészeti ZRt. Nagymáté községben. Fekete István 1926 és 1929 között teljesített szolgálatot Bakócán gr. Mailáth György hitbizományi uradalmában segédtsízként. Az író munkásságát dr. Tóth Aladár, a Mecsekerdő ZRt. főerdőmestere méltatta, a szobrot pedig Káldy József vezérigazgató leplezte le. A parkot, amelyben a szobrot felállították, „Fekete István Fűvészkert”-nek nevezték el és egy emlékösvényt is kialakítottak. Amint ismeretes, a neves író számos írásának témája

a természet, az erdő, a vad, a vadászat, az erdei emberek.

Klímaváltozás és társadalom címmel konferenciát rendezett a soproni Erdészeti Múzeumban a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara a Wood Tech faipari és erdészeti szakvásárhoz kapcsolódóan. A rendezvény keretében hat előadás hangzott el német és magyar szakemberek (köztük Ph.D. hallgatók) részéről, melyeket konzultáció követett.

Csergezán Pál nemzetközi hírnevű vadászfestőnk halálának 10. évfordulója alkalmából a róla elnevezett alapítvány kuratóriuma 14 szervezet, illetve magánszemély támogatásával emlékkiállítást rendezett Bábolnán az un. Ötösfogat Múzeumban. A kiállításon a művész néhány, eddig ritkán látott műve mellett bemutatták a Csergezán-díjas művészek egy-egy munkáját is, valamint az idei Csergezán Pál nyilvános képzőművészeti pályázatra beküldött pályaművekből válogatott alkotásokat, festményeket, grafikákat. A rendezvényt dr. Rácz Antal ny. minisztériumi főosztályvezető nyitotta meg.

Ökotech. Budapesten a BNV területén október 10-13. között az idén is megrendezik az „Ökotech” nemzetközi környezetvédelmi és kommunális szakkiállítást. Ezen a magyar kiállítók mellett Ausztria, Csehország, Nagy-Britannia, Németország több tartománya, valamint új kiállítóként Franciaország és Svájc nemzeti standdal lesz jelen. A 17 témacsoport közül várhatóan kiemelkedik majd a hulladék- és a vízgazdálkodás, de nagy az érdeklődés a megújuló energiaforrások témája iránt is. A kiállításához bőséges konferenciaprogram is kapcsolódik.

Míves vadászfegyverek a XV. századtól napjainkig címmel rendezett kiállítást a Magyar Nemzeti Múzeum, amely július 28.-a óta egészen november 26-ig tekinthető meg. A kiállítás az Árpád-kortól a XX. századig, az íjtól a számszerűen át a hátultöltős puskákig mutatja be a vadászathoz használt (művészi díszítésű, vésett, faragott, berakásos stb.) fegyvereket. A kiállításához szerdai napokon lebonyolított előadás-sorozat is kapcsolódik, amelynek tematikáját a múzeum által kibocsátott kiállítási ismertető tartalmazza.

Címképünk: Loglift gépbemutató

A Faipari Tudományos Egyesület vezetői 2006-tól a következő személyek. Elnök Horváth Tibor, a Bau-M ZRt. elnök-vezérigazgatója. Alelnökök: Prof.Dr. Takáts Péter, a NyME oktatási rektor-helyettese és Juhász Bertalan szerencsi faipari vállalkozó. Főtítkárr: Bíró Lászlóné.

Egy grandiózus könyv. Az MTA Társadalomkutató Központja jelentette meg a „Magyarország tájainak növényzete és állatvilága” című 461 oldalas kötetet. A számos szép színes fotóval és egyéb ábrával szemléletesen tett könyv szerkesztője Fekete Gábor akadémikus és Varga Zoltán, az MTA doktora. A hús főszervező tagja között két erdészeti szakember is szerepel: Mátyás Csaba akadémikus és Király Gergely egyetemi docens, a NyME Erdőmérnöki Kar oktatói. A könyv erdészet szempontból is elsőrendű fontosságú.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVI. évfolyam 3. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkárr

A Szerkesztő Bizottság:

Barta László, Fritsch Ottó,

Gilicze Péter

Herczeg Miklós (elnök)

Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-302-5154

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

XVI. évfolyam 4. szám, 2006. december

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Boldog karácsonyi ünnepeket!

TARTALOM

Változások és
választások éve

*

Kétmillió hektár erdő!

*

Bedő-emléktábla avatás
Kálnokon

*

Dunántúli I.
Magánerdős Nap

*

Több mint 500
köz munkás a Nyírerdő
ZRt-nél

*

Vadászatok női
szemmel

*

Mi az ERFARET?

*

A Kárpát-medene
környezetbiztonsága

*

Nyugdíjasoknak –
nyugdíjasokról

*

Gombakiállítás Budán

	JANUÁR		FEBRUÁR		MÁRCIUS	
1	Hétfő	Új év, Fruzsina	Csütörtök	Ignác	Csütörtök	Albin
2	Kedd	Ábel	Péntek	Karolina, Aida	Péntek	Lujza
3	Szerda	Genovéva, Benjámin	Szombat	Balázs	Szombat	Kornélia
4	Csütörtök	Titusz, Leona	Vasárnap	Ráchel, Csenge	Vasárnap	Kázmér
5	Péntek	Simon	Hétfő	Ágota, Ingrid	Hétfő	Adorján, Adrián
6	Szombat	Boldizsár	Kedd	Dorottya, Dóra	Kedd	Leonóra, Inez
7	Vasárnap	Attila, Ramóna	Szerda	Tódor, Rómeó	Szerda	Tamás
8	Hétfő	Gyöngyvér	Csütörtök	Aranka	Csütörtök	Zoltán
9	Kedd	Marcell	Péntek	Abigél, Alex	Péntek	Franciska, Fanni
10	Szerda	Melánia	Szombat	Elvira	Szombat	Ildikó
11	Csütörtök	Ágota	Vasárnap	Bertold, Marietta	Vasárnap	Szilárd
12	Péntek	Ernö	Hétfő	Lidia, Livia	Hétfő	Gergely
13	Szombat	Veronika	Kedd	Ella, Linda	Kedd	Krisztián, Ajtony
14	Vasárnap	Bódog	Szerda	Bálint, Valentin	Szerda	Matild
15	Hétfő	Lóránt, Loránd	Csütörtök	Kolos, Georgina	Csütörtök	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Kedd	Gusztáv	Péntek	Julianne, Lilla	Péntek	Henrietta
17	Szerda	Antal, Antónia	Szombat	Donát	Szombat	Gertrud, Patrik
18	Csütörtök	Piroska	Vasárnap	Bernadett	Vasárnap	Sándor, Ede
19	Péntek	Sára, Mária	Hétfő	Zsuzsanna	Hétfő	József, Bánk
20	Szombat	Fábián, Sebestyén	Kedd	Aladár, Álmos	Kedd	Klaudia
21	Vasárnap	Ágnes	Szerda	Eleonóra	Szerda	Benedek
22	Hétfő	Vince, Artúr	Csütörtök	Gerzson	Csütörtök	Beáta, Izolda
23	Kedd	Zelma, Rajmund	Péntek	Alfréd	Péntek	Emőke
24	Szerda	Timót	Szombat	Mátyás	Szombat	Gábor, Karina
25	Csütörtök	Pál	Vasárnap	Géza	Vasárnap	Irén, Irisz
26	Péntek	Vanda, Paula	Hétfő	Edina	Hétfő	Emánuel
27	Szombat	Angelika	Kedd	Ákos, Bátor	Kedd	Hajnalka
28	Vasárnap	Károly, Karola	Szerda	Elemér	Szerda	Gedeon, Johanna
29	Hétfő	Adél			Csütörtök	Augusztá
30	Kedd	Martina, Gerda			Péntek	Zalán
31	Szerda	Marcella			Szombat	Árpád

Boldog és sikeres 2007. esztendőt!

	JÚLIUS		AUGUSZTUS		SZEPTEMBER	
1	Vasárnap	Tihamér, Annamária	Szerda	Boglárka	Szombat	Egyed, Egon
2	Hétfő	Ottó	Csütörtök	Lehel	Vasárnap	Rebeka, Dorina
3	Kedd	Kornél, Soma	Péntek	Hermína	Hétfő	Hilda
4	Szerda	Ulrik	Szombat	Domonkos, Dominika	Kedd	Rozália
5	Csütörtök	Emese, Sarolta	Vasárnap	Krisztina	Szerda	Viktor, Lőrinc
6	Péntek	Csaba	Hétfő	Berta, Bettina	Csütörtök	Zakariás
7	Szombat	Apollónia	Kedd	Ibolya	Péntek	Regina
8	Vasárnap	Ellák	Szerda	László	Szombat	Mária, Adrienn
9	Hétfő	Lukrécia	Csütörtök	Emőd	Vasárnap	Ádám
10	Kedd	Amália	Péntek	Lőrinc	Hétfő	Nikolett, Hunor
11	Szerda	Nóra, Lili	Szombat	Zsuzsanna, Tiborc	Kedd	Teodóra
12	Csütörtök	Izabella, Dalma	Vasárnap	Klára	Szerda	Mária
13	Péntek	Jenő	Hétfő	Ipoly	Csütörtök	Kornél
14	Szombat	Örs, Stella	Kedd	Marcell	Péntek	Szeréna, Roxána
15	Vasárnap	Henrik, Roland	Szerda	Mária	Szombat	Enikő, Melitta
16	Hétfő	Valter	Csütörtök	Ábrahám	Vasárnap	Edit
17	Kedd	Endre, Elek	Péntek	Jácint	Hétfő	Zsófia
18	Szerda	Frigyes	Szombat	Ilona	Kedd	Diána
19	Csütörtök	Emília	Vasárnap	Huba	Szerda	Vilhelmina
20	Péntek	Illés	Hétfő	Szt. István, államalapítás ünnepe, Vajk	Csütörtök	Friderika
21	Szombat	Dániel, Daniella	Kedd	Sámuel, Hajnalka	Péntek	Máté, Mirella
22	Vasárnap	Magdolna	Szerda	Menyhért, Mirjam	Szombat	Móric
23	Hétfő	Lenke	Csütörtök	Bence	Vasárnap	Tekla
24	Kedd	Kinga, Kincső	Péntek	Bertalan	Hétfő	Gellért, Mercédesz
25	Szerda	Kristóf, Jakab	Szombat	Lajos, Patrícia	Kedd	Eufrozina, Kende
26	Csütörtök	Anna, Anikó	Vasárnap	Izsó	Szerda	Jusztina
27	Péntek	Olga, Liliána	Hétfő	Gáspár	Csütörtök	Adalbert
28	Szombat	Szabolcs	Kedd	Ágoston	Péntek	Vencel
29	Vasárnap	Márta, Flóra	Szerda	Beatrix, Erna	Szombat	Mihály
30	Hétfő	Judit, Xénia	Csütörtök	Rózsa	Vasárnap	Jeromos
31	Kedd	Oszkár	Péntek	Erika, Bella		

	ÁPRILIS		MÁJUS		JÚNIUS		
1	Vasárnap	Hugó	Kedd	Munka ünnepe, Fülöp, Jakab	Péntek	Tünde	1
2	Hétfő	Áron	Szerda	Zsigmond	Szombat	Kármén, Anita	2
3	Kedd	Buda, Richárd	Csütörtök	Tímea, Irma	Vasárnap	Klotild	3
4	Szerda	Izidor	Péntek	Mónika, Flórián	Hétfő	Bulcsu	4
5	Csütörtök	Vince	Szombat	Györgyi	Kedd	Fatime	5
6	Péntek	Vilmos, Bíborka	Vasárnap	Ivett, Frida	Szerda	Norbert, Cintia	6
7	Szombat	Herman	Hétfő	Gizella	Csütörtök	Róbert	7
8	Vasárnap	Húsvét, Dénes	Kedd	Mihály	Péntek	Medárd	8
9	Hétfő	Húsvét, Erhard	Szerda	Gergely	Szombat	Félix	9
10	Kedd	Zsolt	Csütörtök	Ármin, Pálma	Vasárnap	Margit, Gréta	10
11	Szerda	Leó, Szaniszló	Péntek	Ferenc	Hétfő	Barnabás	11
12	Csütörtök	Gyula	Szombat	Pongrác	Kedd	Villő	12
13	Péntek	Ida	Vasárnap	Szervác, Imola	Szerda	Antal, Anett	13
14	Szombat	Tibor	Hétfő	Bonifác	Csütörtök	Vazul	14
15	Vasárnap	Anasztázia, Tas	Kedd	Zsófia, Szonja	Péntek	Jolán, Vid	15
16	Hétfő	Csongor	Szerda	Mózes, Botond	Szombat	Jusztin	16
17	Kedd	Rudolf	Csütörtök	Paszka	Vasárnap	Laura, Alida	17
18	Szerda	Andrea, Ilma	Péntek	Erik, Alexandra	Hétfő	Arnold, Levente	18
19	Csütörtök	Emma	Szombat	Ivó, Milán	Kedd	Gyárfás	19
20	Péntek	Tivadar	Vasárnap	Bernát, Felícia	Szerda	Rafael	20
21	Szombat	Konrád	Hétfő	Konstantin	Csütörtök	Alajos, Leila	21
22	Vasárnap	Csilla, Noémi	Kedd	Júlia, Rita	Péntek	Paulina	22
23	Hétfő	Béla	Szerda	Dezső	Szombat	Zoltán	23
24	Kedd	György	Csütörtök	Eszter, Eliza	Vasárnap	Iván	24
25	Szerda	Márk	Péntek	Orbán	Hétfő	Vilmos	25
26	Csütörtök	Ervin	Szombat	Fülöp, Evelin	Kedd	János, Pál	26
27	Péntek	Zita, Mariann	Vasárnap	Pünkösöd, Hella	Szerda	László	27
28	Szombat	Valéria	Hétfő	Pünkösöd, Emil, Csanád	Csütörtök	Levente, Irén	28
29	Vasárnap	Péter	Kedd	Magdolna	Péntek	Péter, Pál	29
30	Hétfő	Katalin, Kitty	Szerda	Janka, Zsanett	Szombat	Pál	30
31			Csütörtök	Angéla, Petronella			31

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete.

	OKTÓBER		NOVEMBER		DECEMBER		
1	Hétfő	Malvin	Csütörtök	Mindenszentek, Marianna	Szombat	Elza	1
2	Kedd	Petra	Péntek	Halottak Napja, Achilles	Vasárnap	Melinda, Vivien	2
3	Szerda	Helga	Szombat	Győző	Hétfő	Ferenc, Olívia	3
4	Csütörtök	Ferenc	Vasárnap	Károly	Kedd	Borbála, Barbara	4
5	Péntek	Aurél	Hétfő	Imre	Szerda	Vilma	5
6	Szombat	Brúnó, Renáta	Kedd	Lénárd	Csütörtök	Miklós	6
7	Vasárnap	Amália	Szerda	Rezső	Péntek	Ambrus	7
8	Hétfő	Koppány	Csütörtök	Zsombor	Szombat	Mária	8
9	Kedd	Dénes	Péntek	Tivadar	Vasárnap	Natália	9
10	Szerda	Gedeon	Szombat	Réka	Hétfő	Judit	10
11	Csütörtök	Brigitta, Gitta	Vasárnap	Márton	Kedd	Árpád	11
12	Péntek	Miksa	Hétfő	Jónás, Renátó	Szerda	Gabriella	12
13	Szombat	Kálmán, Ede	Kedd	Szilvia	Csütörtök	Luca, Otília	13
14	Vasárnap	Helén	Szerda	Alíz	Péntek	Szilárda	14
15	Hétfő	Teréz	Csütörtök	Albert, Lipót	Szombat	Valér	15
16	Kedd	Gál	Péntek	Ödön	Vasárnap	Etelka, Aletta	16
17	Szerda	Hedvig	Szombat	Hortenzia, Gergő	Hétfő	Lázár, Olimpia	17
18	Csütörtök	Lukács	Vasárnap	Jenő	Kedd	Augusztá	18
19	Péntek	Nándor	Hétfő	Erzsébet, Zsóka	Szerda	Viola	19
20	Szombat	Vendel	Kedd	Jolán	Csütörtök	Teofil	20
21	Vasárnap	Orsolya	Szerda	Olivér	Péntek	Tamás	21
22	Hétfő	Előd	Csütörtök	Cecília	Szombat	Zénó	22
23	Kedd	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	Péntek	Kelemen, Klementína	Vasárnap	Viktória	23
24	Szerda	Salamon	Szombat	Emma	Hétfő	Ádám, Éva	24
25	Csütörtök	Blanka, Bianka	Vasárnap	Katalin, Katinka	Kedd	Karácsony, Eugénia	25
26	Péntek	Dömötör	Hétfő	Virág	Szerda	Karácsony, István	26
27	Szombat	Szabina	Kedd	Virgil	Csütörtök	János	27
28	Vasárnap	Simon, Szimonetta	Szerda	Stefánia	Péntek	Kamilla	28
29	Hétfő	Nárcisz	Csütörtök	Taksony	Szombat	Tamás, Tamara	29
30	Kedd	Alfonz	Péntek	András, Andor	Vasárnap	Dávid	30
31	Szerda	Farkas			Hétfő	Szilveszter	31

Változások és választások éve

A 2006-os esztendő végéhez közeledve aktuálissá válik a visszatekintés az elmúlt napokra, hónapokra. Az év kezdetekor optimistán tekintünk magunk elé, ez az év biztos jobb lesz, kiszámíthatóbb, nyugodtabb. Gondokat, bajokat nélkülöző időket várunk, bízva munkahelyünk, egészségünk megmaradásában, javulásában. Reményeink nagy része szerte foszlik, amikor rádöbbenünk: hiszen ez a választások éve. *A politikai erők küzdelme, élethalál harca megkeseríti életünket, zsigereinkbe hatol, fertőzi lelkünket ez a mérhetetlen gyűlölet, amely a szemben álló feleket jellemzi.* Sajnos van táboruk hozzá, hiszen érthetetlen módon mögéjük állunk, ki-ki vérmérséklete, ideológiai beállítottsága, hite szerint. Másodlagos kérdéssé válik életminőségünk alakulása, munkahelyünk sikeres működtetése, az érdekvédelem, családunk sorsa, gyermekeink iskolai előmenetele, bér, kollektív szerződés, netán munkahely keresése.

A politika ilyen mélységre hatolva mérhetetlen károkat okoz tehát lelkekben, családokban, munkahelyeken. Közgazdászok, elemzők, ha ki tudnák számolni mindazt a termelés kiesést, hatékonyság csökkenést, amit a munkaidőben történő politizálás okoz, vagy az áldemokráciának a működési költségei, tüntetések, rombolások helyreállítása, rendőri intézkedések költségei, stb. és ezt az összeget a gazdaság működtetésére, jóléti célokra fordítanák, elkerülhetők lennének az ilyen mérvű megszorítások.

A bevezető talán terjedelmesebbre sikeredett, mint szerettem volna, ám szakszervezetünk életéről szólva el kell helyezni magunkat környezetünkbe, abba a közegbe, ahol véghezük mindennapi tevékenységünket, amely alakítja döntéseinket.

Tagságunk talán nem is érzékeli, hogy jelen körülmények miatt milyen nehéz az érdekvédelmi munka. Probléma, hogy az érdemi érdekegyeztetés

helyett sok esetben csak tájékoztatást kapunk. Sokszor elmaradnak a konzultációk a döntések előtt fontos kérdésekben. A változtatás szükségességét kiemeli az a tény is, hogy hazánkban a munkahelyek alig 20%-ánál van elfogadott kollektív szerződés. A közelmúltban megalakult a Faipari, Bútoripari és Erdészeti Párbeszéd Bizottság, mely kormányzati támogatással működik és fő feladata a középszintű érdekegyeztetés elősegítése, kiemelten az ágazati kollektív szerződések megkötése, bértárgyalások, béralkuk lefolytatásának megszervezése.

Szakszervezetünk szakértői tárgyalásokat kezdeményezett az ágazati és munkahelyi kollektív szerződések felülvizsgálatára, az érvényben lévő munkaügyi törvények, rendeletek szellemében való átalakítására. Célunk a munkahelyi kapcsolatok rendezése, kiszámíthatósága, a bér és egyéb juttatási rendszerek inflációt követő szabályozottsága. A jól megszerkesztett kollektív szerződések a biztosítéka annak, hogy ágazatunkban nagyon kevés munkaügyi vita fordul elő. A szerződések részeként, annak mellékleteként erősíteniünk kell a munkahelyi szakszervezetek működési feltételeit, az érdekegyeztetés, érdekképviselet garanciáit, amely a munkáltatónak és munkavállalónak fontos érdeke.

Kiemelten kezeljük továbbra is a munkavállalók regenerációját, pihenését szolgáló üdülöhálózatok finanszírozását, fejlesztését. Munkavállalóink, szakszervezeti tagságunk döntő része időjárásnak, nehéz körülményeknek kitett körülmények között dolgozik, így a fenti program szükségessége azt hiszem nem kérdéses. Céljaink elérésében fontos a jó együttműködés az üzemi tanácsokkal, hiszen a fentiekben felsoroltak szükségessé teszik a napi kapcsolatokat fenntartását a jog- és hatásköri átfedések miatt is.

Szakszervezetünk hagyományosan népszerű sportrendezvényeinek sorát gyarapította a Vértesi Erdőgazdaság ZRT. rendezésében Tatán tartott XI. Sportnap. A rendezvény magas színvonalon, kitűnő környezetben zajlott, köszönhetően a résztvevők sportszerű, lelkes hozzáállásának, valamint a rendezők lelkiismeretes, odaadó szervező munkájának. Vendégszeretettel, szervezésből jelesre vizsgáztak, köszönet érte!

Szakszervezetünk vezetése aktív résztvevője valamennyi szakmai, szakszervezeti rendezvénynek, érdekegyeztető fórumnak, konferenciának, ahol fontos információkat kapunk, illetve lehetőségünk nyílik tagságunk érdekében kifejezni véleményünket, álláspontunkat. Tagjai vagyunk a munkaügyi miniszter vezette Munka Világa Kabinetnek. Az elmúlt időszakban az FVM is kiemelten kezelte az ágazati egyeztetést, melyben partnerek vagyunk. *Fontos eleme lesz az ágazati párbeszéd bizottság tevékenységének a középszintű érdekegyeztetés, melyről az előzőekben már szóltam.*

Munkamódszerünk fontos része a kapcsolattartás a hazai társszakszervezetekkel, valamint a szomszédos országok erdészeti szakszervezeteivel. A tapasztalatok átadása, közös fellépések sora igazolja ennek fontosságát. Szakmai téren *kiemelkedő az Országos Erdészeti Egyesülettel való együttműködés, melyre egyre nagyobb szükség van és minden szintre ki kell terjesztenünk.*

Jól működik az általunk alapított önkéntes nyugdíjpénztár, az MKB keretein belül. A részvénytársaságaink jelentős része, illetve ezen belül munkavállalóink tagjai a pénztárnak. Beigazolódtott kezdeményezésünk helyessége, a munkavállalók pénze jól kamatozik és biztos helyen van.

Testületi üléseinken folyamatosan tárgyalunk munkánkról, elemezzük tevékenységünket és határozzuk meg feladatainkat. Szakszervezetünk mű-

ködési feltételeinek biztosítása nem néhány ember magánügye! Az érdek-egyeztetés, érdekérvényesítés minősége, színvonala függ valamennyiünk hozzáállásától, akaratától. Várjuk

tagságunk aktív támogatását, beleszólását a folyamatok alakításába.

Szakszervezetünk elnöksége nevében mindenkinek kívánok sikeres, jól mű-

ködő munkahelyeket, biztos megélhetést, erőt, egészséget és békés, boldog új esztendőt.

Barta László elnök

Kétmillió hektár erdő !

Történelmi pillanatához érkezett a magyar erdészet. Az Állami Erdészeti Szolgálat kimutatása szerint ebben az őszi erdősítési – erdőtelepítési idényben országunk erdőterülete elérte a kétmillió hektárt. Ebből az alkalomból bensőséges hangulatú ünnepséget rendeztek és emlékművet avattak Ópusztaszeren a Nemzeti Történeti Emlékpark tőzszomszédságában fekvő területen. Ezen részt vett Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter is, valamint tolmácsolták dr. Szili Katalinnak, az Országgyűlés elnökének üdvözlését, aki erdélyi utazása miatt nem tudott személyesen megjelenni.

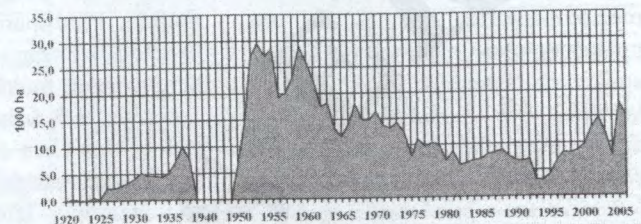
Elsőként Gazsó Péter okl. erdőmérnök, a Magyar Nemzeti Színház színművésze szavalt el érzéssel a „Cantata profana” című népballadát. Majd Csóka Péter, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Természeti Erőforrások Főosztályának vezetője mondott beszédet. Ebben rámutatott, hogy míg 1910-ben Magyarország Európa legnagyobb fa- és fáttermék-exportőre volt, addig a trianoni békeszerződés következtében a kontinens erdőben és fában egyik legszegényebb országává vált. A Kaán Károly egykori h. földművelésügyi államtitkár nevével fémjelzett erdészeti politika nyomán azonban megkezdődött az alföldi erdőtelepítés, amely az 1950-es években új lendületet kapott. Olyannyira, hogy hazánk Európa egyik legnagyobb erdőtelepítőjévé vált. Csaknem kilenc évtizedes kitartó, céltudatos munka eredményeként az ország 1920. évi mindössze egymillió hektárt kitevő erdőterülete napjainkra megduplázódott. Ez nem csak a magyar erdészek, de az egész nemzet teljesítménye, mondta a főosztályvezető.

S nagyszerű dolog, hogy ezt a történelmi jelentőségű ténytet éppen itt, a honfoglalás emlékhelyén ünnepelhetjük. Az erdőtelepítés: a jövőbe vetett hit kifejezése, mondta befejezésül Csóka Péter.

A főosztályvezető után Luzsi József, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének elnöke mondott beszédet. Elmondta: az erdőtelepítések a rendszerváltás után különösen az Európai Unióhoz történő csatlakozásnak köszönhetően vettek ismét nagy lendületet, mivel társfinanszírozásban lehetett megvalósítani az erdőtelepítéseket. Eredményt csak kedvvel végzett munkával lehet elérni, mondotta. Hangsúlyozta: a kétmillió hektár erdő mindannyiunké és olyan kincs, amire vigyázni kell.

Következőként dr. Pethő József, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke lépett a mikrofonhoz. Annak érdekében, hogy kellően tudjuk értékelni a most ünnepelt eredményt, visszatekintett a jelenhez vezető útra, a magyar erdészet történetének négy fő korszakára. Majd megállapította: napjainkra olyan eredmények születtek, amelyenkről nem is álmodhatunk. Az államerdészet most átadta az erdőtelepítések stafétáját a magánerdős erdészeknek, akik ezzel egy fantasztikus feladatot kaptak. Felhívta azonban a figyelmet arra, hogy a munka nem megy az Állami Erdészeti Szolgálat hathatós közreműködése nélkül. Ennek kapcsán szólt napjaink államigazgatási reformjáról is és megállapította (szavait nyilvánvalóan

AZ ERDŐTELEPÍTÉSEK ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON

a jelen levő miniszternek is címezve): nem szabad a szakmát betagolni más szakmákba.

Sorrendben utolsóként Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter mondott beszédet, aki „Kedves erdész barátaim!” megszólítással kezdte mondanivalóját. A miniszter megköszönte az erdészek nyolcvéztizedes munkáját, amely például szolgálhat az egész világ számára. A magyar emberek szorgalma csodákra képes és ez az ünnepség egy folyamatot koronáz meg, monddta.

Foto: Forest Press

Az erdők mindhárom funkciójának fontosságáról szólva megállapította: jó dolog, hogy az erdészet ágazati felügyelete a földművelésügyi tárcánál maradt, mert az erdőművelés egyszerre jelent gazdasági és környezetvédelmi, valamint rekreációs tevékenységet. Ezzel a miniszter nyilvánvalóan a szakágazatunk államigazgatási hovatartozásával kapcsolatos, elmúlt évi vitákra célzott. Azzal pedig

napjaink kormányzati alapelve, amikor azt mondta: a szakma dolgozik, s kormányzati szervek pedig csak megrendeléseket teljesítenek. Végül sok sikert kívánt a további munkához.

A beszédek elhangzása után került sor a kétmilliomodik hektár erdő létrehozását szimbolizáló kocsánytalan tölgy csemete elültetésére, amit Gráf József miniszter Szabó Tibor ópusz-

taszeri erdőgazdálkodóval végzett az emlékmű tőzsomszédságában, Szabó úr Dorka nevű leánykájának címezve. Majd a miniszter leleplezte az egyszerűségében is szép kis emlékművet, Horváth B. János somogyi származása faszobrász alkotását, amelyet a magyar trikolor és az Európai Unió csillagos lobogója vett körül.

Végül az ünnepségre az ország minden részéből nagy számban érkezett

erdészeti szakember elénekelt az Erdészhimnusz.

Az ÁESz Kecskeméti Igazgatósága által példás gondossággal megszervezett ünnepség hangulatát nagymértékben fokozták a két fős „Fanfárok” kürtgyüttes vadászkürtükön előadott szép fúvósszámai.

Dr. Király Pál

Bedő-emléktábla avatás Kálnokon

Kevés embernek, valóban csak a legnagyobbaknak adatik meg, hogy haláluk után is olyan mély tisztelet övezzék őket — vagy talán még nagyobb —, mint életükben. A nemzet ezen nagy fiai közé tartozik a legnagyobb magyar erdészként tisztelt dr. kálnoki Bedő Albert erdőmérnök, egykori országos főerdőmester, majd földművelésügyi államtitkár, akadémikus, az Országos Erdészeti Egyesület tiszteletbeli elnöke, volt országgyűlési képviselő.

A mikrofonnál Orbán Fideri Melinda igazgató, mellette E. Lakatos Aranka szobrászművész.

Ragyogó életútja egyszerű unitárius lelkészi családból indult 1839-ben a Háromszék megyei Sepsiköröspatakról, s 1918-ban Budapesten ért véget, az OEE Alkotmány utcai székházában. Anyagi helyzete könnyedén lehetővé tette volna számára, hogy a Fiumei-úti hatalmas sírkertben, a Kerepesi temetőben előkelő és gazdag emberek pompásabbnál pompásabb síremlékei között emeltessen magának is drága, hivalkodó epitáfiumot. Ő azonban a társadalmi élet magaslatába jutva sem vesztette el soha lába

alól a talajt, s holtáig megmaradt annak a kemény, igaz székely embernek, aki volt egész életében. S kívánságának megfelelően a szülőfaluja szomszédságában fekvő kis Kálnok község temetőjében, édesanyja, gidófalvi Jancsó Anna sírjának közelében temettette el magát. Ott alussza örök álmát a csendes kis falusi temető magányában egyszerű keretezett sírban, s nem messzire tőle egy roppant méretű, több száz évesre becsült tölgyfa őrködik fölötte. A kicsiny, néhány száz főt számláló község lakossága, s főleg a helyi unitárius lelkészi hivatal pedig gondosan ápolja nagy fiának emlékét.

A Bedő-tisztelet és emléképolás legújabb megnyilvánulása volt az a bensőséges hangulatú, szép ünnepség, amelyet Kálnokon rendeztek, s amelynek keretében leleplezték emléktábláját a 2000-ben róla elneve-

zett négyosztályos iskola homlokzatán.

Az emléktáblát Mezőtúr városa és az ott működő Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Versenyért Alapítvány ajándékozta Kálnoknak, amelynek a város 15 év óta testvértelepülése, s amellyel ez alatt a másfél évtized alatt intenzív kapcsolatot tart fenn. Mezőtúr a környezeti kultúra egyik hazai fellegvára, ahol már Kaán Károlynak is szobrot állítottak, s most ezt tetézték meg a szőbanforgó emléktábla kálnoki felállításával.

Az emlékünnepeken a helyi szervek részéről résztvett: Ioachim Silviu, Sepsiköröspatak-Kálnok polgármestere és Kató Gábor alpolgármester; a képviselőtestület tagjai; Orbán Fideri Melinda, a Dr. Bedő Albert Ált. Iskola igazgatója; Szakács Sándor, a Székelyudvarhelyi Erdészet vezetője, s egyben az Erdélyi Magyar Műszaki Társaság Erdészeti Szakosztályának elnöke; továbbá az iskola tanulói és a helyi lakosság szép számban. Egyházi részről jelen volt Orbán Fideri Dezső kálnoki unitárius és Vajda Emil református lelkész, valamint Fekete József sepsiköröspataki római katolikus plébános (Kálnok ennek a plébániának a filiáléja.)

Magyarországról az ünnepségre érkezett dr. Draskovits Dénes, Mezőtúr polgármestere és dr. Krizsán Józsefné Józsa Piroska vezető főtanácsos, a már említett Kaán-alapítvány elnöke. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot Csóka Péter, a

A mikrofonnál Orbán Fitori Dezső, mellette dr. Krizsánné Józsa Piroksa

Természeti Erőforrások Főosztály-ágak vezetője és Ugron Ákos Gábor, a főosztály tanácsosa képviselte. Résztvett továbbá az ásatthalmi Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium részéről *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* igazgató, *Zsiros Attila* igazgatóhelyettes, *Füz József* gyakorlati oktatásvezető és *Andrés Pál* tanüzemvezető. Az Országos Erdészeti Egyesületet *Pápai Gábor*, az „Erdészeti Lapok” főszerkesztője képviselte. Végül, de természetesen nem utolsó sorban említjük meg *E. Lakatos Aranka* szobrászművészt, a mezőtúri képzőművészeti alkotótelep tagját, az emléktábla készítőjét, valamint *Prokai Gábort*, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus osztályvezetőjét.

A megjelenteket a házigazda szerepét betöltő igazgatónő, továbbá a két polgármester üdvözölte, majd emlékszédekre került sor.

Csoka Péter főként *Bedő Albert* minisztériumi köztisztviselői tevékenységére összpontosította megemlékezését. Ismertette azt a munkásságát, amelyet előbb a Pénzügyminisztérium államerdészeti ügyosztályán fejtett ki 1868-1881 között különböző beosztásokban, majd pedig 1881-1894 között országos főerdőmesterként és végül államtitkárként a Földművelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi Minisztériumban. *Bedő* az 1867-es kiegészítés után rendszerváltó köztisztviselőként az első modern polgári erdőtörvény, az 1879. évi XXXI. törvénycikk egyik előkészítőjeként, majd pedig főként annak végrehajtójaként, s eképpen a korszerű magyar erdészet alapjainak lerakójaként ez alatt a bő másfél évtized alatt szerez-

te azokat a felejtethetetlen érdemeket, amiért az utókor oly nagyra értékeli személyiségét.

Pápai Gábor színes, érzelemdús beszédében *Bedőt* mint emberi és szakmai példaképet méltatta. *Kisgyörgy*

Csoka Péter FVM főosztályvezető

Zoltán mérnök, helytörténész, a legnagyobb példányszámú erdélyi magyar újság, a „Háromszék” újságírója főként *Bedő* unitárius székelységének bemutatására koncentrált és mint „radikális szűk egyhítű” embert jellemezte ugyancsak élvezetes stílusban megtartott előadásában.

Ezt követően történt a falra erősített emléktábla leleplezése, amit a Kaán-alapítvány nevében dr. Krizsán Józsefné adott át, Orbán Fitori Melinda pedig az iskola nevében vett át.

Miközben a szépen sikerült emléktáblát szemlélhettük, *Prokai Gábor* az alkotót, *E. Lakatos Arankát* mutatta be és méltatta munkásságát. Ebből megtudtuk, hogy a debreceni, de Mezőtúron alkotó művésznőnek már 40 alkotása áll közterületen, s különösen kitűnt számos sikeres portrészobrával. Ezt a sötét színű kőtáblán elhelyezett aranyos tónusú, élethű, jól sikerült, szép *Bedő-relief* is bizonyítja.

Rövid beszédet mondtak az egyházi személyiségek is, majd ökumenikus áldásban részesítették az emlékművet.

Az egyházi aktus után *Andrésiné dr. Ambrus Ildikó* igazgatónő bejelentet-

te, hogy az ásatthalmi *Bedő Albert* Alapítvány másolatot készített arról a *Bedő-mellszoborról*, amely soproni egyetemünk aulájában áll, s amely *Kisfaludi Strobl Alajosnak* immár klasszikus, szép, élethű alkotása. A szobormásolatot 2007-ben tudják majd Kálnokra juttatni, de az adományozási-ajándékozási okiratot *Ambros Ildikó* már most átadta *Orbán Fitori Melindának*, amit az a jelenlevők meleg tapsa közepette köszönettel vett át.

Ezt követően emlékfá ültetésére került sor az iskola udvarán. *Szakács Sándor* egy kocsánytalan tölgy /*Quercus petraea*/ suhángot ültetett el, amelynek tövéhez a földbe egy üvegbe zárva *Krizsán Józsefné* elhelyezte az emlékünnepségek programját és résztvevőinek névsorát. /Vajon mikor és ki fogja azt az üveget megtalálni és felbontani?/

Végül az iskola kedves tanulói szavazatokból, ének- és zeneszámokból álló szép műsorral emelték az ünnepség hangulatát, ami a Himnusz elénekklésével ért véget.

Bedő Albert sírja a kálnoki Unitárius Temetőben.

(A képek *Ugron Ákos Gábor* felvételei.)

A résztvevők ezután a kálnoki unitárius temetőbe vonultak, ahol *Bedő Albert* sírjánál *Pápai Gábor* elszavalta Papp Lajos „Átváltozásaink” című versét, *Orbán Fitori Dezső* pedig *Arany János* „Tölgyek alatt” című költeményét, majd a delegációk elhelyezték a síron a kegyelet virágait. A kálnoki emlékünnepségek az Erdész-himnusz, a Székelyhimnusz és a Himnusz közös elénekklésével ért véget.

Dr. Király Pál

Dunántúli I. Magánerdős Nap

A Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSz), illetve annak Zalaegerszegi Irodája a közelmúltban a Zalaegerszeg közelében található Bagodra invitálta az érdeklődőket az általa szervezett Dunántúli I. Magánerdős Napra.

Jó tudni, hogy a múlt század 90-es éveinek elején lezajlott privatizáció eredményeként az ország összes erdőterületének mintegy 30%-a került magántulajdonba. Tekintettel arra, hogy erdőtelepítést szinte kizárólag a magánszektor végzett, azóta az általa nagy ütemben megvalósított erdőtelepítés következtében ma már a magyar erdők közel 40%-a magántulajdonban van!

Amint Hajdu Tibor, az Állami Erdészeti Szolgálat Zalaegerszegi Igazgatóságának vezetője is kifejtette előadásában, ma már az erdőket érintő bármely kérdésben a magánerdőt nem lehet megkerülni.

*

Az időjárás kegyeibe fogadta a szervezőket. A résztvevőket ragyogó őszi napsütés fogadta és a kiállítók is barátságos környezetben mutathatták be termékeiket. A szabadtéri bemutató magas színvonalát jelezte, hogy azon a Husquarna és a Stihl cég, valamint a bagodi Mezőgazdasági Gép- és Fémszerkezetgyártó Kft. is képviseltette magát.

A színvonalas program méltó volt a magánerdők jelentőségéhez, Lapunk terjedelmi korlátai nem teszik lehetővé részletes ismertetését, néhány fontosabb részt azonban kiemelnek.

*

Hajdu Tibor igazgató a régióra vonatkozó fontos adatokat közölt. Például: amíg az ország átlagos erdősisége 19%, addig a régióé 26,3%. Az igazgató szükségesnek tartja, hogy a magánerdőtulajdonosok valamilyen szervezeti formába tömörüljenek. Még rendezetlen 42 ezer hektár keze-

lése. Ez a jelentős erdőterület nem vesz részt az erdőgazdálkodásban és ez számottevő jövedelemkiesést okoz a tulajdonosoknak is. A régióban található erdők 5.000 embernek nyújtanak megélhetést.

*

Ezt követően Luzsi József, a MEGOSz elnöke a szövetségről tartott átfogó, tartalmas, alapos ismertetést. Ebből ragadok ki néhány fontosabb gondolatot.

Magánerdő gazdálkodásról 1990 óta beszélhetünk ismét, amikor a termelőszövetkezeti tagi részarány formájában, a kárpótlás útján, illetve kisebb mértékben az állami erdőkből kijelölve jelentős erdőterületek kerültek magántulajdonba. A kezdeti nehézségek szükségszerűen igényeltek egy olyan szervezetet, amely az új erdőtulajdonosokat összefogja, gazdálkodásukat segíti és koordinálja. Erre szerveződött előbb a Társas Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége, majd ennek jogutódja, a MEGOSz, amely 200.000 ezer hektárt birtokló 30.000 erdőtulajdonost képvisel. Ahhoz, hogy céljait el tudja érni, feladatait el tudja látni, létszámában is erősödnie kell.

*

Az elnök vázolta a célokat és felsorolta azokat az eredményeket is, amelyekkel a fiatal szervezet már eddig is büszkélkedhet. Mi magunk is tapasztaljuk, hogy a MEGOSz már most is jelentős tényezője a magyar erdőgazdálkodásnak. Tevékenységében nagy fontosságúak: a támogatások, az Erdőtörvény módosítása, az integrációs rendszer. Érdekes kezdeményezései például: a szabadrendelkezésű erdő fogalmának bevezetése; az erdőtervezési kötelezettség alsó határának felemelése; a természetvédelem pontosabb jogi meghatározása; az erdei bünelkövetés, mint természetkárosítás felszámolása.

Luzsi József egész beszédét áthatotta a magánerdőgazdálkodók és az általuk kezelt erdők iránt érzett felelősségtudat.

*

A területileg illetékes AESz Igazgatóság részletes tájékoztatást adott az erdőgazdálkodással összefüggő jogszabályokról, a támogatási rendszeréről és annak működéséről.

Érdekes, tudományos értékű ismertetést hallottunk dr. Borovics úrtól, az ERTI osztályvezetőjétől a minőségi szaporítóanyag előállításának elméleti összefüggéseiről és gyakorlatáról.

A rendezvény házigazdája, Nagy Attila Norbert mellett több integrátor is ismertette tevékenységét.

*

A rendezők gondoskodtak arról is, hogy a tartalmas előadások okozta fáradtságot feloldják. A résztvevőket jóízű ebéd várta, utána pedig késő délutánig vetélkedőn és sportversenyeken vehettek részt.

A színvonalas, tartalmas, gondosan megrendezett és jó hangulatú találkozó bizonyára hozzájárult a MEGOSz erősödéséhez, céljai megvalósulásához.

Fritsch Ottó

56-os emlékülés. Sopronban az Erdészeti Múzeumban a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara és Faipari Mérnöki Kara, az MTA és a VEAB Erdészeti Bizottsága, valamint a Soproni Tudós Társaság tudományos emlékülést rendezett az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából „1956: híd a világ és Magyarország erdészeti és faipari tudományossága között” címmel. Az öt előadó között szerepelt Prof.Dr.hc. Kozák Antal professor emeritus is, aki tagja volt a forradalom leverése után Kanadába emigrált erdőmérnök-hallgatók csoportjának és oklevelét a brit-kolumbiai egyetem soproni divízióján szerezte meg Vancouverben.

Halottaink

Budapesten néhány nappal 81. születésnapja után váratlanul kómába esett és a kórházban hamarosan meghalt **Magen Ferenc** aranyokleveles erdőmérnök, aki Pécsen született 1925-ben, középiskolai tanulmányait is ott végezte, erdőmérnöki oklevelét pedig 1951-ben szerezte meg Sopronban. *Egész szakmai pályafutása a budapesti és a Buda-vidéki erdőkhöz fűződött.* Volt erdészvezető is és központi értékesítési előadó, de *jellemzően mindig műszaki munkakörökben dolgozott.* Hamvait széles körű részvétől kísérve a Budapest-kelenföldi Szent Gellért Plébániatemplom urnatemetőjében helyezték végső nyugalomra, a római katolikus egyház szertartása szerint.

*

Pilismaróton meghalt **Horváth Miklós** aranyokleveles erdőmérnök, aki 1930-ban született Karakó községben, oklevelét pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban. Ezt követően az Esztergomi Erdészeti szakelőadójaként dolgozott 1960-ig, majd a *Pilismaróti Erdészeti vezetője lett,* s ebben a beosztásban dolgozott nyugállományba vonulásáig, 1990-ig. Ezt követően is tevékenykedett a környékbeli magánerdőgazdálkodó szervezetek szaktanácsadójaként, míg nem *súlyos lerokkanása* ebben meg nem akadályozta.

*

Gödöllőn hosszas betegeskedés után meghalt **Willin Lajos** erdőszektechnikus, akiről csak annyit tudunk, hogy 1920-ban született és hosszú ideig az egykori gödöllői erdőgazdaságnál dolgozott erdőhasználati előadói és erdőgazdasági szakfelügyelői munkakörben.

*

Tatán hosszú betegeskedés után már gyógyíthatatlannak bizonyult kórban októberben meghalt **Henzer Antal** aranyokleveles erdőmérnök, aki

1931. október 13-án Tatabányán született, oklevelét pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban. 37 éves szakmai pályafutása során mindig *műszaki munkakörökben dolgozott, túlnyomó részben a Vértesben,* s kb. fele-fele arányban az erdőgazdaságban és az építőiparban. Egy időben az OEE Vértesi Helyi Csoportjának is titkára volt. Nyugállományba vonulása után még öt évig saját épületasztalosipari vállalkozását vezette. Utolsó kívánságának megfelelően szűk családi részvétel mellett Tatán a Környei-úti temetőben helyezték végső nyugalomra.

k. p.

Emlékfa ültetés

Dr. Andor József aranyokleveles erdőmérnök, c. egyet. docens kezdeményezése alapján Zalából indult el tavasszal az „Ültess fát a hősök emlékére” mozgalom, az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából.

Az Országos Erdészeti Egyesület – a saját évfordulás megemlékezését ezzel összekapcsolva – *ünnepélyes emlékfát ültetést rendezett Budapesten a Városligetben* annál a kopjafánál, amelyet 1995-ben a Millecentenárium alkalmából állított.

A különböző erdészeti szervezetek, intézmények képviselői úgy ültettek el 6 db. piramistölgy suhángot, hogy ezek a már meglevő, tíz évvel korábban ültetett piramistölgyvel együtt egy „H” betűt formáznak. Dr. Andor József ünnepi beszédében ezt úgy értelmezte, hogy a „H” betű egyaránt emlékeztet majd Hungáriára-Hazánkra, Hőseinkre és Hitűnkre. Beszédet mondott még *dr. Pethő József,* az OEE elnöke is.

A programot hangulatos, szép műsor keretezte, amelyben *közreműködött: Fodor Imre* erdőmérnök /tárogató/, *Kertész József* erdőszektechnikus /szavalat/ és *Pápai Gábor,* az „Erdészeti Lapok” főszerkesztője /felolvasás/.

K. P.

FAGOSz konferencia Dobogókőn

November 8-9-én bonyolította le szakos őszi *faipari és fatermesztési konferenciáját a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség,* amely immár a XXXI. volt ezeknek a rendezvényeknek a sorában. Ez bizony már komoly hagyomány. Nem volt viszont hagyományos a helyszín. Mert a sok éven át megszokott síófoki Ezüstparttal szemben – ottani technikai okok miatt – a Pilisben, a *dobogókői Nimród Hotelben* bonyolították le a konferenciát. Az érdekes témákat feszegető kétnapos tanácskozás gazdag anyagából a teljesség igénye nélkül a következőket említjük meg.

Csóka Péter, az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának vezetője az erdőgazdálkodásunkat érintő EU-s és nemzeti támogatások, valamint a jogi környezet 2007. január 1-től várható változásait ismertette.

„Égető” problémával, a tűzifahiánnyal foglalkozott előadásában *Jung László,* az EGERERDŐ ZRt. általános és termelési vezérigazgató-helyettese.

A termelők és felhasználók széles körét érinti az a téma is, amiről *Fejes László,* a MÁV-REC Kft. üv. igazgatója tartott előadást „Új korszak az EUR raklapok hazai gyártási, javítási és forgalmazási rendszerében” címmel.

Erdészek, faiparosok számára egyaránt érdekes az a digitális fatérfigyelő meghatározó kézi számítógép /csúcs- és középátmérő alapján/, amelyet *Tóth Béla Ákos,* a CGP Instruments Bt. kereskedelmi vezetője mutatott be.

k. p.

forestpress

erdészeti – faipari – vadászati – természetvédelmi

„Bútorvilág”, 2006

A Budapesti Vásárcsopont (régábbi, közismertebb megjelölésén: a BNV) területén ebben az évben is megrendezték a „Bútorvilág” nemzetközi bútor- és lakberendezési és belsőépítészeti kiállítást.

Látványos, szép kiállítás volt, amely jó keresztmetszeti képet nyújtott mindarról, ami ebben a termékkörben jelenleg Magyarországon kapható az üzletekben.

Az első bökkenő és tanulság éppen ebben a vonatkozásban mutatkozott meg. *Ez a kiállítás sokkal inkább a forgalmazók, a bel- és külkereskedők, az exportálók-importálók sereg-szemléje volt, mintsem a hazai bútoriparé.* Meglátszott ez a vásár szerényebb méretén is: a nagy „A” csarnoknak kb. kétharmadát töltötte csak ki a kiállítás. Ez a tény is tükrözte az ország nehéz anyagi helyzetét, s azon belül bútorgyártóink szorult állapotát. Az iparág „padlón van”, sorra-rendre mennek tönkre a kis- és középvállalkozások és egyre kevesebben engedhetik meg maguknak a kemény helypénzfizetéssel járó kiállítási részvételt. Mások elmondták: ettől függetlenül sincs sok értelme a kiállítási szereplésnek, mert a reklámnak ez a költséges eszköze sem segít azon a tényen, hogy a szorult helyzetbe került lakosság részéről a bútorvásárlási kedv alaposan visszaesett. A kereslet és annak nyomán a gyártás beszükülése volt ennek a kiállításnak a másik tanulsága.

Amit viszont láttunk, az szép volt, igényes volt, „dizájnos” volt. Az volt a benyomásunk, hogy a korábbi alkalmakhoz képest némileg kevesebb volt a fából készült stílbútor, az irodabútor és a fürdőszoba berendezés, s több a lakószoba, a textil, üveg és fém, a lakberendezési tárgyak, díszítő és kényelmi elemek.

Dicséretesen szép és terjedelmes anyaggal vonult ki a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kara, főként annak Alkalmazott Művészeti Intézete, azután a szintén sop-

roni Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudáscsopont (az ERFARET, amely különböző alprogramjait mutatta be poszttereken). Továbbá a NyME Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola, valamint faipari szakközépiskoláink. Hasonló módon jelen voltak a szakma érdekviseleti- érdekvédelmi szervezetei (Országos Asztalos- és Faipari Szövetség, FAGOSz stb.), továbbá a szakirodalom és szakajtó képviselői (köztük társalapunk, a „HIRFA”, az „Asztalos és Faipar” is).

Mindent egybevetve: az említett sajnálatos negatív tendenciák észlelésének ellenére is érdemes volt a 2006. évi „Bútorvilág” kiállítást felkeresni, s reméljük, hogy érdemes lesz jövőre is!

K. P.

Széchenyi-emléknap. Az MTA és Erdészeti Bizottsága a Magyar Tudomány Ünnepeinek /november 3./ megnyitó rendezvényeként Széchenyi István emléknapot rendezett. A nagycenki Széchenyi mauzóleumnál Pléh Csaba akadémikus, az MTA főtitkár-helyettese mondott emlékbeszédet. Sopronpusztán, az erdészet által létesített Széchenyi emlékerdőben egy emlékfá elültetéséhez kapcsolódóan pedig Prof. Dr. Dr. hc. Solymos Rezső erdőmérnök, akadémikus, az MTA-EB tb. elnöke mondott megemlékezést. A közelben levő történelmi emlékhelyet dr. Rumpf János ny. egyetemi tanár, az emlékeztetés 1989. évi háttérnyitása egyik résztvevőjének kalauzolója mellett tekintették meg a megjelentek.

*

Miért vadászunk? Ezzel a címmel tartott előadást a Duna Televízió „Mindentudás Egyeteme” című népszerű tudományos ismeretterjesztő sorozatában Prof. Dr. Faragó Sándor intézetigazgató egyetemi tanár, a Nyugat-Magyarországi Egyetem rektora. A televízió az Országos Magyar Vadászkamara javaslatára vette fel sorozatának programjába a vadászat témáját.

*

Szent Hubertusz Napokat rendezett a Magyar Mezőgazdasági Múzeum. A programban szerepelt: Hubertusz-mise vadászkürtösök közreműködésével; nemzetközi szarvasbögő verseny; előadás az ősmagyarok reflexijáról; magyar és angol nyelvű szakmai tárlatvezetés a múzeum vadászati kiállításában; vadászöltözetek divatbemutatója; vadászati-horgászati termékbemutató és vásár. Nem hiányoztak a gasztronómiai élvezetek sem.

*

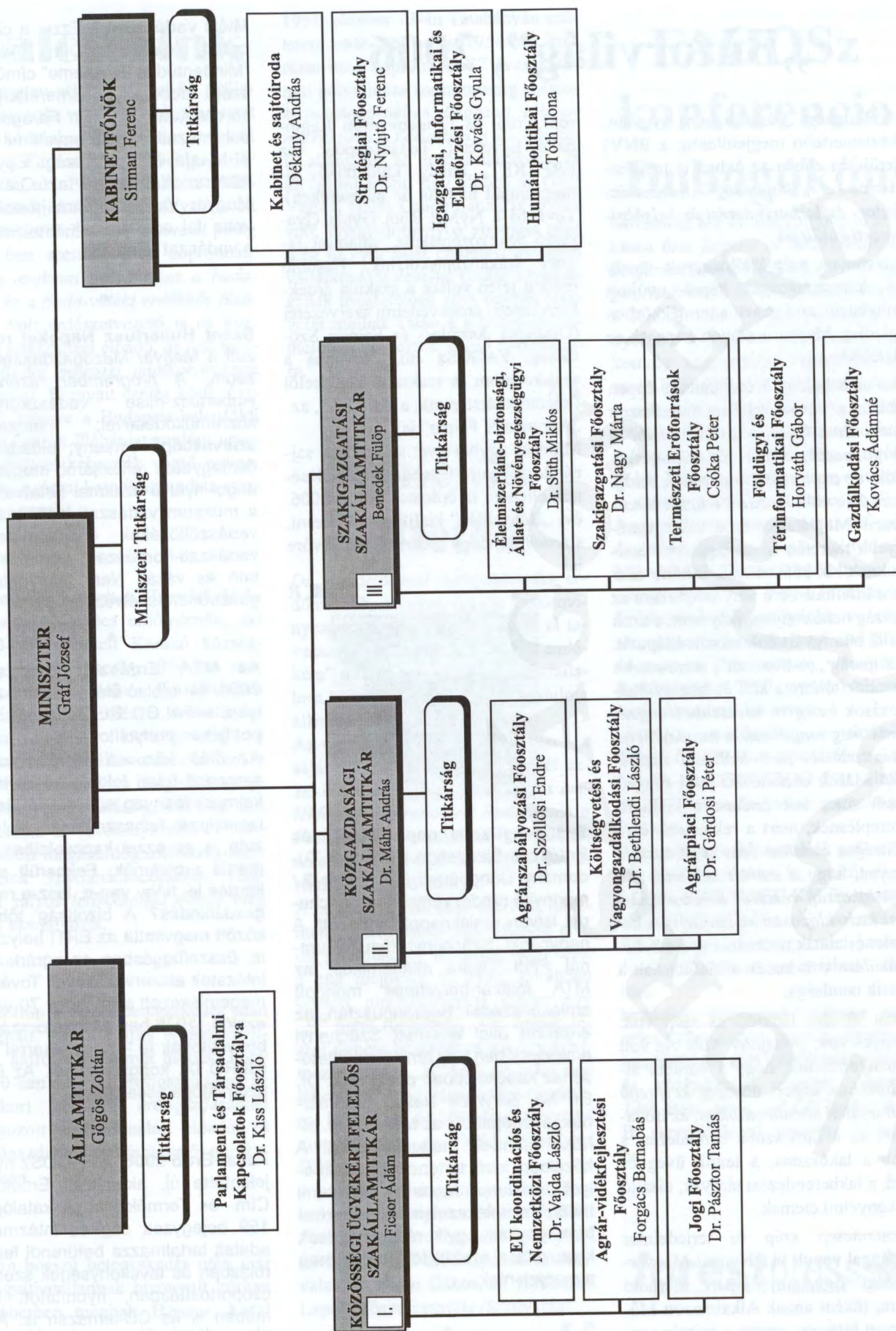
Az MTA Erdészeti Bizottsága 2006. évi utolsó ülését Szombathelyen, a FALCO Rt. Zanati úti központjában bonyolította le.

Az ülés központi témája volt a sarangolt (ipari feldolgozásra is alkalmas) faanyag energetikai és falemezipari felhasználásának helyzete, s az ezzel kapcsolatban felmerült problémák. Felmerült az a kérdés is, hogy van-e, lesz-e rablógazdálkodás? A bizottság többek között megvitatta az ERTI helyzetét is, összefüggésben az agrárkutató intézetek átszervezésével. Továbbá megemlékezett arról, hogy 70 évvel ezelőtt, 1936-ban Magyarországon bonyolították le – nagy sikerrel – a IUFRO IX. kongresszusát. Az ülés üzemlátogatással zárult.

*

Fakat-Erdő 2006. A FAGOSz megjelentette új, aktualizált Erdészeti Cím- és Terméktárát. A katalógus 159 bejegyzett cég és intézmény adatait tartalmazza betűrendi felsorolásban és tevékenységek szerinti csoportosításban, nyomtatott formában is és CD-lemezen is. Ára: 800.- Ft.

Az FVM szervezeti felépítése
2006. 08. 01.

Csóka Péter
főosztályvezető 45-74

Németh Tamásné tanácsos
40-11 Titkárság

Klemencsics András
általános főosztályvezető-
helyettes 40-25

Szepesi András
főosztályvezető-helyettes 41-87
Erdészeti Osztály

Pintér István főosztályvezető-
helyettes Vadászati, Halászati
és Vízgazdálkodási Osztály

Sándor István
mb. osztályvezető 44-96
Kutatási és Biotechnológiai
Osztály

Sztupár Péterné
titkárnő 46-76

Zsengellér Anita
titkárnő 44-68

Kristóf Ákos
kutatási referens 43-34

Dr. Gaál Györgyné
erdőgazdálkodási referens 43-41

Rácz Fodor Gábor
vadgazdálkodási és
természetvédelmi referens 45-78

Hugyecz Evelin
kutatási referens 47-09

Lapos Tamás
erdészetpolitikai és erdővédelmi
referens 45-92

Csachné Rubint Etelka
vadászati igazgatási referens 45-68

Dr. Somogyi Norbert
kutatási referens 43-17

Dr. Mózes Csaba erdészetpolitikai
és erdővédelmi referens 43-84

Pordán Boróka
pályázati és nemzetközi referens
35-38

Dr. Vértés Csabáné
biotechnológiai és genetikai
erőforrás referens

Ősz Előd
erdőgazdálkodási referens 43-05

Dr. Pintér Károly
halászati stratégiai és nemzetközi
referens 41-80

Takács Gizella
erdőgazdálkodási referens 40-34

Gábor János
halászati fejlesztési referens
48-62

Ugron Ákos Gábor
erdészetpolitikai és erdővédelmi
referens 43-02

Győrbíró Tibor
halászati igazgatási referens
44-95

Kalina István
erdészeti igazgatási referens 44-28

Karádi László
erdészeti igazgatási referens 48-05

Mihálffy Imre
erdészeti igazgatási referens 48-64

Kolossváry Gábor
vígazdálkodási stratégiai
referens 44-08

Konkoly Márta
vízgazdálkodási és nemzetközi
referens 47-51

Somlai Péter
víztársulati referens 59-51

Több mint 500 közmunkás a Nyírerdő ZRt-nél

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium Közmunka Tanácsa (SzMM-KT) 2006-ban három alkalommal (márciusban, áprilisban és augusztusban) hirdette meg az erdőművelő közmunkaprogram zártkörű és meghívásos pályázatát az erdészeti portfólióhoz tartozó részvénytársaságoknak. A pályázatok elbírálásánál az SzMM-KT azt is figyelembe vette, hogy a Nyírerdő ZRt. évek óta a legtöbb munkanélkülit alkalmazza az ágazat szereplői között.

*

A 2006. március 20-tól szeptember 28-ig tartó közmunkaprogramokban (a 2006/2. és 2006/2b. számú programokban) átlagban 386 állástalan dolgozott a két megyében működő Nyírerdő ZRt. erdészeteiben. A tényleges létszám azonban – az áprilisban kiírt programnak köszönhetően – két hónapon keresztül meghaladta az 560 főt. *A napi nyolc órában, minimálbérért foglalkoztatott közmunkásoknak időarányosan tűzifát, étkezési hozzájárulást, munka- és védőruhát juttattunk.*

A munkálatokat az SzMM 120 millió, az ÁPV ZRt. pedig 101 millió forinttal támogatta; részvénytársaságunk saját erő hozzájárulása 60 millió forint volt. Az SzMM támogatását teljes egészében, az ÁPV ZRt. támogatását 80%-ban a bérék és közterhek finanszírozására kellett fordítanunk. A fennmaradó tulajdonosi támogatást tárgyi eszközök beszerzésére, munkásszállításra használtuk fel. A saját forrás a bér- és járulékon kívüli költségek kiegészítésére, valamint az egyéb felmerült költségek fedezetére szolgált (pl. étkezési hozzájárulás, tűzifa).

*

A harmadik program (2006/14.sz.) mintegy 370 millió forintos keretösszeggel lett meghirdetve az állami erdészeti részvénytársaságoknak. Ennek során a regisztrált munkanélküli, előiskolázottság nélküli, főleg roma származású embereket kívánják foglalkoztatni; kiemelt célcsoport a 25 év alatti, illetve a 45 év feletti korosztály. A program országos szinten 320 településen 1.500 ember számára teremti napi hat órás munkalehetőséget az erdőgazdaságokban.

Ebben a programban átlag 360 közmunkást foglalkoztatunk erdészeteinkben. Részvénytársaságunk 90 millió forint támogatáshoz jutott a program lebonyolításához. Ehhez az összeghez további 14,5 millió forintot tettünk hozzá saját erőként.

Közmunkásaink napi hat órában faültetéseken, vágástakarításban, szemétyűjtésben, az erdei utak és tanösvények megtisztításában vesznek részt. Munkájukért a mini-

málbér hat órára eső részét kapják meg. Az erdőművelési közmunkaprogramban való három hónapos részvétel után 2 köbméter tűzifát és havonta 4.500 forint étkezési hozzájárulást, valamint munka- és védőruhát juttatunk minden munkavállalónak. Ismerve az elsősorban a roma lakosság körében tapasztalható életkörülményeket – többek között a tűzifaínséget –, ezen juttatást teljesen saját erőből oldjuk meg.

*

Ez a közmunkalehetőség a nyilvánvaló közvetlen előnyökön túl (mint az étkezési hozzájárulás, tűzifa stb.) elindíthat egy olyan kedvező folyamatot, amely az ún. megélhetési lopás csökkenését eredményezné az egész érintett térségben. A programban résztvevők közvetlenül, családtagjaik, ismerőseik pedig közvetetten ismerhetik meg az erdőnek az emberi életre gyakorolt kedvező hatásait. *A környezeti nevelést elengedhetetlennek tartjuk a következő nemzedékek szemléletének alakításánál, ami napjainkban országos, sőt világméretű feladat is.*

A programok Hajdu-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közel 60 települését érintik. A megyeszékhelyeken túlmenően a két megye városai, például Hajdúhadház, Nyírbátor és aprófalvai (a többi között Ömböly, Kisnamény, Berkesz) egyaránt adtak és adnak közmunkásokat. A programban foglalkoztatottak remélik, hogy a következő években is indul hasonló erdőművelési közmunkaprogram.

Dr. Halmágyi János

humánpolitikai osztályvezető
közmunka programok koordinátora,
Nyíregyháza

Új könyvek. A Vince Kiadó jelentette meg Kurt G. Blüchel „A vadászat” című könyvét; ára 12.000 forint. A Geopen Kiadó adta ki Judith Miller „Képes bútor enciklopédia” című művét; ára 14.900 Ft.

*

Az MTESz Tudomány- és Technikatörténeti Bizottságának 23. országos ankétján Budapesten dr. Tóth Sándor László okl. faipari mérnök a fafeldolgozásnak a természetes és az épített környezetre gyakorolt hatásáról, Szemerey Tamás, a NyME Faipari Mérnöki Kar Technológiai Tanszékének főmunkatársa pedig a Thonet hajlított bútorok 150 éves történetéről tartott előadást. Sopronban az Erdészeti Múzeumban az OEE Erdészettörténeti Szakosztályának ülésén dr. Ráczné Sehneider Ildikó dr. adott érdekes, hézagpótló áttekintést a selmeci-soproni főiskolai-egyetemi újságok történetéről.

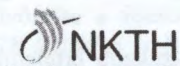
"A kezdet a gondolkodás" /Arisztotelesz/

Mi az ERFARET?

ERFARET

Ez az intézmény 2005-ben alakult a Pázmány Péter Program keretében, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) támogatásával, s Sopronban a Nyugat-Magyarországi Egyetem égisze alatt működik.

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal Az ERFARET az NKTH támogatásával működik.

Létrehozásának célja

az volt, hogy a nyugat-dunántúli régióban kiemelkedő innovációs és kutatás-fejlesztési tevékenységet folytató központként tevékenykedjen az erdő- és fahasznosítás területén. Olyan komplex, alkalmazás-orientált K + F projekteket hivatott megvalósítani, amelyek célja a magas színvonalú tudományos alap- és alkalmazott kutatás. Továbbá új termékek, technológiák, szolgáltatások, innovációs környezet, tudás- és technológiatranszfer, start-up és spin-off vállalkozások, gyakorlat-orientált oktatás és innovatív munkahelyek létrehozása. Hálózati elven alapuló regionális vonzáscentrumként képes hatékonyan és intenzíven együttműködni a gazdasági szférával, ezáltal ösztönözve az egész régió gazdasági fejlődését, javítva annak és egyben az egész országnak a versenyképességét.

Az ERFARET-nek ezek az átfogó céljai megegyeznek a Nemzeti Fejlesztési Terv Gazdasági Versenyképesség Operatív Programjának alapvető stratégiai elemeivel.

A konzorciumi partnerek

Tudásközpontunkat a következő, konzorciumba szerveződött, tudományos kutatással és innovációval foglalkozó szervezetek és vállalkozások együttese alkotja:

- Nyugat-Magyarországi Egyetem
- Bakonyerdő Erdészeti és Faipari ZRt,
- DigiTerra Informatikai Szolgáltató Kft.
- FALCO Forgácsolóipari Rt.
- Kisalföldi Erdőgazdaság ZRt.
- Kiskunsági Erdészeti és Faipari ZRt.
- Lajta-Hanság Mezőgazdasági Rt.
- Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.
- Pannon Projekt Kft.
- Szabó Vendel egyéni vállalkozó
- Szombathelyi Erdészeti ZRt.
- Tanulmányi Erdőgazdaság ZRt.

- Zalai Erdészeti és Faipari ZRt.

Az elnyert pályázat eredményeképpen az ERFARET két nagy kutatási programot gondoz. Ezekhez szervesen illeszkedik a tudás- és technológiatranszfer.

Erdőhasznosítási Kutatási Program

Ennek átfogó célja: a magyarországi erdővagyon megőrzése, fenntartása és ésszerű hasznosítása. Programvezető: Prof.Dr. Mészáros Károly.

A program keretében tervezett, elvégzendő kutatások és fejlesztések olyan tudományos eredményeket ígérnek, amelyek nemcsak a régióban és hazánkban, de a Kárpát-medence növény- és állatvilágára alkalmazva nemzetközi viszonylatban is egyedülállóak. Az ERFARET-ban megvalósuló tevékenység az országos erdészeti politikához és stratégiához, a Nemzeti Erdőprogramhoz és tágabb értelemben a Nemzeti Fejlesztési Tervnek a környezet- és életminőség javításával összefüggő központi célkitűzéséhez illeszkedve hozzájárul, hogy az erdők

- betöltsék szerepüket az ökológiai egyensúly és a biodiverzitás fenntartásában, helyreállításában;
- sokoldalú hasznukkal szolgálják a közjólétet, a természet környezetvédelmet;
- kielégítsék a környezetbarát faanyaggal szemben támasztott szükségleteket;
- lehetőségeket nyújtsanak az indokolt vadászati, turisztikai igények kielégítésére;
- a hosszú távú célok elérésével együtt tisztas jövedelmet biztosítsanak a tulajdonos számára.

Alprogramok

A régió erdővagyon-gazdálkodásának fejlesztése.

Természetközeli erdőgazdálkodás; erdővédelem.

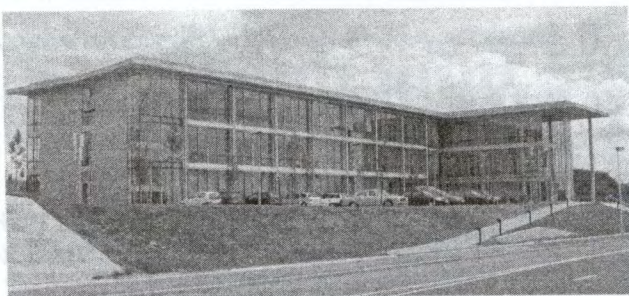
Az erdőgazdálkodás műszaki fejlesztése.

A tartamos vadgazdálkodás feltételeinek megteremtése.

Fahasznosítási Kutatási Program

Átfogó célja: a tartamos erdőgazdálkodás elősegítése a hazai erdőkből származó fanyersanyag hasznosítási folyamatát alkotó technológiák komplex fejlesztése által. Programvezető: Prof.Dr. Molnár Sándor.

Hazánkban a mintegy 19%-os erdőösztés – a közjóléti és védelmi funkciók ellátása mellett, a tartamos erdőgazdálkodás szabályait betartva – kb. évi 9-10 millió köbméter fakitermelést tenne lehetővé. Ezt főleg gazdaságossági, fahasznosítási és természetvédelmi korlátok miatt csak 7-7,5 millió m³/év mennyiségig használjuk ki. A hazai erdők jelenleg csak importtal kiegészítve képesek kielégíteni

Az ERFARET központjának otthont adó épület, a soproni innovációs központ

ni a fa- és papíripar igényeit. S nem tudnak olyan nyersanyag-erőforrást biztosítani, amely a nagyobb hozzáadott értéket produkáló fahasznosítást lehetővé tenné.

Összességében az éves fakitermelési lehetőség biztosítaná a nemzetgazdaság összes fanyersanyag-igényének kielégítését. Ez azonban a fakitermelési veszteségek, a gazdálkodási és technológiai korlátok, valamint a kedvezőtlen fafaj- és választékközzetétel miatt nem lehetséges.

Jelenleg Magyarországon egymás mellett létezik a potenciális fabőség és az egyes faválasztékokban meglevő fahiány. Szembetűnő az alacsony minőségű fanyersanyag aránya. Ez alapanyag-ellátási korlátokat jelent a furnéripar és a fűrészipar vonatkozásában.

A hazai fahasznosítás fejlesztésére irányuló program legfontosabb céljai a következők.

- A nemzeti erdővagyon korszerűsítése az elsődleges faipar (fűrészipar, lap- és lemezipar, cellulózipar) és a feldolgozó faipar (bútoripar, építő- és épületasztalos ipar, vegyes faipar, papíripar), valamint az energetikai célú felhasználási ágazatok mennyiségi és minőségi alapanyag-igényének kielégítése céljából.
- A természetes és természetközeli erdők megóvása, ezekben a kitermelés visszafejlesztése.
- Az erdőterületek növelése a mezőgazdasági növénytermelésből kivont területek beerdősítésével; ezen belül különösen a gyorsan növő, nagy hozamú fafajok telepítésével, a termőföld racionálisabb hasznosítása céljából.
- Az ültetvényeszerű erdők létesítésének és az ezekből az erdőkből kikerülő fanyersanyag korszerű, komplex (fa- és papíripari, valamint energetikai) hasznosításának tudományos megalapozása, a hasznosítási folyamatok fenntartható fejlesztése.
- A fa- és papírhulladékok másodlagos nyersanyagként történő hasznosításának megoldása.
- Magas hozzáadott értéket eredményező erdőgazdálkodás és fahasznosítás kialakítása, melynek tudásalapú fejlesztése révén növekvő munkalehetőséget biztosít, különös tekintettel a mezőgazdasági területekről kiszorulóknak számára.

Alprogramok

A minőségi hengeresfák és a sarangolt választékok hasznosítása.

A fahasznosítás, mint művészeti tevékenység (építőművészet, formatervezés).

Fahasznosítás cellulóz- és papírgyártási célokra. Hulladékgazdálkodás és környezetvédelem.

Informatikai támogató tevékenység.

Tudás- és technológiatranszfer

Programvezető: Prof.Dr. Horváth Béla.

Ez a program az ERFARET tevékenységének *horizontális* eleme. *Feladata* a kutatási eredményeken alapuló oktatási és képzési programok megvalósítása; a fejlesztett termékek és technológiák hasznosítása; kapcsolattartás a gyakorlattal.

Az ERFARET stratégiája magán a szűkebb értelemben vett kutatáson és fejlesztésen túlmenően nagy hangsúlyt fektet a konkrét kutatás-fejlesztési /K + F/ feladatokat kiegészítő, segítő tevékenységekre is. A tudás- és technológiatranszfer program az információáramlást kívülről és belülről is akadálymentessé teszi. Részfeladatai kapcsolódnak az első két program minden tevékenységi területéhez, illetve az ebben a programban foglalt tevékenységek minden K + F tevékenység részét képezik.

Működésének jellemzői:

- oktatás, tréningek;
- K + F transzfer szerep;
- spin-off vállalkozások létrejöttének elősegítése;
- regionális és szakmai együttműködések kezdeményezése, koordinálása.

Alprogramok

- Oktatás-képzési programok.
- K + F feladatokat segítő tevékenységek.

Az ERFARET *mint innovatív vállalkozás, nyitott az új tudományos kutatást igénylő problémák, feladatok megoldására és a kölcsönös előnyök alapján áll az új kihívások elé.*

Prof.Dr. Horváth Béla
ERFARET igazgató

70 éve bonyolították le Magyarországon a II. Nemzetközi Erdészeti Kongresszust 1936-ban. Amit 1945, a FAO megalakítása óta világkongresszusnak neveznek, valamint szorosan hozzá kapcsolódóan az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetségének /IUFRO/ IX. kongresszusát.

10 éve, 1996-ban bocsátotta ki az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal /APEH/ az 1996. évi XX. törvény alapján elkészített adóigazolványt, amely a címzett állampolgár tíz számjegyből álló adóazonosító jelét tartalmazza. Utóbbit 1997. január 1-től kell használni az okmányokon a személyi szám helyett minden olyan esetben, amikor az állampolgár közhitehivatali kötelezettséget teljesít, vagy költségvetési juttatást vesz igénybe.

A Kárpát-medence környezetbiztonsága

Rövid tudósításunk címével megegyező címmel és tartalommal rendezett igen érdekes, tartalmas, jól előkészített és széles körű érdeklődéstől kísért konferenciát Kiskunfélegyházán a városban működő Közép-Európa Klub, három társrendező intézmény közreműködésével. A KEK-nek ez már sokadik rendezvénye volt, s ezeknek a konferenciáknak magas színvonaluk és nemzetközi jellegük miatt már híruk van az országban, híruk van a világban határainkon túl is.

A helyszín ez alkalommal is a pompás városháza nem kevésbé pompás díszterme volt. Itt Ficsór József polgármester üdvözölte a résztvevőket, kifejezve afölötti örömét, hogy ismét a város adhat helyet a konferenciának.

Üdvözölte a résztvevőket Kelemen József mérnök úr, a KEK főtitkára is. Ennek során elmondta, hogy a konferencia két főtémája:

1. A Kárpát-medence környezetbiztonsága megteremtésének feltételei.
2. Ennek érdekében a régióban élők együttműködése.

Kelemen József a konferencia célját abban jelölte meg, hogy a megoldandó feladatok megfogalmazásával előkészítse egy program kidolgozását, amely a „Kárpát-medencei feladatok a XXI. századra” címet fogja viselni. Amint mondom: *olyan széles horderejű problémákról van szó, amelyek megoldása nem szorítkozhat kizárólag a politikusokra, beleszólásuk van a civil szervezeteknek is.* Hivatkozott az ENSZ főtitkárának még 1969-ben *!/ elhangzott üzenetére, amely világméretű együttműködés szükségességét hangoztatta ezekben a kérdésekben.*

Kiskunfélegyházán is ebben a szellemben szervezték a konferenciát, mert a hat magyar előadó mellett szerepelt előadó Romániából (Erdélyből), Szlovákiából, Ukrajnából (Kárpátaljáról), és Szerbiából (a Vajdaságból) is.

A lapzártánk idején lebonyolított kétnapos tanácskozás tartalmi részleteibe, sajnos, nagyon nem mélyedhetünk, csupán néhány általános jellemző kiragadására szorítkozhatunk.

Az előadások többségéből két fő momentum domborodott ki: a vízgazdálkodás és az éghajlat globális felmelegedése. Mindezek kapcsán gyakran esett szó az erdőkről és az erdőgazdálkodásról is.

A vízgazdálkodás jelentőségét Magyarországon köztudottan az a tény adja meg, hogy hazánk mai területe a „lavór”, vagyis a Kárpát-medence legmélyebb részén fekszik. Így a környező országokban elkövetett vízgazdálkodási hibák, sőt bűnök hatása nálunk fokozottan és biztosan jelentkezik. Ezek közül is kiemelkednek a ciános technológiájú bányászati vállalkozások nyomán jelentkező veszélyek. A részben meglevő, részben tervezett verespataki, körmöcbányai, brehovi, beregszászi, nagybányai aranybányák több millió köbméter ciánszennyezett folyóvizekből és tavakból álló gyűrűvel kerítenek be bennünket néhány év múlva. A cián- és nehézfém-szennyezésnek a környezetre és az élővi-

lagra gyakorolt irtóztos következményeit ez előadások a vizsgálatok, elemzések hideg tényszámaival mutatták be.

Közbevetve megjegyezzük: a konferencián némi vita is kibontakozott abban a tekintetben, hogy Magyarországon elentét alakult ki a vízügy és a környezetvédelem között, mondván, hogy a környezetvédelem „gyarmatosította” és szétverte a jól kiépített magyar vízügyi szolgálatot. (Utóbbi tényről már magunk is elméldtünk lapunkban.) Végül is a vitát úgy, ahogy elsimították, mondván, hogy „a természet védelme – önmagunk védelme”.

A másik kidomborodó téma, a globális éghajlat-felmelegedés és következményei kapcsán világossá válhatott mindenki számára, hogy az extrém időjárási jelenségek megszorodása miatt egyre kevésbé lehet az erdőgazdálkodást felelőssé, bűnbakká tenni az egyre gyakoribb árvizek és hirtelen, torrens helyi áradások miatt, amint azt előszeretettel tették a média egyes munkatársai. Sőt akadt szakmán kívüli felszólaló, aki védelmébe vette a kárpátaljai erdőszeket, akik joggal sérelmezik az ilyen megalapozatlan vádaskodásokat. Mindazonáltal a gazdasági profitszerzés és a környezettudatos gondolkodás között növekvő távolság arra inthet bennünket is, hogy van még bőven tennivalónk ezen a téren.

Köztudott, hogy az éghajlat globális felmelegedése és a globális légszennyezés, az emisszió között szoros az összefüggés. A legmegdöbbentőbb megállapítás azonban ezzel kapcsolatban az volt, hogy a tudomány szerint, ha már a mai napon beszüntetnénk a levegő, az atmoszféra szén-dioxid szennyezését, akkor is 100-150, esetleg 200 esztendőre lenne ahhoz szükség, hogy a légkör e jelenlegi szennyezettséget magából kidolgozza és helyreálljon egy viszonylag természetes állapot. Tehát nem túlzás az az állítás, hogy a környezeti problémákkal kapcsolatban több tekintetben már valóban a 24. órában vagyunk.

A vízgazdálkodás és az erdőgazdálkodás kapcsolata tekintetében figyelmet érdemelt az a tény, hogy a kutatók már nem annyira a csapadék lehullásának minőségére és mennyiségére koncentrálnak környezetbiztonsági szempontból, mint inkább a jelentkező víz megfogására, visszatartására. Ennek az az oka, hogy a telek egyre hosszabbak és nedvebbek, s a nyarak is egyre hosszabbak, melegebbek és szárazabbak. A tavasz pedig lassan eltűnik. Erdészeknek nem szükséges magyarázni, hogy ezeknek a tényeknek milyen jelentőségük van a vegetáció szempontjából.

Befejezésül csupán azt vetjük fel: szakmánknak, az erdőszetnek, de a faiparnak is érdemes volna a jövőben aktívabban, szélesebb körűen bekapcsolódni a kiskunfélegyházi konferenciákba, szereplőként is, támogatóként is. Üzemi embereknek is, intézeti és egyetemi kutatóknak, doktoranduszoknak, MTA Erdészeti bizottsági tagoknak is. Adhat-nánk is, kapnánk is.

Dr. K. P.

Nyugdíjasoknak-nyugdíjasokról

FELHÍVÁS, társadalmi békére

- Mi tudjuk, hogy mit jelent egy országot újjáépíteni! Azt is tudjuk, hogy az milyen áldozatokkal jár. Még sokan vagyunk, akik a II. világháború után a romokból építettünk egy új országot.
- Mi tudjuk, mert többször volt benne részünk, hogy mit jelent a több számjegyű infláció! Mi tudjuk, hogy mit jelent a nyugdíjasok biztonsága!
- Mi tudjuk, hogy ki, mikor, mit ígért a nyugdíjasoknak és hogyan tartotta be!
- Mi tudjuk azonban azt is, hogy mit jelent, ha egy hatályos, a nyugdíjasokra kedvező törvényt teljesítése előtt megváltoztatnak!
- Mi tudjuk és értékeljük, hogy mit jelent a nyugdíjasok számára anyagi- és lelki, ha egy nehéz gazdasági helyzetben kiállnak a nyugdíjasok érdekeiért, a meghozott intézkedések következetes betartásáért. S a Miniszterelnök és a Kormány ezt teszi!

- Mi tudjuk, hogy a nyugdíjasok nem eltartottak, megdolgoztak a nyugdíjukért. Az nem az Állam adománya, hanem munkával és járulékfizetéssel szerzett jog.
- Mi tudjuk, hogy szerzett jogunk biztonságát az aktív korosztályokkal kötött "társadalmi szerződés" garantálja. Ezt a szerződést fiainkkal és unokáinkkal kötöttük, mert ők is lesznek egyszer nyugdíjasok, s akkor is szükség lesz a generációk közötti együttműködésre.

Az elmondottakból következően:

tudomásul vesszük a Kormány intézkedéseit, a gazdasági és a pénzügyek rendbetételének szükségességét. Reméljük, ez a folyamat minél rövidebb lesz, mert gyermekeink, unokáink jövőjéért érdemes áldozatot hozni!

Ugyanakkor nem tudjuk elfogadni, hogy napjaink békétlenséggel, bizonytalansággal teljenek. A politika szereplői csak vélt, vagy valós múltbéli sérelmeikkel foglalkoznak az összefogás helyett. Ezért kérünk minden jóérzésű nyugdíjast, megélhetést biztosító más

ellátásban részesült és az Őket képviselő szervezeteket, hogy csatlakozzanak felhívásunkhoz.

Elvárjuk, hogy az országgyűlési képviselők döntéseik előtt a felhívásban foglaltakat mérlegeljék és ezt követően alakítsák ki politikai és szakmai álláspontjukat. Törekedjenek a lehetséges és szükséges együttműködésre az ország érdekében kizárólag parlamentáris keretek között. Gyermekeinkért és unokáinkért!

Ezt a felhívást a Nyugdíjasok Országos Képviselőlete kezdeményezte, több mint kétfélmillió nyugdíjas nevében. Ehhez a felhíváshoz csatlakozott szakszervezetünk nyugdíjas bizottsága is, amely tagja az Országos Képviselőletnek. Aláírásunkkal, csatlakozásunkkal azt kívánjuk jelezni, hogy az erdészeti nyugdíjasok is érdekeltek a társadalmi béke megteremtésében. A felhívást eljuttattuk a Magyar Köztársaság elnökének, a parlamenti pártok vezetőinek, valamint az országgyűlési képviselőknek. Meggyőződésünk, hogy a társadalmi béke megteremtése minden nyugdíjas számára a jövőt szolgálja.

A 2007. évben esedékes nyugdíjemelésekről.

A Kormány november 15-i ülésén döntött a nyugdíjak, valamint a nyugdíjszerű ellátások 2007. évi, januárban esedékes emeléséről. A költségvetés előirányzata szerint a jövő évi inflációt 6,2%-ra prognosztizálják, míg a nettó keresetnövekedést 1,8%-ra. Így az érvényben lévő svájci indexálás alapján a kettő összegének a fele, azaz 4%-os lesz a jövő januári nyugdíjemelés. A Kormány ugyanakkora, 4%-os mértékben emeli a nyugdíjszerű szociális ellátások összegét, az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően. Ugyancsak lesz jövő évben is 13. havi nyugdíj kifizetés két részletben, tavasszal és ősszel, fele-fele arányban. A Kormány a 2007. év tényadatai alapján októberben visszatér a nyugdíjemelés korrigálására is, amely kiigazítást ez évihez hasonlóan novemberben fizetnek ki januártól visszamenőleg. Ugyancsak lehetőség

lesz jövő évben is a méltányossági nyugdíjemelési kérelmek beadására is. A fix 4%-os nyugdíjemelés fedezetét a központi költségvetés biztosítja, mely 97 milliárd forint. A nyugdíjszerű szociális ellátások emelése 4,2 milliárd forint költségvetési kiadással jár.

Lapunkban már korábban ismertett 4 éves nyugdíjkorrekciós felzárkóztatási terv is érvényben marad, így a fent ismertett 4 %-os nyugdíjemelésen felül többlet emelést kapnak azok, akik a legrosszabb helyzetben vannak. 2007-ben ez a program két nagy társadalmi csoportot érint. Azok az özvegyi nyugdíjasok, akik saját jogon kapnak özvegyi nyugdíjat, a szokásos éves nyugdíjemelésen felül további 10%-os emelést kapnak. A másik csoportba azok tartoznak, akik saját jogon 1988 előtt mentek nyugdíjba. Ebben a körben az átlag

7%-os lesz a nyugdíjemelés és mintegy 600 ezer nyugdíjast érint. Ebben a körben az emelés mértéke attól függ, kinek mennyi volt a szolgálati ideje és hogy nőről, vagy férfiről van szó. Ez az egyénre szabott emelés akár 11,5%-ot is elérheti a legrosszabb helyzetűek körében.

A Kormány számításai szerint a kiegészítő emelésekkel együtt a nyugdíjak átlagos emelkedése infláció közeli lesz.

A végleges nyugdíjtörvény még nem született meg, a következő számunkban beszámolunk róla. A kiszivárgott hírek szerint a nyugdíjreform első módosításai 2007. márciusban lépnek életbe, amikortól a nyugdíjkorhatár felett dolgozók is kötelesek lesznek járulékot fizetni. Azok, akik nyugdíjazásuk után is vállalnak munkát, havonta 8,5%-os járulékot fognak fizetni jövedelmük után,

amit az állam úgy fog kompenzálni, hogy minden ledolgozott év után 0,4%-os nyugdíjemelést ígérnek.

Változnak a nyugdíj megállapítási szabályok 2008. januárjától. Az induló összeg 8%-kal lesz kevesebb, mint aki előtte ment nyugdíjba. Ezek a tervek

vannak a munkaasztalon. A végleges döntésekről részletes tájékoztatást fogunk adni rovatunkban.

Varga György
az EFDSZ

Nyugdíjas Bizottságának elnöke

Gombakiállítás Budán

Kilencedik alkalommal rendezett gombakiállítást a Magyar Mikológiai Társaság Budán, a Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának egyik Ménesi-úti épületében.

Prof.Dr. Vetter János, a Szent István Egyetem Állatoros-tudományi Kara Növénytan Tanszékének vezető tanára, az MMT elnöke elmondta, hogy mintegy 200 gombafajt állítottak ki az ismeretterjesztési célzattal megrendezett kiállításon. Ez a szám kb. a fele a múlt évi kiállításának, aminek két oka van. Egyrészt a hosszú, száraz, meleg őszi megnehezítette a friss anyag begyűjtését. Ezért a fajok egy részét nem is tudták másképpen, mint tartósított, liofilizált anyagon bemutatni. Másrészt egyre nehezebb feladat a kiállítás pénzügyi feltételeit megteremteni, támogatókat találni.

*

Mindazonáltal a kiállítást szép számban felkereső közönség igen érdekes és értékes, szépen elrendezett kiállítást tekinthetett meg, mindössze 100 forint belépődíj ellenében. A főszereplők természetesen maguk a gombák voltak, amint említettük, nagyobb részben frissen gyűjtött, részben pedig tartósított állapotban. Erdészeti szempontból is tanulságos és érdekes volt a kiállítás, mert az anyagban jelen voltak a fán élő és a faanyagot bontó gombák is, arról nem is beszélve, hogy a gombák nagyrésze egyébként is az erdőben található.

Orchidea kiállítás a Mezőgazdasági Múzeumban

Jubileumi 50. kiállítását rendezte meg Budapesten a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban a 2006-ban éppen 30 éves Magyar Orchidea Társaság. Ennek középpontjában Közép- és Dél-Amerika orchideáinak bemutatása állt. Ennél-

A gombák névcéduláján a rendezők különböző jelzésekkel feltüntették azt is, hogy a faj ehető, nem ehető, vagy feltétellel fogyasztható, illetve mérgező. Tekintettel a kiállítás ismeretterjesztő jellegére, kiemelt szerepet kapott a szép, vonzó megjelenésű, ám annál veszedelmesebb faj, a gyilkos galóca (Amanita phalloides) bemutatása. S a látogató gyakran olvashatta az útjába kerülő figyelmeztetést: csak olyan vadon termő gombát fogyasszunk, amelyet gombaszakértő már megvizsgált!

*

Külön érdekessége volt a kiállításnak, hogy két helyen is külön csoportosításban láthatók voltak a védett gombák! Azt talán még szakmánkban sem tudja mindenki, hogy épen az MMT kezdeményezésének köszönhetően 2005 szeptembere óta vannak törvényileg védett gombák is hazánkban. A védett gombákról és zuzmókról szóló jogszabály a „Magyar Közlöny” 2005. évi 117. számában jelent meg, de ha minden jól megy, ezeket egy olcsó különkiadványból is megismerhetjük a közeljövőben. (A gombák mellett zuzmók is jelen voltak a kiállításon.)

*

A tárgyi anyag mellett képes ismertető tablók, szakkönyvek, képes naptárak is szolgálták az ismeretterjesztést, amelyeket a helyszínen meg is lehetett vásárolni. Ezen túlmenően ízelítőt kaphattunk a gomba kultuszából is. Láthat-

fogva a rendezvény az erdészeti szakműveltség gyarapítása szempontjából is elsőrendű jelentőségű volt, hiszen közismert, hogy az ottani orchideák tulnyomó többsége a trópusi esőerdők lakója, az erdei biocénézis markáns eleme.

A nagy tömegben felvonultatott, bámulatos szépségű, csodálatosabbnál cso-

tunk gomba-motívumú dísz tárgyakat, szalvétákat, levelezőlapokat, tányérokat, bögréket, dobozokat, díszgyertyákat, mókás gyermekjátékokat, bükktaplóból készült sapkákat és falidíszeket. Gusztusos gombakonzervek pedig arra emlékeztethettek, hogy a gombák sokfélesége, finomsága nagyobb szerepet kaphatna étrendünkben.

A mikológia tudományát a már említett szakkönyvek mellett egy szép, színes, élethű gombaillusztráció-sorozat is képviselte, amelynek forrása Julius Vincenz von Kramholz /1782-1843/ Prágában 1831-ben megjelent műve volt. („Naturgetrude Abbildungen und Beschreibungen der essbaren, schädlichen und verdächtigen Schwämme”). A mikológia hazai tudósainak emlékét pedig a felejthetetlen dr. Kalmár Zoltán /1912-1999/ és dr. Bohus Gábor /1914-2005/ portréfotója idézte fel.

*

Vetter professzor elmondta, hogy a gombakiállítást 2007 októberének közepe táján tervezik ismét megrendezni; erre már most felhívjuk T. Olvasóink, szaktársaink figyelmét. Reméljük, hogy az eddigieknél többen fogják felkeresni, beleértve ebbe tanintézeink ifjúságát is. Gazdagabbak lesznek tudásban és szép élményekben! Erdészeti részvénytársaságaink sem tennék rossz helyre a pénzüket, ha az MMT megkeresése esetén pénzügyileg támogatnák a kiállítás létrehozását.

Dr. Király Pál

dálatosabb növények szemlélése közben az emberben lépten-nyomon felöltöttek nagy költőnk szavai: természet, oh dicső természet! Még csak kísérletet sem teszünk a bemutatott növények szín-, forma- és fajgazdagságának érzékeltetésére – ezt látni kellett! S látni is lehet majd ismét, mert a következő

kiállítás ugyanezen a helyen 2007. március 15-18-án lesz legközelebb.

A virágcsodák komoly rajongóinak talán nem árt azt sem tudni, hogy az idén százéves Deutsche Orchideen Gesellschaft e.V. 2009. szeptember 24-27-én Európai Orchidea Kongresszust rendez Németországban, Drezdában.

A Vajdahunyadvár-beli kiállításon nem csak megcsodálni lehetett a gyönyörű és különös növényeket, hanem meg is lehetett vásárolni (az akciós árak néhány száz forinttól akár a tízezer forintig is terjedhetnek, fajtól függően). A MOT pedig helyi szaktanácsadással állt az érdeklődők rendelkezésére

K. P.

Két évforduló

110 éve, 1896-ban alapították a győri Rába Magyar Vagon és Gépgyárat, a legnagyobb magyar járműipari vállalatot, amely erdőgazdasági célokra is alkalmas teherautók gyártása szempontjából is figyelmet érdemlő vállalat napjainkban is. Kezdetben vasúti vagonokat, gőzkazánokat, villamostelepeket gyártott, majd közúti járműveket, autóbuszokat, tehergépkocsikat. Jelenlegi fő profilja a tehergépkocsi, mezőgazdasági erőgép, futómű és 150 LE feletti teljesítményű dizelmotor gyártás.

80 éve, 1926-ban indította meg gépgyártó vállalkozását Andreas Stihl német gépészmérnök a Stuttgart közelében levő Waiblingen-Cannstadt városkában. Kez-

detben mosógépeket és más háztartási kisgépeket gyártott, sőt kistraktort is. 1928-ban kezdte meg a robbanómotoros láncfűrészgépek gyártását, a kétszemélyes változattal. Idővel ez a termék vált a cég fő gyártási profiljává. A Stihl-cég akkor került a motorfűrészgyártók élére, amikor magnéziumtövezetek alkalmazásával igen jelentősen csökkentette a fűrészgépek „lelkét” jelentő kismotor súlyát. Ma már évi több millió darabos széles gyártmányskálájával a cég uralja a nemzetközi motorfűrész-piacot. Leányvállalatai Japántól az USA-ig több országban működnek, kereskedelmi vállalatai pedig az egész Földet behálózák. Az alapító Andreas Stihl mérnököt méltán illetik a „Vater der Motorsäge”, „A motorfűrész atyja” jelzővel.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XVI. évfolyam 4. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 374-3025

Felelős kiadó:

Herczeg Miklós főtítkár

A Szerkesztő Bizottság:

Barta László, Fritsch Ottó,

Gilicze Péter

Herczeg Miklós (elnök)

Németh Szilveszter

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv-és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-302-5154

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

-15% -ig
kaphat kedvezményt
a 4665 sz. VIP kártya és a tagsági igazolvány bemutatása ellenében
(kivéve az alkatrészeket és az akciós árakat)

- Innovatív fénydesign
- egyedi kívánások
- pótűvegek és ernyők
- ezer fényötlet
- saját formatervezés
- szaktanácsadás

[P] rendelkezésre áll

MOLECZ FÉNY
ART DESIGN KFT

MOLECZ FÉNY Budapest
H-1113 Budapest,
Karolina út 17.
Tel.: 0036/1/385 22 12
Fax: 0036/1/385 16 42

